

PUKKILAN KARTANO

Aineistoseselvitys | 31.12.2015

Sennotti

ark-byroo

TILAAJA

Senaatti - kiinteistöt

TILAAJAN EDUSTAJA

Selja Flink, Senaatti - kiinteistöt

KONSULTTI

Arkkitehtitoimisto ark-byroo
Kustaankatu 3, 00500 Helsinki
info@arkbyroo.fi
www.arkbyroo.fi
p. 010 2350 566

TYÖRYHMÄ

Marianna Heikinheimo, arkkitehti SAFA, KuvM, vastaava rakennustutkija
Noora Laak TkK, rakennustutkija

ETUKANNEN KUVA

Pukkilan kartanon päärakennus. Kuva: Sampsa Karvinen 2004

SUORITUSAJANKOHTA

Työ on suoritettu loka-joulukuussa 2015

© Arkkitehtitoimisto ark-byroo

KÄYTETYT ARKISTOT JA TIETOKANNAT

MUSEOVIRASTO

Restaurointipalvelut - yksikön käsiarkisto
Kulttuuriympäristön hoito - osaston K-asema
Museoviraston arkisto
Kulttuuriympäristön tulosalueen asianhallinta - rekisteri

VERKOSSA

Museoviraston rekisteriportaali
Museoviraston tapettitietokanta
Museovirasto restauroi
Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt
ARTO - artikkelitietokanta
MELINDA - kirjastojen yhteistietokanta

Sisältö**Pukkilan kartano, Kaarina****Aineistosiselvytys**

1. Johdanto	2
1.1 Kohde	2
1.2 Tehtävä	4
2. Piirustusluettelo	5
3. Kirjallisuusluettelo	21
4. Asiakirjat	22
4.1 Päiväämättömät asiakirjat	22
4.2 Päivätyt asiakirjat	23
LIITTEET	26

1. Johdanto

1.1 Kohde

Kaarinassa sijaitseva Pukkilan kartano on Suuren Rantatien varrelle rakennettu 1700-luvun herraskartano. Se entistettiin 1960-luvulla ja kalustettiin 1700-luvun jälkipuoliskon ja 1800-luvun alun virkamies- ja upseerikodin asuun. Pihapiirin ryytimaakorttelisto on rekonstruoitu hyödyn ajan esimerkkien mukaisesti.

Pukkilan pihapiiriin kuuluu 1760-luvulta peräisin oleva puinen päärakennus, jonka siipirakennuksia ovat vanha, mahdollisesti 1600-luvulta peräisin oleva päärakennus ja aittarivi. Päärakennus on yksikerroksinen, mansardikattoinen ja volyymiltaan tyypillinen rokokookauden herraskartano. Sen suunnittelijana pidetään Turun kaupunginarkkitehti C. Fr. Schröderiä, joka on tukeutunut Carl Wijnbladnin mallikirjojen tarjoamiin esimerkkeihin. Suuri 1900-luvun alussa rakennettu kivinavetta rajaa aluetta lännessä.

Kartanotalouteen liittyvä maanviljelysmaisema on rakennusryhmän ympäriltä huomattavasti kaventunut. Kartanoon johtanut päälähestymissuunta on rautatien katkaisema ja käynti kartanoon on ohjattu takakautta. Peltomaille on kaavoitettu ja rakennettu pienteollisuusaluetta.

Asutusrahasto osti kartanon Heikki Malmivirran perikunnalta ja muinaistieteellinen toimikunta lunasti kartanon ja piha-alueen lahjoitusvarojen turvin vuonna 1965. Muinaistieteellinen toimikunta restauroi ja pitkälti rekonstruoiti rakennuksen ulkoasun että kiinteän sisustuksen tyylihistoriallisin perustein 1760-luvun asuun. Kartanossa suoritetun restauroinnin jälkeen kartanomuseo avattiin yleisölle vuonna 1970. Kivinavetassa vuodesta 1970 lähtien ollut ajokalunäyttely päättyi vuonna 2001.

Kohteen hallinta siirtyi Museovirastolta Senaatti-kiinteistöille vuoden 2014 alussa niin kutsuttujen muki eli museo- ja nähtävyyškiinteistöjen joukossa.

Suojelutilanne

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö RKY	RKY 2009	Itsenäinen RKY-kohde Pukkilan kartanomuseo
Suojelu asetuksen 480/85 nojalla	VN 31.8.1994	Suojelu käsittää päärakennuksen, eteläisen sivurakennuksen, kaksi aittaa ja puuvajan.
Turun kaupunkiseudun maakuntakaava	YM 23.8.2004	Kartanomuseo merkitty tunnuksella SR 602002: Suojeltava rakennetun ympäristön kokonaisuussuojelumääräys : - Suunnittelun ja rakennustoimenpiteiden tulee olla kokonaisuuden säilymistä turvaavia ja edistäviä. Rakennuksia ja/tai muita rakenteita ei saa ilman erityisiä pakottavia syitä purkaa. Suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydettävä museoviranomaisten lausunto. Kartanomuseo sijaitsee virkistysalueeksi (V) merkityllä alueella. Kartanon kaakkois- ja luoteispuolilla Littoistentien varrella työpaikka-alueet (TP).
Asemakaava		Kartanomuseon alue on asemakaavoittamaton, mutta alue sisältyy Kaarinan vuosien 2015-19 kaavoitusohjelmaan.
Muinaisjäännösrekisteri		Pukkilan kartano on merkitty Museoviraston muinaisjäännösrekisteriin historiallisena asuinpaikkana (kartano). Kartanon sivurakennuksen kellarissa ja sen läheisyydessä on tehty arkeologiset kaivaukset syksyllä 1976.

Valtion rakennusten suojeluluokitusten tarkempi kuvaus on tämän dokumentin liitteenä.

1.2 Tehtävä

Tähän raporttiin on koottu Museoviraston hallinnan ajalta keskeiset aineistot kohteen hoidosta ja tutkimuksesta. Lisäksi on luetteloitu kirjalliset lähteet, jotka valottavat kohteen historiallisia vaiheita. Nämä aineistot on lisätty selvityksen liitteeksi pdf-tiedostoina. Aineistot on luetteloitu Harvard-järjestelmää käyttäen. Poikkeuksen luettelointijärjestelmän noudattamiseen muodostavat päivätyt asiakirjat, jotka on tilaajan toiveesta luetteloitu kronologisessa järjestyksessä.

Aineisto keskittyy 2000-luvulla tehtyihin korjaustöihin sekä kiinteistön historiallista ja maisemallista arvoa kuvaaviin dokumentteihin. Vanhempia aineistoja on otettu mukaan valikoiden. Valokuvat ja piirustukset rajattiin selvityksen ulkopuolelle. Kirjallisuutta lukuunottamatta kaikki tähän kartoitukseen listatut dokumentit skannattiin pääsääntöisesti kokonaan. Joistakin kirjallisista lähteistä on kuitenkin mukana vain yhteenveto tai dokumentin Pukkilan kartanoa koskeva osa.

Työssä käytetyt arkistolähteet olivat Museoviraston arkisto, sekä virkamiesten käytössä muodostunut, järjestämätön Museoviraston restaurointipalvelut -yksikön käsiarkisto ja sen sähköinen vastinpari, K-asema. Lisäksi selvityksen kokoamisessa käytettiin useita sähköisiä tietokantoja: Kulttuuriympäristön tulosalueen asianhallinta -rekisteriä, jonka sisältöön voi tutustua Museoviraston arkiston asiakaspääätteellä, sekä useita vapaasti verkossa sijaitsevia Museoviraston rekisteriportaalia, tapettitietokantaa ja valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen portaalia, rky.fi -sivustoa. Museovirasto restauroi -verkkosivustolla oli tietoa kohteiden viimeaikaisista korjaustöistä.

Kirjallisuusluettelo koottiin arkistodokumenteissa mainituista lähteistä sekä tekemällä kirjallisuus- ja artikkelihaut verkossa kirjastojen yhteistietokanta Melindassa sekä artikkelitietokanta Artossa.

Kohteen suojelutilannetta on selvitetty johdantoon liitettyllä taulukolla, jossa on esitelty kunkin kaavatason suojelumääräykset. Kaavatilannetta voitiin tämän työn puitteissa selvittää verkossa olevien kaava-aineistojen perusteella, joten selvitystä tulee tältä osin pitää alustavana. Kohteen tarkempi suojelutilanne tulee selvittää kunnan kaavoittajalta.

2. Piirustusluettelo

Piirustusluettelo sisältää museoviraston rakennetun ympäristön piirustusluettelo tietokantaan merkityt piirustukset.

1676 Pukkilan kartano		
Signum:	602030004	
	pääarakennus, luoteisfasadi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 59x42 cm
	Piirtäjä:	Lindquist Th., 1961
Signum:	602030005	
	pääarakennus, lounaisfasadi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 59x42 cm
	Piirtäjä:	Lindquist Th., 1961
Signum:	602030006	
	pääarakennus, koillisfasadi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 59x42 cm
	Piirtäjä:	Lindquist Th., 1961
Signum:	602030007	
	pääarakennus, poikkileikkaus, ullakon (?) ikkuna, osa paneliseinää, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 44x61 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1960
Signum:	602030008	
	pääarakennus, poikkileikkaus, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x61 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1960
Signum:	602030009	
	pääarakennus, koillisfasadi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030010	
	pääarakennus, lounaisfasadi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x44 cm

	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030011	
	pääarakennus, luoteifasadi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030012	
	pääarakennus, kaakkoisfasadi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030013	
	pääarakennus, ikkuna, ovi ja sarana, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030014	
	pääarakennus, I krs pohja, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030015	
	pääarakennus, II krs pohja, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 56x42 cm
	Piirtäjä:	Lindquist Th, 1961
Signum:	602030016	
	pääarakennus, kaakkoisfasadi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 59x42 cm
	Piirtäjä:	Lindquist Th, 1961
Signum:	602030017	
	pääarakennus, ullakon pohja, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030018	
	pääarakennus, kaakkoisfasadi, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1964
Signum:	602030019	

	päärakennus, luoteisfasadi, mittauspiirustus
Koko:	leveys x korkeus 61x43 cm
Piirtäjä:	Valtare F, 1964
Signum:	602030020
	päärakennus, koillisfasadi, mittauspiirustus
Koko:	leveys x korkeus 43x61 cm
Piirtäjä:	Valtare F, 1964
Signum:	602030021
	päärakennus, lounaisfasadi, mittauspiirustus
Koko:	leveys x korkeus 43x61 cm
Piirtäjä:	Valtare F, 1964
Signum:	602030022
	päärakennus, asemapiirros, mittauspiirustus
Koko:	leveys x korkeus 43x63 cm
Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030023
	päärakennus, sisäänkäynti, mittauspiirustus
Koko:	leveys x korkeus 63x44 cm
Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030024
	päärakennus, kuistin laudoitus, mittauspiirustus
Koko:	leveys x korkeus 63x44 cm
Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030025
	päärakennus, huoneen 9 uuni ja huoneen 2 uunikaappi, suunnittelupiirustus
Koko:	leveys x korkeus 56x41 cm
Piirtäjä:	Lindquist Th., 1961
Signum:	602030026
	päärakennus, pystylaudituksen lautaleikkaus, mittauspiirustus
Koko:	leveys x korkeus 30x42 cm
Piirtäjä:	Valtare F, Lindquist Th., 1961
Signum:	602030027
	päärakennus, ikkunat, detaljeja, mittauspiirustus
Koko:	leveys x korkeus 43x61 cm
Piirtäjä:	Valtare F, 1961

Signum:	602030028	
	päärakennus, räystäskoriste ja vinotuet, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030029	
	päärakennus, kuistin räystäslista ja räystästuki, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 44x61 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030030	
	päärakennus, pituusleikkaus, osa, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 29x29 cm
	Piirtäjä:	Valtare F
Signum:	602030031	
	päärakennus, eteisen ikkuna, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 86x61 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030032	
	päärakennus, ullakon ikkunakehykset, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030033	
	päärakennus, ullakon ikkunat, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 86x61 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030034	
	päärakennus, pariovet, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 86x62 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030035	
	päärakennus, ullakon pyöreä ikkuna, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 44x61 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030036	
	päärakennus, parioven karmi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 49x39 cm

	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030037	
	päärakennus, kuistin parioven oikeanpuoleinen osa sekä huone 4 ikkuna, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030038	
	päärakennus, eteisen ikkuna ja karmi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 62x43 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030039	
	päärakennus, ulkoseinä eteisen kohdalta, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 45x30 cm
	Piirtäjä:	Valtare F
Signum:	602030040	
	päärakennus, huoneiden 7 ja 8 välinen ovi, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x60 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030041	
	päärakennus, huoneiden 5 ja 4 välinen ovi, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x60 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030042	
	päärakennus, huoneiden 2 ja 3 välinen ovi, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x60 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030043	
	päärakennus, huoneiden 10 ja 11 välinen ovi, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x60 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030044	
	päärakennus, ullakkokerroksen saranoita, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x60 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1963

Signum:	602030045	
	päärakennus, huone 5 ovi ja seinäpaneli, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x43 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030046	
	päärakennus, vuorilautoja, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x60 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030047	
	päärakennus, huone 6 ovi, ikkunat ja seinälaudoitus, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 44x60 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030048	
	päärakennus, huone 6 ovi ja seinälaudoitus, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 44x60 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030049	
	päärakennus, huone 16 oven karmi ja vuorilauta, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x60 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1964
Signum:	602030050	
	päärakennus, huone 16 ovi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 60x43 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1964
Signum:	602030051	
	päärakennus, jalkalistoja, kattolista, panelilista, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 44x32 cm
	Piirtäjä:	Valtare F
Signum:	602030052	
	päärakennus, jalka- ja kattolistoja, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x60 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1964
Signum:	602030053	
	sivurakennus, koillisfasadi, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 63x44 cm

	Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030054	
	sivurakennus, poikkileikkaus, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 44x62 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030055	
	sivurakennus, pohja, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 60x43 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1964
Signum:	602030056	
	sivurakennus, pohja, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030057	
	sivurakennus, kellarin pohja, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030058	
	navetta, lounais- ja kaakkoisfasadit, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 106x44 cm
	Piirtäjä:	Tohka E, 1962
Signum:	602030059	
	navetta, luoteis- ja koillisfasadi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 108x44 cm
	Piirtäjä:	Tohka E, 1962
Signum:	602030060	
	navetta, pohja ja leikkaus, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 107x44 cm
	Piirtäjä:	Tohka E, 1962
Signum:	602030061	
	navetta, pohja (navetan muutos vaunuhalliksi), suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 42x30 cm
	Piirtäjä:	Havas H, 1963
Signum:	602030062	

	navetta, kaakkois- ja koillisfasadit (navetan muutos vaunuhalliksi), suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 42x30 cm
	Piirtäjä:	Havas H, 1963
Signum:	602030063	
	navetta, luoteis- ja lounaisfasadit (navetan muutos vaunuhalliksi), suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 42x30 cm
	Piirtäjä:	Havas H, 1963
Signum:	602030064	
	navetta, leikkaus (navetan muutos vaunuhalliksi), suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 42x30 cm
	Piirtäjä:	Havas H, 1963
Signum:	602030065	
	navetta, pohja, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 70x47 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030066	
	navetta, sivu- ja päätyfasadi, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 69x45 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030067	
	vanha aitta, pohja ja fasadi, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x43 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030068	
	aitta (purettu 1962), pohja ja päätyjen sivufasadi, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x63 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030069	
	uusi aitta, pohja ja leikkaus, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 61x42 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1963
Signum:	602030070	
	asemapiirros, mittauspiirustus	

	Koko:	leveys x korkeus 66x88 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1964
Signum:	602030071	
	työväen asunto ja työhuone, pohjafasadi ja leikkaus, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 35x46 cm
	Piirtäjä:	Koponen K, 1922
Signum:	602030072	
	päärakennus, vesikouru, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 68x60 cm
	Piirtäjä:	Kaila P, 1971
Signum:	602030073	
	kävelysillan kaide, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 48x32 cm
	Piirtäjä:	Kaila P, 1973
Signum:	602030074	
	pysäköintialue ja tilustie, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 66x45 cm
	Piirtäjä:	Saatsi H, 1973
Signum:	602030075	
	pysäköintialueen ja tilustien leikkaus, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 65x32 cm
	Piirtäjä:	Saatsi H, 1973
Signum:	602030076	
	sivurakennus, pituusleikkaus, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 63x45 cm
	Piirtäjä:	Laine V, Heininen T, 1977
Signum:	602030077	
	sivurakennus, kellarin pohja, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 63x45 cm
	Piirtäjä:	Laine V, Heininen T, 1976
Signum:	602030078	
	sivurakennus, kaivauksissa esiintunut viemärirakennelma, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 63x45 cm
	Piirtäjä:	Laine V, Heininen T, 1976

Signum:	602030079	
	päärakennus, kuistin räystäsrakennelma, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x60 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030080	
	päärakennus, pohja, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 63x45 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1966
Signum:	602030081	
	päärakennus, pituusleikkaus, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 63x45 cm
	Piirtäjä:	
Signum:	602030082	
	päärakennus, ullakon seinää ja ovia, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 63x45 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1964
Signum:	602030083	
	päärakennus, kuistin leikkaus, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 44x63 cm
	Piirtäjä:	Valtare F
Signum:	602030084	
	päärakennus, osa ulkoseinää huoneiden 6 ja 7 kohdalla, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 63x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F
Signum:	602030085	
	päärakennus, pohja, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 63x44 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1960
Signum:	602030086	
	päärakennus, kamarin kattoparrurakennelma, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 30x21 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030087	
	päärakennus, tuvan kattoparrurakennelma, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 30x21 cm

	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030088	
	päärakennus, tuvan kattoparrurakennelma, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 30x21 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1961
Signum:	602030089	
	päärakennus, ikkunakarmien mitoitus, ikkunat 1-12, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x60 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030090	
	päärakennus, ikkunakarmien mitoitus, ikkunat 13-28, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x60 cm
	Piirtäjä:	Valtare F, 1962
Signum:	602030091	
	navetta, pohja, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 71x42 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M, 1968
Signum:	602030092	
	navetta, kaakkois- ja koillisfasadit, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x30 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M, 1968
Signum:	602030093	
	navetta, leikkaus, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x30 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M, 1968
Signum:	602030094	
	päärakennus, ulkoporras, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 85x33 cm
	Piirtäjä:	Heikkinen M, 1980
Signum:	602030095	
	ympäristösuunnitelma, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 85x45 cm
	Piirtäjä:	Saatsi H, 1974
Signum:	602030096	

	ympäristösuunnitelma, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 85x45 cm
	Piirtäjä:	Saatsi H, 1974
Signum:	602030097	
	pysäköintialueen istutussuunnitelma, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 66x31 cm
	Piirtäjä:	Saatsi H, 1973
Signum:	602030098	
	vahtimestarin asunto, pihasuunnitelma, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 65x32 cm
	Piirtäjä:	Saatsi H, 1980
Signum:	602030099	
	päärakennus, sisäänkäynti, portaat, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 68x30 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M, Havas H, 1964
Signum:	602030100	
	päärakennus, sisäänkäynti, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 103x51 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M, Havas H, 1964
Signum:	602030101	
	sauna, pohja, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 46x30 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M, Havas H, 1963
Signum:	602030102	
	sauna, leikkaus, kattodetalji, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 46x30 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M, Havas H, 1963
Signum:	602030103	
	sauna, leikkaus, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 45x30 cm
	Piirtäjä:	, 1963
Signum:	602030104	
	sauna, koillisfasadi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 46x30 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M, Havas, 1963

Signum:	602030105	
	sauna, luoteisfasadi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 47x30 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M, Havas, 1963
Signum:	602030106	
	sauna, kaakkoisfasadi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 46x30 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M, Havas, 1963
Signum:	602030107	
	sauna, asemapiirros, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 43x30 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M, Havas, 1963
Signum:	602030108	
	navetta, traktoripilttuu, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 49x48 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M, 1970
Signum:	602030109	
	navetta, kaakkois- ja koillisfasadit (navetan muutos vaunuhalliksi), suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 45x30 cm
	Piirtäjä:	Havas H., 1963
Signum:	602030110	
	navetta, pohja (navetan muutos vaunuhalliksi), suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 45x30 cm
	Piirtäjä:	Havas H., 1963
Signum:	602030111	
	navetta, luoteis- ja lounaisfasadit (navetan muutos vaunuhalliksi), suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 45x30 cm
	Piirtäjä:	Havas H., 1963
Signum:	602030112	
	navetta, leikkaus (navetan muutos vaunuhalliksi), suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 45x30 cm
	Piirtäjä:	Havas H., 1963
Signum:	602030113	

	navetta, leikkaus, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 59x30 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M., 1967
Signum:	602030114	
	navetta, räystäään leikkaus, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 53x30 cm
	Piirtäjä:	Havas H., 1968
Signum:	602030115	
	navetta, pohja, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 53x30 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M., 1967
Signum:	602030116	
	vahtimestarin asunto, asemapiirros, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 47x34 cm
	Piirtäjä:	Kaila P., 1976
Signum:	602030117	
	aita, fasadi, leikkaus, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 90x30 cm
	Piirtäjä:	Havas H., 1970
Signum:	602030118	
	autokatos, pohja, kattokuva, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 45x63 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M., 1991
Signum:	602030119	
	autokatos, asemapiirros, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 63x45 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M., 1991
Signum:	602030120	
	autokatos, luoteisfasadi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 63x45 cm
	Piirtäjä:	Kairamo M., 1991
Signum:	602030121	
	päärakennus, kattotikkaat, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 60x46 cm
	Piirtäjä:	Kaila P., 1971

Signum:	602030122	
	asemapiirros, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 115x123 cm
	Piirtäjä:	Valtare F., 1961
Signum:	602030123	
	asemapiirros, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 159x102 cm
	Piirtäjä:	Jama E., Heininen T., 1971
Signum:	602030124	
	puutarha, puutarhasuunnitelma, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 116x107 cm
	Piirtäjä:	Ronbröijer, 1970
Signum:	602030125	
	päärakennus, kattopaaht, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 65x33 cm
	Piirtäjä:	Turun ja Porin lääninrakennustoimisto, 1968
Signum:	602030126	
	navetta, ikkunat, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 65x33 cm
	Piirtäjä:	Turun ja Porin lääninrakennustoimisto, 1968
Signum:	602030127	
	navetta, liukuovi, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 64x33 cm
	Piirtäjä:	Turun ja Porin lääninrakennustoimisto, 1968
Signum:	602030128	
	navetta, ovet, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 65x33 cm
	Piirtäjä:	Turun ja Porin lääninrakennustoimisto, 1968
Signum:	602030129	
	navetta, pohja, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 76x44 cm
	Piirtäjä:	Turun ja Porin lääninrakennustoimisto, 1968
Signum:	602030130	
	sauna, leikkauksia, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 44x33 cm

	Piirtäjä:	Turun ja Porin lääninrakennustoimisto, 1963
Signum:	602030131	
	sauna, ovet, ikkunat, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 44x33 cm
	Piirtäjä:	Turun ja Porin lääninrakennustoimisto, 1963
Signum:	602030132	
	sauna, sokelin mitoitus, pohja, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 46x33 cm
	Piirtäjä:	Turun ja Porin lääninrakennustoimisto, 1963
Signum:	602030133	
	asemapiirros, suunnittelupiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 128x66 cm
	Piirtäjä:	Turun ja Porin lääninrakennustoimisto, 1968
Signum:	602030134	
	navetta, pohja, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 62x43 cm
	Piirtäjä:	Hirvonen T., 2005
Signum:	602030135	
	navetta, leikkaus A-A, mittauspiirustus	
	Koko:	leveys x korkeus 63x52 cm
	Piirtäjä:	Hirvonen T., 2005

3. Kirjallisuusluettelo

Essen, Nils von, 1997. Näin upseerit 1700-luvun lopulla: majuri C. F. Rehbinder ja Pukkilan kartano. *Sotilasaikakauslehti* nro 72:2 1997, ss. 30–33.

Gardberg C. J., 1989. *Suomen kartanoita*. Helsinki: Otava.

Havia, Timo ja Luoto, Jukka, 1989. *Piikkiön historia 1*. Piikkiö: Piikkiön kunta.

Jutikkala, Eino ja Nikander, Gabriel toim., 1941. *Suomen kartanot ja suurtilat 2*. Helsinki: Kivi.

Koskinen, Riitta, 2003. *Säätyläiskoti Suomessa: sisustuksia, historiaa ja tapakulttuuria 1700-luvulta*. Helsinki: WSOY

Melanko, Kirsti, 1997. Pukkilan kartano- ja ajokalumuseo. Opaskirja. Helsinki: Museovirasto.

Melanko, Kirsti, 1971. *Pukkilan kartano- ja ajokalumuseo*. Opaskirja. Helsinki: Muinaistieteellinen toimikunta.

Sahlberg, Irja, 2013. Pukkila, Piikkiö. Artikkeliteoksessa I. Lounatvuori toim. 2013. *Rakkaudesta rakennuksiin: kartanot Irja Sahlbergin tutkimuskohteina*. Turku: Turun museokeskus.

Tarmio, Hannu, Papunen, Pentti ja Korpela, Kalevi toim., 1976. *Suomenmaa, maantieteellisyhteiskunnallinen tieto- ja hakuteos 6*. (Luku Oravainen – Ruokolahti, s. 199). Porvoo: WSOY.

4. Asiakirjat

Asiakirjat on järjestetty kronologisesti. Päiväämättömät dokumentit on listattu ensin. Asiakirjat on listattu käyttäen seuraavaa järjestelmää:

Laatija/kirjoittaja, vuosi. Asiakirjan otsikko. [asiakirjan tyyppi] Kokoelma. Maantieteellinen paikka: Arkiston/Säilytyspaikan nimi.

4.1 Päiväämättömät asiakirjat

Museovirasto. Pukkilan kartanomuseo. [tuloste verkkosivusta] Museoviraston valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt – verkkosivusto rky.fi. Helsinki: Museovirasto. Saatavilla verkossa: http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=126 [haettu 4.12.2015]

Museovirasto restauroi. Pukkilan kartano, Kaarina. [kopio verkkosivusta] Saatavilla verkossa: <http://museovirastorestauroi.nba.fi/museot/pukkilan-kartano> [Haettu 4.12.2015]

Museovirasto. Pukkilan kartanomuseo. [pdf-tuloste verkkotietokannasta] Museoviraston rekisteriportaali, rakennusperintörekisteri. Helsinki: Museovirasto. Saatavilla verkossa: http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/rapea/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=200095 [haettu 10.12.2015]

Museovirasto. Pukkilan kartanomuseo. [pdf-tuloste verkkotietokannasta] Museoviraston rekisteriportaali, muinaisjäännösrekisteri. Helsinki: Museovirasto. Saatavilla verkossa: http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx?sovellus=mjreki&taulu=T_KOHDE&tunnus=1000024487 [haettu 10.12.2015]

Museovirasto. Pukkilan kartanomuseo. [pdf-tuloste verkkotietokannan listauksesta, yli 60 tapettinäytettä] Museoviraston tapettitietokanta. Helsinki: Museovirasto. Saatavilla verkossa: <http://tapetti.nba.fi/haku.php> [hakuehto: Pukkilan kartano, haettu 10.12.2015]

Museovirasto. Pukkila. Suomen rakennuskulttuurin yleisluettelo. [ote tietokannasta Pukkilan osalta] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia -1979. Helsinki: Museovirasto.

Museovirasto. Pukkilan kartano korjaustöiden ohjelma. [Museoviraston raportti] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia -1979. Helsinki: Museovirasto.

Rakennushistoriaselvitys ja inventointi. [teksti] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia 1980-. Helsinki: Museovirasto

4.2 Päivätyt asiakirjat

Sahlberg 1943. *Vuorilautaprofiilit*. [kaksi leikkauspiirrosta 1:1] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia -1979. Helsinki: Museovirasto.

Lindquist, Theodor, 1961. *Pukkilan kartanon korjausohjelma, sisätyöt*. [pintakäsittelyt tiloittain] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia -1979. Helsinki: Museovirasto.

Lindquist, Theodor, 1966. *Pukkilan kartanossa vuonna 1965 tehdyt työt*. [toimenpiteet tiloittain] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia -1979. Helsinki: Museovirasto.

Lindquist, Theodor, 1967. *Maalaustyöt 1963-67*. [toteutetut pintakäsittelyt tiloittain] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia -1979. Helsinki: Museovirasto.

Cleve, Nils ja Sinisalo, Antero 1968. *Piikkiön Pukkilan kartanomuseon korjaustyöt*. [Muinaistieteellisen toimikunnan lausunto] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia -1979. Helsinki: Museovirasto.

Pylkkänen, Riitta, 1968. *Pukkila korjaustöitä*. [kokousmuistio] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia -1979. Helsinki: Museovirasto.

Museovirasto 1968. *Restaurointityöt Pukkilan kartanossa*. [restaurointi-kortti] Museoviraston arkisto. Helsinki: Museovirasto.

Helsingin Sanomat, 1970. *Pukkilan kartanosta museo. Entistämistyöt päättyivät* [lehtiartikkeli] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia -1979. Helsinki: Museovirasto.

Gardberg, C. J ja Sinisalo, Antero, 1973. *Varesvuoren ja Pukkilan tilojen myynti* [Museoviraston lausunto] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia -1979. Helsinki: Museovirasto.

Eerikäinen, Liisa, 1976. *Pukkilan kartanon sivurakennuksen kellarin ja sen ulkopuolen kaivaukset*. [raportti arkeologisista kaivauksista ja mittauspiirustuksia] Museoviraston rekisteriportaali, kulttuuriympäristön tutkimusraportit. Helsinki: Museovirasto. Saatavilla verkossa: http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/raportti/read/asp/hae_liite.aspx?id=117187&ttyyppi=pdf&kunta_id=202 [Haettu 27.11.2015]

Kaila, Panu, 1976. *Pukkilan kartanon vahtimestarin asunnon perustamissuunnitelma*. [selvitys] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia -1979. Helsinki: Museovirasto.

Museovirasto 1990. *Pukkilan kartano. Rakennusluettelo.* [kopio luettelosta] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia -1979. Helsinki: Museovirasto.

Jalonen, Olli, 1993. *Pukkilan kartanomuseon käynnin muistio.* Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio IV - projektit. Helsinki: Museovirasto.

Pietarila, Pentti, 1993. *Pukkilan kartanon ikkunoiden värisävy.* [raportti väritutkimuksesta] Museoviraston rekisteriportaali, kulttuuriympäristön tutkimusraportit. Helsinki: Museovirasto. Saatavilla verkossa:

http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/raportti/read/asp/hae_liite.aspx?id=118751&tyyppi=pdf&kunta_id=202 [Haettu 27.11.2015]

Viertiö, Sari, 1994. *Kartanon maalausohjeet.* [lyhyt ohjeistus maaleineen] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia -1979. Helsinki: Museovirasto

Viertiö, Sari, 1995. *Kartanon ja sen alueen historiasta sekä selvitys museoalueen kohentamiseksi.* [kartoin kuvitettu selvitys] Kulttuuriympäristöjen tulosalueen asianhallintarekisteri. Helsinki: Museovirasto.

Ivars, Marja ja Viertiö, Sari, 1996. *Tavoitteet suunnitelmalle lähialueen parantamiseksi.* [tavoitelistaus] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio: Opastus- ja ympäristösuunnittelu 1996. Helsinki: Museovirasto.

Pietarinen, Reino, 2000. *Korjaustarpeet Pukkilassa.* [kirje] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia 1980-. Helsinki: Museovirasto.

Gröndahl, Kari, 2000. *Kesän 2000 korjaus- ja huoltotyöt.* [muistio] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia 1980-. Helsinki: Museovirasto.

Pietarinen, Reino, 2001. *Pukkilan kartano- ja ajokalumuseon korjausesitys.* [kirje] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio I Historia 1980-. Helsinki: Museovirasto.

Insinööri toimisto Matti Ollila, 2000. *Pukkilan kartanon kattokehikon liitoksen korjaaminen.* [vaurion ja korjaustavan kuvaus] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio IV Projektit. Helsinki: Museovirasto.

Pietarinen, Reino ja Värtinen, Lea, 2002. *Pukkilan ajokalumuseon tilannekatsaus.* [muistio] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio IV Projektit. Helsinki: Museovirasto.

Museovirasto RHO, 2003. *Pukkilan kartanon tilanneselvitys ja korjausehdotuksia.* [muistio] Rakennushistoriaosaston käsiarkisto, Piikkiö Pukkilan kartano, Kansio IV Projektit. Helsinki: Museovirasto.

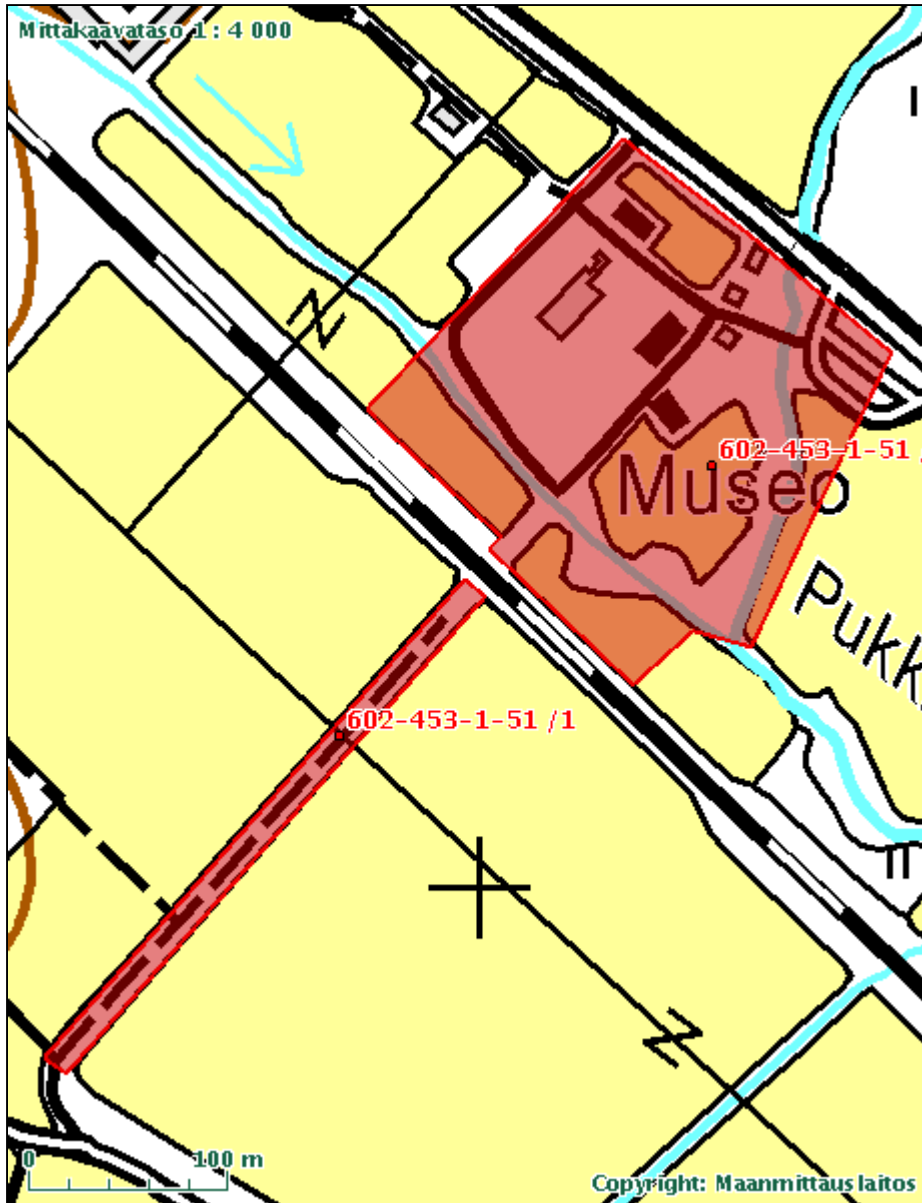
Tmi Restart, 2010. *Raportti Paanukaton kunnostus ja kellotornin pystypuiden uusiminen.* [kuvitettu korjausraportti] Museoviraston arkisto. Helsinki: Museovirasto.

LIITTEET

MAANMITTAUSLAITOS - KARTTAPAIKKA

Tulostettu 03.11.2005

Karttatuloste

Tulosteen keskipisteen koordinaatit: P: 6703140 I: 1580994

Tuloste ei ole mittatarkka.

MAANMITTAUSLAITOS - KARTTAPAIKKA 04.11.2005

Tulostettu 04.11.2005

Omistajat ja omistusperusteet

Tila 602-453-1-51 , PUKKILAN KARTANO

Omistus (tietolähde: Väestötietojärjestelmä)

OMISTAJAT:

Nimi: SUOMEN VALTIO/RATAHALLINTOKESKUS

Osoite: PL 185, 00101 HELSINKI

Nämä kiinteistörekisterin omistaja- ja osoitetiedot ovat tammikuu 2005 tilanteesta.
Viralliset omistajatiedot ovat saatavissa lainhuutorekisteristä.

Lisätietoa www.ktj.fi

MAANMITTAUSLAITOS - KARTTAPAIKKA 03.11.2005

Tulostettu 03.11.2005

Omistajat ja omistusperusteet

Nämä kiinteistörekisterin omistaja- ja osoitetiedot ovat tammikuu 2005 tilanteesta.

Viralliset omistajatiedot ovat saatavissa lainhuutorekisteristä.

Lisätietoa www.ktj.fi

Pyytämiäsi tietoja ei ole saatavilla.

Maksua ei peritä tämän kohteen osalta.

MAANMITTAUSLAITOS - KARTTAPAIKKA

Tulostettu 03.11.2005

Perustiedot

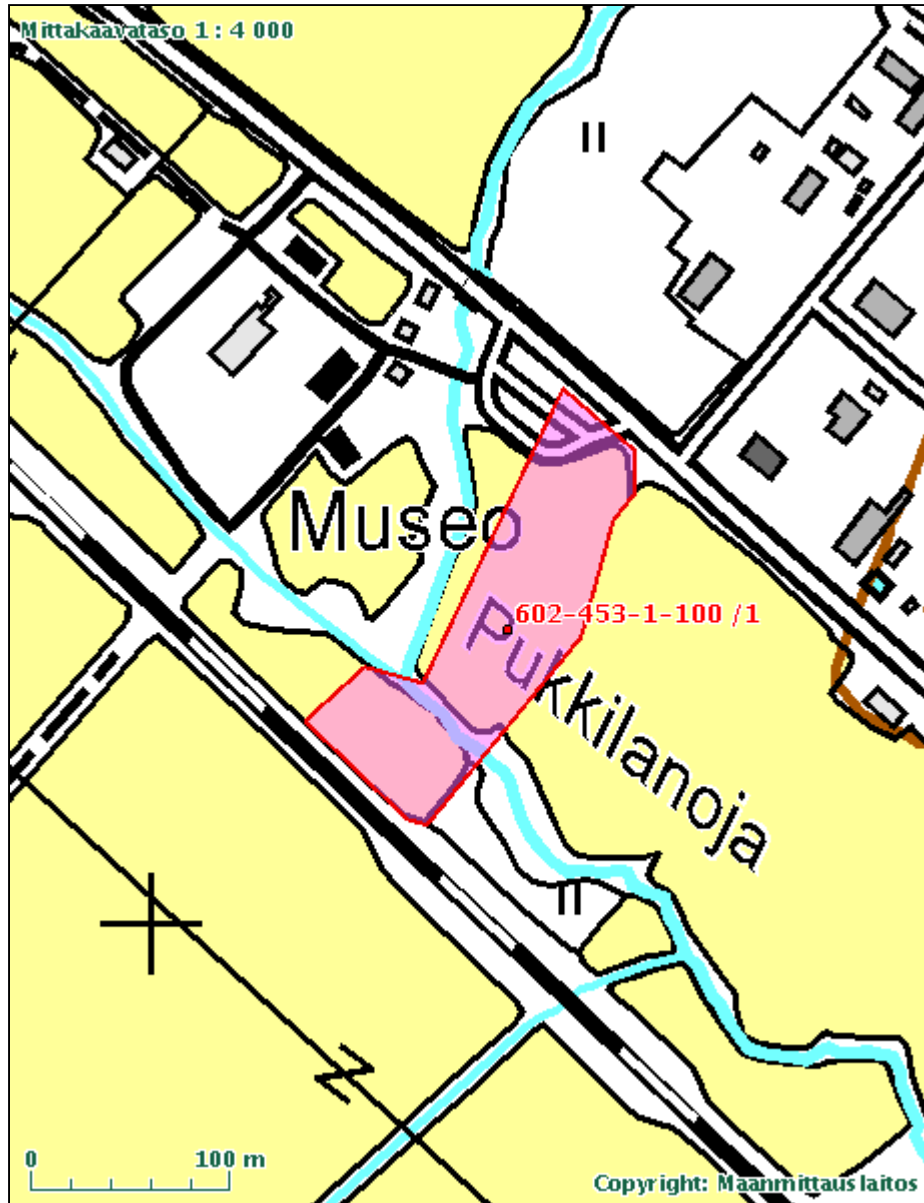
Rekisteriyksikkö

Kiinteistötunnus:	602-453-1-51
Kunta:	Piikkiö
Kylä:	BUKKILA ELI PUKKILA
Nimi:	PUKKILAN KARTANO
Maapinta-ala:	3.9000 ha
Kokonaispinta-ala:	3.9000 ha
Palstojen lkm:	2
Yksikkölaji:	Tila
Rekisteröity:	30.10.1964
Arkistotunnus:	6:19-

MAANMITTAUSLAITOS - KARTTAPAIKKA

Tulostettu 03.11.2005

Karttatuloste

Tulosteen keskipisteen koordinaatit: P: 6703158 I: 1581159

Tuloste ei ole mittatarkka.

MAANMITTAUSLAITOS - KARTTAPAIKKA 04.11.2005

Tulostettu 04.11.2005

Omistajat ja omistusperusteet

Tila 602-453-1-100 , PUKKILA

Omistus (tietolähde: Väestötietojärjestelmä)

OMISTAJAT:

Nimi: MAATALOUSMINISTERIÖN ASUTUSASIAINOSASTO

OMISTUSPERUSTEET:

Lainhuuto 07.01.1956

Nämä kiinteistörekisterin omistaja- ja osoitetiedot ovat tammikuu 2005 tilanteesta.

Viralliset omistajatiedot ovat saatavissa lainhuutorekisteristä.

Lisätietoa www.ktj.fi

MAANMITTAUSLAITOS - KARTTAPAIKKA 03.11.2005

Tulostettu 03.11.2005

Omistajat ja omistusperusteet

Nämä kiinteistörekisterin omistaja- ja osoitetiedot ovat tammikuu 2005 tilanteesta.

Viralliset omistajatiedot ovat saatavissa lainhuutorekisteristä.

Lisätietoa www.ktj.fi

Pyytämiäsi tietoja ei ole saatavilla.

Maksua ei peritä tämän kohteen osalta.

MAANMITTAUSLAITOS - KARTTAPAIKKA

Tulostettu 03.11.2005

Perustiedot

Rekisteriyksikkö

Kiinteistötunnus:	602-453-1-100
Kunta:	Piikkiö
Kylä:	BUKKILA ELI PUKKILA
Nimi:	PUKKILA
Maapinta-ala:	1.2860 ha
Kokonaispinta-ala:	1.2860 ha
Palstojen lkm:	1
Yksikkölaji:	Tila
Rekisteröity:	14.05.1975
Arkistotunnus:	6:48

MUSEOVIRASTO RESTAUROI

[Etusivu](#)>[Museot](#)>[Pukkilan kartano](#)[Museot](#)[Linnat](#)[Linnoitukset](#)[Teollisuuskohteet](#)[Kirkolliset kohteet](#)[Muut kohteet](#)

Pukkilan kartano, Kaarina

Pukkilan kartanon juuret ulottuvat aina 1400-luvulle asti. Kartanokokonaisuus on kokenut vuosisatojen aikana lukuisia muutosvaiheita ja kohteen nykyinen rokokooasu on tulosta 1960-luvun palauttavista restaurointivaiheista. Kartanon puutarhassa kukoistava ryytimaa alkuperäislajeineen esittelee kävijöille 1700-luvun rikasta puutarhakulttuuria.

Pukkilan kartano. Kuva: Museovirasto.

Päärakennuksen esikuvina olivat ruotsalaiset mallipiirustukset

Kaarinan kunnassa sijaitseva Pukkilan kartano on yksi Suuren Rantatien varrelle rakentuneista kartanoista. Pukkila sai nimensä Bock-suvusta, joka omisti tilan 1540-1720 välisenä aikana. Kartanon nykyisen päärakennuksen rakennutti hovioikeudenneuvos Christoffer Johan Rappe, josta tuli myöhemmin Turun ja Porin läänin maaherra. Vuonna 1762 valmistunut päärakennus on yksikerroksinen, lautaverhoiltu ja katettu paanupinnoitetulla mansardikatolla. Sen lisäksi pihapiiriä rajaavat vanha päärakennus, aittarivi sekä 1900-luvun alussa rakennettu komea kivinavetta.

Kartanoa on aikoinaan ympäröinyt laaja puutarha, jossa oli ryytimaa ja hedelmätarha. Hyödyn aikakaudella puutarhanhoito oli säätyläisten muotiharrastus. Uusien ja eksoottisten kasvilajien viljely oli suosittua, ja siemeniä tuotiin myös ulkomaanmatkoilta.

Museoviraston omistama Pukkilan kartano toimii nykyään museona, joka on sisustettu 1700-1800-lukujen virkamieskodiksi. Kartanon alkuperäisestä rokokooasisustuksesta on säilynyt muutamissa huoneissa seinäpaneeleita ja vuorilistoja. Useimmat huoneet on kuitenkin sisustettu myöhempään uusklassistiseen asuun. Kartanoaluetta ympäröivä viljelysmaisema on vuosien saatossa merkittävästi kaventunut pihapiirin ympäriltä. Kartanoon johtanut alkuperäinen lähestymissuunta on rautatien katkaisema ja kulku kartanoon ohjautuu nykyään takakautta.

Rokokooasu kertoo 1960-luvun restaurointiperiaatteista

Museoviraston edeltäjä Muinaistieteellinen toimikunta hankki Pukkilan kartanon piha-alueineen omistukseensa lahjoitusvaroin vuonna 1959. Aikojen kuluessa päärakennukseen oli tehty monenlaisia muutoksia. Muinaistieteellisen toimikunnan vuosina 1965-1970 toteuttamassa

restauroinnissa tavoiteltiin 1700-luvun asua, johon kuuluivat mm. ulkoseinien pystylauditus, paanukatto ja punamullatut julkisivut. Ikkunoihin palautettiin alkuperäisen kaltainen kaksikymmenjakoinen ruudutus, joka oli säilynyt muutamassa yläkerran päätyikkunassa. Korjaustöiden yhteydessä myös rakennuksen kivijalkaa vahvistettiin ja lattiat korjattiin. Kartanomuseo avattiin yleisölle vuonna 1970, ja nykyasussaan se kertoo myös 1960-luvun restaurointiperiaatteista.

Pärekaton kunnostusta ja ryytimaanhoitoa

2000-luvun puolella Pukkilan kartanossa on tehty vain pienimuotoisia kunnossapitotöitä ja mm. vahvistettu ullakon kattorakenteita. Kesällä 2007 pihapiirissä uusittiin aitan kellikellon ja liiterin pärekatot sekä pihakaivon kansi. Työt toteutettiin vanhan mallin mukaan alkuperäisen kaltaisia materiaaleja ja työtapoja noudattaen. Kesällä 2012 ohjelmassa oli aitan savitiilikaton korjaustyö.

Pukkilan kartanon ryytimaa edustaa hovioikeudenneuvos Rappen aikakautta, ja siellä kasvatetaan 1700-luvulle tyypillisiä yrttejä ja kasveja perinteisin menetelmin. Kasvien runsaus sekä yrttien ja vihannesten monipuolinen hyötykäyttö kertovat tuon ajan valistuneisuudesta. Neliruutuinen ryytimaa kukoistaa yhä paikalla, johon se on merkitty vuoden 1762 tiluskarttaan. Kartanomuseon puutarhan ylläpito vaatii vuosittain säännöllistä hoitoa ja kunnostusta.

Pukkilan kartano on ollut koekohteena mukana keväällä 2009 käynnistyneessä Perinnekasvit museopuutarhoissa -hankkeessa, josta on vastannut Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus. Hankkeen tavoitteena oli kerätä tietoa puutarhojen vanhoista kasvilajeista, kartuttaa kokemuksia perinnekasvien hoidosta sekä hyödyntää tätä tietoa suunniteltaessa vanhojen kasvien esittelyä museopuutarhoissa. Pukkilan kartanon ohella hankkeessa olivat mukana Kuusiston kartanon puutarha Kaarinassa ja Yläneen kotiseutumuseon pihamaa Yläneellä.

Pukkilan kartanomuseon osalta hankkeessa tutkittiin erityisesti ryytimaan kasvillisuutta. Ryytimaalta löytyy 82 kasvilajia, joiden taustoja tutkittiin vanhan kirjallisuuden ja arkistolähteiden avulla. Kartanopuutarhan vaiheista saatiin arvokasta lisätietoa myös haastattelemalla siellä työskennelleitä puutarhureita. Saatujen taustatietojen pohjalta ryytimaalla tehtiin pienimuotoisia kunnostustöitä, ja samalla sinne istutettiin kaksi vanhastaan Suomessa viljeltyä maataisperunalajiketta ja kaksi ryvässipulin paikalliskantaa. Hankkeen yhteydessä ryytitarhan kasvilajit dokumentoitiin valokuvaamalla.

Kattotyö 2012, urakoitsija: Restart Oy

Hallinnollinen kiinteistö: **Piikkiö, Pukkilan kartano- ja ajokalumuseo**

Tunniste: 112

Katuosoite: Littoistentie 114, 21500 PIIKKIÖ

Kiinteistön perustiedot

Tilannimi: **Pukkilan kartano**
Kylännimi: **Pukkila**
Tunniste: 1121

Omistaja: Museovirasto
Haltija: Museovirasto

Rekisterinumero: 1:51
Virall. kiint.tunnus: 602-435-0001-0051

Omistussuhde: Oma
Vuokrauksen siirto-oikeus:

Maapinta-ala: 39 000,0 m² 3,90 ha
Rakennusoikeus: 0,0 m²
Käytetty rakennusoikeus: 0,0 m²
Vapaa rakennusoikeus: 0,0 m²
Tehokkuusluku: 0,00
Palstojen lukumäärä: 2 kpl

Tilan nykyarvo: 0,00 EUR
Arviopvm:
Verotusarvo: 0,00 EUR
Verovuosi:
Hankintahinta: 0,00 EUR
Ostopvm:

Lainhuudon kirj.pykälä:
Lainhuudon kirj.pvm:
Jakomerkki:
Tilan laatu: -

Perustettu: 10.05.2004 / systeemi
Viimeinen muutos: 26.10.2005 / skarvine
Tilanne: < määrittelemätön > /

Kaava: Ei ole kaavan mukainen
(Rakennuskaava)

Liittymät: Viemäri, Vesijohto, Sähkö, Puhelin

Arvot

Arvotiedon tyyppi	Päiväys	Arvo	Selite	Muutettu
-------------------	---------	------	--------	----------

Osuudet:

Lisätiedot:

Hallinnollinen kiinteistö: **Piikkiö, Pukkilan kartano- ja ajokalumuseo**

Tunniste: 112

Katuosoite: Littoistentie 114, 21500 PIIKKIÖ

Kiinteistön perustiedot

Tilannimi: **Pukkila**
Kylännimi: **Pukkila**
Tunniste: 1122

Omistaja: Museovirasto
Haltija: Museovirasto

Rekisterinnumero: 1:100
Virall. kiint.tunnus: 602-453-0001-0100

Omistussuhde: Oma
Vuokrauksen siirto-oikeus:

Maapinta-ala: 12 860,0 m² 1,29 ha
Rakennusoikeus: 0,0 m²
Käytetty rakennusoikeus: 0,0 m²
Vapaa rakennusoikeus: 0,0 m²
Tehokkuusluku: 0,00
Palstojen lukumäärä: 1 kpl

Tilan nykyarvo: 0,00 EUR
Arviopvm:
Verotusarvo: 0,00 EUR
Verovuosi:
Hankintahinta: 0,00 EUR
Ostopvm:

Lainhuudon kirj.pykälä:
Lainhuudon kirj.pvm:
Jakomerkki:
Tilan laatu: -

Perustettu: 10.05.2004 / systeemi
Viimeinen muutos: 26.10.2005 / skarvine
Tilanne: < määrittelemätön > /

Kaava: Ei ole kaavan mukainen
(Rakennuskaava)

Liittymät:

Arvot

Arvotiedon tyyppi	Päiväys	Arvo	Selite	Muutettu
-------------------	---------	------	--------	----------

Osuudet:

Lisätiedot: LH 7.1.1956 9 , tilaan 1:34.

VALTION RAKENNUKSET (as. 480/85) YM:n suojelupäätös 31.8.1994

Lääni: Turun ja Porin

Kunta: Piikkiö

Kohde: Pukkilan kartanomuseo

entinen Pukkilan kartano

Osoite: 21500 Piikkiö

Haltija: Museovirasto

Korjaushuoltaja: RH

Kiinteistörekisteritunnus: 1:51

Peruskartan nro/koordinaatit: 1043 12:6703/581

Rakennushallituksen rakennusluettelon nro: 602:005

Suojelumääräys: S4: 001/S1, 002, 003-005/S2

Asetuksella suojellaan

vuonna 1970 museoksi avattu, vuosina 1965-70 nykyasuunsa restauroitu, rokokoo-tyylinen kartano sekä pihapiirin talousrakennukset.

Kartanon varhaisin omistaja tunnetaan 1400-luvulta. Rälssitilana se mainitaan 1472, säterivapautta tila nautti 1500-luvulta lähtien. 1540-luvulta 1720-luvulle kartanon omisti Bock-suku, jolta kartano on saanut nimensä. Nykyisen päärakennuksen rakennutti hovioikeudenneuvos C.J. Rappe vuonna 1762. Myös vanha päärakennus, nyt siipirakennuksena, on säilynyt. Sen holvattu kellari saattaa olla 1600-luvulta, mutta itse rakennus on täydellisesti uusittu 1889. Muinaistieteellinen toimikunta lunasti kartanon päärakennuksen ja piha-alueen lahjoitusvaroin vuonna 1959.

Pukkilan kartanon päärakennus edustaa tyypillistä 1700-luvun lopun ja 1800-luvun alun säätyläiskotia. Alkuperäisestä rokokoo-sisustuksesta on säilynyt joitakin osia. Useimmat huoneet on restauroitu 1790-luvun uusklassistista tyyliä vastaaviksi. Päärakennuksen eteläpuolella on vuoden 1762 tiluskartan mukaiseksi rekonstruoitu neliruutuinen ryytimä. Vuonna 1901 valmistuneeseen kivinavettaan on kunnostettu tilat ajokalamuseon käyttöön.

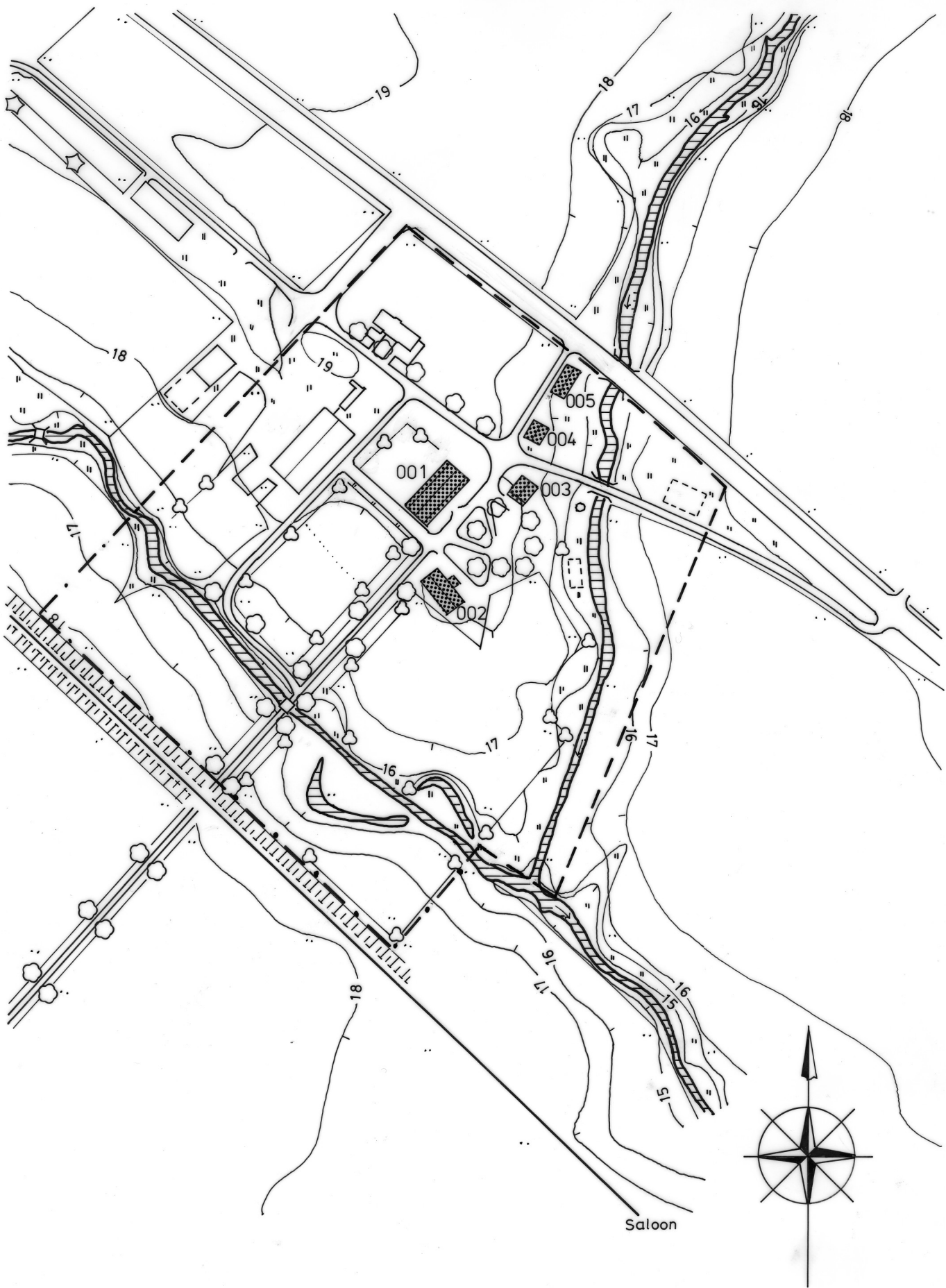
001/S1 Päärakennus, kartanomuseo, 1762.

002/S2 Vanha päärakennus.

003/S2 Aitta vuonna 1910 puretun toisen sivurakennuksen paikalla.

004/S2 Aitta.

005/S2 Puuvaja.

1:2000

0 10 50 100m

Museovirasto 1995 ©

Pukkilan kartanomuseo
Piikkiö

VARR 602 : 005

Tapettitietokanta

Museoviraston rakennushistorian osaston tapettinäytteet

[« Etusivu](#)[Haku](#)[Hakuohjeet](#) | [Tietoa tapeteista](#) | [Tekijät](#)

» HAKU / HAKUTULOKSET

TYHJENNÄ LOMAKE

Yksinkertainen | Monivalinta

Yleisväri:

KAIKKI

Kuvion tyyppi:

KAIKKI

Valmistaja:

KAIKKI

Näytteen tyyppi:

KAIKKI

Tekniikka:

KAIKKI

Kunta:

KAIKKI

Kohde:

Pukkilan kartano

Hae vuosikymmeniltä:

 -

Hae kuvauksesta:

HaeNäytetään tulokset **1-25 / 66**. Mallin täydet tiedot saat klikkaamalla tekstiä tai kuvaa.**1 2 3 > Seuraava****1646****Pukkilan kartano, Piikkiö**

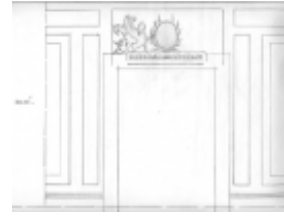
Ovenpäällyysmaalaus, jossa kaksi naisenpäistä, siivekstä leijonaa vartioi välissään olevaa medaljonkia. Alapuoalla erillinen kapea reunanauha, jossa spiraalille vuoroin ylös ja alas taipuva köynnös (akantus)

1647**Pukkilan kartano, Piikkiö**

Pitsimäinen, pintaa muodostava kuvio, jossa pystysuoria, sivuille haarautuvia köynnöksiä ja pienistä palloista muodostuvia helminauhakuvioita. Kuvio vaaleanharmaa.

1679**Pukkilan kartano, Piikkiö**

Runsaasti mittapiirustuksia huoneista 2, 3, 4 ja 6. Seinien peilitykset ja koristekuvioiden sijainnit. Osa väritettyä.

1680

Pukkilan kartano, Piikkiö

Peilityksen yläosan koristemaalaus, jossa viiniköynnös on kiedottu löyhästi tangon ympäri.

1681

Pukkilan kartano, Piikkiö

Fragmentteja tapettimallista.

1682

Pukkilan kartano, Piikkiö

Kasviornamentiikkaa. Piirros ilmeisesti osa laajempaa kokonaisuutta.

1700

Pukkilan kartano, Piikkiö

Pyöreään muotoon liittyvä "riippuva" kasviornamentti

1701

Pukkilan kartano, Piikkiö

Pyörökaarta ympäröivä lehväornamentti, jatkuu molempiin suuntiin. Kaaren sisällä ilmeisesti ollut kuvio, josta tässä näkyy vain osa jalustasta.

3458

Pukkilan kartano, Piikkiö

1780 - 1800

Beige taustaväri. Valko-ruskea-keltainen pystyraita- ja kukkakuvio.

3459**Pukkilan kartano, Piikkiö
1920 - 1920**

Harmaa-mustasävyinen kukkakuvio painatus. Ruskea pohjapaperi osana kuviota.

3460**Pukkilan kartano, Piikkiö
1880 - 1890**

Harmaa taustaväri. Ruskeanharmaa-viininpunainen, vinoruutupintaa muodostava viiva- ja ornamenttikuvio.

3461**Pukkilan kartano, Piikkiö
1870 - 1870**

Harmaa taustaväri. Harmaa-valkoinen, vinoruutupintaa muodostava kukkamedaljonkikuvio.

3462**Pukkilan kartano, Piikkiö
1910 - 1919**

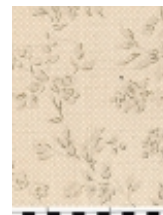
Puna-musta pystyrait- ja kukkakuvio. Värjäämätön pohjapaperi taustana.

3463**Pukkilan kartano, Piikkiö
1910 - 1919**

Puna-vihreä-ruskea, pintaa muodostava pikkuruusukuvio. Musta pystyviivarasteri. Värjäämätön pohjapaperi taustana.

3464**Pukkilan kartano, Piikkiö
1950 - 1969**

Vaaleanharmaa taustaväri, jolla valkoinen pyöreä rasterikuvio. Harmaa-kultainen kukkaoksakuvio.

3465**Pukkilan kartano, Piikkiö
1950 - 1969**

Värjäämätön pohjapaperi muodostaa ohutta raidoitusta harmaan

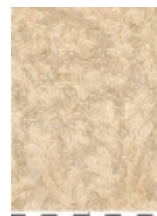
taustaväriin kanssa. Valkoinen, "repaleinen" verkkokuvio.

3466

Pukkilan kartano, Piikkiö
1930 - 1949

Beige-valkosävyinen pintarakennekuvio. Rappausimitaatio.

3467

Pukkilan kartano, Piikkiö
1930 - 1939

Ruskeasävyinen pysytyraita- ja viivapintakuvio. Liittyy reunanauhaan 3468.1.

3468

Pukkilan kartano, Piikkiö
1930 - 1939

Tapetin 3467.1 reunanauha. Ruskea-kultainen painatus, kulmikas viivakuvio.

3469

Pukkilan kartano, Piikkiö
1920 - 1929

Sinharmaa-mustasävyinen, pintaa muodostava ruusukuvio. Harmaa, läpivärjätty pohjapaperi.

3470

Pukkilan kartano, Piikkiö
1950 - 1960

Harmaa taustaväri. Valkoinen, ruudukkomaista pintaa muodostava kuvio. Liittyy reunanauhaan 3471.1.

3471

Pukkilan kartano, Piikkiö
1950 - 1960

Tapetin 3470.1 reunanauha. Sinisävyinen raidoitus ja musta-valkoinen viivakuvio.

3472**Pukkilan kartano, Piikkiö****1940 - 1959**

Harmaasävyinen tausta ja vihertävä oksamainen viivakuvio. Liittyy reunanauhaan 3473.1.

3473**Pukkilan kartano, Piikkiö****1950 - 1950**

Tapetin 3472.1 reunanauha. Hopea-sini-vaalea raidoitus.

3474**Pukkilan kartano, Piikkiö****1940 - 1940**

Ruskeasävyinen paperi, mahdollisesti pohjustuspaperi.

Näytetään tulokset **26-50 / 66**. Mallin täydet tiedot saat klikkaamalla tekstiä tai kuvaa.

Edellinen < 1 2 3 > Seuraava

3475**Pukkilan kartano, Piikkiö****1900 - 1919**

Ruskealla painettu symmetrinen ornamenttipinta. Värjäämätön pohjapaperi osana kuviota. Tapetti on voimakkaasti tummunut. Liittyy reunanauhaan 3476. Käsittelykerroksista 5 - 7 pienet näytteet kansiossa.

3476**Pukkilan kartano, Piikkiö****1900 - 1919**

Tapetin 3475.1 reunanauha. Ornamentti- ja nauhakuvio. Valko-sininen painatus.

3477**Pukkilan kartano, Piikkiö**

1890 - 1909

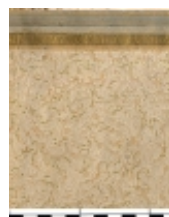
Pintaamuodostava kukkakuvio valkoisella taustalla. Painoväreinä vihreä ja valkoinen, pinta tummunut voimakkaasti. Värjäämätön pohjapaperi osana kuviota. Mukana huonokuntoista reunanauhaa.

3478**Pukkilan kartano, Piikkiö****1880 - 1889**

Tummanruskea, kuultava liimamaalikerros. Kansiossa on myös tämän päällä ollut tapetti, pieni huonokuntoinen pala, myös tummenettu maalaamalla, liittyykö kuolinhuoneeseen?

3479**Pukkilan kartano, Piikkiö****1940 - 1959**

Vaaleaävyinen pintarakennekuvio. Rappausimitaatio. Liittyy reunanauhaan 3480.

3480**Pukkilan kartano, Piikkiö****1940 - 1950**

Tapetin 3479.1 reunanauha. Kulta-siniharmaasävyinen raidoitus. Reunanauha 54 cm katosta.

3481**Pukkilan kartano, Piikkiö****1760 - 1830**

Seinän alaosan vaaleanpunertava liimamaalikerros.

3482**Pukkilan kartano, Piikkiö****1920 - 1939**

Ruskeasävyinen tyylielty kukka- ja viivoituskuvi. Viivakuvi jakaa taustan suorakaiteen muotoisiin kenttiin.

3483**Pukkilan kartano, Piikkiö****1910 - 1920**

Voletti-vihreä pintaa muodostava kukkakuvio, mustat pykälletyt ääriviivat. Tekstiili-imitaatio.

3484**Pukkilan kartano, Piikkiö****1910 - 1919**

Pintaa muodostava, tyylitelty, ruskea-vihreä-musta ruusuoksakuvio. Värjäämätön, tummunut pohjapaperi taustana.

3485**Pukkilan kartano, Piikkiö****1900 - 1919**

Keltaisella painettu pystyrait- ja ornamenttikuvio, kellertävä ohut verkkorasteri. Värjäämätön pohjapaperi taustana.

3486**Pukkilan kartano, Piikkiö****1880 - 1899**

Harmaasävyinen, pintaa muodostava kukkaornamentti. Taustalla punaista pilkutusta, joka on lähes täysin kulunut pois.

3487**Pukkilan kartano, Piikkiö****1960 - 1960**

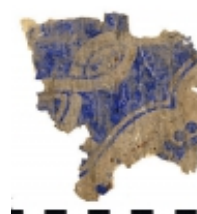
Tummanvihreä taustaväri. Kultainen kukka- ja raitakuvio.

3488**Pukkilan kartano, Piikkiö****1870 - 1870**

Ultramariininsininen-vaaleansininen kukkamedaljonki- ja helminauhakuvio. Ruskeita yksityiskohtia.

5435**Pukkilan kartano, Piikkiö****1950 - 1959**

Valkoisella painettu varpumainen pintarakennekuvio, taustana ohut vaaleansininen vaakaviivoitus

5438**Pukkilan kartano, Piikkiö****1860 - 1879**

Ultramariininsinisellä painettu suurikokoinen kuvio

5439

Pukkilan kartano, Piikkiö
1920 - 1939

Harmaalla pohjalla tummemman harmaita pilkkuja säännöllisissä riveissä

5440

Pukkilan kartano, Piikkiö
1920 - 1939

Ruskealla pohjalla sinisellä painettu kukkakuvio. Vaalea pohjapaperi muodostaa osan kuviosta.

5441

Pukkilan kartano, Piikkiö
1930 - 1949

Sinisellä ja ruskealla painetti rappauskuvio

5442

Pukkilan kartano, Piikkiö
1930 - 1949

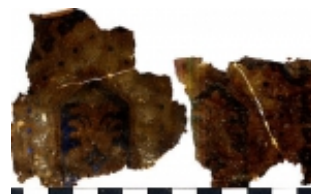
Valkoisella painettu rappauskuvio, taustana värjäämätön pohjapaperi

5443

Pukkilan kartano, Piikkiö
1880 - 1899

Sinisellä painettu kasettimainen kuvio värjäämättömällä pohjapaperilla. Tapetti maalattu ohuella värillä mustaksi, todennäköisesti vainajan muistohuoneeksi.

5444

Pukkilan kartano, Piikkiö
1910 - 1919

Punaisia ruusuja ruskealla taustan lehti- ja verkkokuvio. Värjäämätön pohjapaperi taustana

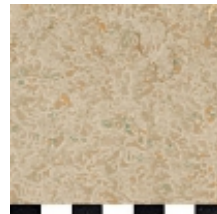

5445**Pukkilan kartano, Piikkiö
1940 - 1959**

Vaaleanvihreällä painettu verkkomainen pintarakennekuvio

5446**Pukkilan kartano, Piikkiö
1940 - 1959**

ruskeasävyinen pintarakennekuvio

5807**Pukkilan kartano, Piikkiö**Näytetään tulokset **51-66 / 66**. Mallin täydet tiedot saat klikkaamalla tekstiä tai kuvaa.**Edellinen** < **1** **2** **3****5808****Pukkilan kartano, Piikkiö**

Näytteen no. 5807 reunanauha

5809**Pukkilan kartano, Piikkiö****5810****Pukkilan kartano, Piikkiö****5811****Pukkilan kartano, Piikkiö****5812****Pukkilan kartano, Piikkiö**

Näytteen no. 5811 reunanauha

5813
Pukkilan kartano, Piikkiö

5814
Pukkilan kartano, Piikkiö

Näytteen no. 5813 reunanauha

5815
Pukkilan kartano, Piikkiö
1780 - 1800

Helminauhoilla koristeltua kasviaiheinen kuvio vaaleansinisellä pohjalla kuvio harmaalla ja valkoisella.

5816
Pukkilan kartano, Piikkiö

Näytteen no. 5815 reunanauha

5817
Pukkilan kartano, Piikkiö

5819
Pukkilan kartano, Piikkiö

Siniharmaan sävyisellä maalauksella marmorointia ja valkoista tähkä- ja kukkakuviointia.

5820
Pukkilan kartano, Piikkiö

Vaaleanruskealla pohjalla kelta-sini-ruskea geometrinen kuviointi. Taustalla säännöllistä keltaista pisteytystä.

5821
Pukkilan kartano, Piikkiö

Kultanahtatapetti. Kuvioleveys noin 59 cm ja korkeus mahdollisesti sama.

5822

Pukkilan kartano, Piikkiö**5823****Pukkilan kartano, Piikkiö**

Tummanruskealla taustalla pintaa muodostava
vaaleanruskeanpunainen kasviaihe.

5824**Pukkilan kartano, Piikkiö**

Vaalealla taustalla vihreä pintaamuodostava kukka-aihe.
Tehostevärinä musta.

Edellinen < 1 2 3

Kaarina

Pukkila
1000024487

perustiedot	lisätiedot	alakohteet	tutkimukset	kooste
Nimi:	Pukkila		Kunta:	Kaarina
Järjestysnumero:	-1			
Laji:	kiinteä muinaisjäännös		Vedenalainen:	ei
Lukumäärä:				
Tyyppi:	asuinpaikat		Tyypin tarkenne:	kartanot
Ajoitus:	historiallinen		Ajoitustarkenne:	1500-luku
Koordinaatit:	P (ETRS-TM35FIN): 6708114 I (ETRS-TM35FIN): 250686 Z/m.mpy alin: Z/m.mpy ylin: syvyysmax: syvyysmin:			
Koord.selite:				
Etäisyystieto:				
Peruskartta:	Perusk. nimi:			
Kuvaus:	Pukkilan kartanon historia ulottuu 1400-luvulle saakka. Bock suvun tiedetään omistaneen kartanon vuosien 1540-1720 välisenä aikana. Aiemmin päärakennuksena olleen sivurakennuksen alla sijaitsee 1600- luvun holvattu kellari.			

Luonti: 14.11.2014

Muutos: 14.11.2014

Anna palautetta näistä tiedoista**KUVAT** (0 kpl)**LIITTEET** (0 kpl) **KOHDE KARTALLA****Rekisterilinkit**

Kulttuuriympäristön tutkimusraportit / rakennettu ympäristö

3449 Pukkilan kartano, ikkunat Väritutkimus 1993**986** Pukkilan kartano- ja ajokalumuseon lähiympäristö Inventointi 1995

Muinaisjäännösten hankerekisteri

10042 ent. Piikkiö Pukkilan kartano, Kaivaus 1976

Kulttuuriympäristön tutkimusraportit / arkeologia

143871 Pukkilan kartanon sivurakennuksen kellarin ja sen ulkopuolen kaivaukset
8.9.-9.11.1976 Kaivaus 1976

Rakennusperintörekisteri / kohteet

200095 Pukkilan kartanomuseo

Piikkiö

PUKKILAN KARTANO

Osoite:

Rekisterinumero: RNo

Koordinaatit:

Kiinteistön pinta-ala: x ha

Kotisivu:

Rakennukset

<i>Nro</i>	<i>Rakennus</i>	<i>Brutto m2</i>	<i>Rakennusvuosi</i>	<i>Suojelu</i>
	Kartanorakennus	598	1800	

Historia

- (RKY 2000).
- Museovirastolle

Keskiaikainen Pukkilan kartano oli Bock-suvun rälssiä 1720-luvulle saakka, minkä jälkeen sen omistajat 1700-luvulla olivat etupäässä virkamiesaatelia. Maaherra Rappen omistuskaudella 1759-1776 uudistettiin kartanon rakennuskanta poikkeuksellisen kokonaissuunnitelman mukaan. Kartanon asuinpiha oli sijoitettu keskelle viljelyksiä, kahden peltoa halkovan puukuja-akselin kohtauspisteeseen. Päärakennus ja sen kaksi valeperspektiivissä olevaa sivurakennusta muodostivat itään avautuvan asuinpihan ja kaksi päärakennuksen länsipuolelle symmetrisesti rakennettua talousrakennusta porttiaiheen puukujanteelle, joka johti peltosarkojen läpi länttä kohti ja edelleen metsäsaarekkeeseen.

Päärakennus on aikakaudelleen tyypillinen mansardikattoinen yksikerroksinen hirsirakennus. Sen yleishahmo ja pohjakaava perustuvat Carl Wijnbladin 1750-luvulla julkaisemiin malliesimerkkeihin ja kiinteäsisustus paneeleineen ja seinäkäsittelyineen vastasi rokokookaudella kehittyneitä sisustustapoja.

Asutusrahasto osti kartanon Heikki Malmivirran perikunnalta ja muinaistieteellinen toimikunta lunasti kartanon ja piha-alueen lahjoitusvarojen turvin 1965, jolloin maaherra Rappen aikaisesta rakennuskannasta oli jäljellä vain päärakennus, eteläinen sivurakennus, pari aittaa ja kivinavetan runko sekä etelään johtava puukujanne. Kartanon julkisivut ja sisätilat rekonstruointiin ja restaurointiin tyylihistoriallisin perustein 1760-luvun asuun. Yleisölle 1970 avattu museo on sisustettu monilapsisen säätyläisperheen kodiksi ja 1800-luvun lopulla rakennettuun navettaan on koottu 1700- ja 1800-luvun ajokaluja, vaunuja ja rekiä. Puutarhaan on 1762 tiluskartan mukaan rekonstruoitu Pietari Kalmin oppien mukainen ryytimaaruudukko yrtteineen ja koristekasveineen.

Suojelupäätös 31.8.1994: päärakennus, eteläinen sivurakennus, kaksi aittaa ja puuvaja.

Yhteyshenkilöt

Arkkitehti Selja Flink (2001-2002) / Marja Ivars
Rakennuttaja Kari Gröndahl
Konservaattori
Tutkija
Arkeologi
Hoitoyksikkö

Museonvalvoja

Piikkiö

PUKKILAN KARTANO

Kirjallisuutta

<i>Vuosi</i>	<i>Teos</i>	<i>RHO</i>
	Pukkilan kartano museo ja ajokalumuseo. Muinaistieteellisen toimikunnan opaskirjanen.	
	Viertiö, Sari, Pukkilan kartano- ja ajokalumuseo. Kartanon ja sen alueen historiasta sekä selvitys museoalueen kohentamiseksi. Käsikirjoitus 1995. MV, RHO.	

Kohde id:200095 Pukkilan kartanomuseo**perustiedot****historia****suojelu**

Kuvanumero: RHO217843:3
 Kuvateksti: Pukkilan kartanomuseon
 päärakennus
 Kuvaaja: Sampsa Karvinen
 Kuvausaika: 2004

Kuvanumero: RHO217843:5
 Kuvateksti: Pukkilan kartanomuseon
 pihapiiriä. Vasemmalla puiden
 takana näkyy keltaiseksi
 maalattu vanha päärakennus
 (myöh. sivurakennus), keskellä
 päärakennus ja oikealla
 aittarakennukset.
 Kuvaaja: Marja Ivars
 Kuvausaika: 2005

Kiinteistötunnus: 202-506-1-51/2;

Muut tunnukset: RN:o 1:51 Pukkilan kartano Kartanomuseon alue
 RN:o 1:100 Pukkila Kartanomuseon lisäalue
 602-005 VARR

Maakunta: Varsinais-Suomi

Kunta: Kaarina

Kylä/K.osa: Pukkila

Osoite: Littoistentie 114, 21500 Piikkiö

Nykykäyttö:

Kultt.hist.tyyppi: Ei määritelty

Luonti:1.1.1900 Viimeisin muutos: 17.9.2010

Anna palautetta näistä tiedoista**KOHDE KARTALLA**

Avainsanat: kartanot; museot; kartanon päärakennus; aitat; kivinavetat;

Ajoitus**Kuvaus**

Kaarinan Piikkiössä sijaitseva entinen Pukkilan kartano on ollut yleisölle avoin kartano- ja ajokalumuseo vuodesta 1970 lähtien. Vanhan Turku-Viipuri -maantien (Kuninkaantie, Suuri Rantatie) lähellä sijainneella kartanolla on pitkä historia vauraana, varsinaissuomalaisena maatilana. Kartanon miespihasta ja sen lähiympäristöstä on tehty kartanomuseo sen jälkeen kun ne 1950-luvun lopulla lunastettiin yksityishenkilöiltä saaduista lahjoitusvaroin ja luovutettiin muinaistieteellisen toimikunnan (nyk. Museovirasto) hallintaan.

Kartanomuseon päärakennus on Pukkilan kartanon viimeinen päärakennus vuodelta 1762. Mansardikattoinen hirsirakennus on rakennettu 1750-luvulla julkaistuja mallipiirustuksia käyttäen. Ensimmäinen kerros on pääkerros, jossa sali sijaitsee kulmassa. Muita huoneita ovat ruokasali, förmaaki, isännän huone, keittiö ja sen apuhuone (käsikamari) sekä kaksi makuuhuonetta ja eteinen, josta johtaa portaat ylös. Mansardikerroksessa on tavanomaiset päätykamarit, kaksi molemmissa päädyissä. Kaikissa huoneissa on tulisija; vain eteinen ja ullakon keskiosa ovat olleet lämmittämättömiä. Rakennus on 1960-luvulla kunnostettu, entistetty ja kalustettu asuun, joka antaa käsityksen 1700-luvun jälkipuoliskon ja 1800-luvun alun virkamies- ja upseerikodista. Miespihan ulkopuolella sijaitsevassa entisessä kivinavetassa vuodesta 1970 lähtien ollut ajokalunäyttely on päättynyt vuonna 2001.

Päärakennuksen vieressä on vanhempi rakennus, joka on ollut tilan päärakennus ennen vuotta 1762. Molempien rakennusten alla on holvattu kellari. Vanhempi päärakennus on jätetty entistämättä ja siinä on asuttu vielä 1970-luvulla. Sitä vastapäätä sijainnut toinen sivurakennus on purettu jo 1910-luvulla ja sen

kohdalla sijaitsee ruokakellolla varustettu aitta. Sivurakennukset on sijoitettu valeperspektiiviin siten, että pihapiiri hieman levenee päärakennuksesta poispäin. Miespihan luoteispuolella on vuonna 1901 rakennettu entinen kivinavetta. Pihapiirin toisella puolella on lisäksi toinen aitta ja rankorakenteinen, punamullattu puuvaja, mutta muut entiset talous- ja ulkorakennukset on purettu. Kivinavetan vieressä ovat vuonna 1963 ja 1980 rakennetut museon huolto- ja asuinrakennukset. Kartanomuseon aluetta rajaavat kuusi- ja pensasaidat, joista osa on istutettu jo ennen museon perustamista, kuusaita jo 1900-luvun alussa. Tilan entiset pellot, jotka eivät sisälly museoalueeseen, ovat pääosin tulleet rakennetuiksi.

Kartanomuseon alue käsittää runsaat viisi hehtaaria ja sitä halkoo kaksi Pukkilanojaan laskevaa, alueen eteläreunalla yhdistyvää uoma. Kartanolle on 1800-luvun lopulle asti johtanut kaksi puukujaa, joista toinen Turku-Viipuri -maantietä. Ne ovat katkenneet rautatien ja ympäristön rakentamisen vuoksi. Uusi kulkuyhteys on tuotu täysin vastakkaisesta suunnasta Littoistentietä, jonka varteen on sijoitettu kartanomuseon pysäköintipaikka.

Melko lähellä Pukkilan kartanoa sijaitsee vuonna 1758 Turku-Viipuri -maantien varteen rakennettu Rungon kestikievarin kookas päärakennus. Se on suojeltu rakennussuojelulain nojalla vuonna 1984.

Pukkilan kartanomuseon pihapiirin viisi rakennusta on suojeltu asetuksen (480/85) nojalla vuonna 1994. Kartanomuseon alue on myös valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY-kohde).

Luonti:13.12.2013

Rakennukset ja rakennelmat

302906	Aitta	Asetus 480/85 (Hyväksytty)
302907	Aitta	Asetus 480/85 (Hyväksytty)
309361	Entinen kivinavetta	Viranomaistoiminta (Hyväksytty)
302908	Puuvaja	Asetus 480/85 (Hyväksytty)
302904	Päärakennus	Asetus 480/85 (Hyväksytty)
302905	Vanha päärakennus (nyk. sivurakennus)	Asetus 480/85 (Hyväksytty)

Rekisterilinkit

Kulttuuriympäristön tutkimusraportit / rakennettu ympäristö

6550	Kertomus matkasta Halikon Sapalahteen, Kemiön Sandöhön, Sauvon Tapilaan, Paimion Wiksbergiin, Piikkiön Pukkilaan ja Lyytikälään 18–19.7.1977 Tarkastus 1977	
6553	Kertomus tutkija Maija Kairamon ja rkm Matti Raatikaisen matkasta Pukkilan kartanoon 12.08.1974 Tarkastus 1974	
6538	Matkakertomus, tarkastusmatka 20.–21.7.1989 Turku, Kuusisto, Pukkila ja Kisko Tarkastus 1989	
6555	Matkakertomus. Louhisaaren linna ja Pukkilan kartanomuseo 16.2.1994 Tarkastus 1994	
6557	Matkakertomus. Piikkiön Pukkila 1.6.1992 Tarkastus 1992	
6558	Matkakertomus. Pukkilan kartanomuseo 17.3.1994 Tarkastus 1994	
3449	Pukkilan kartano, ikkunat Väritutkimus 1993	
6562	Pukkilan kartano, Piikkiö. Matkakertomus 16.11.1994 Tarkastus 1994	
6564	Pukkilan kartano, Piikkiö. Matkakertomus 18.8.1994 Tarkastus 1994	
6563	Pukkilan Kartano, Piikkiö. Matkakertomus 22.9.1994 Tarkastus 1994	
986	Pukkilan kartano- ja ajokalamuseon lähiympäristö Inventointi 1995	

Muinaisjäännösrekisteri

1000024487 Pukkila, asuinpaikat

Muinaisjäännösten hankerekisteri

10042 ent. Piikkiö Pukkilan kartano, Kaivaus 1976

Kulttuuriympäristön tutkimusraportit / arkeologia

143871 Pukkilan kartanon sivurakennuksen kellarin ja sen ulkopuolen kaivaukset 8.9.-9.11.1976 Kaivaus 1976

Rakennetun ympäristön piirustusluettelo

1676 Pukkilan kartano

Kohde id:200095 Pukkilan kartanomuseo**perustiedot****historia****suojele****Aikaisemmat nimet, muut nimet****Historia**

Pukkilan kartanosta on tietoja jo vuodelta 1470. Tuolloin Jaakko Jaakonpoika myi osuutensa tilasta tuomiorovasti Maunu Särkilahdelle, josta sittemmin tuli Turun piispa. Tila nautti säterivapautta 1500-luvun lopulta lähtien. Nimensä kartano on saanut 1500-luvulla Bock-nimiseltä omistajalta. Isonvihan aikana tilan rakennukset poltettiin ja se autioitui, mutta rakennettiin uudelleen.

Pukkilan kartanomuseon päärakennuksen ovat vuonna 1762 rakennuttaneet hovioikeudenneuvos Chistoffer Johan Rappe (1719-1777) ja vaimonsa Catharina Linnerhielm. He olivat ostaneet Pukkilan neljä vuotta aiemmin. Turun hovioikeudessa vuodesta 1747 lähtien työskennellyt smoolantilaissyntyinen Rappe oli 1750-1770-luvuilla hattupuolueen johtavia poliitikkoja. Vuonna 1769 hänet nimitettiin Turun ja Porin läänin maaherraksi, jonka jälkeen hänet lisäksi korotettiin vapaaherralliseen säätyyn. Maaherrana hän pyrki edistämään etenkin maataloutta. Lapseton pariskunta asui sekä Piikkiössä että Turussa. He ostivat myös Piikkiön Raadelman kartanon sekä säterirusthollin läänin pohjoisosassa sijaitsevasta Noormarkusta.

Rappen teettämä päärakennuksen ulkomuoto seurasi ruotsalaisarkkitehti Carl Hårlemanin vuonna 1752 julkaistua kapteenin virkatalon mallipiirustusta. Pohjakaavalle löytyi uudentyypinen malli ruotsalaisen linnoituskapteeni Carl Wijnblad in vuonna 1755 julkaistusta, kymmeniä mallipiirustuksia sisältäneestä ja säätyläisille suunnatusta opaskirjasta. Tuloksena oli yksikerroksinen, mansardikattoinen hirsirakennus, jossa sali sijoitettiin kulmaan ja ruokasali keskelle rakennusta. Muut huoneet, jotka olivat keskenään suunnilleen samankokoisia, sijoitettiin kahteen riviin. Mansardikerrokseen tehtiin tavanomaiset päätykamarit ja rakennuksen alla holvattu kellari. Huoneet saivat tuolloin muodikkaalle rokokoolle ominaisen sisustuksen maalattuine seinineen ja rintapaneeleineen, koristeellisine vuorilistoineen ja peiliovineen. Aiemmin on arveltu Turun kaupunginarkkitehti Christian Fr. Schröderin laatineen Pukkilan päärakennuksen piirustukset em. mallipiirustusten pohjalta, mutta siitä ei ole löytynyt todisteita.

Maaherra Rappen kuoltua leski myi Pukkilan kartanon majuri, vapaaherra Carl Fredrik Rehbinderille ja hänen Teijon kartanosta kotoisin olleelle vaimolleen Catarina Elisabet Kijkille. He teettivät päärakennuksessa runsaasti erilaisia korjauksia. Majuri Rehbinder kuoli 1795 ja hänen leskensä omisti kartanon vuoteen 1810. Entinen rakennuskanta säilyi, mutta puutarhaa laajennettiin mm. hedelmäpuutarhalla.

Heinäkuussa 1959 Pukkilan kartanon päärakennus ja siihen liittyvä piha-alue puistointeen lunastettiin yksityishenkilön lahjoittamin varoin muinaistieteelliselle toimikunnalle. Muinaistieteellinen toimikunta laati Pukkilan kartanomuseon perustamissuunnitelman ja päärakennuksen entistämissuunnitelman. Rakennukset asetettiin Turun ja Porin läänin rakennustoimiston korjaushuoltoon. Entistämistyöt jatkuivat 1970-luvun alkuun asti, sillä niitä toteutettiin limittäin muinaistieteellisen toimikunnan muiden uusien museoiden, mm. Louhisaaren, entistämistöiden kanssa. Pukkilan miespihan sivurakennus (vanha päärakennus) kunnostettiin väliaikaiseksi vahtimestarin asunnoksi ja museon sosiaalitiloja varten rakennettiin erillinen uudisrakennus.

Entistämishankkeen loppuvaiheessa 1960-luvun lopulla ryhdyttiin palauttamaan päärakennuksen vieressä ollutta ryytimaata vuonna 1762 laaditun asemapiirroksen mukaisesti. Myös muu piha-alue, hiekkatiet ja koivukuja kunnostettiin. Pihan läpi kulkenut tilustie siirrettiin entisen kivenavetan taakse. Pysäköintialue toteutettiin kartanomuseoon liitetylle lisäalueelle kesällä 1972.

Museon huoltorakennus valmistui entisen kivenavetan (ajokalamuseon) taakse tilustien varteen vuonna 1980. Matala rakennus on maalattu tumman punamullan väriseksi kartanomuseon muiden rakennusten tapaan. Pukkilan kartanomuseon rakennukset ovat 2000-luvun alusta lähtien olleet Museoviraston korjaushuollossa.

Luonti:13.12.2013

Lähteet

Pukkilan kartano- ja ajokalamuseo. Opaskirja. Toim. Ritva Wäre. Museovirasto, Helsinki 1997.

Luonti:13.12.2013

PERUSHAKU

valitse kunta

kohteen nimi tai sen osa [?](#)

kohteeseen sisältyy

ympäristön nykyluonne

KARTTAHAKU

[kohteet maakunnittain](#)

Kaarina

Varsinais-Suomi

Pukkilan kartanomuseo

Kuvaus

Pukkilan kartano on tyypillinen 1700-luvun herraskartano ja yksi Suuren Rantatien varrelle keskittyneistä kartanoista. Kartanomuseona toimiva Pukkila kuvastaa 1960-luvun restaurointiperiaatteita ja sen pihapiiriin ryytimaakorttelisto on rekonstruoitu hyödyn ajan esimerkkien mukaisesti.

Pukkilan pihapiiriin kuuluu 1760-luvulta peräisin oleva puinen päärakennus, jonka siipirakennuksina ovat vanha mahdollisesti 1600-luvulta peräisin oleva päärakennus ja aittarivi. Päärakennus on yksikerroksinen, mansardikattoinen ja volyymitaan tyypillinen rokokookauden herraskartano. Sen suunnittelijana pidetään Turun kaupunginarkkitehti C.Fr. Schröderiä, joka puolestaan on suunnittelunsa tukena käyttänyt Carl Wijnbladnin mallikirjojen tarjoamia esimerkkejä. Kartano on valtion omistuksessa ja toimii museona. Suuri 1900-luvun alussa rakennettu kivinavetta rajaa aluetta lännessä.

Kartanotalouteen liittyvä maanviljelysmaisema on kartanon rakennusryhmän ympäriltä huomattavasti kaventunut. Kartanoon johtanut päälähestymissuunta on rautatien katkaisema ja käynti kartanoon on ohjattu takakautta. Peltomaille on kaavoitettu ja rakennettu pienteollisuusaluetta.

Historia

Pukkila oli keskiaikainen rälssisäteri ja jaettuna kahteen osaan 1720-luvulle asti. Pukkilan kartanon nykyinen päärakennus valmistui 1760-luvun alussa maaherra Kristoffer Rappen omistajakaudella. Pukkila oli Turussa toimivan virkamiehen maaseutuasunto.

Muinaistieteellinen toimikunta restauroi ja pitkälti rekonstruoi 1960-luvulla sekä ulkoasun että kiinteän sisustuksen. Useimmat huoneista restauroitiin uusklassilliseen tyyliin vaiheeseen. Alkuperäisestä rokokoointeriööristä on säilynyt joitakin fragmentaarisia osia. Kartanossa suoritettujen restauroinnin jälkeen kartanomuseo avautui yleisölle 1970.

Lisätietoa

Elias Härö, Kartanoarkkitehtuuri. ARS. Suomen taide 2. 1988.

C.J. Gardberg, Suomalaisia kartanoita. Keuruu 1989.

Timo Havia, Jukka Luoto, Piikkiön historia 1. 1989.

Sari Viertiö, Pukkilan kartano- ja ajokalumuseon lähiympäristö. (Painamaton.) 31.7.1995.

Ritva Wäre (toim.), Pukkilan kartano ja ajokalumuseo. Opaskirja. Museovirasto 1997.

Marja Ivars, Irma Lounatvuori, Puistonäkymiä Museoviraston kartanoissa ja nähtävyyksissä. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 27. 2005.

Museoviraston www-sivut, http://www.nba.fi/fi/pukkilan_kartanomuseo (23.5.2009).

kohteeseen sisältyy: kartano; museo;

ympäristön nykyluonne: agraarimaisema;

[palaute kohdetiedoista](#)

julkaisupäivämäärä 22.12.2009

[sivun alkuun](#)

Pukkilan kartano.

Pukkilan kartanon päärakennus.

Pukkilan kartanon kivinavetta.

[Kartta: Pukkilan kartanomuseo](#)

P U K K I L A N _ _ K A R T A N O .

PUKKILAN
MUSEOVIRASTO
RAKENNUSHISTORIAN
OSASTON ARKISTO

Korjaustöiden ohjelma

Huone № 1

Katto puhdistetaan

Lattia höylätään

Seinät: Paperointi, tapetointi ja maalaus.

Ullakolle johtavat portaat korjattava. Portaiden alapuoli vuorattava ponttilaudalla.

Ikkunat uusittava ja maalattava 2 kpl.

Ovet korjattava ja maalattava 3 kpl.

Jalkalista uusi.

Ulko - ovi uusittava karmeineen vanhan mukaan.

Huone № 2

Kattoon kangas ja maalaus.

Lattia höylättävä.

Seinät, tapetointi

Ikkunat, puitteet uusittava ja maalattava 5 kpl.

Ovet korjattava ja maalattava 2 kpl.

Rintapaneelistä poistetaan väri ensimmäiseen väripintaan asti.

Nyk. uuni puretaan ja sijaan vanhempaa tyyliä edustava kaakeliuuni.

Huone № 3

Avataan umpeen pantu ovi huoneeseen 4.

Kattoon liimataan paperi ja maalaus.

Lattia höylättävä.

Seinät, kangas puhdistetaan ja maalataan.

Ikkunat, puitteet uusitaan ja maalataan. 2 kpl.

Uuni korjattava

Rintapaneelistä poistetaan väri ensimmäiseen väripintaan asti ja paneeli sijoitetaan uudelleen toisin ryhmiteltynä.

Huone № 4

Kattoon liimataan paperi ja maalataan.

Lattia höylätään.

Seinät peitetään paperilla ja maalaus.

Ikkunat, puitteet uusittava ja maalattava 2 kpl.

Oveen vuorilaudat

Uuni purettava ja vanha tilalle.

Uusi ovi vuorilautoineen

Uusi rintapaneeli.

Huone № 5

Kattoon paperi ja maalaus.

Lattia höylätään.

Seinät, restauroitu rokokootapetti

Ikkunat, puitteet uusittava ja maalattava. 2 kpl.

Ovet korjattava ja maalattava 3 kpl.

Rintapaneelistä poistetaan väri ensimmäiseen väripintaan asti.

Uuni puretaan ja tilalle toinen vanhemman tyyppinen.

Ovien ja ikkunoiden vuoraukset uusitaan (siirretään osittain huoneesta № 6)

Huone № 6

Kattoon paperi ja maalaus. Kattolista uusitaan.

Lattia höylätään.

Seinät, tapettien korjaus ja osan uusiminen

Ikkunat, puitteet uusittava ja maalattava 2 kpl.

(siirretään huoneesta 5)

Ikkunat, puitteet uusittava ja maalattava 2 kpl.

Ovi uusitaan vuorineen.

Fystyuuni purettava ja toinen tilalle (vanhempaa tyyppiä)
jalkalista uusi.

Huone № 8

Katon puhdistus, paperointi ja maalaus

Lattia höylätään.

Seinät, tapettien korjaus ja maalaus.

Ikkunat, puitteet uusittava ja maalattava 1 kpl.

Huoneeseen uuni (on varastossa)

Oven vuorilaudat uusittava

Huoneeseen jalkalista.

Huone № 9

Katto puhdistetaan.

Lattia höylätään.

Seinät puhdistetaan ja jätetään maalaamattomaksi. Uusi seinä
väritetään vanhan seinän mukaisesti.

Ikkunat, puitteet ja vuoret uusittava ja maalattava 2 kpl.

Ovi korjattava ja maalattava.

Uusi uuni ja liesi muurataan.

Huoneeseen jalkalistat.

Kattohirsiiä jatkettava 2 kpl.

Huone № 10

Lattia puhdistetaan.

Ikkunat, karmit korjattava ja puitteet uusittava ja maalattava
2 kpl.

Ovi korjattava ja maalattava 1 kpl.

Huone № 11

Katon puhdistus ja maalaus .

Lattia höylättävä.

Seinät, paperointi ja maalaus.

Ikkunat, puitteet uusittava ja maalattava 1 kpl.

Ovi huoneeseen 11 pannaan umpeen.

Uuni purettava.

Huoneeseen uusi jalkalista.

Huone № 12

Katto puhdistus ja maalaus.

Lattia höylätään.

Seinät, tapetointi ja seinissä oleva vihreä tapetti maalataan uudelleen.

Ikkunat, puitteet uusittava ja maalattava 1 kpl.

Uuni purettava

Avataan ovi (vanha ovi) huoneeseen 13. Ovi ja vuoret valmiina

Huone № 13

Lattia puhdistetaan.

Ikkunat, puitteet uusittava ja maalattava 1 kpl.

Väliseinä 13/10 puretaan, samoin välikatto

Huone 14

Lattia puhdistetaan.

Ikkunat, puitteet uusittava ja maalattava.

Huone № 16

Katto puhdistetaan ja maalataan.

Lattia höylätään.

Ikkunat, puitteet uusittava ja maalattava 1 kpl.

Uuni purettava

Huoneeseen uusi jalkalista.

Huone 17

Katto puhdistetaan ja maalataan.

Lattian korjaus ja höyläys.

Seinät, puhdistus ja maalaus.

Ikkunat, puitteet uusittava ja maalattava 1 kpl.

Jalkalista korjattava.

Uusi uuni.

Huone № 18

Lattian puhdistus.

Ikkunat, puitteet uusittava ja maalattava 2 kpl.

Lautaväliseinä poistetaan.

Ovi karmeineen (18/10) uusi: 1 Kpl.

Ovi korjattava ja maalattava 1 kpl.

Päärakennuksen vesikatto uusittava lauta- tai paanukatoksi.

Ulkoportaat tehtävä.

Tikapuut uudet.

Rakennukseen, jossa vahtimestari asuu, ulkonaalaus.

Kuistin alaosan korjaus, sekä sokkelin korjaus ja uudet portaat

Koko talon kivijalan saumaus.

Kellariin valaistus ja ovien uusiminen (2 kpl.).

Vahtimestarin asunnon sisätyöt.

Keittiön seiniin kuitulevy ja tapetointi.

Keittiöön komeroita.

Kuistin oven korjaus ja siihen lukko.

Pihalla oleva uusia aitta.

Katto tiilestä, jotka saadaan purettavista rakennuksista.

Aitan kuisti korjattava.

Aitan ulkonaalaus.

Ovien ja luukkujen korjaus ja maalaus.

Kivijalan saumaus.

Ruokakellon korjaus.

Karjakeittiö ja sen jatke puretaan ja tiilet katosta pihalla olevaan aittaan.

Ulkohuonerakennus puretaan.

Vajan(nyk.lato) perusteellinen korjaus ja maalaus

Kattoon uusi pärekate.

Vajan perustan pilarit tarpeen mukaan uusittava.

Muonamiesten rakennus puretaan.

Kivisilta korjattava.

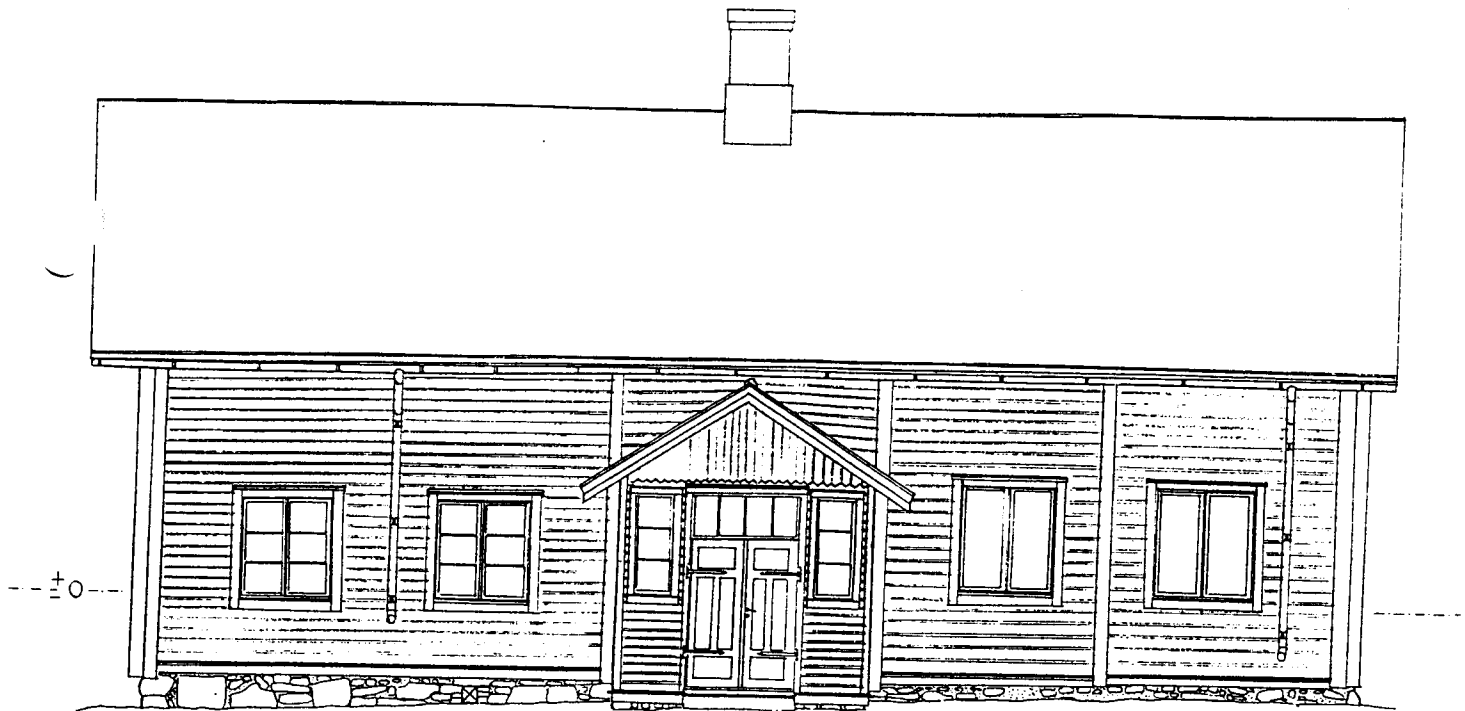
Talli puretaan.

Tallin ajosilta puretaan sekä irralliset betonisokkelit puretaan.

Vanha kivinavetta katetaan ja korjataan historiallisten ajoneuvojen varastoksi.

Kujalla oleva kivisilta korjattava sekä ~~xxx~~ tietä nostettava radan molemmin puolin.

KOPIO

Pukkilan kartanomuseon ns. vanha päärakennus I. sivurakennus

Rakennuksen historia

- Seuraava selvitys perustuu lähteisiin jotka on mainittu aiemmin tilaa eri-vuosisadoilla käsittelevien karttojen yhteydessä. Sivurakennuksen vaiheet eivät kuitenkaan suoraan käy ilmi käytetyistä lähteistä, se mitä rakennuksesta voidaan päätellä on tulkittava siitä mitä ei sanota.

HUONE 1

Katto

Palkkikatto

Käsittelykerrokset alimmasta pintaan päin:

- harmaa öljymaali
- kellertävä öljymaali
- maalikerrosten välissä ja päällä patinaa ja likaa, pintavaikutelma maalien päällä, pahvin alla tumma, aluksi vaikea erottaa onko kyseessä patina vai lakka käsittely, liuottimella tutkimisen jälkeen pääteltiin että kyseessä oli patina
- ohut pahvi jolla ensin valkoinen maalikerros ja sitten harmaa maalikerros
- toinen pahvikerros jolla vaalea maali

Edelliset kerrokset löytyivät sekä palkista että itse katosta.

Palkit ovat reunoilta hennosti profiloituja.

Lattia

- lankkulattia, lankkujen leveys noin 20 cm, ei edes oven kohdalta kovin kulu-
nut, arvio että lattia 1920-30-luvulta
- alin havaittavissa oleva pintakäsittely harmaa maali
- päällimmäisenä tumma öljylakka tyyppinen käsittely

Seinät

Ulkoseinä

- pohjimmaisena erittäin tummaksi patinoitunut hirsi
- pahvi ehkä 1910-20 luvulta
- 1930-luvun tapetti, 2 1930-40-luvun tapettia, 1950-luvun tapetti
- haltex
- tapetti 1960-luvulta

Väliseinä toiseen huoneeseen n:o 2 ja eteiseen n:o 3

Eivät läheskään yhtä patinoituneita kuin ulkoseinä, värinsä perusteella voisivat olla avatuista kohdista saman ikäisiä, ei haltex kerrosta

Ikkunat

- pokat puutapituksin
- vuorilaudat ja listat samat kuin ovissa, profiili 1900-luvun alku?

Ovet

Ovissa samanlaiset vuorilaudat kuin ikkunoissa ja ohuet maalikerrokset

- pohjatasoite kitti
- lakkamaali (1900-luvun alku), ohuet kerrokset, pitäisi selvittää systemaattisesti jotta saataisiin tarkempaa selvää

HUONE 2

Lattia

- lankkulattia, lankkujen leveys noin 20 cm, ei edes oven kohdalta kovin kulu-
nut, arvio että lattia 1920-30-luvulta
- alin havaittavissaoleva pintakäsittely harmaa maali
- päälimmäisenä tumma öljylakka tyyppinen käsittely

Katto

- kuten huone 1, nokea ei irronnut maalikerrosten päältä samalla tavoin kuin
huoneesta 1

Ulkoseinä

- erittäin patinoitunut ja tumma hirsi
- erittäin tummaksi, miltei mustaksi patinoitunut alun perin mm. sinistä sisäl-
tänyt tapetti 1800-luvun lopulta suoraan hirren päällä
- pahvi jonka päällä...

Väliseinä vasten huonetta n:o 1

- hirsi vaikutti ulkona patinoituneelta, harmaalta (siirretty?)
- oliko tummunutta tapettia? kuinka tapetit?

Väliseinä vasten eteistä n:o 3

- samanlainen hirsi kuin ulkoseinässä
- ~~sam~~lainen ^{van}kärventynyt tapetti kuin ulkoseinässä, 2 tapettia 1920-luvulta,
Laihian värin ja tapetin tapetti 1930-60-luvulta, tapetti Vuorion tapettikir-
jasta 1939 tapetoitu seinästä löytyneen sanomalehden mukaan kuitenkin vasta
1949, päälimmäisenä 1960-1970-luvun tapetti

Lattia

Kuten huoneessa 1

HUONE 3 (eteinen)

Katto

- palkkikatto
- helmiponttipaneli (arviolta 1910-luku), lakka vernissa
- lakkavernissan päällä epämääräistä maalausta ainakin seinän vierillä, ikään-
kuin listoja olisi alettu maalata ja samalla sotkeentunut kattokin
- pahvi (1940-luku)
- maali

Lattia

- kuten edellisissä huoneissa
- harmaa maali
- 1920-30-luvulta

Seinät

- erittäin patinoitunut hirsi
- pahvi liimattu hirren päälle
- sininen tapetti 1860-70-luvulta
- 3 pähvikerrosta?

HUONE 4

Katto

- palkkikatto
- harmaa liimavärikerros, aivan ohut, patinaa huomattavasti vähemmän kuin esimerkiksi huoneissa 1 ja 2
- kattopinnalla 1 pahvikerros, valkoinen maali
- palkin alapinnassa 2 pahvikerrosta, harmaa ja valkoinen maalikerros, miksi?
- huoneen puolella kattolevyt huokoisesta kuitulevystä

Seinät

- hirsi melko patinoitunut mutta ei siten kuin huoneissa 1 ja 2
- alinna sininen tapetti 1870-luvulta, tapetti 1880-luvulta, tapetti 1910-luvulta, tapetti 1920-luvulta ja tapetti 1930-luvulta, huoneen puolella päällimmäisenä tapetti 1960-70-luvulta

Lattia

- sama kuin muualla, päällä harmaa maali

Huone 5

Katto

- palkkikaton alapintaan lyöty harmaa ulkona harmaantunut lauta
- ~~pahvi~~ husekoinen kuitukely

Seinät

- suoraan hirressä kiinni harmaansininen tapetti 1860-70-luvulta, vain hirren rakoja paikattu apupaperilla, päällä tapetti 1920-30-luvulta, 2 tapettia 1930-40-luvulta, tapetti 1950-luvulta, päälimmäisenä maalattu pahvi

Lattia

- ei avattu koska päälimmäisenä oli ehjä linoleumi, todennäköisesti samanlainen lattia kuin muissa huoneissa

Toimenpiteet
HUONE 1

Katto:

Palkkikatossa melko hyvin säilynyt paperointi ja maalaus säilytetään katto puhdistetaan ja maalataan mikäli se puhdistuksen jälkeen osoittautuu tarpeelliseksi.

Lattia:

Otetaan lauta lattia esiin sekalaisten päällystysten alta, puhdistetaan ja mikäli tarpeen toistetaan lattiassa viimeksi tehty öljylakka tyyppinen käsittely.

Seinät:

Tapetoidaan seinästä 1930-lukua muistuttavalla tapetilla mahdollisimman vähän olemassaoleviin pintakerroksiin puuttuen. Ulkoseinillä olevat halteksit voitaneen jättää alle, mutta pinkopahvin laittamista halteksin päälle voitaisiin harkita yhtenäisemmän vaikutelman luomiseksi.

Toimenpiteet
HUONE 2

Katto:

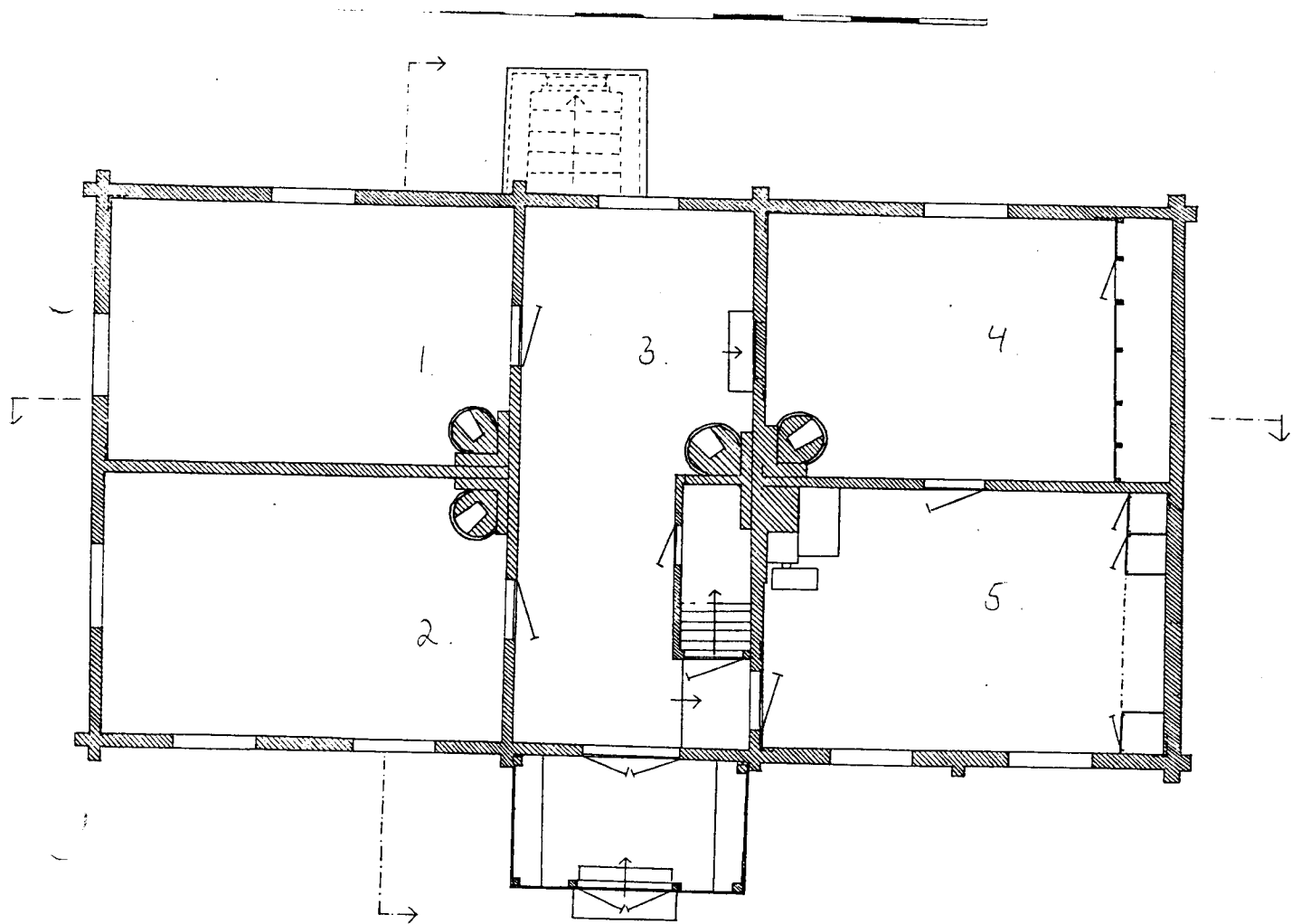
Palkkikatossa melko hyvin säilynyt paperointi ja maalaus säilytetään katto puhdistetaan ja maalataan mikäli se puhdistuksen jälkeen osoittautuu tarpeelliseksi.

Lattia:

Otetaan lauta lattia esiin sekalaisten päällystysten alta, puhdistetaan ja mikäli tarpeen toistetaan lattiassa viimeksi tehty öljylakka tyyppinen käsittely.

Seinät:

Tapetoidaan seinästä 1920-lukua muistuttavalla tapetilla mahdollisimman vähän olemassaoleviin pintakerroksiin puuttuen. Ulkoseinillä olevat halteksit voitaneen jättää alle, mutta pinkopahvin laittamista halteksin päälle voitaisiin harkita yhtenäisemmän vaikutelman luomiseksi.

Toimenpiteet
HUONE 3

Katto:

Huoneella voitaisiin luoda joko 1800-luvun puolenvälin (alin tapetti kerros) tai 1900-luvun alun tunnelma. Johdonmukaisempaa olisi päätyä samaan kuin sivuhuoneissa kuitenkin ottaen esiin katon helmiponttipaneli (mahdollisesti 1910-luvulta), jolloin tulisi varautua poistamaan sutattu harmaa maali reunoista. Ennen pahvin poistamista tulisi kuitenkin tutkia että paneli katto on koko tilassa.

Lattia:

Linoleumit irrotetaan ja lattia maalataan harmaalla mikäli tarpeen, viimeisen käsittelyn tapaan.

Seinät:

Tapetoidaan helmiponttilautakattoon sopivan ajankohdan tyyllisellä tapetilla. Myös komeron ovi häivytetään tapetoimalla.

Toimenpiteet
HUONE 4

Katto

Poistetaan katon levytys. Mikäli palkkikaton maalattu paperipinta vaurioituu poistetaan paperi palkistosta, alkuperäinen palkkikatto hienoine profiloiteineen paljastuu.

Lattia

Poistetaan linoleum ja maalataan harmaalla maalilla mikäli tarpeen. Jos seinät tapetoidaan 1800-luvun tapetilla ja palkkikatto otetaan esiin puuhun saakka on lattian käsittely harkittava tavoiteltavan ajankohdan tyylin mukaisesti.

Seinät

Tapetoidaan 1920-luvun tyyppisellä tapetilla mikäli palkki katto jää paperoiduksi. Mikäli palkkikatto otetaan esiin puupintaan saakka tapetoidaan huone 1870-luvun tapettityypillä. Komeroa ei liene syytä purkaa, koska säilytystilaa tarvitaan.

Toimenpiteet
HUONE 5

Katto

Irroitetaan katosta pahvi ja laudat ja päätetään palkkikaton kohtalosta syntyneiden vaurioiden mukaan.

Lattia

Kuten edellisissä huoneissa

Seinät

Puretaan takaseinän kaapisto (haluttaessa voidaan nurkan kaksi kaappia säilyttää) ja korvataan se tarvittaessa huoneen 4 tyyllisellä ratkaisulla. Ajanmukaistetaan keittiö mahdollisimman pienin toimenpitein ja mahdollisimman pitkälti irrallisin varustein "tyyliin sopivasti".

Tapetointi 1870-80-luvun tapettimallilla mikäli palkkikatto puupinnalla, palkkikaton jäädessä paperipinnalle tapetoidaan seinät 1920-30-luvun tapetilla.

Sivurakennuksen interiööri

Sivurakennuksen sisätilojen kevyt korjaus

Tavoitteet ja periaatteet:

Tavoitteena on tehdä tiloista yhtenäisemmät, paremmin rakennuksen ulkoasua ja historiaa vastaavammat. Korjauksen jälkeen huoneet sopivat edelleen entisiin käyttötarkoituksiinsa tai kevyeen näyttelytarkoitukseen. Keittiötä voitaisiin ajatella käytettävän vierailijoiden eväiden syönti ja levähdys paikkana.

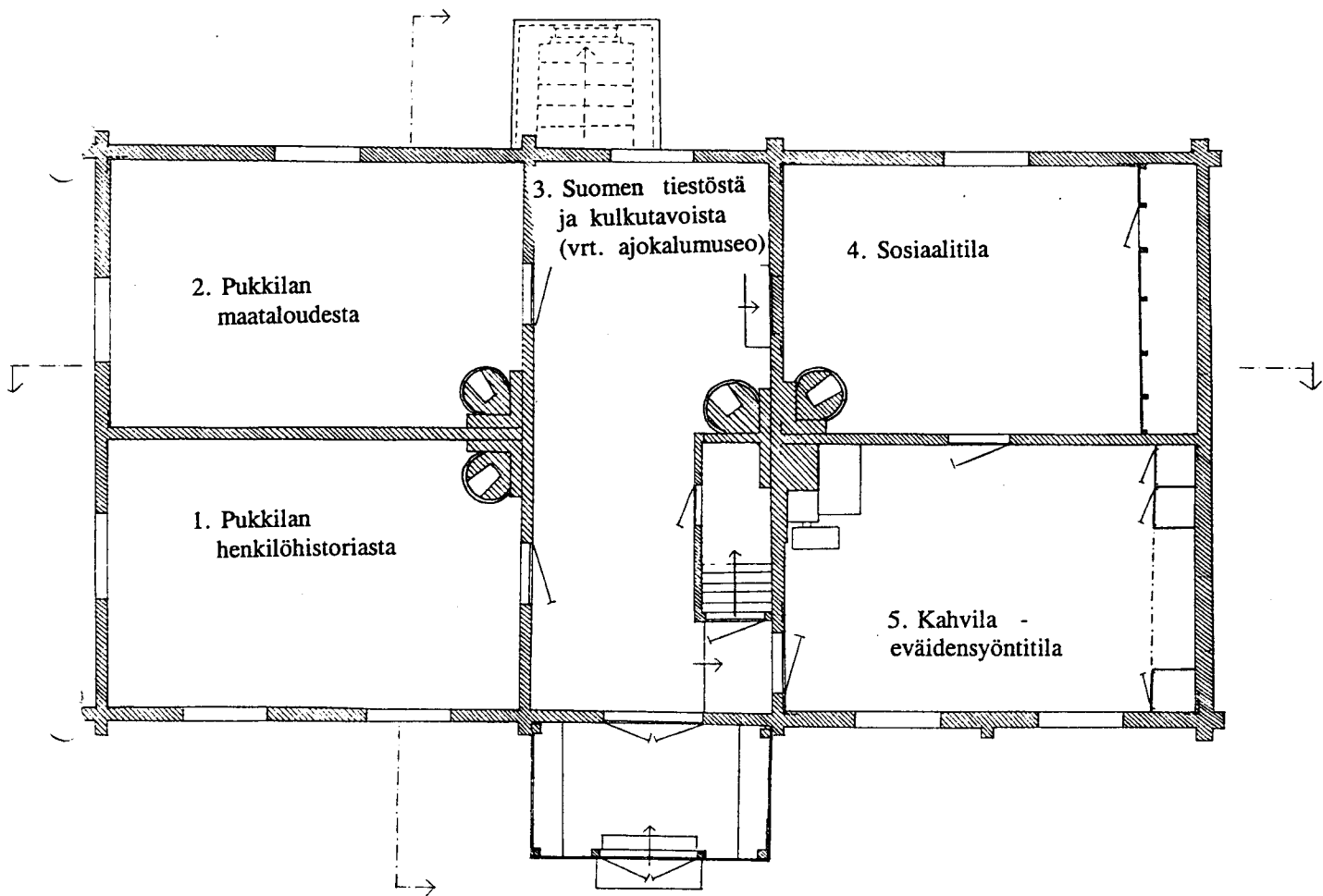
Periaattena on poistaa mahdollisimman vähän aikaisempia kerrostumia. Kuitenkin tassätapauksessa 1960-luvun muutokset ovat irrallisia ja estettisesti epätydyttäviä ja rikkovat kokonaisuutta liikaa joten niistä on katsottu voitavan luopua.

Edellä kuvattu rakennuksen historian selvittely ja sen antamat tulokset eivät kuitenkaan anna nykyisessä tilanteessa aihetta palauttavaan tai muutoin "kertovampaan", antikvaarisesti vaativampaan restaurointiin. Huoneissa 1 ja 2 on kyseessä vain pintaremontti, huone 3 vaatii katon osalta palauttavaa käsittelyä ja huoneissa 4 ja 5 voidaan joutua poistamaan katon aikaisempia käsittelyjä ja siten palauttamaan tilannetta vielä enemmän menneeseen. Kuitenki toivottavaa olisi kerroksellisuuden säilyminen mahdollisimman suuressa määrin.

Sähkötyöt

Sähköistyksen osalta tehdään vain välttämätön. Sähköistystä parannetaan entistä verkostoa täydentämällä. Mikäli huoneet tulevat näyttelykäyttöön pyritään tarvittava lisävalaistus tuomaan irrallisten kohdevalojen avulla. Muissa tiloissa valaistus hoidetaan 1900-luvun alkupuoliskon tyyliin sopivien yksinkertaisten ja yksityistiloihin sopivien valaisimien avulla.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 M

Pohjapiirroksessa, huonenumerointi, näytteidenottopaikat sekä uudet mahdolliset käyttötarkoitukset. Oheiset tapetti näytteet ovat suurempina löydettävissä museoviraston rakennushistorian osaston restaurointitoimiston tapettinäytekan-siosta Pukkilan kohdalta. Tapettien valinnan osalta olisi mielekästä pidättäytyä mahdollisimman tarkkaan seinistä löytyneissä malleissa.

Sivurakennuksen eksteriööri

Sivurakennuksen vesikaton korjaus

Ulkopuolelta rakennus maalattiin ja kunnostettiin kesällä 1994. Tuevaisuudessa on tarpeen kunnostaa rakennuksen katto. 1940-luvulla rakennukseen laitettu tiilikatto painaa liikaa ja taivuttaa paitsi kattoa myös kattotuoleja. Tilanne korjaantuu vaihtamalla tiilikatto kevyempään huopakattoon. Ratkaisussa tulisi koskea mahdollisimman vähän vanhoihin rakenteisiin, myös uusien tukirakenteiden lisäämistä tulisi välttää.

Toisessa vaihtoehdossa tiilikatto uudelleen latomalla voitaissi vesiaton pintarakenteet säilyttää entisellään, mutta sisätila vaatisi tukirakenteita.

Korjaustapa valittaneen sen mukaan mitä halutaan säilyttää.

Itse rakennus

Kuten edellä on todettu rakennus on ilmeisesti rakennettu yhtäaikaa päärakennuksen kanssa. Myöhemmistä vaiheista on joitain fragmentaarisia tietoja. Rakennus sanotaan perusteellisesti korjatun 1889 (Jutikkala, Nikander 1941, ei lähdeviitettä), ja ilmeisesti tässä vaiheessa mansardkatto on muutettu harjakatoksi.

Panu Kaila on tutkinut rakennusta 1976, lähinnä rakennuksen välipohjia, katto-
tuoleja, niiden loveuksista ja hirrenpäiden yksityiskohtia. Piirroksia tai mahdollisia kirjallisia johtopäätöksiä ei ole yrityksistä huolimatta löytynyt. Valokuvista voi nähdä että vielä 1920-luvulla rakennus on ollut pystylaudoitettu lomalaudoituksella ja punamullattu ja sen katto on katettu päreillä.

Pintatutkimus osoitti että rakennuksessa on suhteellisen vähän tapettikerroksi, todennäköisesti niitä on poistettu välillä. Vanhimmat tapetit ovat 1870-luvulta. Hirsipinnan patina vaihtelee runsaasti eri osissa ollen kellarin päällisissä tiloissa vahvimmillaan. Pintatutkimuksesta on erittäin vaikea päätellä rakennushistoriaa, joka saattaa olla hyvinkin rikkonainen.

Käyttö

Rakennus oli 1940-luvulla ns. vanhan väen asuinrakennus, jossa asuivat omistajan naimattomat sisaret. (Toini Snellman, maatalousharjoittelijana tilalla 1946).

Tällä hetkellä rakennus sosiaalitila ja varastokäytössä

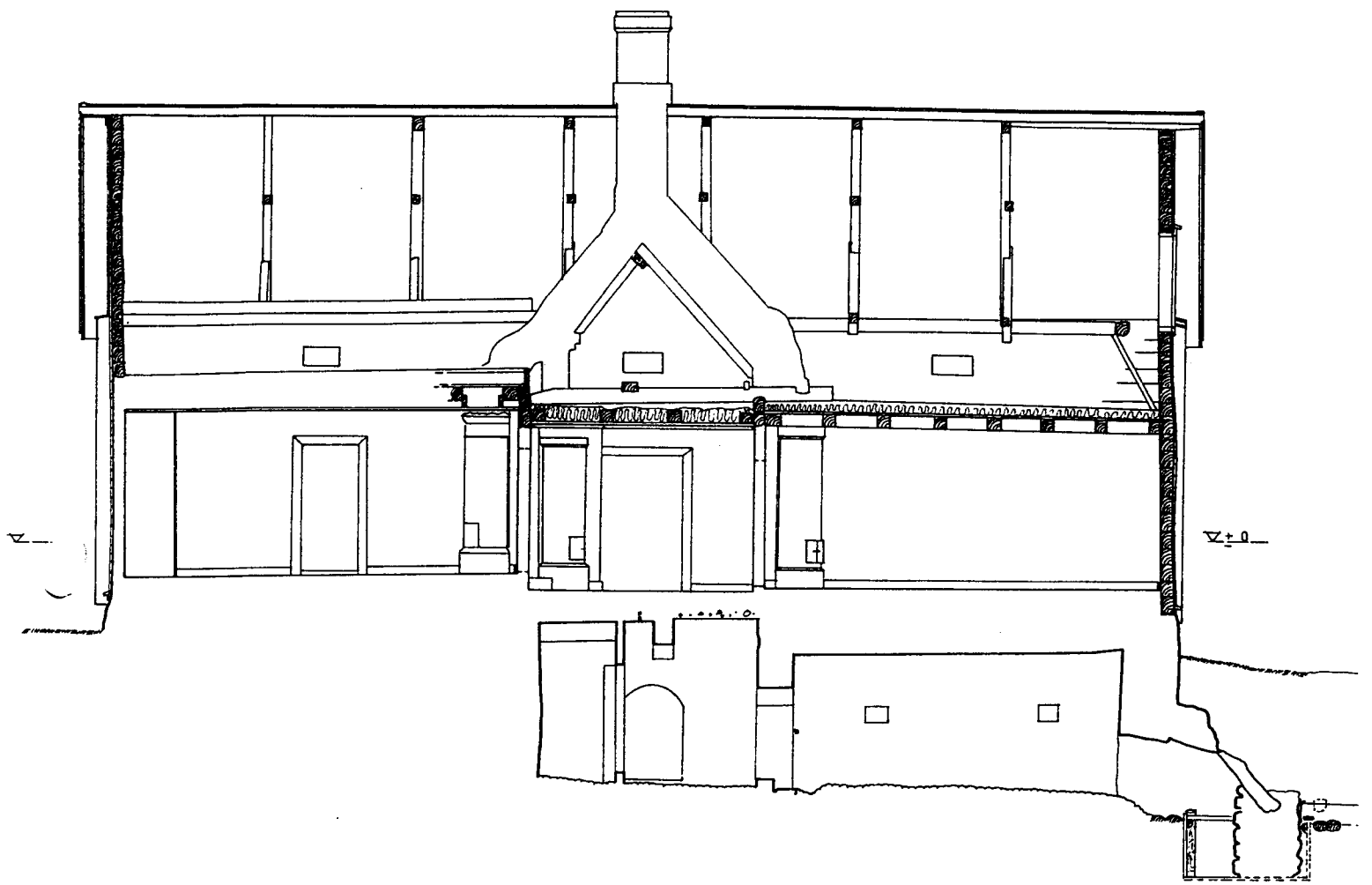
Toimenpide-ehdotus sisätilan käytöstä ja korjauksesta

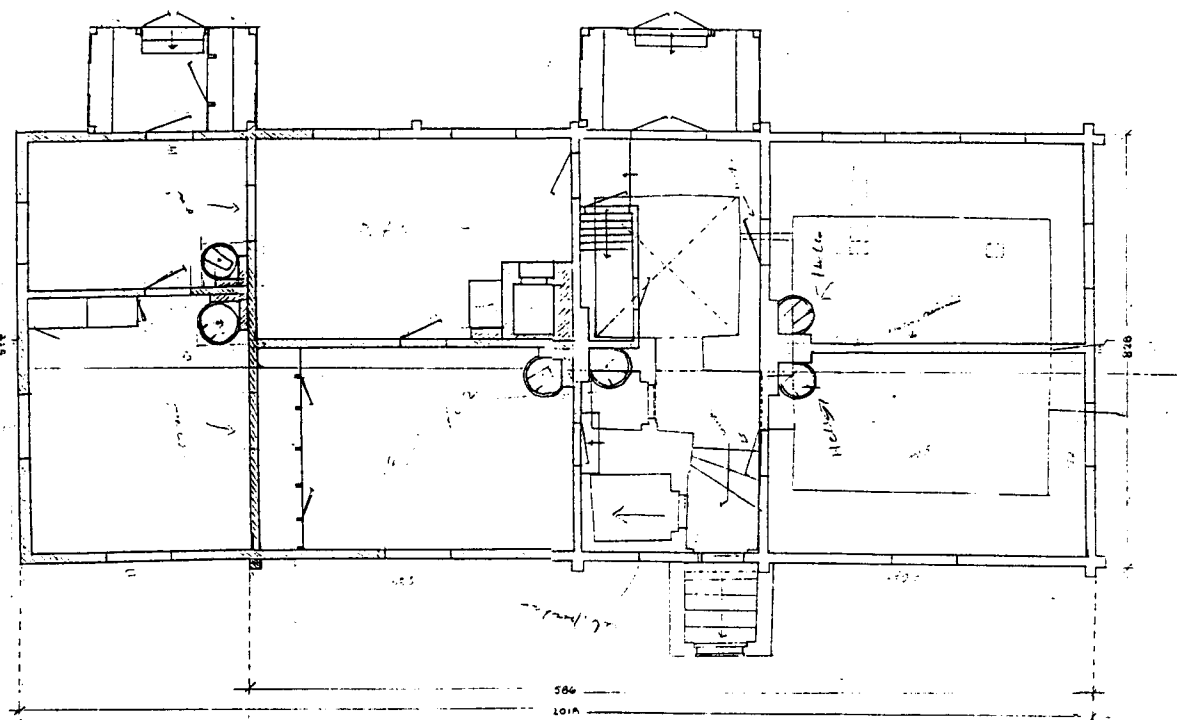
Nykyisessä käytössään ja asussaan rakennus vaikuttaa kokonaisuudesta irralliselta eikä sen positiivinen vaikutus ole se mitä se voisi olla. Rakennuksen restauroiminen johonkin aikaisempaan asuun olisi paitsi työlästä ja kallista myös tuhoavaa myöhemmille kerroksille. Pelkästään perusteellinen tutkimus ja rakennusvaiheiden selvittäminen vaatisi perusteellisia ja laajoja purkutöitä eikä niiden annista voida olla varmoja.

Rakennuksen korjaaminen siten että se tunnelmaltaan soveltuisi paremmin päärakennuksen pariin olisi perusteltua erityisesti jos osa rakennuksesta otettaisiin näyttelykäyttöön. Korjaaminen on perusteltua jo arkkitehtonisen kvaliteetin kohottamiseksi.

Rakennuksen muutamassa huoneessa voitaisiin esitellä esimerkiksi Pukkilan henkilöhistoriaa ja toisessa maatalouden historiaa. Molemmat voitaisiin kytkeä yleiseen historiaan. Vielä kiinnostavaa olisi saada ajokalamuseon esineistö sijoitettua maisemaan ja tiestöön omalle aikakaudelleen. Materiaalia näyttelyiden laatimista varten tarjoaisivat mm. edellä esiintyneet asiakirjat, perunkirjat, katselmukset, kirjeet ym.

Seuraavassa pikainventoinnin esiintuomat tiedot ja niihin perustuva ehdotus kunnostustoimenpiteistä.

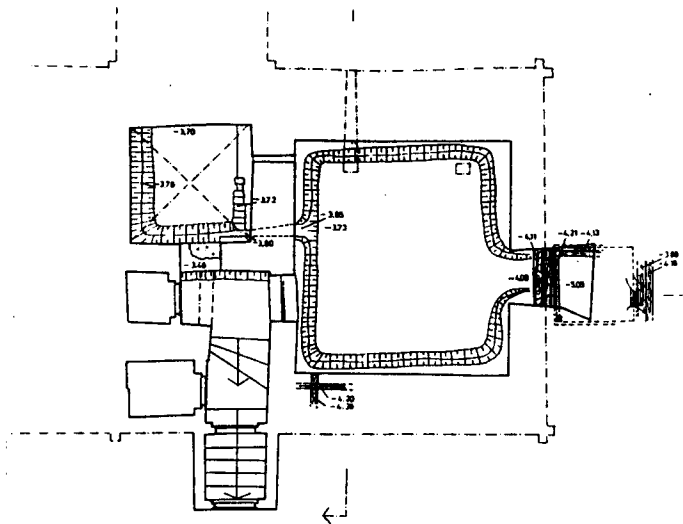
*Pöytäkirja
Kokouskäsikirja
Kokouskäsikirja*

Kellari

Aiemmistä käsityksistä poiketen katselmuskertomus 1756 ei tue kellarin rakennusajankohdaksi arvioitua 1600-luvun loppua 1700-luvun alkua. Perin huolellisessa katselmuksessa ei mainita kellarista minkään rakennuksen kohdalla. Tästä seuraa oletus, että kellarin ja sen päällä oleva sivurakennus ns. Vanha päärakennus on rakennettu todennäköisimmin samanaikaisesti päärakennuksen kanssa. Oletusta tukee kartan 1762 antama varsin harkittu vaikutelma rakennusten muodostamasta kokonaisuudesta. Kellari voidaan limityksensä ja holvaustensa perusteella ajoittaa myös 1700-luvun alusta 1700-luvun puoleenväliin (Kari Uotila). Myös sivurakennuksen katon aiempi päärakennuksen kanssa yhdenmukainen mansardi kattomuoto tukee ajatusta rakennusten kiinteästä liittymisestä toisiinsa.

Vaikuttaa sille ettei yksikään katselmuskirjassa 1762 kuvatuista rakennuksista vastaa nykyisin jäljellä olevia rakennuksia.

Katselmuksessa vuodelta 1683 mainitaan vanha kellarin. Kuitenkin se on liian vanha tarkoittaakseen nykyistä kellarista. Tällaisen jo 1600-luvunlopulla vanhaksi mainitun kellarin jäänteitä voi olla jossain tilan alueella. Tällä hetkellä mikään nykyisessä kellarissa ei myöskään viittaa näin vanhaan osaan, mikäli pohjana on vanhempi kellarin tarvitaan sen osoittamiseen perusteellisia tutkimuksia. Kellari vaikuttaa rakennetun yhdellä kertaa. Sen päällä oleva rakennus on rakennettu mahdollisesti useammassa osassa. Kuitenkin on salvosten perusteella syytä olettaa, että kellarin päällä oleva rakennuksen osa on rakennettu kerralla. Seinien sijoittuminen tarkkaan kellarin ulkoseinien mukaan antaisi viitteen kellarin päällä sijaitsevan rakennuksen osan rakentamisesta yhtäaikaan kellarin kanssa. Rakennuksen tai sen osien varma ajoittaminen käsillä olevista tiedoista on mahdotonta. Varmaa kuitenkin on että nykyinen käynti kellarin on uudempi kuin kellarin. Aiempi käynti lienee tapahtunut sisäkautta tai mikäli rakennus on ollut lyhyempi sisäänkäynti on saattanut olla rakennuksen siloisesta pohjoisesta ulkoseinästä.

Pikainen pintatutkimus (Konservaattori Raimo Alakärppä marraskuussa 1994) antaa melko fragmentaarisen kuvan itse rakennuksen vaiheista ja rakennusvaiheista. Kuitenkin vaiheet on jotenkin liitettävä myös alla olevaan kellarin. Hirsipinta on huoneissa 1 ja 2 varsin patinoitunutta, ikäänkuin huoneissa olisi poltettu paljon tulta tai uuni olisi ollut erityisen savuinen. Toisaalta Irja Sahlberg mainitsee 1943 tekemässään inventoinnissa että rakennuksen eteläpään aikaisemmin ehkä pitkittäisellä seinällä jakamaton huone "...ehkä oli panimotupa". Johon otaksumaan johti "...se seikka että tämän päädyn kellarissa on lähde." Tällä hetkellä on vaikea arvioida onko kyseessä lähde vai viemäri. Liisa Eerikaisen vuonna 1976 tekemän kaivauksen perusteella eteläpään seinästä lähtee viemäri. Onhan tietysti mahdollista että lähde on sijainnut kellarissa toisaalla. Huone ei myöskään Panu Kailan tutkimuksen mukaan ollut jakamaton vaan että seinä on salvottu kiinni päätyihin ja on siten rakennettu yhtäaikaa ulkoseinien kanssa.

Kellarin panimo käyttöä tukisi myös kellarin erityispiirre, huoneiden reunoja kiertävät syvänteet, ojat, jotka viittaavat siihen että tiloissa on käytetty runsaasti vettä tai että sinne on odotettu kertyvän paljon vettä. rakenne on yleinen kaupunkirakennusten kellareissa mutta harvinaisempi maaseuturakennusten kellareissa. Ratkaisu saattaa liittyä myös Pukkilan alaviin veden vaivaamiin maihin. Erikoinen yksityiskohta kellarissa on kahta tilaa yhdistävä aivan holvin kannassa sijaitseva aukko, joka saattaa liittyä kellarin käyttötarkoitukseen. Nykyisen sisäänkäynnin alempien portaiden kohdalla huomattiin laskumerkintöjä, jotka liittyvät johonkin rakennuksen varhaisempaan vaiheeseen. Kaksi pientä tilaa saattavat liittyä kellarin aikaisempiin sisäänkäynteihin.

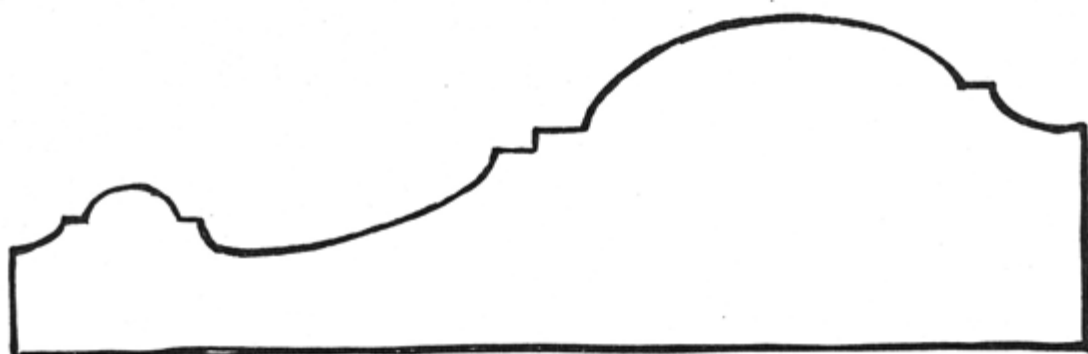
Kari Uotilan mukaan kellarissa saatettaisiin tarkemmalla tutkimuksella selvittää kellarin tilojen rakennusjärjestystä tutkimalla tiettyjä nurkkien yksityiskohtia. Tapa jolla oviaukkojen holvit kohtaavat viittaa kahden huoneen eriaikaisuuteen, samanaiset oven holvit taas niiden samanaikaisuuteen. Kellarin ja rakennuksen välisen lattian tutkimuksilla voitaisiin saada selkoa vanhoihin kulkuyhteyksiin. Valokuvien mukaan niitä onkin tutkittu 1976, selostuksia päätelmistä ei kuitenkaan ole löytynyt. Järjestelmällinen seinien piirtäminen kivikiveltä toisi tuskin oleellista uutta tietoa.

Rakennuksen kellarissa oleva täyttämättä jäänyt kaivauskuoppa kerää vettä. Kuoppa täyttämällä saataisiin vesi mahdollisesti juoksemaan kallistuksien mukaan. Nykyisellään se nousee tiiliholviin aiheuttaen rapautumista.

Lisätutkimuksista

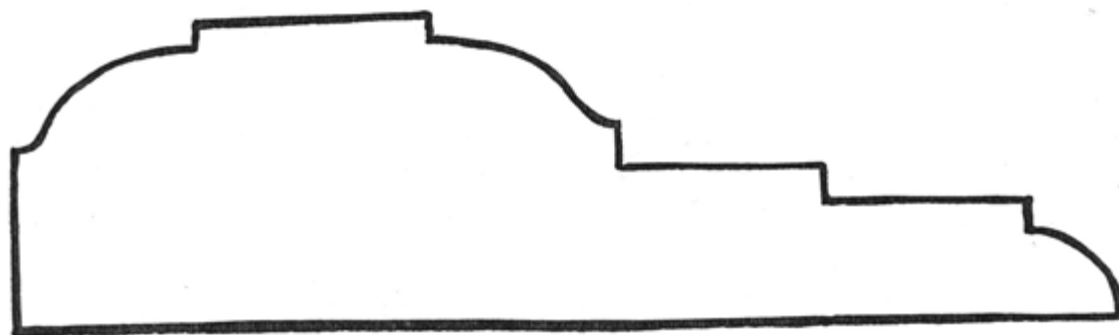
Kellarin perusteellisempi tutkimus ei olisi tässä tilanteessa mitenkään motivoitua. Sen sijaan kellarin voitaisiin kesäisin pitää avoimena yleisölle varsinkin mikäli osa sen päälläolevasta rakennuksesta olisi yleisön käytössä. Olisihan kellarin mielenkiintoinen jo pelkästään tilaelämyksenä.

a.

Ullakko-oven vuorilautaprofiili.

b.

1943

Ullakko-oven nelipeitisten oven vuorilaudan profiili.

Lummuollinen koho.

Pukkilan kartanomuseon korjausohjelma.

Vuonna 1959 muinaistieteellisen toimikunnan hallintaan asetettu Pukkilan kartano puisto- ja puutarha-alueineen (RP 1³⁹) on tarkoitus kunnostaa kartanomuseoksi.

Alueella nyt olevista rakennuksista korjataan vain osa. Talli, karjakeittiö- ja vajarakennus sekä muonamiehen asunto puretaan, koska ne ovat päässeet erittäin pahoin rappeutumaan. Sen sijaan korjataan: päärakennus (rak. 1760-luvulla, korjattu 1870), joka edustaa mielenkiintoisella tavalla roko-koajan kartanoarkkitehtuuria; sivurakennus (pääosiltaan päärakennuksen aikainen); vanha aitta (rak. 1801) sekä uudemmista aitta, kivinavetta ja varastorakennus.

Päärakennusta tullaan käyttämään museorakennuksena ja sinne ei asenneta sähkövalaistusta eikä lämmityslaitteita. Tähän mennessä on rakennuksen perustukset ja lattiarakenteet vahvistettu ja uusittu sekä vesikatto väliaikaisesti korjattu. Myös ulkolaudoitus on uusittu ja maalattu.

Sivurakennuksesta on osa (2 huonetta) kunnostettu vahtimestarin asunnoksi. Kahta jäljellä olevaa huonetta käytetään museon työtiloina.

Vanha aitta entistetään museorakennukseksi, uudempi korjataan säilytystilaksi ja mahdollisesti kahvilaksi.

Kivinavetta korjataan historiallisten ajoneuvojen varastomuseoksi. Puinen varastorakennus kunnostetaan säilytystilaksi.

Seuraavassa ohjelmassa esitettyjen korjausluontoisten töiden lisäksi suoritetaan päärakennuksessa seinä- ja kattopin-tojen sekä tapettien konservointia ja restaurointia, jonka suorittavat muinaistieteellisen toimikunnan konservaattorit.

PUKKILAN KARTANO.

Korjausehdotus.

Sisätyöt.

Ikkunat.

Irtonainen väri poistetaan, pohjustetaan hiontamaalaten, raot ja suurimmat epätasaisuudet täytetään ja tasoitetaan täytevärillä, hiotaan, välimaalataan ja valmiiksimaalataan öljyvä-
rillä.

Ovet.

Väri poistetaan ensimmäiseen väripintaan asti, pohjustetaan hiontamaalaten, suurimmat epätasaisuudet tasoitetaan täytevärillä, hiotaan ja maalataan kahteen kertaan öljyvärillä.

Huone 1.

Katto.

Paperi ja naulat poistetaan. Katto pestään puhtaaksi puun pintaa rikkomatta. Kun pinta on hyvin kuivunut sivellään katto tärpätti-vernissaliuksella ja pyyhitään kuivaksi räsyllä.

Seinät.

Ulko-oven kohdalla on vaakasuora laudoitus, joka puretaan, jolloin selviää mahd. ulko-oven korkeus ja leveys. Huom. Lau-
doissa on väriä tapetista, joka on ollut huoneessa 12.

Seiniin pingoitetaan pinkopahvia kapeina kaistoina. Tämän
päälle liimataan paperiarkkeja 58 x 48 sm. Seinät maalataan
liimavärillä. Portaiden alusta vuorataan 7" lev tasaponttilau-
doilla.

Huone 2.

Katto sahattua lautaa.

Kattoon pingoitetaan säkkikangasta. Nyt seiniillä oleva kangas
käytetään. Kangas on ensin pestävä ja korjattava. Katto maala-
taan liimavärillä. Nykyinen kattolista poistetaan ja uusitaan
vanhan mallin mukaan. 2. Eutisto Ceterum

Seinät.

Seinillä oleva kangas poistetaan. Hyvin luultavaa on että tässä huoneessa on ollut nahkatapetit. Ellei nahkatapettia löydy, peitetään seinät paperilla samalla tavalla kuin huoneessa 1.

Rintapaneelista poistetaan väri ensimmäiseen väripintaan asti, joka on helmenharmaa.

Nykyinen uuni puretaan ja tilalle tehdään toinen vanhempi-mallinen tai sitten tehdään kaksi kopiota Turun Kaup.Hist.Museossa olevasta 'uunikaapista', joka on ollut aikoinaan mahd. tässä huoneessa.

Huone 3.

Katto ja seinät.

Paperi poistetaan ja paperin alla oleva kangas puhdistetaan, pohjustetaan 'patenttivärillä' ja maalataan liimavärillä.

Rintapaneelista poistetaan väri ensimmäiseen väripintaan asti.

Uuni on hyvä ja sopiva tähän huoneeseen.

Huone 4.

Katto.

Kattoon liimataan paperia "vanhaan tapaan" 58 x 48 sm kokoisina arkkeina ja maalataan liimavärillä.

Seinät.

Hirsivarat on täytetty laastilla ja seinät on maalattu valkoisella liimavärillä. Myöhemmin on ne peitetty paperilla, joka on liimattu yhteen arkeista ja pingoitettu seinille. Huoneessa on ollut 72 sm korkea, paperista tehty paneeli. Seinät peitetään paperilla entiseen tapaan ja maalataan liimavärillä.

Uuni puretaan ja tilalle pystytetään uuni, joka nyt on Naantalın museon varastossa.

Huone 5.

Katto.

Nykyinen katossa oleva paperi, joka on liimattu kattoon, puhdistetaan ja paikataan sekä maalataan liimavärillä.

Vuoraukset siirretään huoneeseen 6.

Kokohuolapetti

Uudet vuorat siirretään huoneesta 6.

Seinät.

Seinillä oleva vanha paperi korjataan ja pingoitetaan uudelleen. Nykyinen keltainen väri uusitaan.

Uuni

Uuni puretaan ja tilalle pystytetään uuni, joka nyt on Suomenlinnan varastossa.

Huone 6.

Katto.

Vuoret huoneesta 5.

Kattoon pingoitetaan paperia, joka on liimattu kokoon 58 x 48 sm paperiarkeista. Maalataan liimavärillä. *Kattohinta uunitaan*

Seinät.

Huoneessa oleva "kustavilainen" tapetti korjataan, ja puuttuvat osat tehdään jäljellä olevien osien mukaisesti.

Uuni.

Nykyinen puretaan ja tilalle pystytetään vanhempimallinen. *Suomenlinnan uuni*

Huone 7.

Katto.

Kattoon liimataan paperia 58 x 48 sm kokoisina arkkeina ja maalataan liimavärillä.

Seinät.

Huoneessa 6 oleva "rococo"-tapetti maalataan, arkeista tehdyille paperikaistoille, jotka kiinnitetään seiniin naulaamalla.

Uuni.

Uuni puretaan ja tilalle tehdään uuni, jota mahd. voidaan saada Naantalista keväällä 1962.

Huone 8.

Katto.

Katto puhdistetaan ja paperia liimataan kattoon arkkeina. Katto maalataan liimavärillä.

Seinät.

Nyt seinissä oleva tapetti korjataan ja maalataan entiseen tapaan. Harmaalle pohjalle, valkoinen ja musta roiskemaalaus.

Uuni, joka nyt on knon vajassa voidaan mahd. pystyttää tähän.

Uuni vuorattiin uunitaan

Huone 9.

Katto ja seinät.

Puhdistetaan hyvin ja jätetään maalaamattomiksi. Uusi seinä väritetään vanhan seinän mukaisesti. Nyt 'umpeenmuurattu' ovenaukko korjataan siten että hirret eivät katkeaa.

Avotakka.

Uuni rakennetaan piirustusten mukaisesti.

Huone 11.

Katto.

Puhdistetaan ja maalataan liimavärillä.

Seinät.

Peitetään paperilla entiseen tapaan ja maalataan liimavärillä.

Huone 12.

Katto.

Puhdistetaan ja maalataan liimavärillä.

Seinät.

Peitetään tapetilla, joka liimataan yhteen erkeista. Seinissä oleva vihreä tapetti maalataan uudelleen. Kts huoneessa 1 oleva lauta.

Huone 16.

Katto.

Puhdistetaan ja maalataan liimavärillä.

Seinä.

Puhdistetaan, korjataan ja maalataan liimavärillä.

Jalkalista uusitaan.

Huone 17.

Katto.

Puhdistetaan ja maalataan liimavärillä.

Seinät.

Puhdistetaan, korjataan ja maalataan liimavärillä.

Helsingissä 9.10 1961.

H. Lindquist
H. Lindquist.

*ovi
avataan*

*valittiin
umpeen*

Pukkilan kartano Piikkiö.

1965 tehdyt työt.

Eteinen. HUONE N° 1

Katto puhdistettu ja käsitelty värillä ja vahalla.
Ulko-ovi korjattu ja tehty sisällepäin avattavaksi.
Sisäovet puhdistettu väristä ensimmäiseen väripintaan.
Ikkunien ja ovien vuorilaudat uusittu.

Keittiö. HUONE N° 9

Puolivalmiina ollut avotakka-uuni tehty valmiiksi ja maalattu liimavärillä.

Katto puhdistettu ja maalattu valkoiseksi.

Seinät puhdistettu ja maalattu valkoisiksi.

Ovet puhdistettu väristä ensimmäiseen väripintaan. Väripinta paikattu värillä, mutta on vielä keskeneräinen teknillisistä syistä.

Ikkunien ja ovien vuorilaudat uusittu.

Keittiön takahuone. HUONE N° 8

Seinissä suoritettu roiskemaalausta valkoisella ja mustalla värillä.

Ovet puhdistettu väristä ensimmäiseen väripintaan. Väripinta paikattu. Puolivalmiina.

Ikkunan vuorilaudat uusittu.

Vihreä huone. HUONE N° 7

Tapetti-reunus tehty huoneesta 12 löydetyn mallin mukaisesti.

Rintapaneeli maalattu.

Ovet puhdistettu väristä ensimmäiseen väripintaan.

Kaakeliuuni muraattu. Uuni on köyliöstä ja väriltään ruskea.

Kustavilainen huone. HUONE N° 6

Puolivalmiina ollut tapetti tehty valmiiksi.

Rintapaneeli maalattu.

Ovet puhdistettu väristä ensimmäiseen väripintaan. Väripinta paikattu värillä. Puolivalmis.

Ovien ja ikkunien vuorilaudat "uusittu". Kustavilaisen ja rokokon-huoneen vuorilaudat vaihdettiin.

Lattian puhdistus väristä on aloitettu.

Uuni tehty tiilestä huoneessa olevan uunikaapin mukaisesti.

Uunin maalaustyö on vielä keskeneräinen. Marmorointia ei ole vielä tehty.

Rokokohuone. HUONE N° 4

Tapetit kiinnitetty seiniin naulaamalla niin kuin ennen tapana oli. Tapettifriisi maalattu.

Rintapaneeli ja ovet puhdistettu väristä toiseen väripintaan. Väripinnan paikkaustöy on aloitettu, mutta jätetty keskenäiseksi koska lopullinen värisävy ei ole vielä aivoissa selvinnyt. Kirjoittaja "kallistuu" keltaiseen päin.

Ovi saliin suljettu.

Uunityö on aloitettu.

Pompeijilainen huone. HUONE N° 5

Ovet puhdistettu väristä.

Muuta pahaa ei tässä huoneessa muistakseni tehty.

Kulma-huone salin takana. HUONE N° 3

Katto puhdistettiin ja maalattiin.

Seinät poriteineen maalattiin.

Rintapaneeli puhdistettiin ensimmäiseen väripintaan.

Uuni puhdistettiin ja halkeamat kaakeleissa kitattiin ja väritettiin.

Sali. HUONE N° 2

Uuni muurattiin.

Huoneessa 12 ullakokerroksessa ovi siirrettiin seinästä toiseen

Loppiaisena 1966.

Th. Lindquist.

Sierion
Hyt. os.

M. T. F 51/270-67 saap. 17/11-67
17/11/1967
ALKUPERÄINEN TEKN. OS. ARKISTUSSA

Piikkiö.

Pukkilan kartano.

Maalaustyö vuosina 1963 - 1967.

Väriyus perustuu rakennuksessa löydettyjen värisävyihin.

Kaikki tapetit mitä rakennuksessa nyt on, on löytynyt täältä, vaikkakin eivät kaikki ole huoneessa jossa tapetti alun perin on ollut. Miksi näin? Siksi, koska näin on parempi!

Huone 1.

Katto = maalaamaton honkaa.

Seinät = pinkopahvia pingoitettuna kapeina kaistoina ja pahvin päälle on liimattu pinkopaperia 58 x 48 cm kokoisina arkkeina. Maalatut liimavärillä harmaaksi - 190.

Ovet ja ikkunat = myöhemmät maalikerrokset on poistettu ja nyt maalattu harmaaksi öljyvärillä. Alkuperäinen värisävy.

Ulko-oven vierestä löytyi muutama lautaa, jossa on värifragmenttejä tapetista, joka on ollut huoneessa 12. Kopio tästä tapetista on nyt huoneessa 7.

Huone 2.

Katto = tehty leveästä sahatusta laudasta ja (väliaikaisesti) valkaistu liimavärillä. Myöhemmin kattoon on pingoitettu kangasta, mutta kangas myöhemmin poistettu ja tilalle pingoitettu pahvia, joka oli maalattu valk. liimavärillä. Nyt pahvi poistettiin ja pingoitettiin pellavakangas kattoon. Maalattiin valkoiseksi.

Seinät = harmaa - 191.

Seiniltä löytyi fragmentteja nk. Pompeij-laisesta tapetista, joka nyt on ; osittain alkuperäisenä ja osittain rekonstruoituna, huoneessa 4. Mitä voitiin todeta on edellämainittu tapetti ensimmäinen tapetti huoneessa. Kattolistassa oleva koristelu on samalta ajalta kuin tapetti, kaarikoristeista päätellen.

Toisena tapettina on ollut kultanahkatapetti, josta löytyi palasia. Myöhemmin seiniin on pingoitettu kangasta ja PXX tapisoitu moneen otteeseen. Nyt seiniin on pingoitettu kangasta.

Rintapaneli = sinivihreä marmorointia. Myöhemmät maalikerrokset on poistettu ja alkuperäinen väripinta restauroitu. Osittain puhdistettu väripinta jätettiin sellaiseksi kun se esille tuli.

Ovet = sinivihreä.

Huone 3: meen vievä ovi on restauroitu, toiset ovet on puhdistettu myöhemmistä maalikerroksista ja melkein kokonaan uudestaan maalattut.

Ikkunat = sinivihreä - uusintamaalaus.

Piikkiö Pukkilan kartano jatk.

Pompeij-lainen tapetti on, ainakin osittain, maalattu rococo-tapetin kääntöpuolella, joka nyt on huoneessa 5 ja löytyi huoneesta 6. Toden- näköistä on että huone 5 on rococo-tapetin alkuperäinen paikka "täs- sä" talossa. Sopii katsoa uunikaapin taakse huoneessa 5. Päätelkää its

Huone 3.

Katto = kankaalla peitetty ja valkoiseksi maalattu.

Myöhemmin päälleliimattu paperi poistettiin ja koska kangaspinta oli hyvä niin ei edes katsottu mitä kankaan alla on. Luultavasti on tässäkin vain sahattua valkaistua lautaa.

Seinät = kankaalla peitetyt ja maalattu tapetti. Tapetti löytyi huoneesta 5.

Värit = kentät harmaa - 108.

= kehys harmaa - 109 ja vihreä lehtiköynnös.

= kehys rusk. harmaa - 110 ja alkuperäisessä tapetissa on ollut valkoinen koristelu, mutta sen aiheesta ei saa selvää, koska tapetti on myöhemmin maalattu valkoisella liimavärillä.

= oven päällä oleva kenttä on rusk. harmaa ja koriste ruskea. Valkoinen valopinta on vielä "hämärän peitossa" valkoisen päällemaalatun liimavärin johdosta. Kentän alareunassa on kapea reunus, jossa on ruskea pohja ja valkoinen koriste, akantusaiheinen. Koristereunan alapuolella on harmaa marmorointia ja alareunassa helminauha koriste.

Myöhemmin päälleliimattu paperi poistettiin ja yllämainittu tapetti maalattiin vanhalle kangaspinnalle.

Ovet, ikkunat ja rintapaneli = sinivihreä.

Ovesta ja rintapanelista poistettiin myöhemmät maalikerrokset ja osittain restauroitiin ja osittain maalattiin uudelleen.

Rintapaneli on kootu vanhoista, eri värisistä, paneleista.

Ikkunat maalattiin uudestaan.

Huom. Kaikki rakennuksessa olevat ikkunapuitteet on uusittu.

"Nykysuomen tyyliin sanottuna".

Huone 4.

Katto = valkoinen liimaväri paperilla maalattu.

Kattoon on liimattu paperia 58 x 48 cm kokoisina paloina.

Seinät = kentät roosaa - 112.

kehät harm. roosaa - 113.

rintapaneli violetharmaa - 192.

Ovien yläpuolella on Pompeijlais-tyyliset koristekentät, jotka ovat olleet huoneessa 2. Koristekentät ovat maalatut rococo-tapetin kääntöpuolella. Kts. huoneet 5 ja 6.

Piikkiö Pukkilan kartano jatk.huone 4.

Hirsivarat seinissä on laastilla täytetyt ja maalatut valkoisella liimavärillä (väliaikainen ratkaisu). Myöhemmin on ne peitetty paperilla, joka on liimattu yhteen arkeista, 58 x 48 sm, ja pingoitettu seinille. Huoneessa on alun perin ollut paperista tehty 72 sm korkea rintapaneli.

Seinät ovat entiseen tapaan peitetyt paperilla, jolle pinnalle nykyinen tapetti on maalattu.

Ent.uuni purettiin ja tilalle pystytettiin, Ala-Lemun kartanosta saatu, pylväsuuni.

Ovet ja ikkunat = harmaa.

Ovilevyt on puhdistettu ensimmäiseen väripintaan ja väripinta on korjattu tarpeen mukaan.

Ikkunat on uusintamaalatut.

Huone 5.

Katto = nyt katossa oleva paperi on osittain vanha ja osittain uusittu. Paperi on liimattu kattoon pieninä arkkeina, 58 x 48 sm. Väri on valkoinen.

Seinät = rokokootapetti jonka pohjaväri on keltaisen harmaa - 115.

Ornamentit ovat pun.ruskea, keltainen ja valkoinen. Kopio.

Rococotapetti on alun perin ollut huoneessa 6, mutta myöhemmin paperi on käytetty materiaalina kun Pompeij-lais- ja Kustavilais-tapetit tehtiin. Kaksi edellämainitut tapetit ovat nyt huoneissa 4 ja 6.

Rintapaneli = keltainen restauroituna.

Ovet = keltainen restauroituna.

Ikkunat = keltainen uus-intamaalattu.

Entinen uuni purettu ja tilalle pystytetty uuni, joka on saatu Naantalista.

Huone 6.

Katto = paperoitu samoin kuin huoneessa 5, mutta oli niin huonossa kunnossa että paperointi oli uusittava. Valkaistu.

Seinät = kustavilais-tyylinen tapetti, jossa kentät ovat vaa.siniset - 118. Kentän ulkoreunaa kiertää valkoinen kapea lehtiornamentti.

Ikkunat = kehät = vaal.harmaa - 117.

Rintapaneli = friisi = sinisellä pohjalla valkoinen koristelu.

Ikkunien yläpuolella ja nurkassa ulkoseinää vasten on friisi alkuperäinen. Muut osat ovat kopioituneet.

Myöhemmin on kentät ylimaalatut vaikka muu koristelu on

vanha. Kentällä Sillein kentässä on tehty marmorointia.

Piikkiö Pukkilan kartano. jatk. huone 6.

Seinillä oleva paperi on liimattu yhteen arkeista ja pingoitettu seinille.

Nyt on tehty vähän toisin, jotta paperi pysyisi paremmin sileänä. Alle on pingoitettu pinkopahvia kapeina kaistoina ja sen päälle on liimattu pinkopaperia arkkeina.

Uudet friisiosat on maalattu makulatuurille ja liimattu sen jälkeen paikoilleen.

Rintapaneli = harmaa - 194. Maalattu pahvipinnalle.

Ovet = huone 7:ään vievä ovi on restauroitu. Toiset ovet ovat puhdistetut myöhemmistä maalikerroksista ja alkuperäinen väripinta on osittain paikattu osittain ylimaalattu. Ts. toimittu tilanteen mukaan. Ovien värisävy = harmaa - 195.

Ikkunat = harmaa - 195. Uusintamaalaus.

Uunit = toisessa nurkassa on uunia muistuttava kaappi, joka alkuun on ollut tässä huoneessa. Värisävy on harmaa marmorointia ja listat keltaiset ja valkoinen köynnösornamentti.

Toisessa nurkassa on murattu ja rapattu uuni, joka muodoissa ja väreissä yrittää olla uunikaapin vertainen. No niin, miksi ei?

Mennään nyt vihreään kamariin eli-

Huone 7.

Katto on ollut ja on samanlainen kuin huoneessa 6.

Seinät = tapetti jonka pohjaväri on vihreä - 119 ja ornamentit vaal. harmaa. Tapettireunus on tum. vihreä - 120 ja ornamentti kultaa.

Tapetti on ollut huoneessa 12, mutta pantiin tähän huoneeseen koska ei löytynyt mikäänlaista merkkiä aikaisemmista tapetteista.

Alkuperäinen tapetti on tehty arkeista ja painettu kahdella värillä, harmaa ja valkoinen, vihreälle pohjalle.

Nykyinen tapetti on tehty samankokoisista paperiarkeista ja harma väri on tehty sapluunatyönä ja valkoinen sivellinvedoin.

Pelliti-uuni purettiin ja tilalle pystytettiin ruskea kaakeliuuni, joka on Köyliön kartanosta.

Ovet = puhdistettiin myöhemmistä maalikerroksista ensimmäiseen väripintaan. Tämä väripinta, osittain paikattiin värillä ja väripinta joka oli hyvä puhdistettiin vain. Värisävy on harmaa.

Ikkunat = uusintamaalatut ja ovat harmaat väriltään.

Rintapaneeli = pahvipinnalle maalattu harmaa - 121 liimaväri.

Korkeus on sama kuin huoneessa 12.

Piikkiö Pukkilan kartano jatk.

Huone 8.

Katto = valkoinen.

Kattoon on liimattu paperia arkkeina.

Seinät = alkuperäinen maalaus oli maalattu paperille, joka oli liimattu suoraan hirsiseinälle. Paperi oli arkkeina.

Pohjaväri oli harmaa eli sama kuin nykyinen - 122. Ropiskemaalaus oli tehty mustalla ja valkoisella liimavärillä. Oli tarkoitus jättää osa alkuperäisestä tapetista näkyviin, mutta jostakin väärinkäsityksestä miehet liimasivat värimallin umpeen. Alkuperäisestä seinäpaperista oli kohtalaisen paljon jäljellä, mutta erttään vähän kohtia joista väri näkyi puhtaana. Kosteus ja keittiöstä tullut rasva on tummentanut tapettia.

Nykyinen tapetti on kopio alkuperäisestä.

Ovet = myöhemmät maalikerrokset on poistettu ensimmäiseen väripintaan. Alkuperäinen väripinta on vain värillä paikattu.

Ovien vuorilaudat, jalkalistat ja ikkuna on maalattu samansävyiseksi kuin ovet. Värisävy on punainen - 196.

Huone 9.

Katto ja seinät = valkoinen.

Katon ja seinien pintaboli musta ja rasvainen. Katto ja seinät ovat olleet valkaistut liimavärillä, mutta väri oli kuin musta tahmea kitti. Puunpinta pestiin puhtaaksi ja maalattiin ensin öljyvärillä pariin kertaan lian eristämiseksi. Pintakäsittely on tehty emulsiovärillä. Liimaväri olisi imenyt lian ja rasvan öljyvärin läpi ja pinnalle olisi muodostunut ruskeita läikkyjä.

Ovet, Vuorilaudat, jalkalistat ja ikkunat ovat käsitelty samoin kuin huoneessa 8.

Uunin muoto on kopioitu uunista, joka on Turun Käsityöläismuseossa Luostarinmäellä talossa N:o 173. Mitoitus on toinen, koska uuni sellaisena ei voitu tehdä tähän kohtaan. Savupiippu asetti myös "omaa vaatimuksensa" uunin yläosan muotoiluun.

Kaksi, toinen toista viisaampi, miestä temmelsivät uunin kimpussa.

Toinen oli muurari Johannes Heinonen ja toinen Th.

Ja nyt mennään yläkertaan!

Piikkiö Pukkilan kartano jatk.

Huone 10.

Ullakko.

Huone 11.

Katto = vanhat leveät laudat ja valkoinen.

Myöhemmin kattoon pingoitettu paperi poistettiin ja kattopinta puhdistettiin ja maalattiin samaan valkoiseen värisävyyn kun aikaisemmin.

Seinät = puhdistettiin ja paperia, arkkeina, liimattiin suoraan hirsiseinille ja maalattiin sinisenharmaaksi. Tämä värisävy löytyi laastista, jolla hirsivarat on täytetty.

Ovi = osittain alkuperäinen väripinta on korjattu värillä osittain väripinta on uusi. Värisävy on harmaa.

Ikkuna = uus-intamaalattu ja harmaa.

Uuni = entinen myöhäinen uuni purettiin ja tilalle pystytettiin pyöreä kaakeliuuni. Uuni on Turusta.

Huone 12.

Katto = tilanne sama kuin huoneessa 11.

Seinät = Tapetti, joka nyt on huoneessa 7, on ollut tässä huoneessa.

Tapetti on ollut naulattuna seinälle, mutta on poistettu repimällä niin ettei muuta kuin muutama suikale on säilynyt. Huoneessa 1 ja ullakkoportaiden seinillä on tapetti käytetty makulatuurine.

Ellei näin olisi tehty, ei tapetista olisi voinut saada selvää.

Onni taas pojalla mukana.

Huone 16.

Katto = on alkuaan maalattu valkoisella liimavärillä ja myöhemmin on pattoon pingoitettu pinkopaperia kahtena kaistana. Paperi poistettiin ja katto maalattiin valkoiseksi emulsiovärillä.

Seinät = on alkuaan maalattu vaal. punaisella liima värillä suoraan hirsipinnalle. Hirsivarat on täytetty kalkkilaastilla. Todennäköistä on että seinä on myöhemmässä vaiheessa maalattu keltaiseksi, jolloin on maalattu 67 sm korkea harmaa rintapaneeli.

Seinä on, ennen paperilla peittämistä, sivelty "lutikkamyrkylä".

Alkuperäisestä väristä on jäänyt vain muutama pieni läikky puhtaaksi.

Ensimmäinen paperitapetti on ollut heikkotasoinen käsin maalattu.

Tästä tapetista löytyi kapea kaista vuorilaudan alta. Kokonaiskuvaa huoneen asusta, yllämainitun tapetin aikana, ei saa.

Sekä ikkuna että ovi on uusittu.

Nykyinen uuni on muraannut muraari Johannes Heinonen, ja muotoilu perustuu uuniin ; joka on Turun Käsityöläismuseossa. Muotoilu poik-

Piikkiö Pukkilan kartano jatk.huone 16.

keaa melko paljon T.K:ssa olevasta uunista. Muotoilu ja koko on sovitettu tilanteen mukaan. Muurarin ja konservattorin järjellään perusteella. Tiilen koko on myös huomioitu. Noki- ja suuluukut ovat uudet.

Huone 17.

Katto = ktss huone 16.

Seinät = mustat ja nokiset ja sammaleella täytetyt hirsivarat.

On seinät olleet maalatut liimavärillä, mutta värisävystä ei ole paljon tietoa, koska lika ja rasva on tunkeutunut värin läpi.

Mitä tässä tilanteessa voitiin todeta on värisävy ollut okrankeltainen. Nyt seinä on puhdistettu liasta ja paperista. Puhdas hirsii. Ikkuna on uusittu.

Ovi on vanha, muualta tuotu. Alkuperäinen väri on harmaa.

Kaikki uusitut listat ovat vanhojen, talossa löydettyjen, listojen mukaiset.

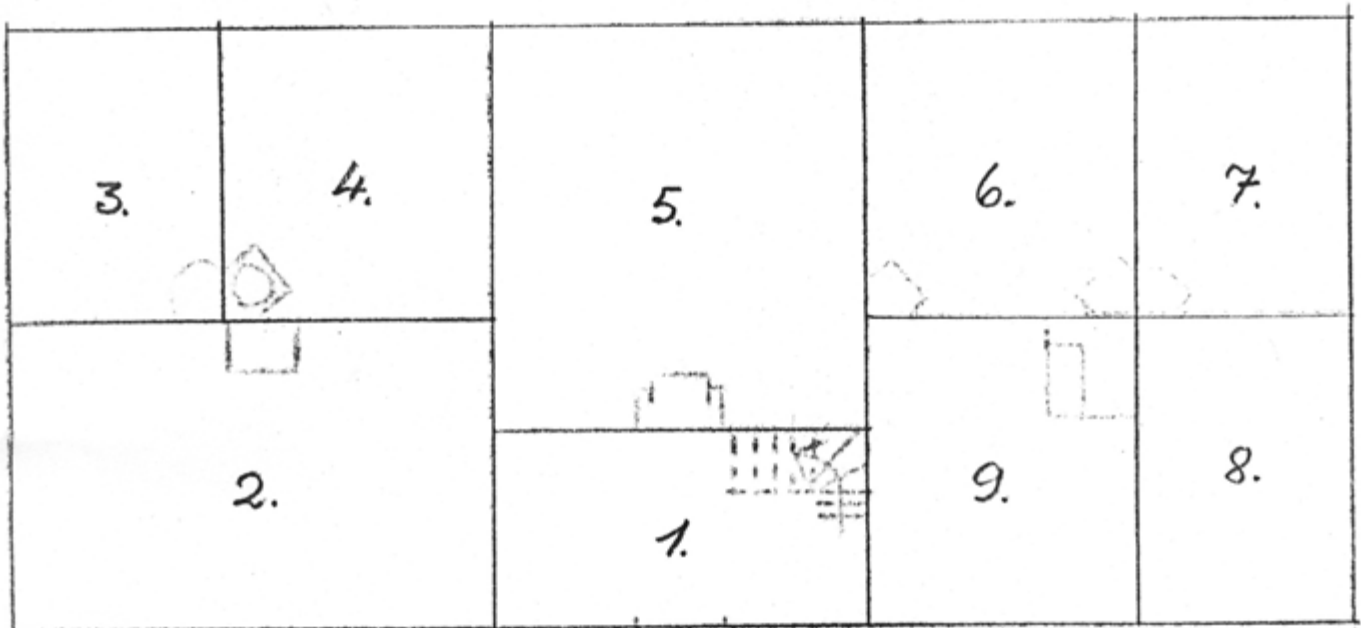
Tässä korjaustyössä on yritetty esittää vanhoja työtapoja, siinä missä on ollut teknilliset mahdollisuudet. Työtapoja joita talossa on ollut "tapana" käyttää.

Palasia vanhoista tapeteista on kansiossa ja huoneiden seinillä. Tapetti, joka oli alimmaisena, huoneessa 5 on Pukkilan kartanossa; rullaan käärittynä. Nykyinen väri on keltainen ja keltaisen värin alla on tapetti, joka nyt on huoneessa 3. kopioituna.

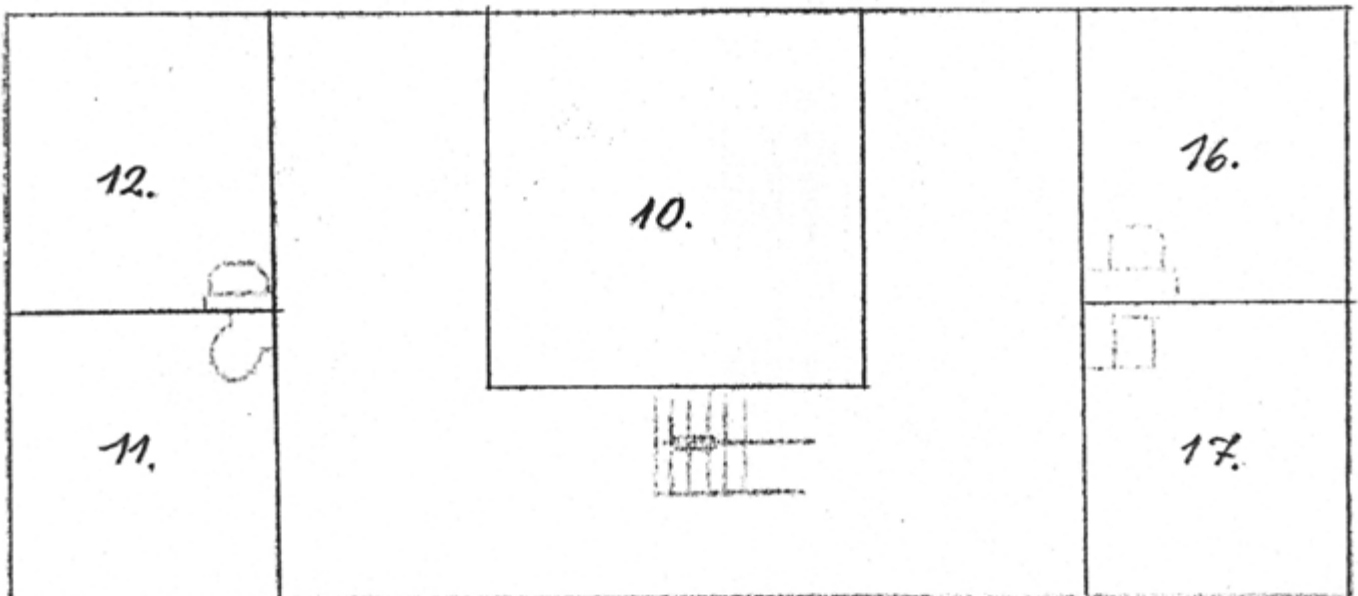
Th. Lindquist.

Piikkiö Pukkilan kartano.

Huoneiden numerointi Työ- ja väriselöstusta varten.

II: kerr.

III: kerr.

TAIDETEOKSEN RESTAUROINTI
Museon ulkopuolella

Aloitettu: 22/4-68 Valmistunut: 1968

Paikkakunta ja omistaja: Hist.os. Piikkiö

Sijainti: Pukkilan kartano

Tekijä:

Aihe: Erilaatuiset rakennusteknilliset ja huonekalujen restaurointi-
tehtävät.

Tekotapa ja mitat:

Vaurioiden laatu: Yläkerran keltainen kaakeliuuni, joka on purettu.
Pintarappaus uuteen vanhan malliseen tiiliuuniin.

Suoritettavat työt: Alakerran suuren salin kattolistakoristeen restaurointi.
Huonekalujen päällemaalausten värinpoisto. Keltainen kaakeli-
uuni muurataan kokoon yläkerran pikkukamariin, puuttuvat kaakelit
tehdään kipsistä ja patinoidaan. Kalkkirappaus tiiliuuniin.

Suoritettut työt ja käytetty materiaali:

Em. työt. Lisäksi valvottu jatkuvasti päällemaalausten poistoa
huonekaluista.

Valokuvat:

Erikoistutkimukset:

Huomautuksia: Fj. Hermansson teki suuren salin kattolistan ornamentin
restauroinnin.

05.07.1968

MUSEOVIRASTO
KUNNUSHISTORIAALINEN
ARKISTO
TOPOGRAFIINEN ARKISTO

5 heinä 68

2181

Turun ja Porin
lääninrakennustoimisto
TURKUPiikkiön Pukkilan kartano-
museon korjaustyöt.

Muinaistieteellinen toimikunta ilmoittaa kunnioittavasti
käsityksensä, että Pukkilan kartanomuseon päärakennus
tulee kattaa paanuilla, kuten rakennus todennäköisimmin
alunperinkin on ollut katettu. Paanutyypinä tulee käyt-
tää kartanon ullakolta löytyneen vanhan paanun mallia.
Savupiiput vuorataan ja kattoikkunakomerot katetaan gal-
vanoidulla pellillä, joka maalataan mustaksi. Nykyiset
vesikourut ja syöksytorvet puretaan ja uudet rakenne-
taan tarpeen mukaan kateratkaisun mukaisesti. Päätyräys-
täiden tuulilaudat uusitaan.
Kattamistyön yksityiskohdista tulee neuvotella rakennus-
historiallisen toimiston edustajien kanssa.

Muinaistieteellisen toimikunnan puolesta

Valtionarkeologi

Nils Cleve

Intendentti

Antero Sinisalo

PUKKILA

neuvottelu 8.7.1968

Hortonomi Äijälä

Konservaattori Kiljunen

Maalari Hermansson

Vahtimestari Viitasaari

Osastonjohtaja Riitta Pylkkänen

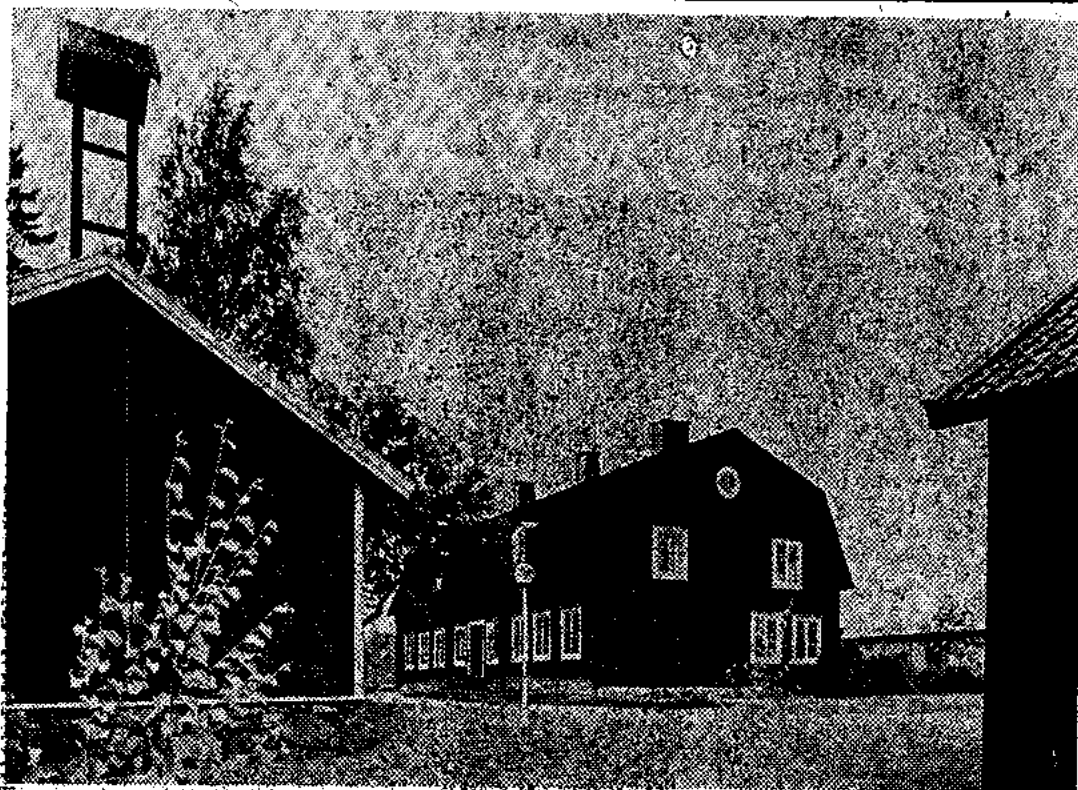
- 1) Hortonomi Äijälän kanssa neuvoteltiin alueen hoito-
toimenpiteistä , pyydetty suunnitelma päärakennuksen
ja navetan lähialueen siistiämistoimenpiteistä.
Tie avattava suoraan päärakennuksen päädyn kohdalta
navetan ovelle , tien reunaan matala pensasaita .
Koivukujasta hävitettävä pöheikkö (hormonimyrkyllä,
joka annettava puutarhatoimiston työksi).
Vanha orapihlaja-aita ^{nuorennus} leikattu viime syksynä , saa kas-
vaa vapaasti alueen rajana .
Osa kuusiaidasta leikattu niinikään.
- 2) Hermansson restauroinut salin friisimaalauksen, täy-
dentänyt palmettiaiheet.
- 3) Rouva Viitasaari saanut tehtäväkseen pitkän sohvan
puhdistamisen Hermanssonin ohjeiden mukaan , pehmuste
pestävä varovasti , päällimmäinen väri poistetaan.
- 4) Ullakkokamariin (tyttöjen kamari) päätettiin pystyt-
tää uuni Pukkilan omista keltaisista kaakeleista.
Mamia hommaa muurarin (Kiljunen neuvo) . 23/7 työ
käynnissä.

25.7.1968

Riitta Pylkkänen

14.07.1970

Tiistaina heinäkuun 14. pñä 1970

Pukkilan kartano on tyypillinen 1700-luvun aateliskartano. Nykyisen päärakennuksen rakennutti 1762 Turun ja Porin läänin ainoa maaherra, vapaaherra Kristoffer von Rappe. Talo tlla mainitaan näkemyksinä jo vuonna 1472.

Pukkilan kartanosta museo Entistämistyöt päättyivät

Turku (HS) Kymmenen vuotta jatkuneiden korjausten ja kunnostusten jälkeen avaa muinaistieteellinen toimikunta ensi keskiviikkona Pukkilan kartanon museon yleisölle Piikkiössä.

Kartanon päärakennus on kaksi-kerroksinen ja siihen kuuluu kaikkiaan neljätoista huonetta ja eteistä. Huonekalut ovat peräisin Kansallismuseon kokoelmista ja esi-

neet on kunnostettu Kansallismuseon konservointilaitoksessa. Museo on ensi keskiviikosta alkaen yleisölle avoinna päivittäin syyskuun puoliväliin saakka.

"Kartano on tyypillinen virkamies- ja aateliskartano 1700-luvulta ja se jatkaa hyvin niinkään muinaistieteellisen toimikunnan omistuksessa olevan, 1800-luvulta peräisin olevan "Askaisten Louhisaren kartanolinjaa", kertoo Kansallismuseosta tohtori Riitta Pyökkänen, joka vastaa Pukkilan kartanon entistämistyistä.

Piikkiössä noin 20 kilometrin päässä Turusta sijaitseva Pukkila mainittiin rässiilana jo vuonna 1472, jolloin tuomiorovasti — myöhemmin piispa — Maunu Särkilahhti omisti sen. Tila on saanut nimensä Piikkiön Buk, Bock-suvun mukaan, minkä suvun jäsenet omistivat Pukkilan 1600-luvulla.

Tila autioitui isonvihan aikana. Turun ja Porin läänin maaherra, vapaaherra Kristoffer von Rappe osti Pukkilan vuonna 1758 ja rakennutti siihen neljä vuotta myöhemmin nykyisen päärakennuksen vuonna 1762.

Maaherra Rappen aikaisesta Pukkilan kiinteästä rokokooisustuksesta on säilynyt ovia, seinäpaneelleja ja pöytäliistoja salissa, vierashuoneessa ja ruokasalissa.

Kartanon seuraavan omistajan paroodi majuri Carl Rehbinderin asuessa Pukkilan kartanossa perheineen suoritettiin päärakennuksessa perusteellinen sisäkorjaus uusklassiseen tyyliin. Muinaistieteellinen toimikunta

lunasti tasan yksitoista vuotta sitten kartanon päärakennuksen ja piha-alueen lahjoitetuilla varoilla asutusrahastolta, joka oli ostanut sen Heikki Malmivirran perikunnalta.

Kartanon kivinavettaan, joka on rakennettu 1910-luvulla, on siirretty Kansallismuseon ajokalukselma. Ajokaluksen joukossa on mm. korkeita kaupunkiajoneuvoja ja metsästysajoneuvoja sekä mm. muutamia kenraalikuvernööri Bobrikovin omistuksessa olleita rattaita 1800-luvun lopulta. Vanhimmissa vaunussa alusrakenne on rokokoo-ajalta 1750—1775.

Kartanon puutarha on suunniteltu vuoden 1762 tiluskartan mukaan puutarha-arkkitehti Maj-Lis Rosenbröijerin johdolla. Rakennuksen kunnostuksesta on vastannut lähinnä Turun ja Porin läänin rakennustoimisto lääninarkkitehti Olof Holmbergin johdolla.

Tohtori Pyökkänen kertoi, että seuraavana on vuorossa Mäntsälän Alakartanon kunnostustyöt, jotka päästään alkamaan — mikäli valtio myöntää tarkoitukseen varoja — ensi vuonna.

08.07.1973

RINSE CRYSTALS
IN COLD WATER

08.01.1973

505

lähetteenne DN:o
5300/K.72/5440

Rakennushallitus

Helsinki

Varesvuoren ja Puk-
kilan tilojen myynti
Piikkiö

Palauttaen lähetteenne ilmoittaa museovirasto kunnioittavasti yhtyvän Turun piirirakennustoimiston lausunnossaan esittämiin kysytyksiin Pukkilan kartanomuseon miljöön suojelemiseksi välttämättömistä ko. maakauppaan kytkettävistä ehdoista.

Museovirasto toteaa lisäksi, että kartanomuseon perustamisaikana ympäröi kartanon pihapiiriä ja puistoaluetta maanviljelysmaaisema, joka muodosti luontevan taustan kartanomiljöölle. Myöhemmissä kaavatutkimuksissa on kartanomuseo joutunut pienteollisuusalueen voimakkaaseen puristukseen ja kaikissa tapauksissa näyttää voimakas ympäristön muuttuminen olevan edessä. Tästä syystä on museovirasto voimakkaasti korostanut kaavakyvyksistä neuvoteltaessa riittävän suojavyöhykkeen tärkeyttä. Valtion varoin suoritettun laajan restaurointityön tulokset ovat vaarassa menettää merkityksensä, jos kartanomuseon edustamia tavoitteita ei maankäytössä ja maisemanrakentamisessa lainkaan oteta huomioon.

Tuosta syystä museovirasto pitää tärkeänä, että kyseessä olevan maakaupan yhteydessä otettaisiin huomioon myös Pukkilan kartanomuseon tarpeet. Se osa Pukkilan

tilasta RN:o 1⁶¹, joka jää maantien ja rautatien väliin pitäisi jättää kaupan ulkopuolelle ja säilyttää valtion omistuksessa liitettäväksi mahdollisesti Pukkilan kartanomuseon alueeseen. Kyseisen tilan osan hinta nousee vain noin 30.000 markkaan. Tämä on pieni osa siitä, mitä rakennushallituksen ja museoviraston toimesta on Pukkilan kartanon restaurointiin jo käytetty.

Kartanomuseon miljöönn kannalta juuri tämä itäinen ja kaakkoinen suunta on vaarallisin, koska kartanomuseon piha-alue avautuu tänne päin. Muilla osin museovirasto pyrkii saamaan riittävän suojavyöhykkeen kaavoitusteita.

Ylijohtaja

C.J. Gardberg

Rakennushistorian
osaston johtaja

Antero Sinisalo

asiakirjat palautetaan ohessa

AS/LM

Pukkilan kartanon sivurakennuksen kellarin ja sen ulkopuolen kaivaukset
8.9. - 9.11. 1976

Tarkoituksena oli tutkia sivurakennuksen/ vanhan päärakennuksen 1600-luvulta peräisin olevan kellarin salaojakaivoa ja siihen liittyvää vedenpoistojärjestelmää. Olin paikalla aina tarvittaessa.

Kellarin ulko-ovelta katsoen vasemmalla on kolme kellarialueita (tässä kaivauskertomuksessa numerot 1,2,3.), keskellä portaat ja eteistila sekä oikealla yksi iso kellari (numero 4), jossa tutkittava lattiakaivo on. Piirustus 602.3.77, liite 1.

Kellarin kaivaukset

9.9. kellareista poistettiin lattiavalut, jotka olivat rikkonaisia. Eteisen, pienen kellarin (n:o 1) ja ”komero-kellarin” (n:o 2) valun seassa oli pieniä kiviä, paksuus oli 3-8 cm. Ison kellarin (n:o 4) valu oli erilaista: vaaleampaa, mutta alaosa oli saanut tummemman värin tummasta maasta. Valun seassa oli tummanharmaata ”kuonaa?”. Valujen alla oli mukulakiveystä.

Suurimman kellarin n:o, 4, eteläpäässä on muurin sisälle menevä syvennys, jonka suuaukko on n. 1,20 cm leveä ja n. metrin korkuinen. Syvyys n. 1,80 cm. Harmaakivistä muuratut reunat ulottuvat siten kellarin kivijalan ulkoreunan ulkopuolelle. Syvennyksen kattona on isot harmaakiviset vaakapaadet. Ne kaartuvat alaspäin ja yhtyvät syvennyksen takaseinänä olevaan kahteen isoon harmaakiveen. Näiden edustalla ja alapuolella on irtonaisia ladottuja kiviä. Valokuvat (neg. hist.os. 72907, 72908 ja neg RHO 27329-27333)

Ulkopuolelta, rakennuksen päädyistä katsoen kaivosyvennys muodosti siis pullistuman kivijalan edustalle.

Syvennys oli kaivauksen alkaessa täynnä vettä kellarin lattiatasoon asti. Kellarin lattioiden sementtivalussa oli tähän ”lattiakaivoon” johtavat vesiurat. Kaivosta johti ulospäin myöhempi salaojaputki.

Kaivo tyhjennettiin etuosastaan irtokivistä, lahosta puusta ja savesta. Kaivannon takaosan kivet jätettiin paikoilleen, koska ne olivat kiinni toisissaan ja vaikuttivat tarkoituksella ladotuilta.

Kaivosyvennyksen etureunassa oli kaivoon viettävää mukulakiveystä ja sen jälkeen kaksi poikittaista hirttä. Mittauspiirustukset 602.3.77, pohja ja 602.3.76, leikkaus, liitteet 1 ja 2.

Poikittaisten hirsien jälkeen, niissä kiinni oli pystyponttiseinää, joka osoittautui 1,20 x 1,80 cm:n kokoisen ja noin metrin korkuisen kehikon eli itse kaivon pohjoisseinäksi. Kehikon vasemman reunan päällä oli kaksi parrua, jotka jatkuivat takaseinän kivien alle. Valokuvat neg. RHO 27330, 27331). Kaivon keskikohdalla oli vielä yksi, myöhemmin lisätty puu, joka lienee pantu paikoilleen estämään ponttiseinän kallistumista sisäänpäin. Se päättyi takaosan kiviin. (neg. RHO 27329)

Kaivon puolivälissä oli kivien seassa pinnaltaan koverrettu parru (ollut aiemmin muussa käytössä?), jonka tarkoitus oli kai ollut suojata sen takaa paljastunutta vedenpinnan tasausaukkoa(?). Kuvat 218133:1-4 ja neg. RHO 27329.

Leikkauspiirustuksesta näkyy, että kehikko on kokonaan talon seinälinjan ulkopuolella.

Rakennuksen ulkopuoleiset kaivaukset

Rakennuksen eteläpäädyn kaivaukset aloitettiin 8.9. kellarissa sijaitsevan salaojakaivon katekivien ulkopinnan esille saamiseksi. Kaivanto ulottui rakennuksen eteläkulmasta itäisen ikkunan

puoliväliin. Sen leveys oli n. 170-200m. Alueen länsiosa oli aikaisemmin salaojituksen yhteydessä kaivettu muurin alareunaan asti. (Valok. neg. RHO 32755)

Pinnassa oli 20-25 cm mullan ja saven sekaista maata, sen alla 5-10 cm paksu punertava kerros. Väri johtui vaalean oranssista tiilimurskasta. Kivijalasta n. 45 cm:n päässä kerros muodosti pystysuoraan talon suuntaisena kulkevan juovan, n.2cm paksun, n. 40cm ja kääntyy sitten etelään. Kerroksesta löytyi hyvin kirkas lasin pala (astiaa). Noin 140 cm päässä talosta kerros kääntyy alaspäin. Punertavan kerroksen alla tummahko savikerros (kulttuurimaata), jossa joitain laikkuja vaaleampaa savea.

Seinän vieressä oli isohkoja irrallisia kivenlohkareita 50 cm leveydeltä. Niiden alla oli savea. Ne otettiin pois, mutta alla oli uusia kiviä, jotka jätettiin toistaiseksi paikoilleen.

Ne ulottuivat kaivannon keskellä 105 cm päähän kivijalasta (3 kiven leveydeltä). Muualla kiviröykkiön leveys n. 70-60 cm. Uloimmat kolme kiveä irrallisia, alla savi.

Valokuviissa 218133:5 ja 6 näkyy seinän viereen tehty kaivanto ja kivijalan alta n. 60 cm verran esiin tulevat "anturakivet" sekä alempana kivet, jotka ovat kuuluvat kellarin kaivosyvennyksen "kattokiviin".

Kuvissa 218133:7 ja 8 lähikuvat näistä suurehkoista kivistä.

Valokuvassa 218133:9 näkyy sama tilanne kivien osalta. Ne jätettiin paikoilleen, jottei vahingoitettaisi kaivosyvennyksen kattokiviä. Joitakin pienehköjä kiviä on poistettu maan mukana. Kaivannon pohjalla näkyy esiin tulleet vanhat vedenpoistoputket. Mittauspiirustus 602.3.78, liite 3.

Tämän päädyn edustalla olevan kaivannon lisäksi tehtiin uusi kaivanto siitä parin metrin päähän. Kuvat 218133:18-21 ovat tämän kaivannon pohjalta esiin tulleista kahdesta vedenpoistoputkesta. Kun rakennuksen päädyssä kaadettiin koivu, nämä kaivannot voitiin yhdistää. Maa oli erittäin kovaa savimaata, jossa runsaasti lasia, lasipullon palasia, keramiikkaa, fajanssia, rautanauvoja ja luita .

Vedenpoistoputket:

Kiviröykkiön edestä tuli esille osittain tuohien peittämää lahoa puuta, joka osoittautui kaivon vedenpoistoputkeksi. Sen vieressä oli vielä lahompaa puuta, joka osoittautui vanhimmaksi, alkuperäiseksi putkeksi. Valokuvat 21833:9-17 ja neg.RHO 32710-32714, 26809-13. Myöhempi putkikin oli erittäin laho 140 cm matkalta ja puunjuuria täynnä. Putki oli tehty kahdesta kourusta eli halkaistuista, koverretuista puunrungon puolikkaista. Yläpuolinen kouru oli lähes hajonnut ja se poistettiin. Putki oli ollut peitetty tuohella ja savella. Valokuva neg.RHO 32710,32714. Putki päättyi kolmen kiven koloon, joista vasemmanpuoleinen oli iso laattamainen kivi. Putken päässä oli suorakaiteen muotoinen reijitetty metallilevy estämässä saven, maan ym. pääsyä putkeen. Valokuva neg.RHO 32711. Levy oli kallistunut kiveä vasten ja sen ja putken yläpään väliin jäi 3,5 cm rako täynnä maata. Valokuviissa 238133:12-14 näkyy kourun päättymisen reijitettyyn metallilevyyn. Kourun alaosa poistettiin. Valokuva 218133:33. Sen alla oli 5-7 cm savea. Alla oli kaksi poikittaista hirttä, jotka ulottuivat kaivannon vasemmassa reunassa olevaan isoon laattakiveen. Hirsien takana oli ponttiseinä. Putken pää osui juuri sen kohdalle. Valokuvat neg RHO 26809-13, 218133:17. Koska ulompi hirsi oli 30 cm korkeammalla kuin sisempi, oli putken pään alle jouduttu panemaan kaksi korotuskiveä. Kaivannon oikeasta reunasta tulee esiin 18 cm matkata laho, puunjuuria täynnä oleva hirren pää osittain sisemmän hirren päällä. Sen yläpinta oli putken tasolla. Se nousee hieman ylöspäin. Tukenut kai aikoinaan pukea paikoillaan sivusta käsin.

Vanhin ja sen korvannut uudempi putki olivat lähes vierekkäin poikkihirsien edustalla, mutta etelämpänä väli oli 10-13 cm. Vanhin putki oli katkaistu uudempaa asennettaessa. Sen pää oli

kuitenkin vielä hieman uloimman poikkihirren päällä. Valokuva neg. RHO 26812-14, 218133:14 ja 15. Putkesta ei ollut jäljellä muuta kuin puunrungosta koverrettu alaosa. Päällimmäisestä kourusta ei ollut mitään jälkeä, joten päällä oli todennäköisesti ollut vain lankku. Kouru oli hyvin laho ja reunoiltaan levinnyt. Alkuperäisen putken alemman kourun reunat olivat 6 cm korkeat ja 5,5 cm paksut, pohjan leveys 12,5 cm. Kourun ulkopinnassa oli kaarnaa ja suojana tuohet.

Peltokaivanto 14.10.

Pellolle tehtiin uusi kaivanto sen selvittämiseksi, kuinka pitkälle putket jatkuvat. Esille tuli myöhempi puuputki (valokuva neg RHO 27334) ja sen molemmin puolin, n.10-15 cm alempana erittäin lahoa puuta eli vanhempi putki. Kaivantoa laajennettiin putkien suuntaisesti etelään. Maa oli savimaata, jossa kaivukohdassa tiilen palasia, keramiikkaa, luita. Myöhempi putki oli jopa erittäin hyväkuntoinen ja siitä otettiin näytepala. Putkien ympärillä oli tiukka savikerros, ei juuri tuohia. (Valokuvat 2181:22-31, neg. RHO 32741, neg. RHO 26805-26808)

Kourut oli jatkettu siten, että tyvipuolen kourun päällä oli jatkokourun latvapää. Ne olivat siis sisäkkäin. Liitos oli vahvistettu molemmin puolin rautanauloilla 25-27 cm:n päässä jatkokohdasta. Tyvipuun kaarnan paksuus oli 2,5 cm. Liitoskohta oli ympäröity tuohilla. Vanhemman putken kouruosa oli sisältä 10 cm leveä. Kourun reunat olivat 7 cm korkeat, niiden paksuus pohjalla 6 cm ja yläreunassa 5,5 cm. Kourun päällä olleen puun paksuus oli nykyisellään 5,5 cm.

Sain kuulla, että kuusiaidan ulkopuolelta, joen puolelta, oli joskus tullut esille puukourun pää, jonka alla oli poikittainen hirsi. Puukourun päällä oli ollut vastakouru, joka oli kuitenkin ollut käännetty ylöspäin. Putket ovat siis jatkuneet joenpenkkaan asti.

Kellareiden kaivaukset

Kellari 3.

Kellarin lattiana oli mukulakivet. (Valokuva neg. RHO 27337) Kellarin seinänvierustoja kiersi vesiojat kolmella sivulla. Piirustus 602.3.77, liite1. Eteläsivulla vesioja oli epämääräisempi ja se oli osaksi peitetty/katettu tiilillä. Niiden alla oli karkean hiekan ja saven sekaista maata. (Valokuvat 218133-35, neg. RHO 27335). Vesiojien vedet oli johdettu eteläseinän alittavaan ojaan, joka johti kellariin 4 ja sen oja pitkin kaivoon. Kellarin eteläseinässä oli lisäksi ilmanvaihtoaukko kellariin 4. (Valokuva neg. hist.os. 72905-6)

Kellari 2

Kellaria lattiana oli betoni, joka jatkui kynnystiilien alle. Betonin alla oli n.5-8 cm hiekan ja saven sekaista maata. Sen alla mukulakiveystä ja lahoa puuta, joka on kuulunut lattiaa joskus peittäneeseen lautalattiaan. Liitekuva 4.

Kellari 4, luoteisnurkan kaivanto

Kellarin lattiaa peitti betoni vesiojineen. (Valokuva neg. hist.os. 72907) Betonin alla oli mukulakiveys ja seinänvierustoja kiertävät mukulakivistä tehdyt vesikourut, jotka johtivat kaivoon. Mittauspiirustus 602.3.77, liite1 ja 4.

Kellarin luoteisnurkkaan tehtiin kaivanto muurin alareunan esillesaamiseksi. Kellarin seinänvieriä kiertävän vesikourun pohja oli oviseinän edustalla 25-26 cm päässä seinästä ja länsiseinän edustalla 37-38 cm päässä seinästä. Mukulakivet numeroitiin ennen poistamista. (Valokuva 218133: 36)

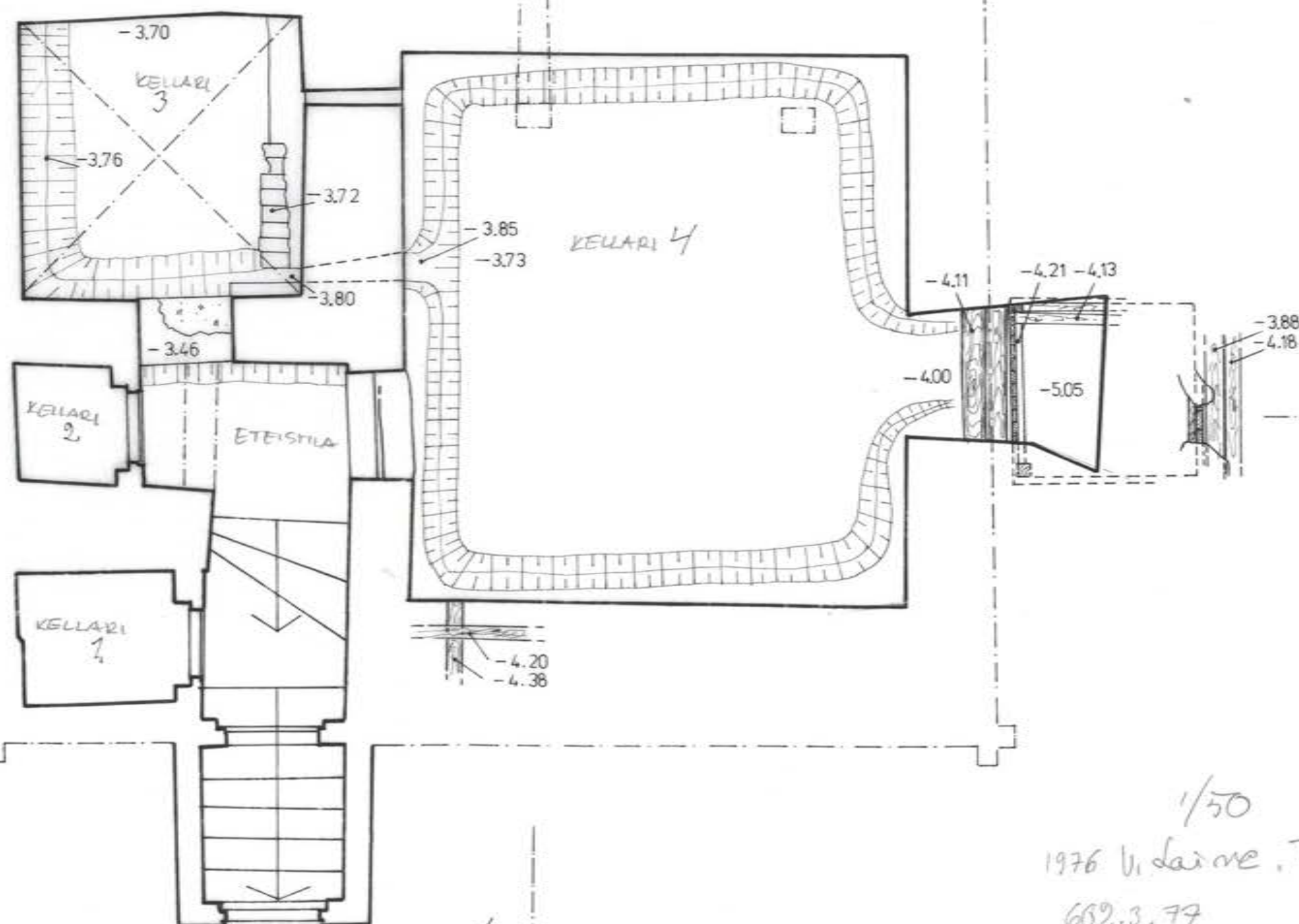
Kivien alla ja väleissä oli soraa. Alla oleva maa oli tummaa ja siinä oli hiiltä, lahoa puuta ja jokunen tiilinpala. Kerros oli kupera, kuten lattiakiveyskin. (Valokuva neg. RHO 27328)

Aivan muurien vieressä oli palanutta kerrosta. Se alkoi kellariin johtavan oven pielessä 102 cm kellariin tuodusta -3.00:n tasosta. Länsiseinän edustalla palanut kerros alkoi 90 cm:n päästä. Muurin alta tuli esiin hirsikehikko. Muurin nähden poikittaisen itä-länsisuuntaisen hirren yläpinta oli tasolla -4.38 ja sen päällä olevan muurin suuntaisen hirren -4.20. Mittauspiirustus 602.3.77, liite 1.

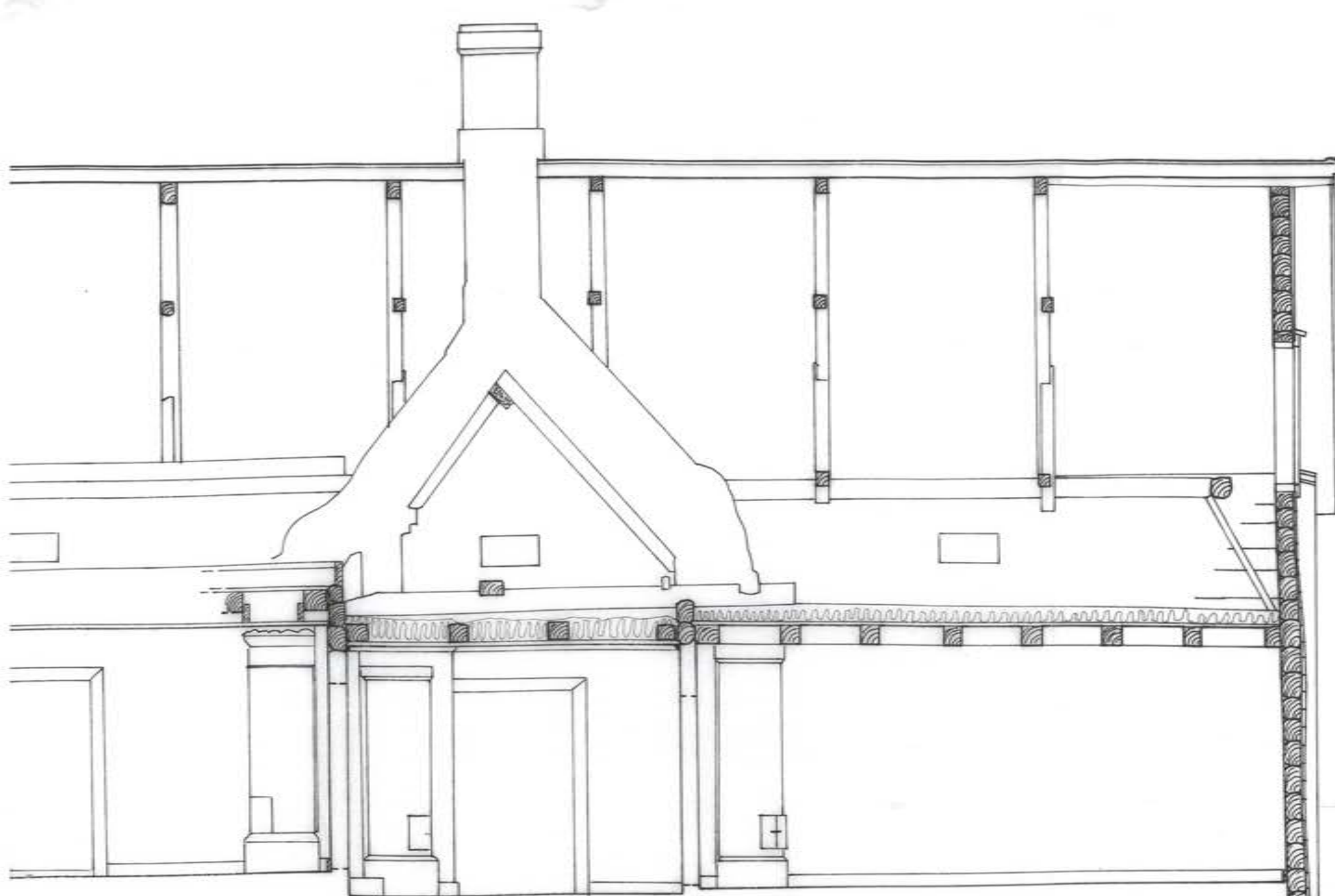
Kaivauksiin liittyvät valokuvat on luetteloitu, numeroitu ja tekstitetty. Ne ovat liitteenä 7.

Liisa Eerikäinen

LIITE 1

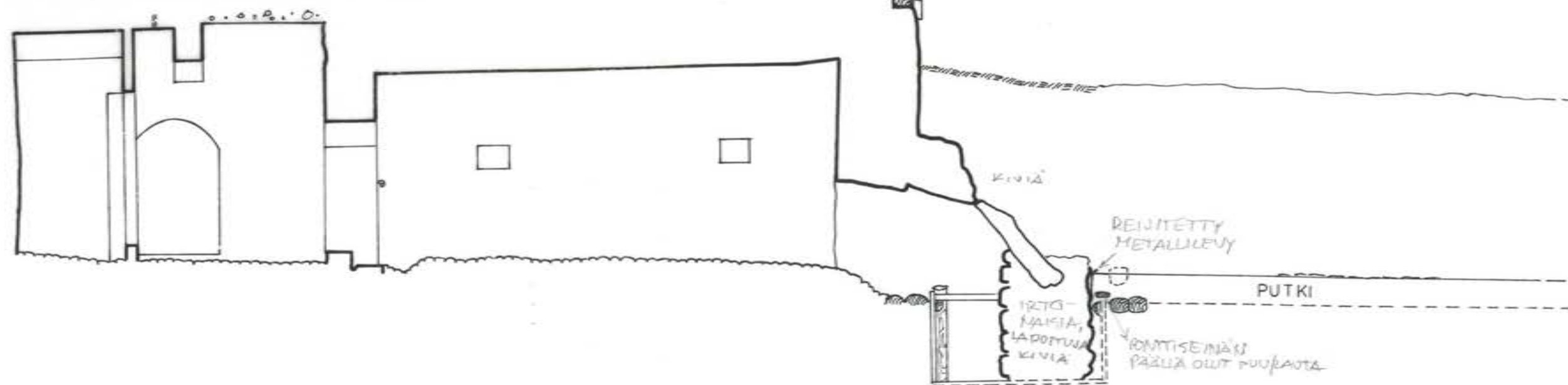
1/50
1976 Viikari, T. Heim.
602.3.77

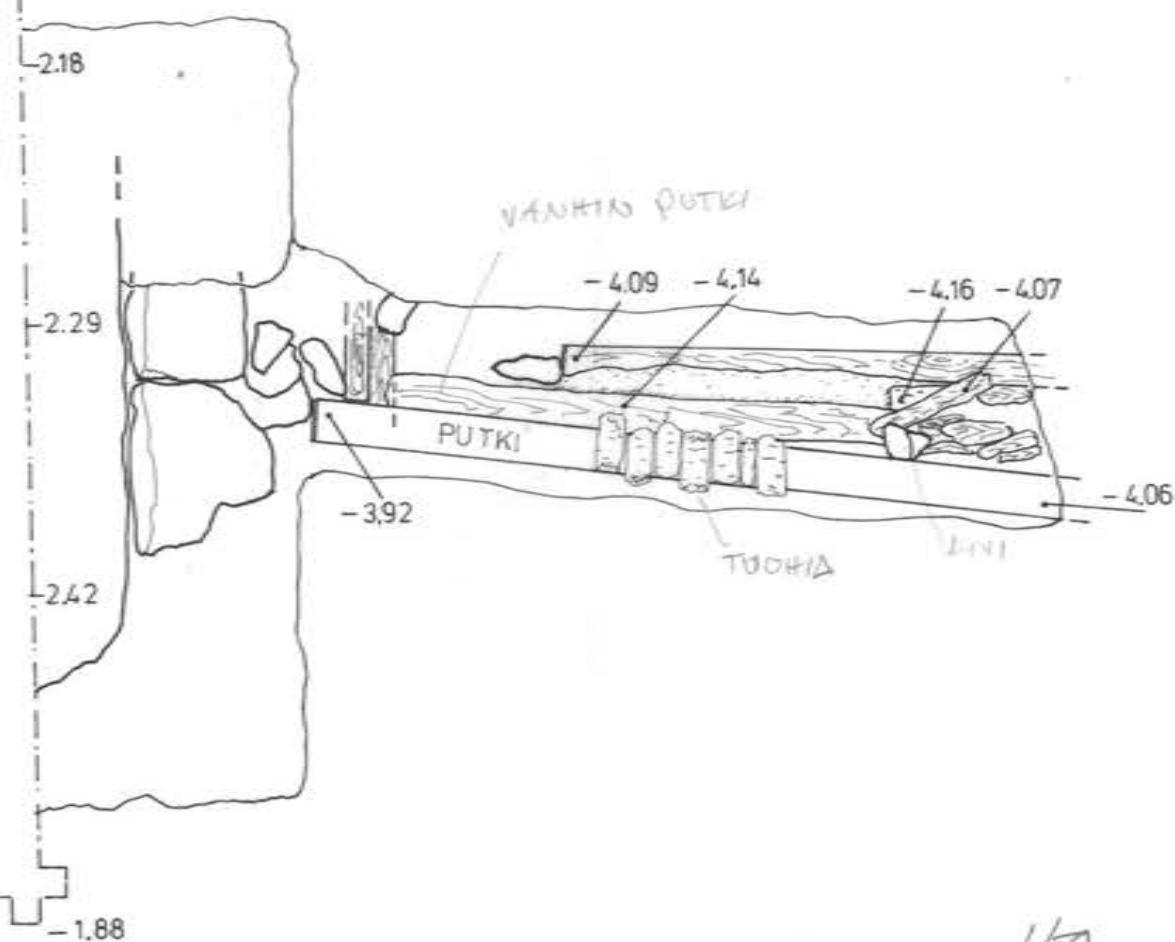
LIITE 2

1977 V. LAINE, T. HEININEN

602.3.76 1:50

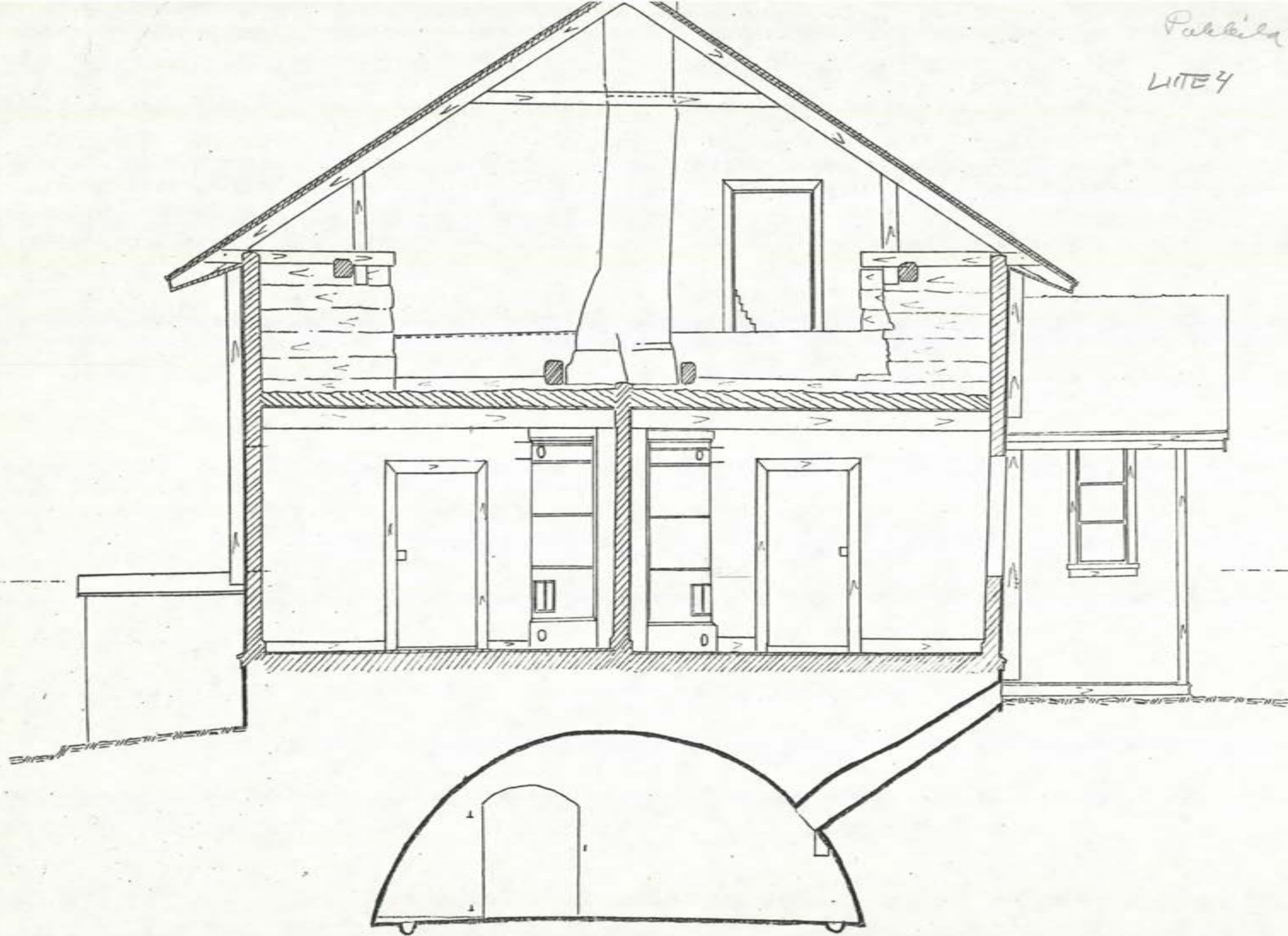

LIITE 3

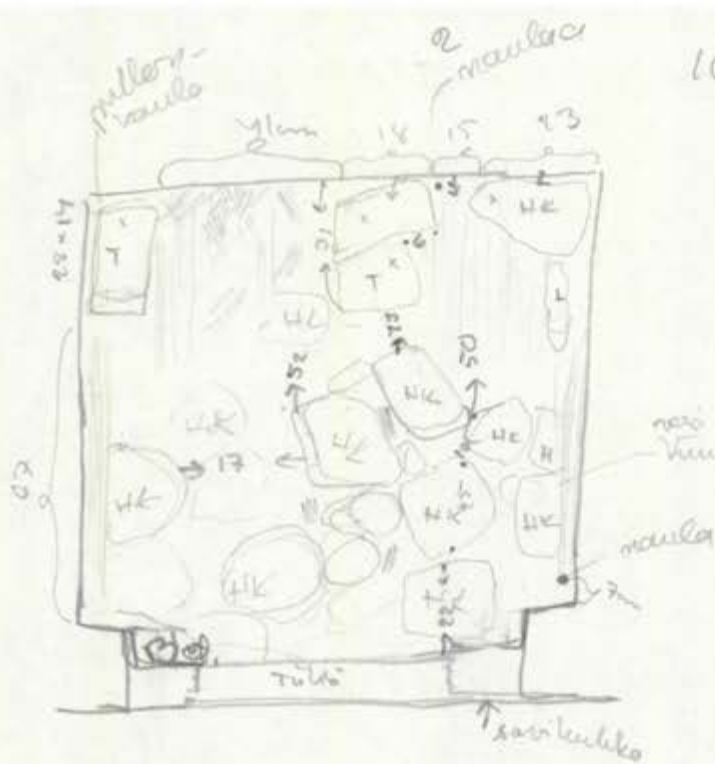

1/50
1977 J. Laine
T. Heikkinen
009. 3. 78

Pukkila
LITE 4

16.9. - 76 KENDRI 2

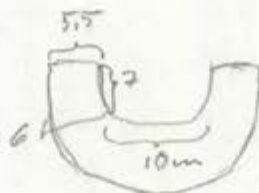

puut ovat m. 2-6 cm
alamana kuin Hkinet
x kivet eivät näytä kuuluvan
pöytämuokkaukseen
tässä

Alueella peitti betonin
 pohja palkkien kynnyskallia
 alla betonin p. lionnan
 salissa ali n. 5-8 cm
 viikkon p. savenkallia ja
 kullt. ? maata

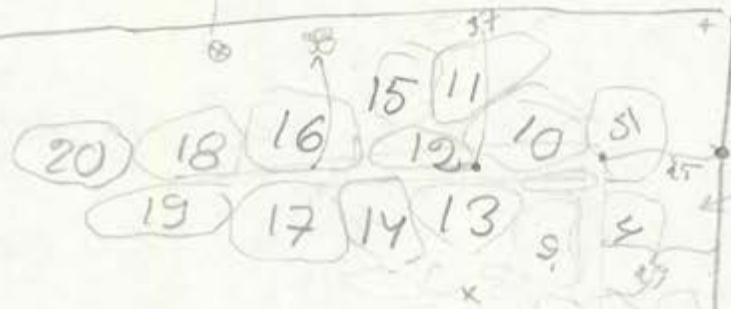
quiden pakeus sin
1-(2cm)

WHITE 5

VAUHA PUTKI, PELTOKAIVANTO
(EI HITTAKAIVAKKA)

palaut kassa
alteen 30cm tarasti

ajan sanna-puoli
palokas 102m tarasti
laake jylhä siuna
murhan mukalokirjo

palaut alb 102m tarasti

Kirkkardie
pakenus 8-10m
opelirien takana olevat
pienemmät karkelut
kiven alla väleitä sora,
alla tumma kerras
pura kulta, lakapuumakalait
piti kiti pala. Savenselkain
sora maana. Tumma kerras
kuperä, seura kirkkardie
kuperuutta. Reunoilla ei mit selvää tummaa, palautto paa

muu alta tuli tiiret
kaasapintain.

murkassa mehdall.
vanhemman kiveyksen pönnas

LITE 6

PUKKILAN KARTANON SIVURAKENNUKSEN KAIVAUSKUVAT

Tämä luettelo on kaivauskertomuksen liite 7.

Olen numeroinut kellarit siten, että portaita alas mentäessä vasemmalla ovat kellarit 1,2,3 ja oikealla n:o 4

Kellari 4:n kuvat:

Valokuva neg. hist.os.72907. Pukkilan kartanon kellari n:o 4. Eteläpäädyn salaojakaivon suuaukko.

Valokuva neg. hist. os.72908. Salaojakaivon holvikivet ja takaseinä.

Valokuva neg RHO 27329. Salaojakaivon takaseinää. Oikealla myöhempi vedenpoistoputki.

Valokuva neg. RHO 27330. Salaojakaivo kats. etelään

Valokuva neg. RHO 27331. Salaojakaivo osittain tyhjennettynä. Etualalla kaksi itä-länsisuuntaista hirttä ja niiden takana salaojakaivon ponttiseinää. Vasemmalla kaksi kaivon päällyspuuta ja myöhempi parru, joka on tod.näk. pantu tukemaan ponttiseinää.

Valokuva neg RHO 27332 Salaojakaivon itäseinä.

Valokuva neg RHO 27333. Salaojakaivon länsiseinä.

Valokuva 218133:1 Salaojakaivon takaosaa.

Valokuva 218133:2 Salaojakaivon sisällä olleita kiviä, savea ja irrallinen parru.

Valokuva 218133:3 Sama kuin edellä.

Valokuva 218133:4 Salaojakaivo ja Liisa Eerikäinen kaivamassa.

Rakennuksen ulkopuoleinen kaivanto:

Valokuva neg. RHO 32755. Rakennuksen eteläpäädyn kaivauksen aloituskohta.

Valokuva 218133:5. Kaivannossa näkyy rakennuksen kivijalan alta esiin työntyvät anturakivet.

Valokuva 218133:6. Anturakiviä ja syvemmällä kellarin salaojakaivon päällyskiviä.

Valokuva 218133:7 Salaojakaivon takaseinän kaksi kiveä ulkopuolelta katsottuna ja kaivannon pohja, jossa kivien alta häämöttää vedenpoistoputki.

Valokuva 218133:8. Sama kuin edellinen.

Valokuva 218133:9. Salaojakaivon ulkosivu ja esiin tulleet puiset vedenpoistoputket ja taustalla salaojakaivoa peittäneet kivet.

Valokuva 218133:10. Vedenpoistoputket kats. etelään

Valokuva 218133:11 Myöhemmän vedenpoistoputken erittäin lahoa päällyskourua. Seinän vierusta.

Valokuva neg. RHO 32714 Vedenpoistoputkien päätyminen kaivon edustalla.

Valokuva neg. RHO 32713. Vedenpoistoputken päätyminen salaojakaivon yläreunaan. Reijitetty metallilevy näkyy päättymiskohdassa.

Valokuva neg RHO 32710. Puiset vedenpoistoputket katsottuna etelään.

Valokuva neg. RHO 32721. Sama kuva kuin 32713.

Valokuva neg RHO 32711. Puisen vedenpoistoputken päätyminen reijitettyyn metallilevyyn.

Valokuva 218133:12 Vedenpoistoputket kats. pohjoiseen. Vasemmalla myöhempi putki. Vanhempi putki sen vieressä ja sitä mahd. tukenut kivi.

Valokuva 218133:13 Sama kuin edellinen

Valokuva 218133:14 Myöhemmän vedenpoistoputken päätyminen metallilevyyn ja vanhemman, katkaistun putken päätyminen poikittaisiin hirsiiin.

Valokuva 218133:15 Myöhemmän vedenpoistoputken laho pää poistettu. Alla oli "savikouru". Metallilevy vielä kiveä vasten.

Valokuva 218133:16. Sama kohta kuin edellisessä kuvassa.

Valokuva 218133:17. Vedenpoistoputkien alla olleita hirsiiä.

Valokuva neg. RHO 26809 Vedenpoistoputkien päiden alla olleet hirret.

Valokuva neg. RHO 26810 Vedenpoistoputket, myöhempi putki katkaistuna.

Valokuva neg. RHO 26812 Myöhempi vedenpoistoputki katkaistuna ja vanhempi vedenpoistoputki sekä irrallinen hirsi/lankku.

Valokuva neg RHO 26811 Vedenpoistoputkien alla olevat tukihirret, 2 kpl. sekä niiden vasemmalla puolen kaivon ponttiseinää ja sen yläreunaa sisäpuolelta tukenut puu.

Valokuva neg RHO 26813 Sama kuin 26812

Valokuva neg. RHO 26814 Vedenpoistoputkien katkaistut alkupäät.

Valokuva neg. RHO 26815 Sama kuin edellä.

Valokuva neg. RHO 26816 Vedenpoistoputkien alla olevat tukihirret, niiden takana kaivon ponttiseinää sekä kaivon sisällä olevia ladottuja kiviä. Oikealla näkyy myös erittäin lahoa hirttä, joka on tod.näk. tukenut myöhempää/ jompaa kumpaa kourua sivusta.

Rakennuksen edustalla ollut erillinen kaivanto, joka liitettiin päädyn edustan kaivantoon

Valokuva 218133:18. Kaivanto katsottuna itään.

Valokuva 218133:19 Kaivannon pohjalla olevat uusi ja vanha vedenpoistoputki kats. pohjoiseen.

Valokuva 218133:20. Oikealla myöhempi vedenpoistoputki tuohien peitossa. Vasemmalla vanha hajonnut putki.

Valokuva 218133:21. Sama kuin edellinen.

Pellolle tehty itä-länsisuuntainen koekaivanto:

Valokuva neg RHO 27334 Koekaivannosta esiin tullut myöhempi vedenpoistoputki kats. etelään.

Valokuva 218133:22 Kaivantoa on laajennettu etelään, joelle päin.

Valokuva 218133:23 Kaivannon laajennusosaa oikealla.

Valokuva 218133:24 Myöhempiä putkea kats. pohjoiseen, taloon päin.

Valokuva 218133:25. Myöhemmän putken liitoskohta.

Valokuva neg.RHO 32741 Kaivannon laajennusosasta esille tulleet vedenpoistoputket. Oikealla myöhempi putki ja sen vieressä vanhempi, levinnyt kouru. Kats. etelään. Sama kohta kuin neg. 26805.

Valokuva neg, RHO 26805 Sama kuin edellinen.

Valokuva neg. RHO 26806 Kaivanto lumen peitossa.

Valokuva neg. RHO 26807 Sama kohta kuin neg. 26805, mutta katsottuna pohjoiseen eli taloon päin.

Valokuva neg RHO 26808 Pellolla ollut kaivanto kats. taloon päin. Vasemmalla myöhempi vedenpoistoputki. Oikealla vanhempi.

Valokuva 21833:26. Vanhempi vesikouru pudistettuna ja katkaistuna ja sen päällä ollut parru. Kuvan alareunassa myöhempi vedenpoistoputki.

Valokuva 218133:27 Sama kuva kuin edellä.

Valokuva 218133:28 Myöhempi vedenpoistoputki katkaistuna. Putki melkein täynnä savea. Kats. etelään. Putken vieressä vanhemman kourun katkaisukohta.

Valokuva 218133:29 Myöhemmän vedenpoistoputken katkaisukohta kats. pohjoiseen eli taloon päin.

Valokuva 218133:30 Myöhemmän vedenpoistoputken talteen otettu osa avattuna.

Valokuva 218133:31 Kaivinkonetta käyttänyt ja kaivauksessa avustanut henkilö.

Kellareiden sisäkuvat

Valokuva neg. RHO 27341 Kellareihin tuovat portaad.

Valokuva neg. RHO 27339 Alatasanteelta pikkukellariin n:o 2 vievä oviaukko.

Valokuva neg. RHO 27340 Alatasanne, taustalla pikkukellarin oviaukko.

Valokuva neg. RHO 27336 Kellari 3:n takaseinä

Valokuva neg. RHO 27337 Kellari 3:n takaseinää ja holvia.

Valokuva neg. RHO 27338 Alatasanne ja siitä kellariin 3 vievä oviaukko.

Valokuva neg. hist.os. 72905-6 Kellari 3: holvi ja kellariin 4 vievä ilmanvaihtoaukko.

Valokuva neg. RHO 27335 Kellari 3, taustalla ulos johtavat portaad. Vasemmassa nurkassa seinän läpi kellariin 4 johtava vesiuura.

Valokuva 218133:32. Alatasanteen ja kellari 3:n välinen kynnys kats. kellariin päin.

Valokuva 218133:33. Kellari 3:n etuosaa. Vasemmalla lattiassa olleet tiilet ja oviaukon editse kulkenutta vesiojaa.

Valokuva 218133:34. Kellari 3:n nurkka tiilineen, josta vesioja johtaa kellariin 4.

Valokuva 218133:35. Kellari 3:n vesiojakourua.

Valokuva 218133:36 Kellari 4 ovensuun nurkka (luoteisnurkka), johon tehtiin koekaivanto muurien alareunan tutkimiseksi. Kivet numeroitiin takaisin laittamista varten.

Valokuva 218133:37. Kellari 4, kivet poistettu.

Valokuva neg. RHO 27328 Muurin alareuna ja sen alla olevat hirret.

Valokuvat 218133: 9 ja 10,11 on ottanut Veijo Laine,
valokuvat 218133: 4 ja 18 joko Panu Kaila tai Veijo Laine,
lopun 218133 kuvat ovat Liisa Eerikäinen ottamia ja ne ovat vuodelta 1976.

Liisa Eerikäinen

1976

10.10.1976

10.10.
10.
10.10.

Opetusministeriö

10.10. 10.10.1976
10.10.1976

10.10.1976 10.10.1976
10.10.1976 10.10.1976
10.10.1976 10.10.1976
10.10.1976 10.10.1976

10.10.1976

10.10.1976

10.10.1976
10.10.1976

10.10.1976

Pukkilan kartanon vahtimestarin asunto

Perustamissuunnitelma

Museovirasto

S i s ä l l y s

1. Yleistä	1.
2. Talonrakennushankkeen tarpeellisuus ja kiireellisyys	2.
3. Talonrakennushankkeen toteuttamisen tai toteuttamatta jättämisen vaikutus kustannuksiin	4.
4. Rakennuksen laajuus, tilantarve ja laatuokitus	5.
5. Hanketta varten tarvittava maa-alue	5.

Liite E 1 Perustamis- ja esisuunnitelman kustannus-selvitys

Liite E 2 Tilantarvelomake perustamissuunnitelmaa varten

Liite E 3 Selvitys rakennuspaikan käyttöön otettavuudesta

Liite 4 asemapiirros 1:500

1. Y l e i s t ä

Heinäkuun 17. päivänä 1959 asutushallitus luovutti opetusministeriön hallintaan Piikkiön kunnan Pukkila nimisestä tilasta RNo 1:39 maatalousministeriön päätöksellä No X 2989 muodostetun museoalueen, joka määrättiin muinaistieteellisen toimikunnan (nykyisin museovirasto) hallintaan ja hoitoon. Myöhemmin liitettyine lisämaineen Pukkilan tila RNo 1:51 on pinta-alaltaan 5,36 ha.

Muinaistieteellinen toimikunta laati Pukkilan kartanomuseon entistämissuunnitelman 1962. Kartanon 1760-luvulta oleva päärakennus peruskorjattiin kartanomuseoksi ja tilan vanha kiviinavetta ajokalumuseoksi. Ns. vanha päärakennus kunnostettiin väliaikaisesti vahtimestarin asunnoksi ja sauna sekä käymälätilat sijoitettiin erilliseen uudisrakennukseen. Tilalla on lisäksi kolme vanhaa talousrakennusta, jotka on säilytetty ja toimivat museon varastoina. Turun ja Porin piirirakennustoimisto, jonka korjaushuollossa kiinteistö on suoritti museon rakennustyöt vuosina 1961 - 1970. Museo avattiin yleisölle 19.7.1970.

Pukkilan kartanon ns. vanha päärakennuksen korjaustyöt on ajoitettu museoviraston rakentamishjelmassa vuosille 1976-1979 (KTS-suunnitelma 31.8.1976). Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 450.000:-, joka jakautuu seuraavasti: 1976 50.000:-, 1977 100.000:-, 1978 150.000:- ja 1979 150.000:-

Museovirasto on toimittanut vuonna 1976 ns. vanhassa päärakennuksessa tutkimuksia ja kaivauksia, joiden tarkoituksena on ollut selvittää rakennuksen historia ja sen tekninen kunto. Työt on suorittanut Turun ja Porin piirirakennustoimisto. Tutkimuksen tuloksena voidaan todeta, ettei rakennuksen peruskorjaaminen edelleen vahtimestarin asuntona käytettäväksi ole tarkoituksenmukaista eikä sen rakennushistoriallista arvoa vastaava. Tämän vuoksi museovirasto esittää, että Pukkilan kartanon vahtimestarille rakennettaisiin asunto uudisrakennuksena ja ns. vanha päärakennus kunnostettaisiin museokäyttöön myöhemmän suunnitelman mukaan. Valtion

menoarviossa on esitetty 100.000:- v:lle 1977 ns. vanhan päärakennuksen peruskorjaukseen. Jos vahtimestarille rakennetaan uudisrakennus tämän perustamissuunnitelman mukaan, tulee museovirasto esittämään lisämenoarviossa mainitun summan siirtämistä tähän tarkoitukseen.

Perustamissuunnitelman on laatinut museoviraston rakennushistorian osasto, arkkitehti Panu Kaila, os. Pl 187, 00171 Helsinki 17, puh. 651 611.

2. T a l o n r a k e n n u s h a n k k e e n t a r - p e e l l i s u u s j a k i i r e e l l i s y y s

Nykyinen vahtimestarin asunto on Pukkilan kartanon ns. vanhassa päärakennuksessa. Asunnossa on 2 huonetta, tupakeittiö ja eteinen, mutta ei wc:tä eikä kylpyhuonetta (kuivakäymälä ja sauna on erillisessä rakennuksessa n. 80 metrin päässä). Asunnon pinta-ala on 95 m², samassa rakennuksessa on lisäksi museon työhuone, 23 m² ja kellarit, 48 m². Talossa on sähkölämmitys. Vesijohtoa ja viemäriä ei ole,

Jatkuvilla pienillä vuosikorjauksilla on rakennus pidetty käyttökunnossa, mutta se on huonejärjestykseltään epämuokava (suurin huone on eteinen), puutteellisesti eristettynä vetoisa ja kylmä sekä varusteiltaan riittämätön. Rakennus ei nykyisellään täytä asunnolle asetettavia vaatimuksia.

Museoviraston toimeenpanemissa tutkimuksissa on vuoden 1976 kuluessa selvitetty rakennuksen tekninen kunto ja peruskorjaustarve sekä sen historiallinen arvo. Perustukset ja vesikatot ovat kunnossa. Hirsirungossa todettiin lahoa ikkunoiden alapuolella, nurkissa sekä perushirsissä. Lämmöneristykset ovat puutteelliset, ulkoseinissä on vain huokoinen kuitulevy hirrelle naulattuna ja yläpohjassa 5 - 30 cm paksuinen maa ja sammaltäyte, jota tuvan osalla on parannettu oljilla. Alapohjan maatayte on painunut kokoon, sitä on paikoitellen lisätty sahanpurulla ja sanomalehdillä. Ik-

kunoiden sovitus ja tiivistys on huono.

Rakennushistoriallisissa tutkimuksissa on rakennus todettu tyypiltään nykyistä päärakennusta vanhemmaksi. Siihen on alunperin kuulunut toisessa päässä tupia ja toisessa kaksi pitkänomaista kamaria, näiden välissä on ollut mahdollisesti läpikuljettava eteinen.

Rakennuksen alla on laaja holvikellari, johon liittyy perusmuurin ulkopuolelle holvattu kaivo; tästä johtavat puuputket n. 70 metrin päässä olevaan puronuomaan. Kellarin sisähäikäynti tapahtuu nykyisin talon takasivulla olevan halssin kautta, mutta kellarissa on viitteitä sisäpuolisesta portaasta. Tämä on mahdollisesti liittynyt ulkonevaan eteiseen, ns. porrastorniin.

Tähän mennessä saadut tulokset osoittavat, että kysymyksessä on erittäin mielenkiintoinen ja maassamme harvinainen kartanorakennus, joka ajoitetaan toistaiseksi 1600-luvulle tai 1700-luvun alkuun.

Mikäli ns. vanha päärakennus kunnostettaisiin käytettäväksi edelleenkin vahtimestarin asuntona, olisi siinä suoritettava täydellinen peruskorjaus. Raskaat korjaukset, kuten kylpyhuoneen ja wc:n rakentaminen, keittiön uusiminen ja vesijohdon ja viemärin asentaminen sekä lämmönerityksen parantaminen voivat olla vaaraksi rakennuksen alkuperäisille osille ja siten sen rakennushistorialliselle arvolle. Tämän vuoksi olisi tarkoituksenmukaisempaa rakentaa vahtimestarille erillinen asuinrakennus, jonka valmistuttua vanha päärakennus voitaisiin tutkia kokonaisuudessaan ja säilyttää se museokäytössä. Lisäksi sauna ja samassa rakennuksessa olevat yleisön käymälät voitaisiin varustaa viemärillä ja vesijohdolla helpommin lähelle rakennettavan asunnon yhteydessä kuin erillisinä, etäällä asunnosta (asemapiirustus liitteenä).

Museovirasto esittää, että Pukkilan kartanomuseoon rakennettaisiin vahtimestarin asunto valtion talonrakennushankkeista annettujen ohjeiden mukaisena uudisrakennuksena, ja samalla nykyinen sauna- ja käymälärakennus varustettaisiin viemärillä ja vesijohdolla.

3. Talonrakennushankkeen toteuttamisen tai toteuttamatta jättämisen vaikutus kustannuksiin

Perustamiskustannukset

Vaihtoehto 1

Ns. vanha päärakennus kunnostetaan vahtimestarin asunnoksi. Kustannusarvio keväällä 1976 450.00:-, bruttoala 180 m², yksikköhinta 2500:-/m². Tutkimuksissa rakennus on osoittautunut arvioitua huonokuntoisemmaksi.

Vaihtoehto 2.

Ns. vanha päärakennus säilytetään tulevaa museokäyttöä varten. Vahtimestarin asunto rakennetaan uudisrakennuksena.

Kustannusarvio (liite E1) 198.000:-, bruttoala 103 m², yksikköhinta 1931:-/m²

Käymälä- ja saunarakennuksen LVI-työt, kustannusarvio 18.000:- bruttoala 36 m², yksikköhinta 500:-/m².

Vaihtoehto 2 yhteensä 216.000:-.

Käyttökustannukset

Uudisrakennuksen ja peruskorjatun vanhan rakennuksen käyttö kustannuksiksi on arvioitu 28:-/m²/v.

Vaihtoehto 1.

Ns. vanha päärakennus, 180 m², 4040:-/v.

Käymälä- ja saunarakennus, 36 m², 1008:-/v.

Yhteensä 5048:-/v.

Vaihtoehto 2.

Ns. vanhassa päärakennuksessa on nykyisin osittain suora-, osittain varaava sähkölämmitys. Kun rakennusta ei enää käytetä asumiseen, voidaan lämpötila siellä laskea rakennuksen säilymiseksi tarvittavaan minimiin, n. 5 astetta C.

Käyttökustannukset 10:-/m²/v, 180 m², 1800:-/v.

Vahtimestarin asunto, 103 m², 2884:-/v.

Käymälä- ja saunarakennus, 36 m², 1008:-/v.

Yhteensä 5692:-/v.

Nykyiset käyttökustannukset

Ns. vanha päärakennus, peruskorjaamaton, 180 m², 40:-/m², yhteensä 7200:-/v.

4. R a k e n n u k s e n l a a j u u s , t i l a n t a r - v e j a l a a t u l u o k i t u s

Vahtimestarin asunnon bruttoala on 103 m², tilavuus 309 m³ ja hyötypinta-ala 93 m². Asunto on 3 h:k, 73 m², ja rakennuksessa on lisäksi museon verstashuone, 20 m².

Laatuluokka on III.

Suunnittelussa noudatetaan rakennushallituksen ohjetta "Asunnot valtion talonrakennushankkeissa". No 2/Es/7.3.1975.

5. H a n k e t t a v a r t e n t a r v i t t a v a m a a - a l u e

Rakennuspaikka on Piikkiön kunnan Rungon kylässä Pukkila niminen tila, RNo 1:51. Tilan pinta-ala on 5,36 ha. Tila on valtion omistuksessa ja museoviraston hallinnassa.

Rakennuksen sijoitus on merkitty liitteenä olevaan asema-
piirrokseen.

Helsingissä 17.päivänä joulukuuta 1976

Arkkitehti

Panu Kaila

rakennushankkeen nimi		☒ perust.suun.	☒ uudisrak.	muutos	laatulokka 1
Pukkilan Kartanon vahtimest. asunto		☐ esisuunnit.	☐ lisärak.	peruskorj.	III
lääni	kunta	rakennuspaikan osoitetiedot			päiväys
Turun ja Porin	Piikkiö	Pukkilan kno, 2150 Piikkiö			10.12.1976
laajavirasto tai -laitos		nimi ja virka-asema			
Museovirasto		Panu Kaila, arkkitehti			

perustamiskustannukset ja niiden jakautuma

kustannuserän nimi	mk/k-m ²	markkaa	prosenttia
Vahtimestarin asunto			
rakennuttajan kustannukset	194	20.000	10
rakennustekniset työt	1200	124.000	63
LVI-työt	388	40.000	20
sähkötyöt	136	14.000	7
		198.000	100
käymälä- ja saunarakennus			
LVI-työt	500	18.000	
arvioidut perustamiskustannukset yhteensä		216.000	100

perustamiskustannuksiin sisältyvät kustannuserät

☐ rakennuspaikan hankintakust. ja kunnallistekn. korv.	☐ erillishankinnat
☒ rakennuttajan kust. (suunnittelu, valvonta, liittym.)	☐ toiminta-investoinnit (irtaimisto, kojeet, laitteet)
☒ rakennustekniset-, LVI- ja sähkötyöt 2)	☐ toiminnan käynnistämiskustannukset

rakennuskustannusten yksikköhintoja koskevat tiedot

rakennuspaikan pinta-ala m ²	bruttoala m ²	tilavuus m ³	hyötypinta-ala m ²
53 600	103	309	93
yksikköhinta mk/m ²	yksikköhinta mk/m ²	yksikköhinta mk/m ³	yksikköhinta mk/m ²
	1931	640	2130

käyttökustannukset ja niiden jakautuma 3)

kustannuserän nimi	nykyiset käyttökustannukset		uuden hankkeen käyttökust.	
	markkaa	prosenttia	markkaa	prosenttia
vahtimestarin asunto 28:-/m ²			2884	
käymälä- ja saunarakennus 28:-/m ²			1008	
ns. vanha päärakennus 10:-/m ²			1800	
käyttökustannukset yhteensä			5692	

käyttökustannuksiin sisältyvät kustannuserät

☐ vuokrat	☒ isännöintikustannukset (kiinteistökohtainen yleishoito ja hallinto, materiaali- ja energiahuolto, rakennusten puhtaanapito, ulkoalueiden puhtaanapito, ulkoalueiden hoito)
☒ korjaus- ja kunnossapitokustannukset	

lisäselvitykset

Nykyiset käyttökustannukset, kun vahtimestarin asunto on peruskorjaimattomassa, sähkölämmitettyssä ns. vanhassa päärakennuksessa, bruttoala 180 m², 40:-/m²/v, yhteensä 7200:-/v.

rakennushankkeen nimi		☒ uudisrak.	☐ muutos	laatu luokka 1)
Pukkilan kartanon vahtimestarin asunto		☐ lisärakenn.	☐ peruskorj.	III
lääni	kunta	rakennuspaikan osoitetiedot		päiväys
Turun ja Porin	Piikkiö	Pukkilan kno, 21500 Piikkiö		10.12.1976
laati j avirasto tai -laitos		nimi ja virka-asema		mitoitusvuosi 2)
museovirasto		Panu Kaila, arkkitehti		

huonetilaryhmiä koskevat tiedot			
huonetilaryhmän nimi 3)	henkilö kunnan määrä 4)	hyöty- pinta- ala 5)	lisäselvitykset 6)
asunto		73	Asunnot valtion talonrakennus- hankkeissa, No2/Es/7.3.1975
verstas		20	museon verstashuone

1) ilmoitetaan rakennuksen pääasiallinen laatu-
luokka, ks. liite 2

4) ilmoitetaan tilaryhmittäin
5) ks. liite 7, kohta hyötypinta-ala

rakennushankkeen nimi		☒ uudisrak.	muutos
Pukkilan kartanon vahtimestarin asunto		☐ lisärak.	peruskorj.
lääni	kunta	rakennuspaikan osoitetiedot	
Turun ja Porin	Piikkiö	Pukkilan kno, 21500 Piikkiö	
laatijavirasto tai -laitos		nimi ja virka-asema	päiväys
museovirasto		Panu Kaila, arkkitehti	10.12.1976

kaavoituksen vaihe			
asemakaava	tonttijako	rakennuskaava	kiellot
☐ on voimassa	☐ on voimassa	☐ on voimassa	☐ rakennuskielto voimassa
☒ ei ole voimassa	☒ ei ole voimassa	☒ ei ole voimassa	☒ ei rakennuskieltoa
☐ laatinen vireillä	☐ laatinen vireillä	☐ laatinen vireillä	☐ alueella muu kiello
☐ muutos vireillä	☐ muutos vireillä	☐ muutos vireillä	☐ ei muita kieltoja
lisäselvitykset 1)			

rakennuspaikan muodostuminen eri kiinteistöistä							
kaupunginosa kylä	kortteli tilan nimi	tontin n:o tilan RN:o	pinta-ala m ²	omistaja	hallintovi- ranomainen	saantokirja 1 vuokrattu 2	huomautuksia
Rungon kylä	Pukkila	RN1:51	53600	valtio	museovi- rasto		
rakennuspaikan kokonaisala			53600				
lisäselvitykset 2)							

rakennuspaikkaan kohdistuvat oikeudet											
kiinnitykset	rasitteet	johdot maa/ilm.	maavuokrat	huoneenvuokr.	käyttöoikeudet	nautinta- aik.	muut oikeudet				
☐ on ☒ ei	☐ on ☒ ei	☐ on ☒ ei	☐ on ☒ ei	☐ on ☒ ei	☐ on ☒ ei	☐ on ☒ ei	☐ on ☒ ei				
lisäselvitykset 3)											

1) mainitaan kaavan vahvistamispäivä ja tonttijaon

2) voidaan käyttää huomautusten tarkentamiseen yms.

KKR/VARR

TURUN JA PORIN LHN
02 PIKKIU 602

R - X E N N U S L U E T T E L O

AJOPVM 09.03.1989 SIV 272

KÄYTTÖYKSIKÖN NRO, NIMI, HALTIJA JA PINTA-ALA
OSOITE

(OSA NRO)	VKKR RAKNO	RAKENNUKSEN NIMI	KRYT. TARK/ SUO- JELU	TILAVUUS KERR.ALA BR.ALA	VALM.V. PERUSP.V. LAAJ.V/TILAV.	RAK.HALT. KORJ.H.	RAKH:N			AS. LKM	R L K K M	L L K K P A	M M A I N E	E M H R I	S H L I I T T	L I I T T	L I I T T	L K I S I	K K L A I N E	K T A P A	HALT.RAKNO RAK.TUNNUS	VY	PKOOR. IKOOR.
							RAKH:N																
							HO	SI	KH														
005		PUKKILAN KARTANOMUSEO	MV 5,186 HA																				
(001)	001	PHHRAKENNUS	422	1260 374 374	1760	MV RAKH				2	3 04				X	X	X	5			60245300010051S		
(001)	002	SIIVURAKENNUS, ASUINRAKENNUS	011	400 132 134	1830	MV RAKH			1	1	3 04							5			60245300010051S		
(001)	003	TERASSIAITTA	422	280 64 64	1830	MV RAKH				1	5							5			60245300010051S		
(001)	004	VANHA AITTA	422	230 61 61	1801	MV RAKH				1	5							5			60245300010051S		
(001)	005	PUUVAJA	941	160 80 80	1900	MV RAKH				1	5							5			60245300010051S		
(001)	006	AJONEUVOMUSEO	422	3100 455 455	1900 1969	MV RAKH				1	5							6			60245300010051S		
(001)	007	TALOUSRAKENNUS	941	110 53 53	1963	MV RAKH				21	4 07				X	X	X	5			60245300010051S		
(001)	008	ASUINRAKENNUS	011	420 126 126	1980	MV RAKH				1	1 02				X	X	X	5			60245300010051S		

KRYTTÜYKSIKUN NRO, NIMI, HALTIJA JA PINTA-ALA																										
OSOITE																										
(OSA NRO)	VKKR RAKNO	RAKENNUKSEN NIMI	KRYT. TARK/ SUO- JELU	TILAVUUS KERR-ALA BR. ALA	VALM.V. PERUSP.V. LAAJ.V/TILAV.	RAK.HALT. KORJ.H. KRYTTÄJÄ	RAKHIN			AS. LKM	K E R L L K K M M	K E R L L K K M M	L H M T A P P A E	L H M T A P P A E	V I E M H R I	V E S I J O H	V I L I I T T	V E L I I T T	S H L I I T T	J U L K I I S I	R A K K A L A J I	R A K K A L A J I	HALT. RAKNO RAK. TURNUS	VY	PKOOR. IKOOR.	
							HO	SI	KÄ																	
005	PUKKILAN KARTANOUSEO MV 5,186 HA																									
(001)	001	PHRAKENNUS	422	1260 374 374	1760	MV RAKH					2	3 04	5	5	3			X	X					60245300010051S		
(001)	002	SIVURAKENNUS, ASUINRAKENNUS	011	400 132 134	1830	MV RAKH				1	3 04	5	5	5	3			X	X					60245300010051S		
(001)	003	TERASSIAITTA	422	280 64 64	1830	MV RAKH				1	5	5	5	5	3			X	X					60245300010051S		
(001)	004	VANHA AITTA	422	230 61 61	1801	MV RAKH				1	5	5	5	5	3			X	X					60245300010051S		
(001)	005	PUUVAJA	941	160 80 80	1900	MV RAKH				1	5	5	5	5	3			X	X					60245300010051S		
(001)	006	AJONEUVOMUSEO	422	3100 455 455	1900 1969	MV RAKH				1	5	5	6	3	3			X	X					60245300010051S		
(001)	007	TALOUSRAKENNUS	941	110 53 53	1963	MV RAKH				21	4 07	5	5	5	3			X	X					60245300010051S		
(001)	008	ASUINRAKENNUS	011	420 126 126	1980	MV RAKH				1	1 02	1	5	5	3			X	X					60245300010051S		

Matkakertomus

Piikkion Pukkila 1.6.1992

Maija Kairamo, Marja Terttu Knapas ja Pentti Pietarila

Päärakennus

- ikkunoiden ja niiden vuorilautojen täydellinen maalaus: edellyttää maalinpoistoa ja lasien kittausta
- kivijalan tuuletusluukkuihin asennettava ritilat: laastilla kiinnitettävät verkot noin 10 cm syvyyteen
- kivijalan ryömintäluukku lukittavaksi
- keittiön takahuoneen liikkuminen selvitettävä
- seinien osittain taustastaan irronneet pinkopahvit ja kattopaperit liimattava. (Sisäpintojen kunnostustyötä voi teettää esim. konservaattori Raimo Ala-Kärpällä, puh. 921-318 011)

Ajokaluvaaja

- tuuletus järjestetään rakentamalla harjalle kaksi tai kolme tuuletuspiippua sekä mahdolliset "rontit"

Vanha päärakennus

välittömästi tehdään seuraavat korjaukset:

- umpiruostuneet räystäskourun osat uusittava
- ullakon puutuholaisten selvitys teetettävä asiantuntijafirmalla ja saatava valmis toimenpide-ehdotus myrkyttämiseksi
- ullakon tuuletusta parannettava
- kuistinnurkan nosto

Lisäksi käynnistetään projekti, koska vanha päärakennus ei enää kestä sitä, että se "unohdetaan".

Kuistiaitta

- kuistin kaiteiden maalaus ja lahokorjaus
- kuistin lattialankkujen kiinnitys

Lato-liiteri

- lahonneiden julkisivulautojen helmojen korjaus vaakalaudoilla samaan tapaan kuin itä (?) seinustalla

Helsingissä 9.6.1992

Maija Kairamo Marja Terttu Knapas Pentti Pietarila

Dno 24/1443

MUISTIO

Pukkilan kartanomuseossa käynti 29.4.1993

Läsnä:

Museovirasto

- kiinteistöpäällikkö Anita Hyvärinen
- arkkitehti Marja Ivars

Turun rakennuspiiri

- työpäällikkö Olavi Laine
- rakennusmestari Olli Jalonen

Kiinteistöllä todettiin seuraavaa:

Ajokalamuseo:

- ikkunoiden maalauskorjausta
- ovet maalataan
- katolle tehdään 2 hormia tuuletuksen parantamiseksi

Päärakennus:

- vuotava katto korjataan (uusia kattotiiliä)
- tehdään pieni kuntokartoitus ja suunnitelmat koko talon korjausta ajatellen. Korjaustöihin päästään mahdollisesti

vuonna 1994.

Ns. päärakennus:

- ikkunoiden maalauskorjausta (sävy Museovirastolla)
- pääoven uudelleen lakkaus
- radan puoleisen päädyn punamultaus

Piha-aitta:

- terassin lattian korjaus
- kaiteen maalaus
- katon korjaus
- vesilistan maalaus

Hiekkalaatikko:

- museovirasto selvittää korjauksen tai uuden rakentamisen

Kalustovaja:

- seinässä olevat lahonneet laudat sahataan alapäästä n. 10 cm pois ja mahdollinen vaakalauta
- tuulilaudat uusiksi

Hirsiaitta:

- tuulilaudat uusiksi

7543
PPU — OJA

TOIKO KUO LOPPUU MEUNERX :

* ALKAMUS

* HUOMIOITUS

Nämä työt tehdään 5-9/92 omilla miehillä ja työllistetyillä miehillä.

Turun rakennuspiiri laatii työselitykset maalaustöihin ja museovirastolta tulee värimalli ns. päärakennuksen ikkunoihin.

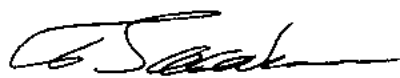
Muistion vakuudeksi

Rakennusmestari

Olli Jalonen

TEHDÄÄN MUISTION MUKAISESTI POIKETEN KOTKA-OHJ,

21.5-93

JAKELU: Osanottajat
Turun rakennuspiiri/Aho, Saarinen, Kuusisto

OJA/ssi

3.5.93

PIKKIO^{ce}

Museovirasto
Restaurointitoimisto
3.5.93

Pukkilan kartanon ikkunoiden värisävy

Ikkunat

Kymen Palokärjen öljymaali,
sävy Monicolorin 6166, johon lisätään 10% val
koista.

PUKKILAN KARTANO, Piikkiö

Matkakertomus 18.8.1994

Marja Ivars MV/Rho, Lea Värtinen KM ja Sari Viertiö MV/Rho

KOPIO

Matkan tarkoitus oli tarkentaa sivurakennuksen ns. vanhan päärakennuksen ulkopuolisen korjausohjeet, arvioida museon ympäristön maisemaa ja kokonaisuuden tilaa, ja päättää toimenpiteistä ajokalmuseon kosteuden kurissa pitämiseksi tulevana talvena. Keskusteltiin myös yrttipuutarhasta ja sen hyödyntämisestä osana museotoimintaa.

Sivurakennuksen ulkopuolen korjauksesta (kuva 1)

Paikalla MV:n edustajien lisäksi Turun rakennuspiiristä Olli Jalonen, Olavi Laine ja Jari Granqvist

Ulkoseinät

Vaurioituneen kaakkoispäädyn laudoitus oli purettu ja pari alinta hirttä vaihdettu nurkkia lukuunottamatta. Hirsissä suuria vaurioita oli aiheuttanut hevostenmuurahaisten yhdyskunta jonka pesä oli mitä ilmeisimmin sijainnut poistetuissa hirsissä. Oletettavasti muurahaishaitta oli saatu poistettua. Seinän vaurioitunutta irtonaista puuta oli poistettu ja hirsien välejä tilkitty riveellä. Vanha laudoitus oli niin huonokuntoista ettei siitä ollut uudelleen käytettäväksi. Paikalle oli hankittu uutta mutta entistä pari tuumaa kapeampaa ja noin puoli tuumaa ohuempaa lautaa. Todettiin kuitenkin että on parempi käyttää alkuperäisen kaltaista lautaa, jotta rakennuksen yksityiskohtien mittakaava ei täysin katoaisi. Muissa seinissä lauta oli osittain vaihdettu kapeampaan. Päätettiin hankkia alkuperäisen levyistä lautaa alkuperäisen profiilin mukaisesti höylättynä. Laidoitusta varten tehdään paikoitellen hyvinkin matalaksi jäävä koolaus, jotta sen ulkopinta jää mahdollisimman lähelle alkuperäisen laudoituksen ulkopinnan tasoa, jolloin päädyn koristeaiheen muodostava pysty- ja vaakalaidoituksen yhdistävä detalji säilyy entisellään. Myöhemmin todettiin että olisi hyvä mahdollistaa muurahaisten tarkkailu jatkossa tekemällä laudoitukseen vaurion rajakohtaan helposti irroitettava osa.

Muilta osin seinät vaativat vain entisen maalin poiston ja uudelleen maalauksen.

Vesikourut ja syöksytorvet maalataan ulkopuolelta talon väriin. Kaakkoisjulkisivun liian lyhyt syöksytorvi pidennetään entisenkaltaisella putkella.

Ikkunanpuitteet maalataan vain ulkopuolelta kuitenkin siten että myös kiinnijuuttuneet ikkunat irroitetaan karmeistaan umpeenmaalamisen estämiseksi. Kuistin ja kellarin ovet maalataan.

Kivijalka ja kellarin sisäänkäynti

Kivijalkaa ja kellariin johtavaa tiilistä sisäänkäyntiä korjataan tarpeen mukaan kalkkilaastilla johon tarvittaessa voidaan lisätä hiukan sementtiä. Puuttuvat tiilet korvataan uusilla. Kellarin katto pietään.

Kellarin sisäänkäynnin ja itse rakennuksen liitoskohta siistitään laudalla ja katon ja rakennuksen liitokseen sovitetaan pelti joka maalataan katolla mustaksi ja seinällä seinän väriin. Kellarin oven karmit tilkitään ja itse ovi oikaistaan karmien mukaan. (Kuva 2)

Kuisti

Todettiin että nostetun kuistin ladottu kivijalka on riittävä laastia ei tarvita. Ulkolaudoitusta oli uusittu vaurioituneilta osiltaan lähinnä alareunasta. Kuistin katolta ohjauksetta valuva vesi oli ollut osasyynä laudoituksen vaurioitumiseen keskusteltiinkin räystäskourujen tarpeellisuudesta. Päädyttiin kuitenkin lykkäämään kourujen ulkonäöllisesti vaikeata asennusta ja tarkkailemaan kuinka itse rakennuksen korjatut kourut vaikuttavat asiaan.

Katto

Rakennuksen pärekaton päälle ladottu tiilikatto painaa pärekattoa varten mitoitettuja kattotuoleja ja katto aaltoilee epämääräisesti. Tarkastus ullakolla osoitti että katon paino johtuu jokseenkin epäilyttävästi diagonaalisti kaakkoispäädyn hirsiseinäen, joka näin ollen mahdollisesti kaipaasi tuekseen följaria. Päädettiin kuitenkin että ratkaisut siirretään siihen kun katteen uusiminen tulee välttämättömäksi. Vasta kun tiilet on poistettu saadaan mahdolliset uudet kattotuolit kunnolla asennetuiksi. (Kuva 2)

Sisätilat

Sisätiloja tarkasteltaessa todettiin että pienellä korjauksella pystyttäisiin tilojen ulkoasua kohentamaan ja lisäämään huoneiden rakennuksen iän huomioonottavaa ominaisluonnetta ja mahdollisesti niiden toimivuutta käyttötarkoituksessaan varastona ja sosiaalitiloina. Samalla olisi mahdollisuus tehdä huoneissa pin-
tatutkimukset, jotka voisivat tuoda lisäselvitystä rakennuksen historiaan.

Päätettiin pitää korjaustyön harjannostajaiset seuraavan tarkastuksen yhteydessä 22.9.1994.

Entinen navetta - Ajokalumuseo

Todettiin että ajokalumuseon ongelma on vuosikausia pohdinnan alaisena ollut ajoittainen liian suuri kosteus, joka johtuu vesikaton puutteellisesta rakenteesta. Ongelma ei tunnu poistuvan pienillä kustannuksilla tai muuttamatta sisätilan luonnetta oleellisesti. Keväällä 1993 maaliskokuussa kosteuden poistamiseen käytetyn ilman kuivaajan avulla ongelmilta saatiin pahinta kärkeä katkaistua kohtuullisin kustannuksin (kuivaajan vuokra 2000-3000 mk ja sähkökulut noin 24 mk/vrk, rakennuksen pinta-ala n. 480 m). Päädettiin käyttää kuivaajaa tulevanakin talvena nyt kuitenkin kahta tai teholtaan edellisvuoteen nähden kaksinkertaista kahdessa jaksossa syksyllä ja keväällä.

Kosteuden jatkuva mittaaminen olisi välttämätöntä ongelman korjauttamiseksi ja Lea Värtinen lupasikin yrittää hankkia paikalle jatkuvasti toimivan kosteusmittarin.

Oleellista ilman kosteuden hallitsemiseksi on myös räystäiden alla olevien aukkojen sulkeminen ilman suhteellisen kosteuden

ollessa suurempi kuin sisätilan ja avaaminen päinvastaisessa tilanteessa. Aukot suljetaan väliaikaisesti muovilla joka kiinnitetään niiteillä. Sen sijaan katolle sijoitettaviksi aiotuista tuuletus hormoneista ei katsottu olevan asialle mitään apua ja niiden rakentamisesta luovutaan.

Perusteellisemman avun kosteusongelmaan saattaisi tuoda huokoisin materiaalin asentaminen vesikaton ja ruoteiden väliin, mikä olisi mahdollista katon pellitystä uusittaessa.

Navetan edustalla oli maanpintaa nostettu, mahdollisesti jo aiemmin siten että kivijalka oli osittain maan sisässä antaen hiukan omituisen vajonneen tunnelman, varsinkin kun navetan edusta on täysi kasvullisuudeton. Korkojen tarkistuksesta voisi olla parannusta vaikutelmaan.

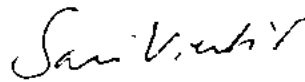
Päärakennus

Museorakennuksen sisätilojen katto- ja seinäpapereiden korjauksen hoitaa tehtävään palkattu konservaattori Raimo Ala-Kärppä ja konservaattori Pentti Pietarila MV/Rho sekä kalusteiden ja esineiden siirron ja suojauksen osalta Lea Värtinen yhdessä museonvalvojan kanssa.

Ympäristön osalta piiripuutarhuri Pertti Rännälin ehdotus ympäristön kohentamiseksi on vielä toistaiseksi käsittelemättä.

Helsingissä 25.8.1994

Marja Ivars

Sari Viertiö

17.03.1994

Matkakertomus

Pukkilan kartanomuseo 17.3.1994

Pentti Pietarila, Raimo Ala-Kärppä, Lea Värtinen

Pukkilan kartanon päärakennuksen näyttelyhuoneiden konservoitavien seinä- ja kattopintojen tarkastaminen, työsuunnitelman ja -aikataulun laatiminen.

Esityöt:

1. näyttelyhuoneiden tyhjentäminen (museon henkilökunta suorittaa museoesineiden siirron)
2. lattian sekä seinien suojaaminen pölyltä ja liialta (konservaattori ja museonvalvoja).
3. muiden huoneiden suojaus: oviaukkojen tiivistäminen, kulkuväylien suojaaminen (konservaattori ja museonvalvoja)

Salonki

-katon paperoinnin uusiminen, liimamaalaus
-paperilaadun (sitkeä ja joustava) valitsee Pentti Pietarila
työjärjestys: vanhan paperoinnin poistamisen jälkeen katon lautojen saumojen paperointi. Tämän jälkeen arkkipaperin kiinnittäminen

7,000 - 8,000 mk.

Ruokasali

-katon paperoinnin uusiminen, liimamaalaus
-kattolistan paikkaus
-uuninmuurin murtuman korjaus (eteiseen johtavan oven pielessä)

7,000 - 2,000 -

Makuuhuone

-katon paikkaus

2.000 -

Hei

Pikkulasten huone

-katon paikkaus/alasotto

-seinissä olevien repeämien paikkaus (kiinnittäminen seinään)

6,00

Tässä

Pukkila

tarkastettu

arvio ja arkihoito

Lisäksi Julie malle-

riassa kustannukset

3,000 - 4000! - Pentti

Käsikamari

-huoneessa on paljon pieniä halkeamia, joita ei tarvitse tässä yhteydessä p
sen sijaan seinissä on kolme pahempaa korjattavaa kohtaa.

-katon isompien ongelmakohtien paperointi ja kevyt väritys

3,00

Eteinen

-ei kuulunut alkuperäiseen suunnitelmaan, mutta eteisen seinässä on neljä pahempaa paikattavaa
repeämää sekä tukittava "hiirenkolo" nurkassa

3,000 -

Ikkunapuitteiden ja ovenpielien paikkamaalaus tarvittaessa.

2,000 -

Työjärjestys

- I Työt aloitetaan lastenhuoneesta, josta edetään käsikamariin. Tällöin työt voidaan aloittaa jo elokuussa, koska lastenhuone on helppo tyhjentää sekä sulkea yleisöltä.
- II Ruokasalista salonkiin ja eteiseen.

YHT. 33,000 mk.

Työaika

8-10 viikkoa

Työhön arvioitiin kuluvan noin 6 viikkoa. Työt alkaisivat museon sulkeuduttua 15.8.- mahdollisesti jo aikaisemmin elokuussa lastenhuoneen osalta.

21.03.1994

MUSEOVIRASTO
RAKENNUSHISTORIAN OSASTO

Helsinki

21.3.1994

No
Viite

Asia

Pukkilan kartanon entisen kivinavetan kosteusongelmat

Ongelmat

I kondenssiveden tippuminen peltipinnasta

II liian kosteat säilytysolosuhteet ajopeleille

Tiivistymisongelman poistamisessa on ensin turvauduttava rakenteellisten virheiden poistamiseen. Toimenpiteinä olisivat:

-tiivis, pontattu aluslaudotus ja uusi pelti- tai muu kate.

kustannukset noin 250,000 mk

-räystäiden, päätyjen ja muiden ilmavuotoalueiden tiivistäminen

kustannukset noin 50,000 mk

-hallin lattiapinnan tasaaminen, lämpöeristäminen ja uusiminen

kustannukset noin 50,000 mk

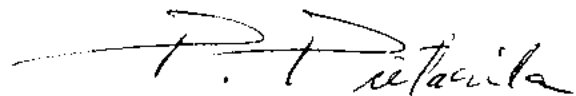
Lisäksi tarvitaan vaihtoehtoisesti kosteudenpoistolaitteistoa tai puhallinlaitteita parantamaan ajopelien säilytysolosuhteita. Laitteiden käyttökustannukset olisivat todennäköisesti vuositasolla n. 20,000 mk

kustannukset noin 50,000 mk

Yhteensä ajokaluvaran parantaminen sopivaksi museotilaksi maksaa noin

kustannukset yhteensä 400,000 mk

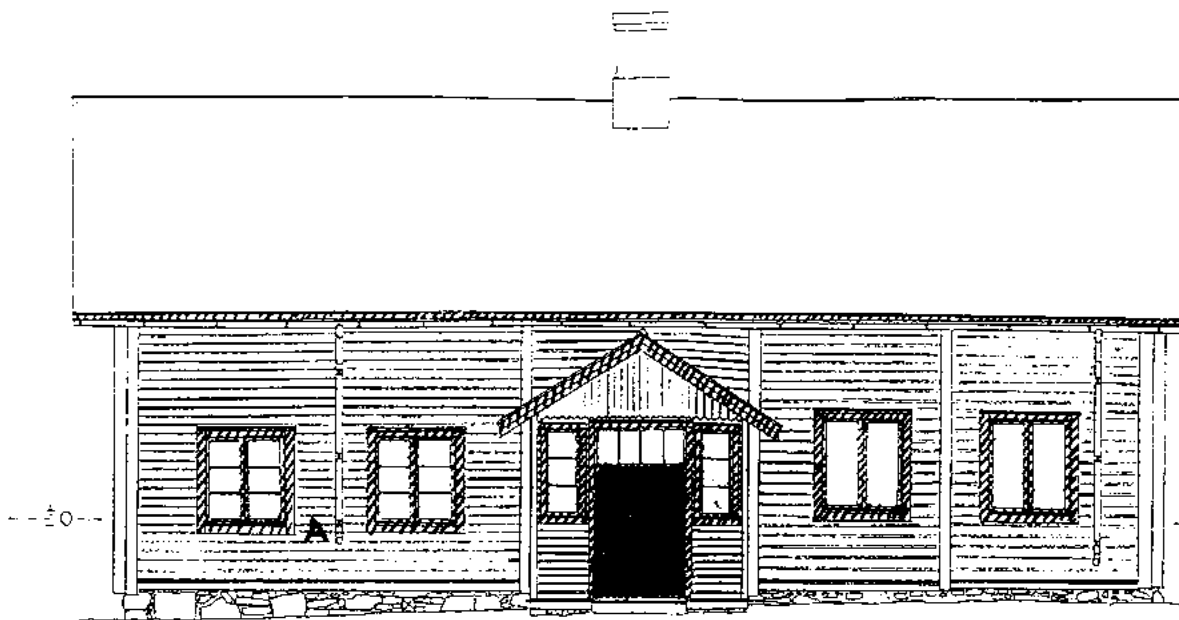
konservaattori

Pentti Pietarila

Vastauksessa pyydetään viittaamaan kirjelmän numeroon ja päiväykseen

600922B-27/687951/P

A Jatkettava syöksytorvi

HERREGÅRD 1402e (ruskehtavan keltainen)

Seinäpinnat, myös vesikourut, syöksytorvet ja nurkkalistat (poiketen vallitsevasta tilanteesta, jossa nurkkalistat ovat valkoiset)

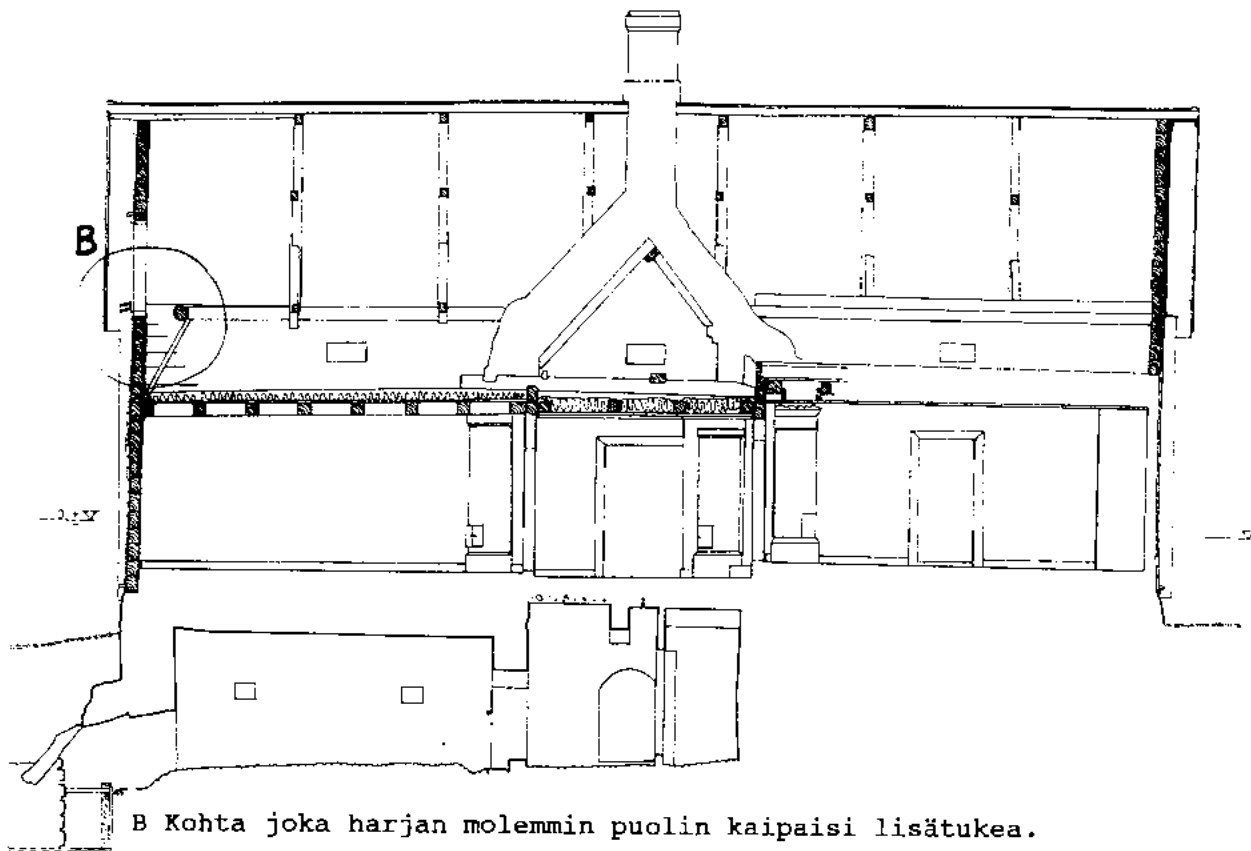
MONICOLOR 6166 ÖLJYMAALI (harmaan valkoinen)

Ikkunat, vuorilaudat ja tuulilaudat (myös pitkien julkisivujen vesikourujen takaiset tuulilaudat, mikäli ne pystytään maalaamaan)

HERREGÅRD 1411e (harmaa)

Ovet (kuisti ja kellari)

Pohjamaali, siellä missä sitä tarvitaan lienee teillä tiedossa ennestään. Päädyimme nurkkalautojen ja hirren päällyslautojen maalaamiseen talonvärisiksi, jotteivät ne uudessa maalissa korostuisi liikaa. Savupiippu maalataan punaisella (Ferrex) mahdollisimman lähelle katon väriä. Lähetän loput sopimamme tai tai avoimiksi jääneet ohjeet perässä.

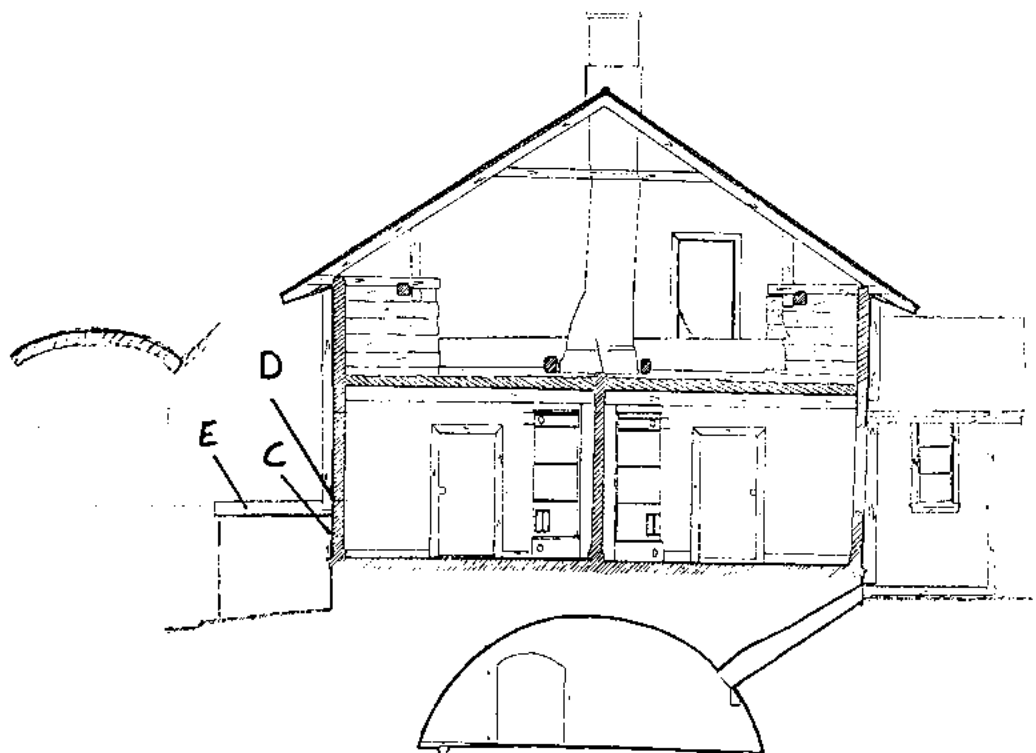

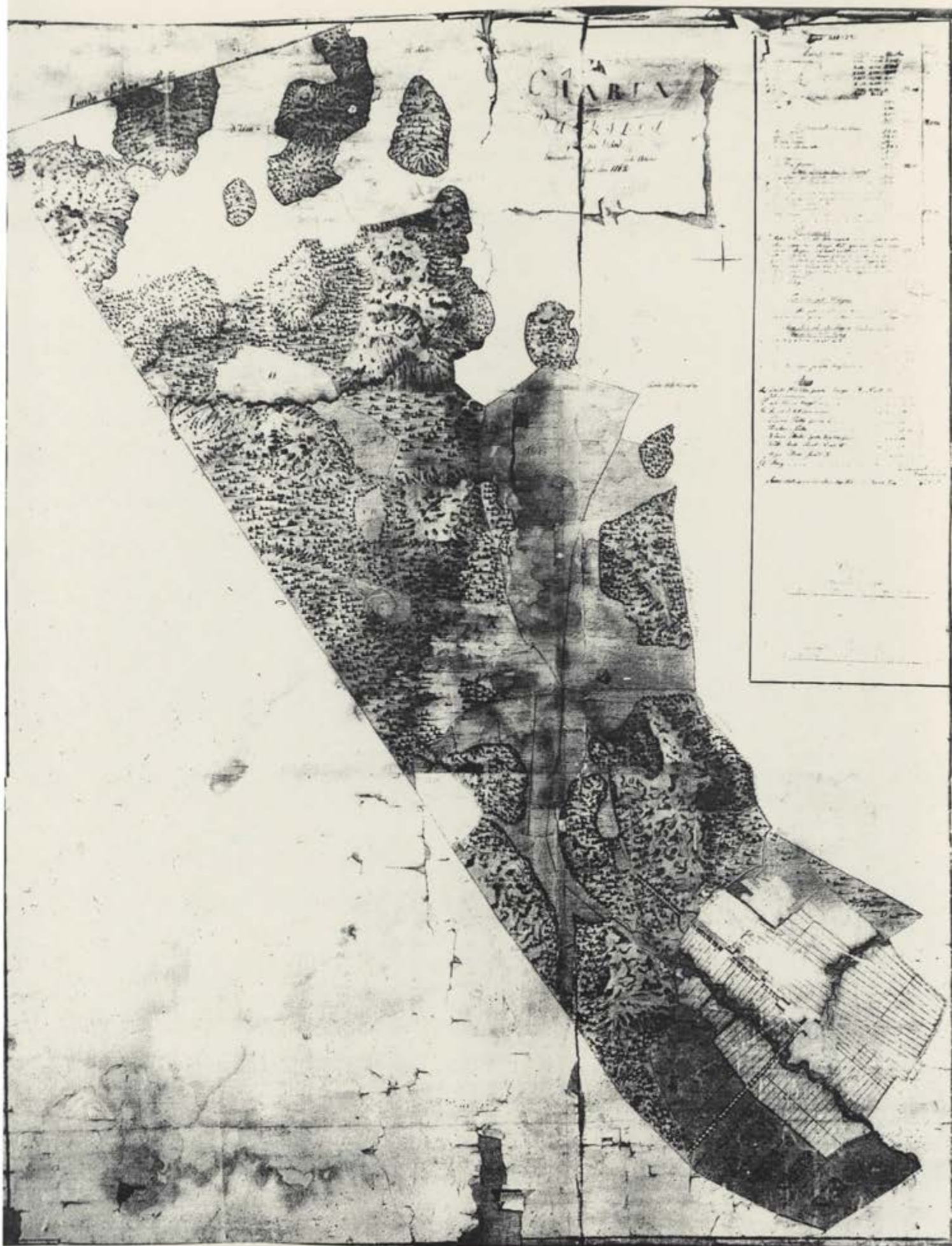
B Kohta joka harjan molemmin puolin kaipaasi lisätukea.

C Syntynyt rako peitetään puulistoin

D Pelti maalataan katon väriin (musta) ja seinän väriin (keltai-senruskea)

E Piki levitetään katolle ja sen pystyille sivureunoille

PUKKILAN KARTANO- JA AJOKALUMUSEON LÄHIYMPÄRISTÖ
 Katsaus historiaan ja kehittämissuunnitelma
 Sari Viertio 31.7.1995

PUKKILAN KARTANO- JA AJOKALUMUSEON LÄHIYMPÄRISTÖ

Sisällys:

KATSAUS HISTORIAAN

1. **Pukkilan kartanon ympäristön kehitys ja tapahtuneet muutokset kartalla 1700-luvulta nykypäivään**
 - Kartta 1762
 - Kartta 1815
 - Kartta 1957
 - Kartta 1960-luku
 - Kartta 1980-luku
2. **Kootut puutteet ja kehittämiskohteet kartalla**

KEHITTÄMISSUUNNITELMA

3. **Puutteista, tavoitteista ja toimenpiteistä**
4. **Toimenpide ja hoito ehdotukset esitettynä neljällä osa-alueella tarkasteltuina**

ALUE 1

Puukujanne ja ojan/puron varsi
Alkuperäinen saapuminen tilalle

ALUE 2

Rakennusten väliin ja ojaan/puroon rajoittuva pihamaa
Etupiha

ALUE 3

Takapiha - tilustie kartanon kohdalta

ALUE 4

Pysäköintipaikka, saapuminen museoalueelle, puron ja tien varsi

KATSAUS HISTORIAAN

1. Pukkilan kartanon ympäristön kehitys ja tapahtuneet muutokset kartoilla 1700-luvulta nykypäivään

Suunnitelma Pukkilan kartanon ympäristön kohentamiseksi perustuvat museoviraston rakennushistorian osastolla syksyllä 1994 tehtyyn selvitykseen alueen historiallisista vaiheista ja nykytilasta. Oleellinen osa selvitystyötä on ollut vanhojen karttojen vertailu ja muutosten tarkastelu. Muutosten tutkimisen helpottamiseksi kartat on piirretty uudelleen yhtenäisellä tekniikalla samaan mittakaavaan toistensa kanssa. Osa suunnitelmaan vaikuttaneista ympäristön piirteistä ei ole nähtävissä kartalla vaan edellyttää havaintoja paikalla. Seuraavat kartat on liitetty suunnitelmaan toimenpiteiden perustelemiseksi. Karttapiirroksot ovat luonnosmaisia koska ne ovat osa tutkimus ja suunnittelu prosessia.

Lähtökohtana oli vanhin tunnettu kartta Pukkilan tilasta vuodelta 1762 jota on verrattu nykytilanteeseen ja etsitty säilyneitä piirteitä. Karttaa vuodelta 1762 on myös verrattu seuraavaan tunnettuun esitykseen tilasta vuodelta 1815 etsien muutoksia ja kehityssuuntia. Toisaalta vuoden 1815 karttaa on verrattu nykytilanteeseen, jne.

Suunnitelmalle oleellisimmat ovat vanhimmat vaiheet ja niistä esitetään liitteenä osakopio alkuperäisestä kartasta. Vertailulla on pyritty löytämään alueelle oleellisia piirteitä joita tulisi korostaa tai pyrkiä palauttamaan jotta ympäristö paremmin vastaisi olevan interiöörin sisältöä ja intensiteettiä sekä toisaalta heijastaisi omia historiallisia vaiheitaan. Toimenpiteet ovat esteettisiä ilman toiminnallista sisältöä koska tilan ympäristön eri vaiheet muovannut toiminta maatilana on lakannut.

Käytetyt kartat:

Pukkila 1762. Alkuperäinen kartta on Museoviraston Orimattilan varastossa, kopio Pukkilan kartanossa.

Joh. Tillbergin kartta v. 1815. Varsinais-suomen maanmittaustoimiston arkisto.

Pukkilan tilan Rn:o 1³⁴ Pukkilan yks. talon ja Varsavuoren tilan Rn:o 1⁵ Varesvuoren yks. taloa kaikista tiluksista Piikkiön kunnassa Turun ja Porin lääninä. (Kartta jäljennetty asutuslain toimeenpanoa varten täydentäen maanmittausinsinööri S. Mäkelän v. 1941 mittaamasta kartasta 1956-57.) Varsinais-suomen maanmittaustoimiston arkisto.

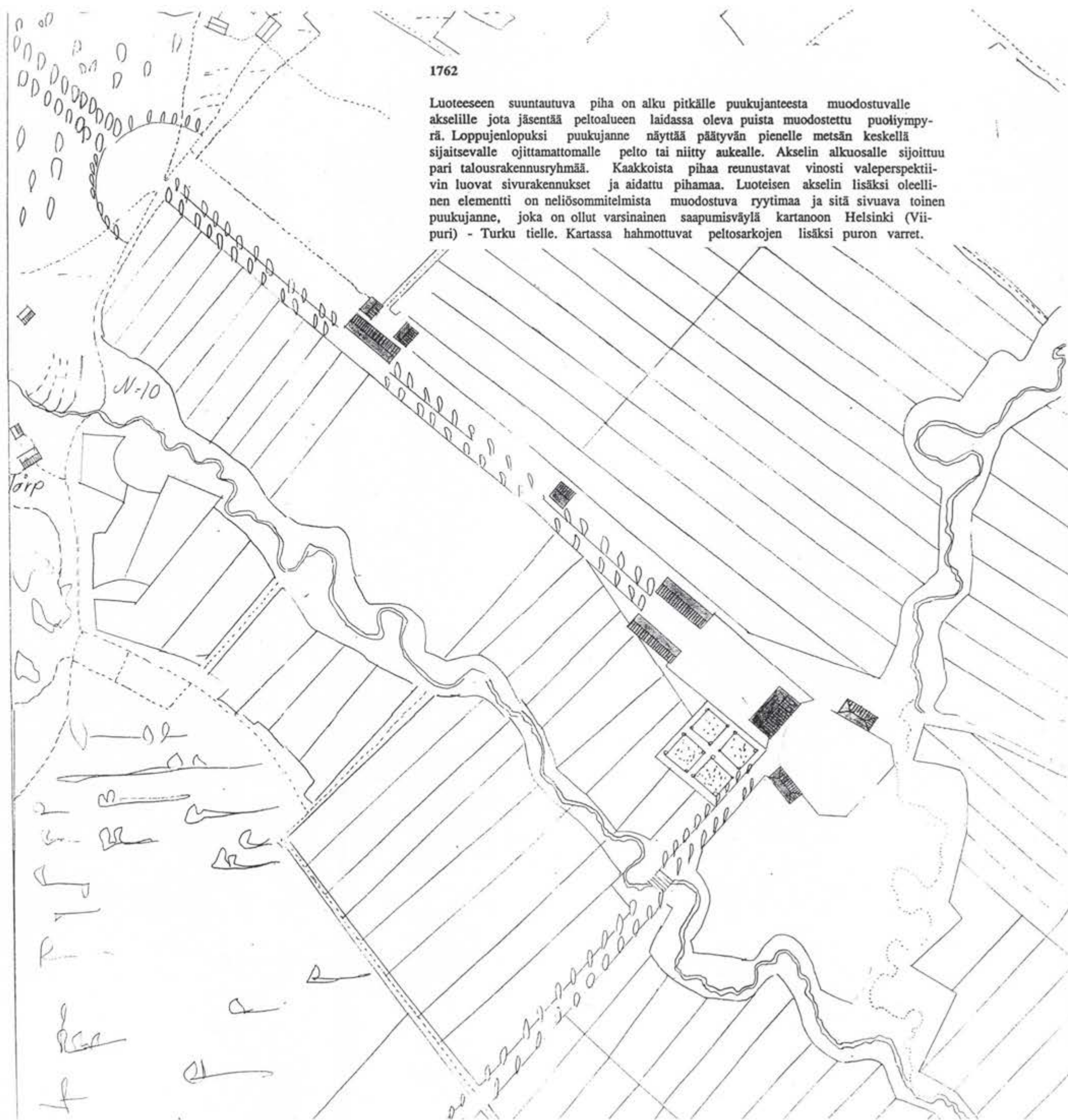
Kartta piirretty museovirastossa 1960-luvulla

Kartta piirretty vuonna 1985 otetun ilmakuvan perusteella.

Seuraavissa kartoissa:

- edellisestä tarkastellusta vaiheesta säilynyt elementti
- edelliseen vaiheeseen verrattuna uusi elementti
- ko. vaiheesta nykytilanteeseen säilynyt elementti
- ko. vaiheelle leimallinen mutta nykytilanteesta puuttuva elementti

Luoteeseen suuntautuva piha on alku pitkälle puukujanteesta muodostuvalle akselille jota jäsentää peltoalueen laidassa oleva puista muodostettu puoliympyrä. Loppujenlopuksi puukujanne näyttää päätyvän pienelle metsän keskellä sijaitsevalle ojittamattomalle pelto tai niitty aukealle. Akselin alkuosalle sijoittuu pari talousrakennusryhmää. Kaakkoista pihaa reunustavat vinosti valeperspektiivin luovat sivurakennukset ja aidattu pihamaa. Luoteisen akselin lisäksi oleellinen elementti on neliösommitelmista muodostuva ryytimaa ja sitä sivuava toinen puukujanne, joka on ollut varsinainen saapumisväylä kartanoon Helsinki (Viipuri) - Turku tielle. Kartassa hahmottuvat peltosarkojen lisäksi puron varret.

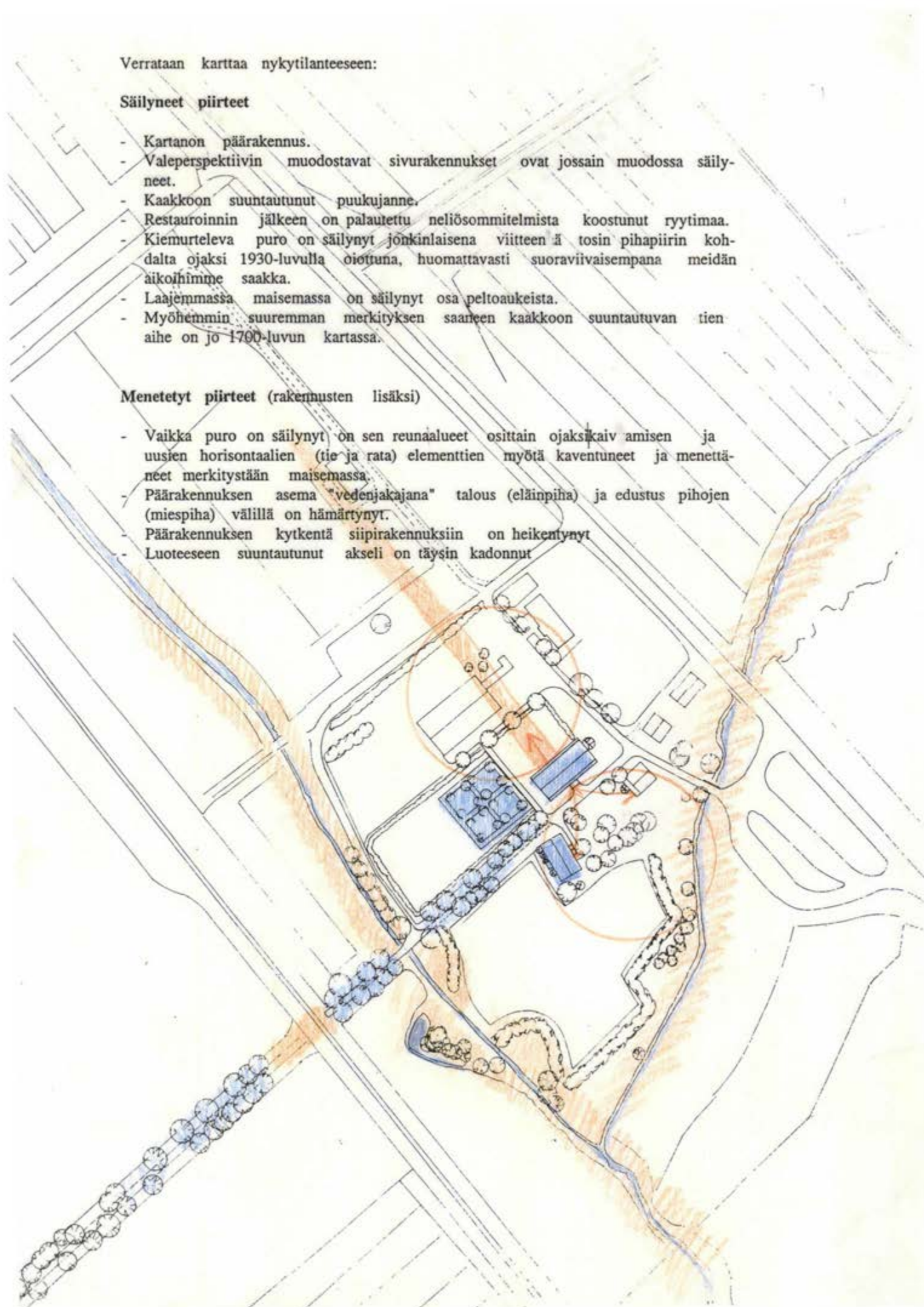
Verrataan karttaa nykytilanteeseen:

Säilyneet piirteet

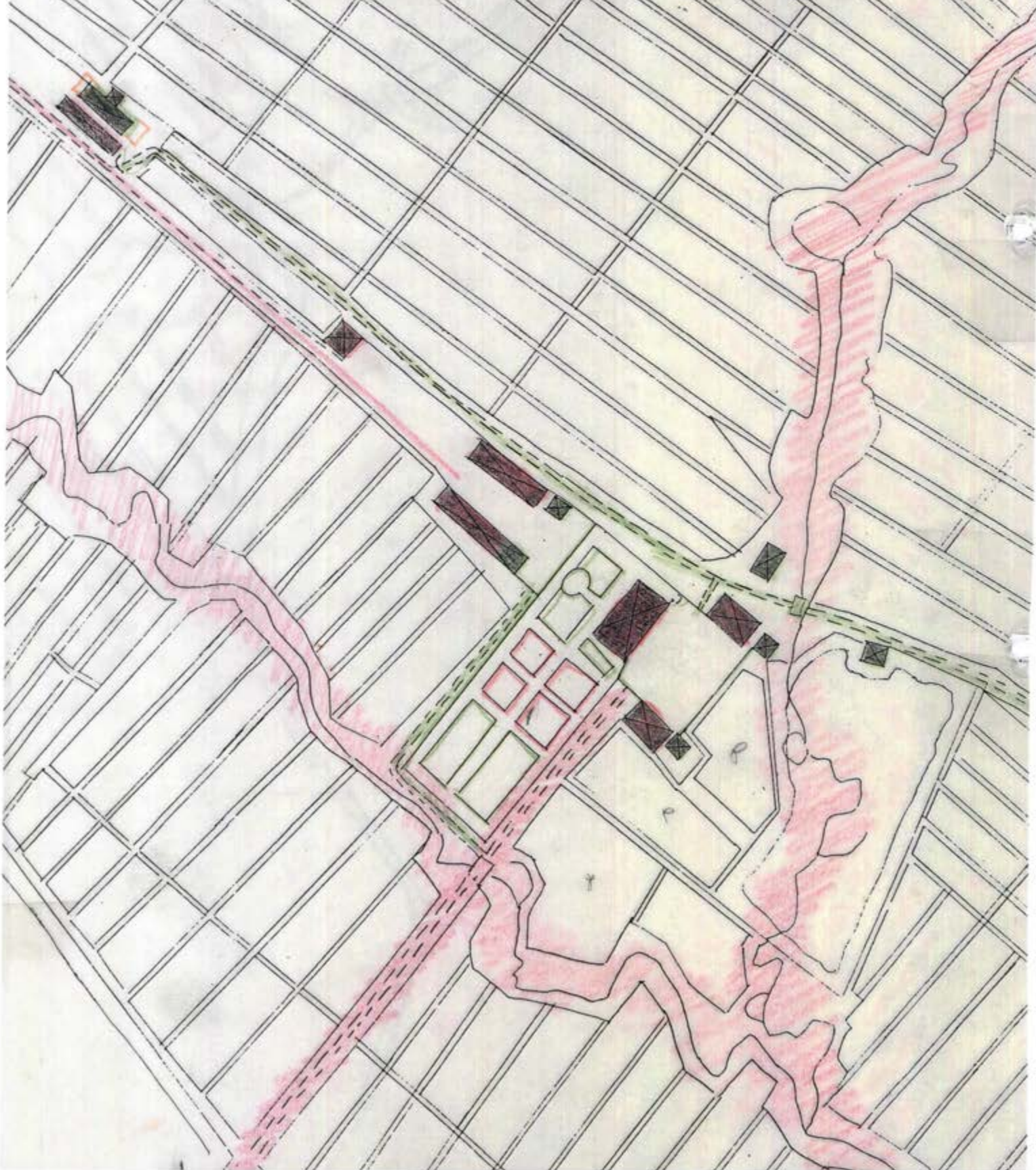
- Kartanon päärakennus.
- Valeperspektiivin muodostavat sivurakennukset ovat jossain muodossa säilyneet.
- Kaakkoon suuntautunut puukujanne.
- Restauroinnin jälkeen on palautettu neliösommitelmista koostunut ryytimä.
- Kiemurteleva puro on säilynyt jonkinlaisena viitteenä tosin pihapiirin kohdalta ojaksi 1930-luvulla oioituna, huomattavasti suoraviivaisempaa meidän aikoihimme saakka.
- Laajemmassa maisemassa on säilynyt osa peltoaukeista.
- Myöhemmin suuremman merkityksen saaneen kaakkoon suuntautuvan tien aihe on jo 1700-luvun kartassa.

Menetetyt piirteet (rakennusten lisäksi)

- Vaikka puro on säilynyt on sen reunaalueet osittain ojaksi kaivamisen ja uusien horisontaalien (tie ja rata) elementtien myötä kaventuneet ja menettäneet merkitystään maisemassa.
- Päärakennuksen asema "vedenjakajana" talous (eläinpiha) ja edustus pihojen (miespiha) välillä on hämärtynyt.
- Päärakennuksen kytkeä siipirakennuksiin on heikentynyt.
- Luoteeseen suuntautunut akseli on täysin kadonnut.

Verrattaessa vanhinta karttaa Tillbergin 53 vuotta myöhäisempään karttaan voidaan tehdä seuraavia havaintoja: Aksiaalisuuden merkitys on keventynyt. Luoteeseen suuntaavan akselin alku on lieventynyt neliömäisen ryytimaan saatua jatkoa puutarhana kartanon edustalle ja toisaalta puron varteen saakka. Akseli luoteeseen on kuitenkin nähtävissä ympyränmuotoisessa aukiossa. Aikaisemman yhden puukujanteen rinnalle on tullut toinen tie. Pihapiiri on puutarhan myötä laajentunut oleellisesti. Asuinrakennuksen takaisen puutarhan ympäri on syntynyt tie.

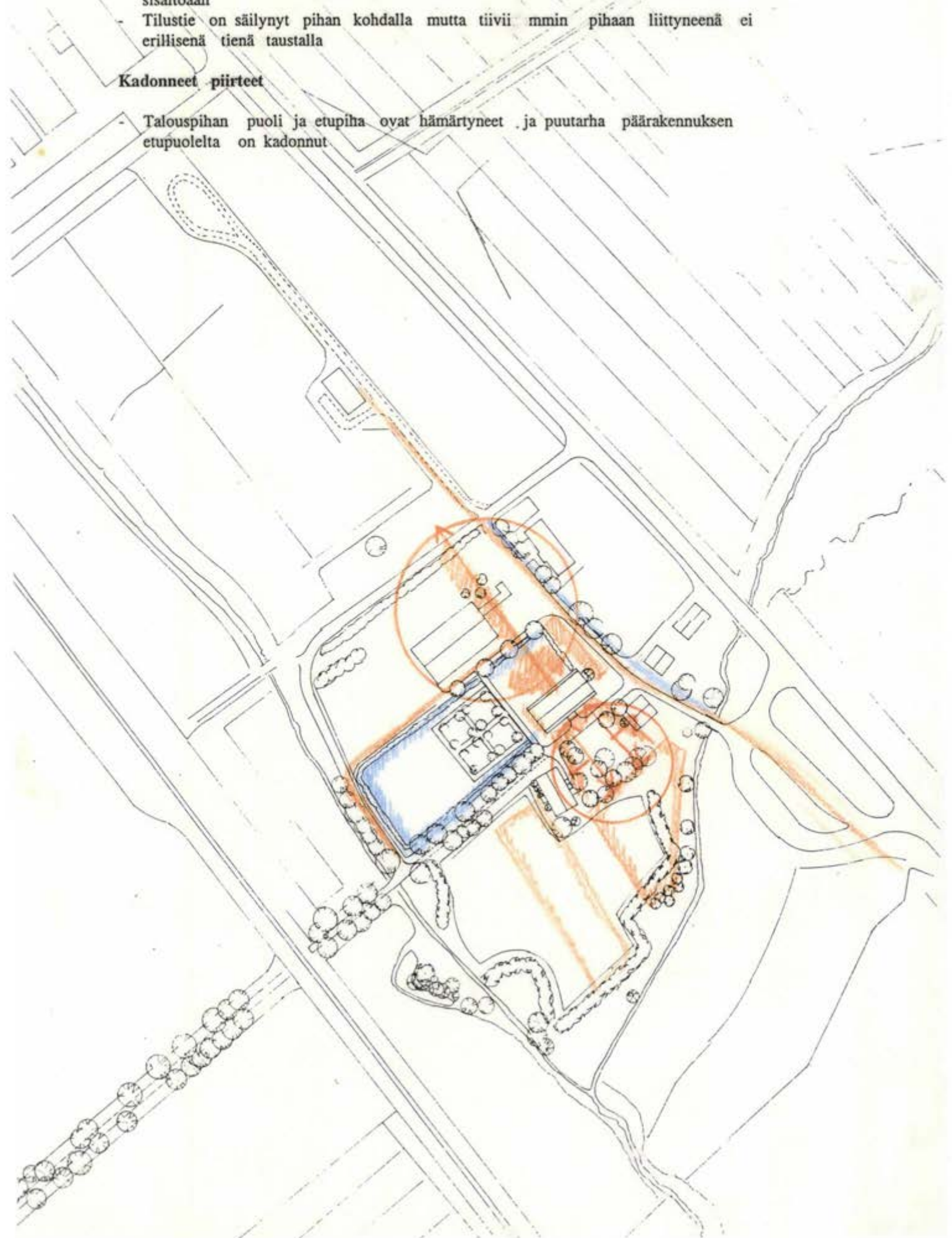

Säilyneet piirteet

- Päärakennuksen yhteydessä oleva puutarha on säilynyt muotonsa mutta ei sisältöään
- Tilustie on säilynyt pihan kohdalla mutta tiivii mmin pihaan liittyneenä ei erillisenä tienä taustalla

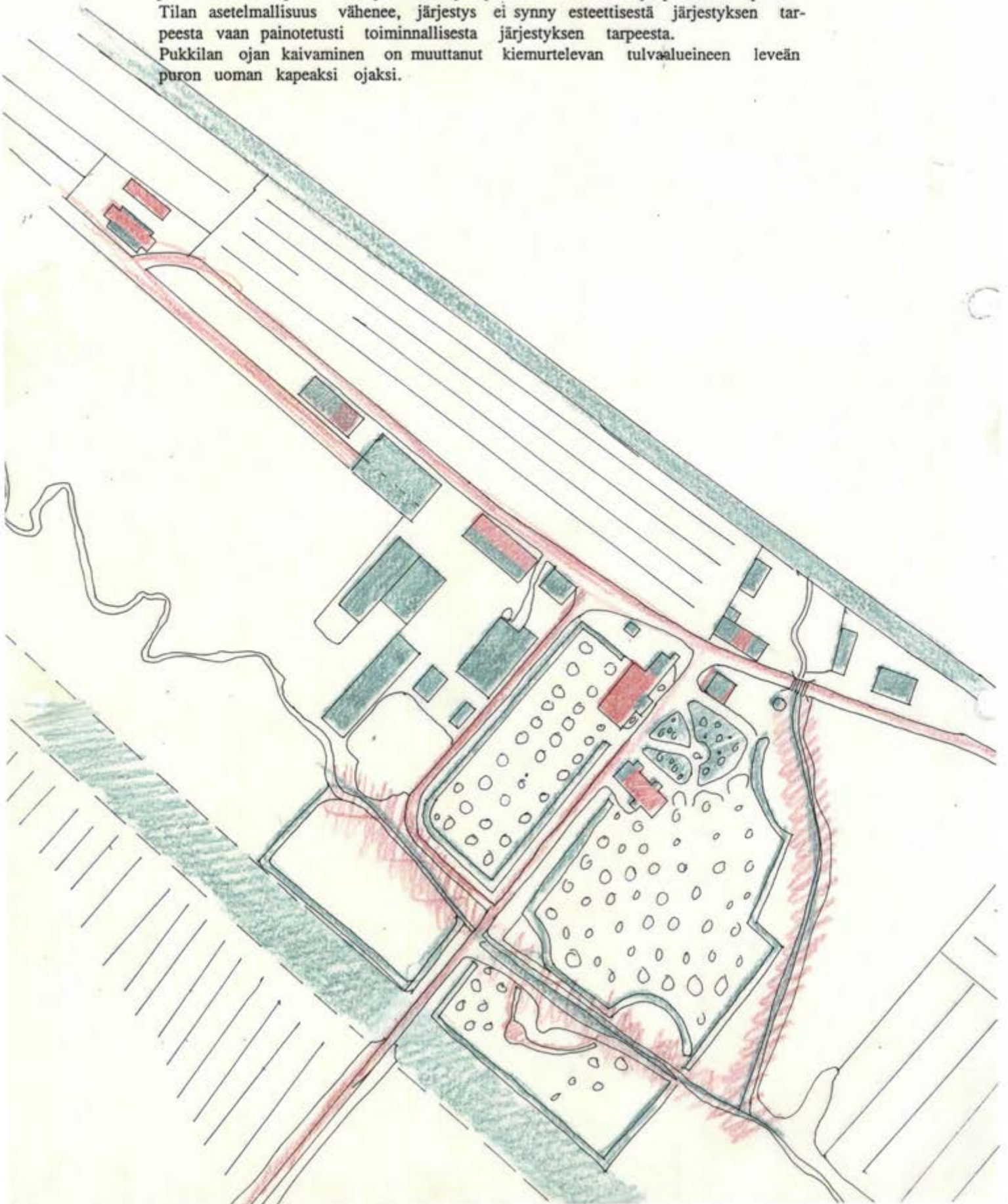
Kadonneet piirteet

- Talouspihan puoli ja etupiha ovat hämärtyneet ja puutarha päärakennuksen etupuoelta on kadonnut

1941 (1957)

Rakennuskanta lisääntyy oleellisesti ja siitä hahmottuu kaksi ryhmää tilustien varteen sen ja päärakennuksen molemmin puolin. Asuinrakennukset jäävät puutarhan ympäröimiksi. Myös asuinrakennusten välissä oleva piha muuttuu osaksi puutarhaa ja sen arkkitehtoninen luonne heikkenee. Puutarha-aluetta korostavat sitä suojaavat ja rajoittavat kuusiaidat. Uusi tie tilan pohjoispuolella ja rautatie eteläpuolella rajoittavat pihapiirin aukeamista ympäröiville pelloille. Tilan asetelmallisuus vähenee, järjestys ei synny esteettisestä järjestyksen tarpeesta vaan painotetusti toiminnallisesta järjestyksen tarpeesta. Pukkilan ojan kaivaminen on muuttanut kiemurtelevan tulvaalueineen leveän puron uoman kapeaksi ojaksi.

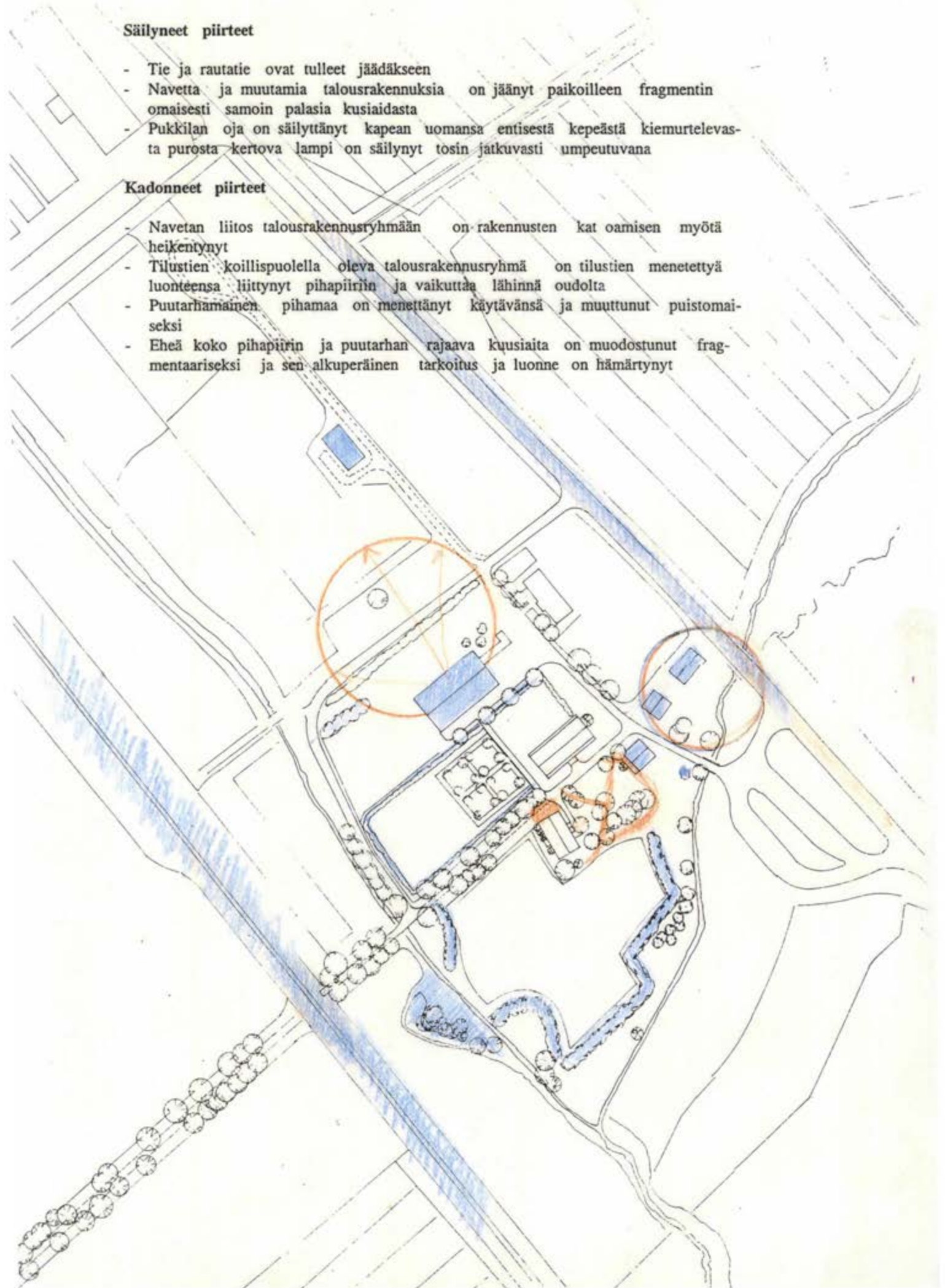

Säilyneet piirteet

- Tie ja rautatie ovat tulleet jädäkseen
- Navetta ja muutamia talousrakennuksia on jäänyt paikoilleen fragmentin omaisesti samoin palasia kusiaidasta
- Pukkilan oja on säilyttänyt kapean uomansa entisestä kepeästä kiemurtelevasta purosta kertova lampi on säilynyt tosin jatkuvasti umpeutuvana

Kadonneet piirteet

- Navetan liitos talousrakennusryhmään on rakennusten kat oamisen myötä heikentynyt
- Tilustien koillispuolella oleva talousrakennusryhmä on tilustien menetettyä luonteensa liittynyt pihapiiriin ja vaikuttaa lähinnä oudolta
- Puutarhamainen pihamaa on menettänyt käytävänsä ja muuttunut puistomaiseksi
- Eheä koko pihapiiriin ja puutarhan rajaava kuusiaita on muodostunut fragmentaariseksi ja sen alkuperäinen tarkoitus ja luonne on hämärtynyt

Edelliseen tilanteeseen verrattuna rakennuskanta on oleellisesti maatilatoimintojen loputtua, ja Ympäristö hajoaa.

Uutena piirteenä ovat kulkuyhteydet päära kennuksesta navetalle puutarhan poikki ja aittoihin ja tilustien vähittäinen muuttuminen yhtä arvokkaaksi kuin puukujanne. Museotoiminnan edellyttämät aputilat on rakennettu navetan lisärakennukseen joka katkaisee lopullisesti entisen päärakennuksen keskelle asettuvan akselin.

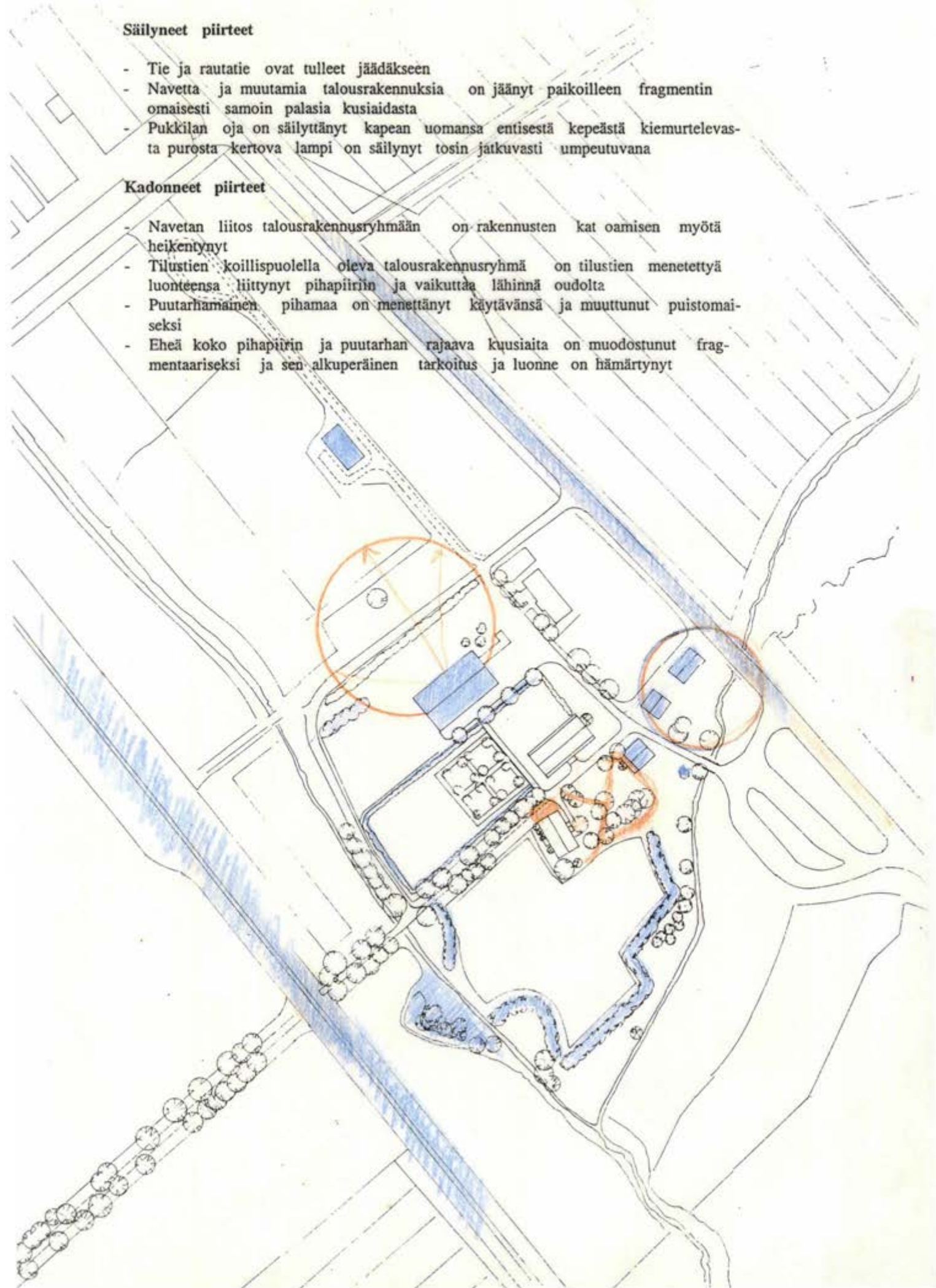

Säilyneet piirteet

- Tie ja rautatie ovat tulleet jäädäkseen
- Navetta ja muutamia talousrakennuksia on jäänyt paikoilleen fragmentin omaisesti samoin palasia kusiaidasta
- Pukkilan oja on säilyttänyt kapean uomansa entisestä kepeästä kiemurtelevasta purosta kertova lampi on säilynyt tosin jatkuvasti umpeutuvana

Kadonneet piirteet

- Navetan liitos talousrakennusryhmään on rakennusten kat oamisen myötä heikentynyt
- Tilustien koillispuolella oleva talousrakennusryhmä on tilustien menetettyä luonteensa liittynyt pihapiiriin ja vaikuttaa lähinnä oudolta
- Puutarhamainen pihamaa on menettänyt käytävänsä ja muuttunut puistomaiseksi
- Eheä koko pihapiiriin ja puutarhan rajaava kuusiaita on muodostunut fragmentaariseksi ja sen alkuperäinen tarkoitus ja luonne on hämärtynyt

Säilyneet piirteet

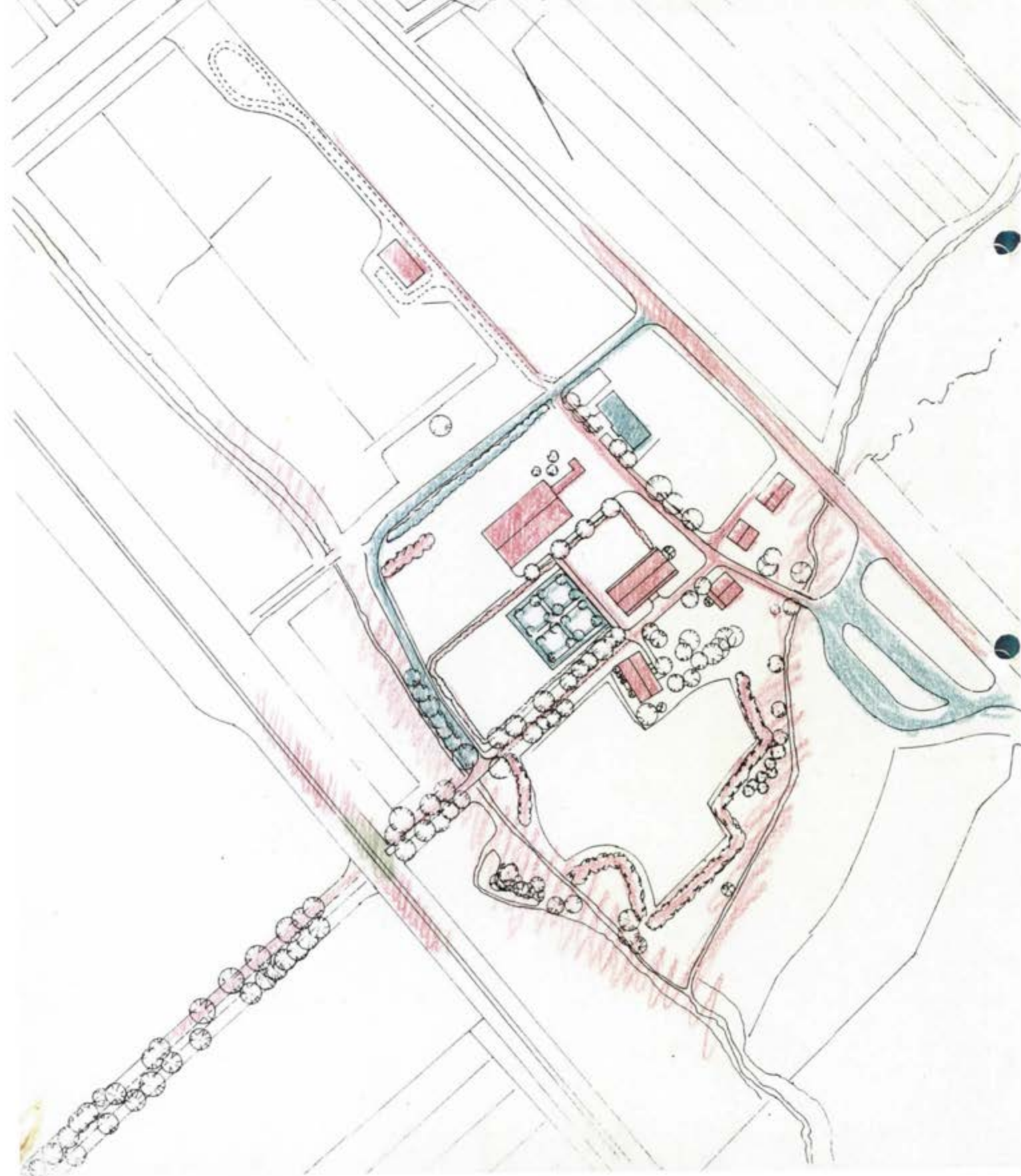
- Akselin katkaiseva navetan lisärakennelma
- Puistotiet päärakennuksen ja navetan ja aittojen välissä

Kadonneet piirteet

- Tilustien luonne navetan ja parkkipaikankohdalta
- Uuden tieyhteyden myötä viimeinenkin maatilasta muistuttava hierarkia katoaa
- Päärakennuksen suhde sivurakennuksiin on kokonaan kadonnut

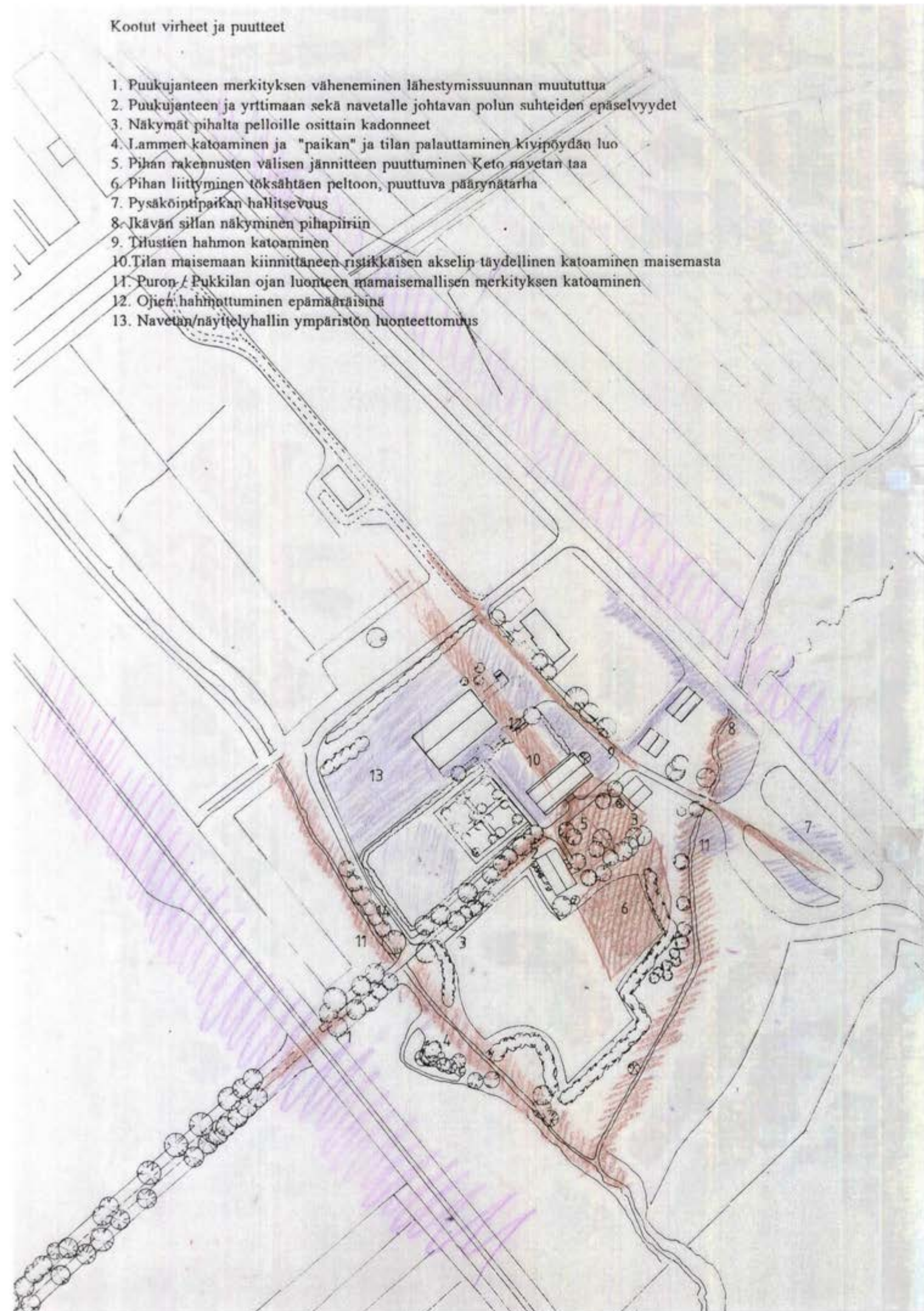

Tilanne alkaa jälleen eheytyä. Vanha ryytimä palautetaan kujanteita vahvistetaan. Silti puistomaisuus kasvaa ja tilustiestä tulee puistokäytävän oloinen. Rakennetaan museotoiminnan vaatimat pysäköintipaikat sekä vahtimestarin asunto. Puistokäytävän kohdalla ollut rautatien ylikulku lopetetaan, luonnollisen lähestymissuunnan jäädessä kokonaan pois käytöstä. Uusi tieyhteys syntyy pihapiirin lounais ja luode puolelle puutarhan ympäröivän tien kadotessa kokonaan. teollisuusalue kasvaa ympäröiville pelloille ja näkymät tilalta muuttuvat.

Kootut virheet ja puutteet

1. Puukujanteen merkityksen väheneminen lähestymissuunnan muututtua
2. Puukujanteen ja yrittimaan sekä navetalle johtavan polun suhteiden epäselvyydet
3. Näkymät pihalta pelloille osittain kadonneet
4. Lammen katoaminen ja "paikan" ja tilan palauttaminen kivipöydän luo
5. Pihan rakennusten välisen jännitteen puuttuminen Keto navetan taa
6. Pihan liittyminen töksähtäen peltoon, puuttuva päärynätarha
7. Pysäköintipaikan hallitsevuus
8. Jkävan sillan näkyminen pihapiiriin
9. Tilustien hahmon katoaminen
10. Tilan maisemaan kiinnittävien ristikkäisen akselin täydellinen katoaminen maisemasta
11. Puron / Pukkilan ojan luonteen maisemallisen merkityksen katoaminen
12. Ojien hahmottuminen epämääräisinä
13. Navetan/näyttelyhallin ympäristön luonteettomuus

PUKKILAN KARTANOMUSEON LÄHIYMPÄRISTÖN KEHITTÄMISSUUNNITELMA

3. Puutteista, tavoitteista ja toimenpiteistä

Kartanon maisemalle oleellisia peruselementtejä ovat olleet puukujanteet. Toinen kujamme on reunustanut tilalle saapumista ja toinen, edelliselle kohtisuorana kartanon ikäänkuin paikoilleen horisontaali koordinaatistossa kiinnittänyt johtanut tilan maille. Sisääntulokujanne on menettänyt alkuperäisen toiminnallisen luonteensa ja on samalla menettänyt maisemallista merkitystään. Poikittainen kujanne taas on kadonnut kokonaan. Mahdollisuuden pitkän näkymän luomiseen esti navetan lisärakennuksen rakentaminen juuri akselin kohdalle.

Toinen vanha ja vahva elementti on puron muodostama vesiaihe, joka on myös hahmotettavissa tilan tasaiseen maastoon kiinnittäväksi koordinaatistoksi. Toisin kuin kujanteet sijoittuvat tilan suhteen keskeisesti, puro kehystää sitä. Puron perkaaminen ojaksi on kaventanut sitä ja samalla kasvillisuuden muututtua puron maisemallinen vaikutus on pienentynyt, myös rautatien ja tien vallit horisontaaleina aiheina vähentävät puron maisemallista merkitystä.

Päärakennuksen molemmat julkisivut ovat aiemmin muodostaneet kytkennän muiden rakennusten kautta maisemaan. Päärakennuksen molemmiin puoliin sijainneet pihat olivat eri luonteiset mutta tilallisesti rajatut. Koilliseen suuntautunut entinen talouspiha on kokonaan kadonnut ja päärakennus jää tässä suunnassa ilman ympäristöstä tulevaa vastakaikua irralliseksi. Juhlava julkisivu kaipaasi tuekseen symmetriaa ja jos mahdollisuutta aksiaalisuutta sekä syvempää näkymää. Etupihaan asetelmasta on enemmän jäljellä. Toinen siipirakennuksista ja aitta kehystävät pihaa, joka kuitenkin ei nykyisen kasvillisuutensa ja jäsentelynsä takia hahmotu suunnitelmalliseksi kompositioksi. Rakennusten väliset jännitteet jäävät heikoiksi.

Seuraavassa ehdotetuilla kertaluonteisilla toimenpiteillä ja hoito-ohjeilla pyritään pitämään yllä museon lähiympäristön historialle oleelliseksi muodostuneita piirteitä ottamalla niitä ikäänkuin esiin ja poistamalla niitä häiritseviä tahattomasti syntyneitä muotoja ja hoitotapoja. Tavoitteena on parantaa asetelman hahmotettavuutta. Osa keinoista on hyvinkin pieniä, esimerkiksi nurmen leikkaaminen toisin paikoin useammin ja toisin paikoin vain pari kertaa kesässä. Eri korkuinen ja laatuinen kasvusto kuitenkin luo arvokkuusvaihtelua ja lisää tilan hahmotettavuutta muodostamalla reunoja. Kertaluontoiset toimenpiteet ovat lähinnä puiden istutusta ja muutamien puiden kaatamista. Osa kaadoista voitaisiin tehdä nyt ja osa sitä mukaa kun puut ikääntyvät ja niiden kunto edellyttää toimenpiteitä. Osa istutuksista, kuten päärynäpuut, tuottaa halutun vaikutelman nopeammin, poikittaisen akselin tai sen alun istuttaminen taas tähtää tulevaisuuteen. Kun katsomme 250 vuotta taaksepäin, miksemme ajattelisi 50 vuotta eteenpäin.

Suunnitelman asiantuntijana on toiminut maisema-arkkitehti Anne Rihtniemi.

Seuraavalla aukeamalla kokonaissuunnitelma ja ilmakuva tilanteesta vuodelta 1985, joka vastaa melko hyvin myös nykytilannetta.

4. Toimenpide ja hoito ehdotukset esitettynä neljällä osa-alueella tarkasteltuina

Suunnitelman tavoitteina olevien vaikutusten selkeyttämiseksi kokonaissuunnitelma on jaettu neljään osa-alueeseen jotka muodostuvat alueen tilallisen hahmon mukaan.

ALUE 1

Puukujanne ja ojan/puron varsi

Alkuperäinen saapuminen tilalle, johon liittyy puron ylitys ja yrittämään sivuuttaminen

ALUE 2

Rakennusten väliin ja ojaan/puroon rajoittuva pihamaa

Etupiha, rakennusten muodostama pihatila ja sen liittyminen maisemaan vähemmän puron varren ja mahdollisesti päärynätarhan kautta.

ALUE 3

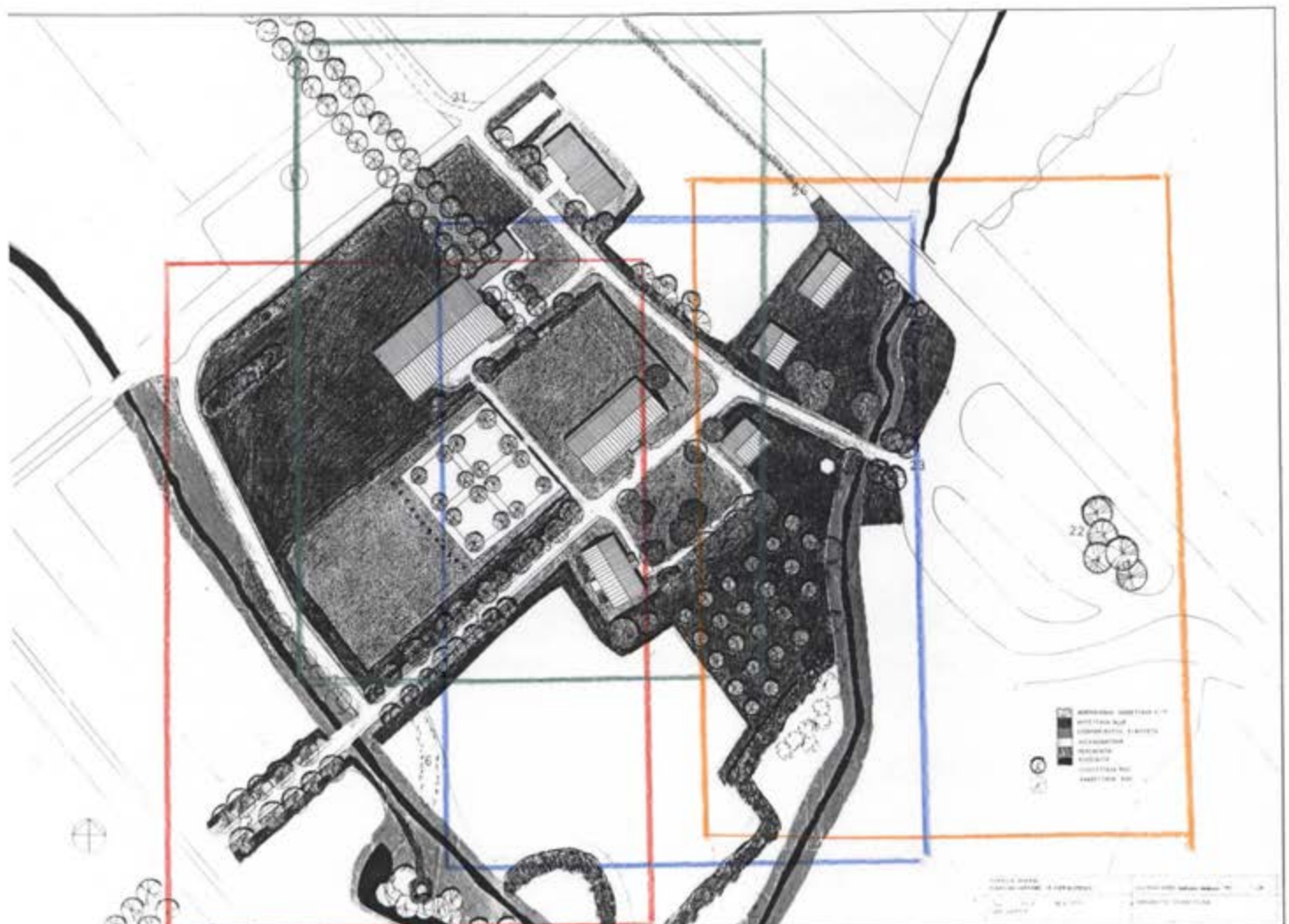
Takapiha - tilustie kartanon kohdalta.

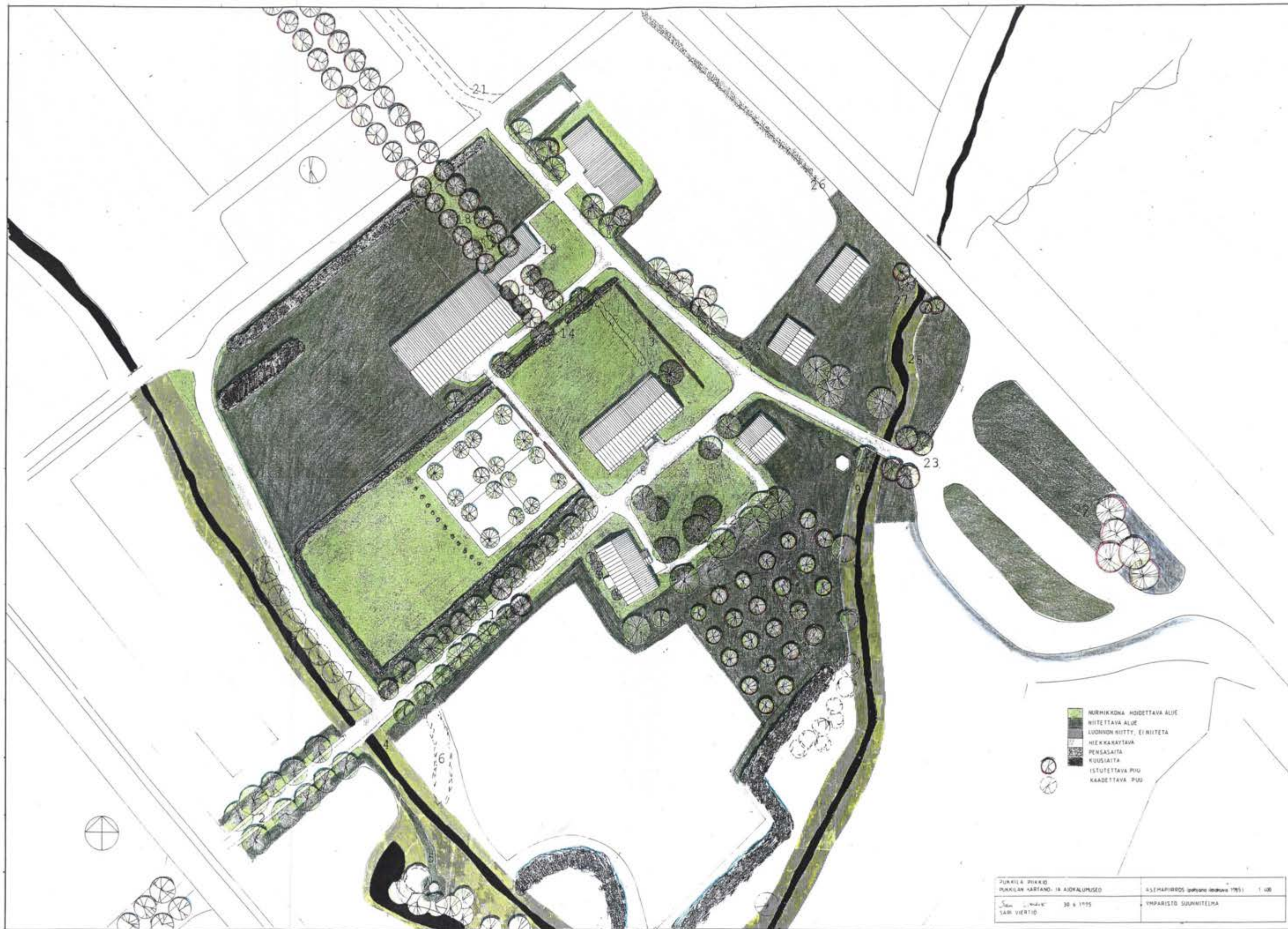
Entinen talouspiha pelloille ja maille johtavan akselin alku, jota nykyään hallitsee ja rajoittaa navetta/näyttelyrakennus ja lisärakennus. Symmetrian rikkoonnuttua etäisyyteen johtavan näkymän siirryttyä päärakennuksen määrittämän alueen ulkopuolelle entisen tilustien kohdalle on päärakennuksen rajaaman tilan hahmo vaikea määrittellä. Olemassaolevan puukujanteen kilpailijaksi muodostunut navetalle johtava käytävä joka kuitenkin syrjäyttää päärakennuksen korostaen navettaa.

ALUE 4

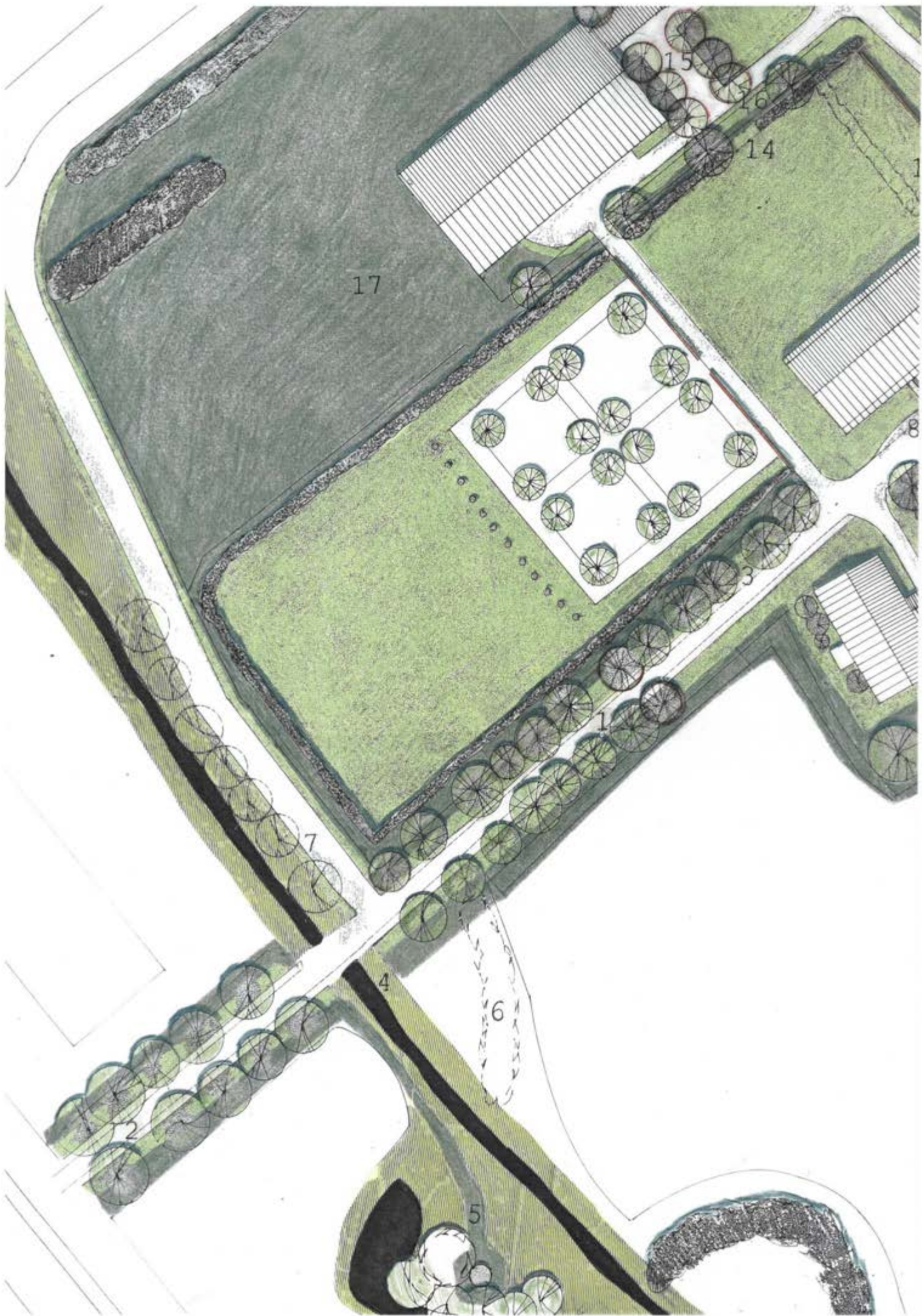
Pysäköintipaikka, saapuminen museoalueelle, puron ja tien varsi.

Pysäköintipaikan periaatteellinen liittyminen peltoaukeaan, puron ylitys ja saapuminen entistä tilustietä pitkin jolta poikkeamalla saavutaan pihalle.

Puukujanne ja ojan varsi Alkuperäinen saapuminen tilalle

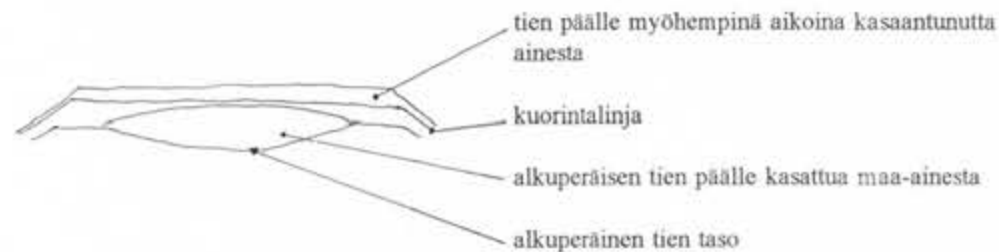
Kujanne on käyttämättömänä tuloväylänä menettänyt voimaansa, osa puista on tuhoutunut ja tie kaventunut muuttuen miltei poluksi. Myös myöhemmin tullut radan suuntainen koivurivi ja kuusiaidan pätkä vievät heikentävät sen maisemallista merkitystä. Alueen asukkaiden toimesta on vireillä ehdotus radan alikulun rakentamisesta kujanteen kohdalle. Toteutuessaan alikulku mahdollistaisi vanhan lähestymissuunnan käyttöönoton ja poistaisi käyttämättömän kujanteen ongelman. Tosin alikulun suunnittelulta edellyttää erityistä paneutumista, kohta on kulttuurihistoriallisesti vaativa samaan aikaan kun savipitoinen maaperä edellyttää raskaita rakennelmia.

Tavoitteet:

Riippumatta alikulun toteuttamisesta tulisi kujanteen merkitys kartanon entisenä sisääntuloväylänä maisemallisena elementtinä visuaalisella tasolla palauttaa.

Kujanteen pinnan palauttaminen

1. Tien aikaisempi pinnan taso ja leveys etsitään kaivamalla ja tie saatetaan sopivaan tasoon kuorimalla tien pintaa lanalla. Koneella tehtynä työ veisi 2-3 päivää ja kustannukset olisivat noin 5000 mk. Edullista olisi jos urakoitsija olisi paikallinen henkilö.

Kaaviokuva tien oletetusta rakenteesta. Kaikkea sivuilla olevaa myöhemmin lisättyä maa-ainesta ei kannata kuoria pois sillä se on helppo pitää kasvillisuudesta vapaana.

2. Rautatiepenkan kohdalla edellytettäisiin suuria massojen siirtoja. Mikäli alikulku rakennetaan ei toimenpiteisiin ylimääräisen massan siirtämisestä kannattane vielä ryhtyä. Mikäli ylikulkua ei kuitenkaan rakenneta tulisi kaivonrenkaissa kasvavien kujannepuiden tukalaa tilaa helpottaa ja entinen ylikulun mahdollistava penkka poistaa tai ainakin huomattavasti madaltaa. Ratapenkan tylyä vallia voitaisiin parantaa rakentamalla penkan eteen valeportti, joka loisi vaikutelman kujanteen jatkuvuudesta.

Kujanteen puusto ja ryytimaa suhteessa kujanteeseen

1700-luvun kartassa ryytimaa on rajoittunut suoraan sisääntulotiehen. Varsinainen kujanne näyttää alkaneen vasta ryytimaan laidasta, ryytimaan kohdalla on suurten kujannepuiden sijasta kasvanut pienempiä puita, todennäköisesti jotta auringon vapaa pääsy ryytimaalle taattaisiin. Ilmeisesti

kujanteesta on ollut kulkuyhteys ryytimaan keskikäytävälle ja toisaalta toisella puolella avautuvalle avoimelle niitylle. Kun ryytimaa perustettiin uudelleen jäivät edelliset nyanssit toteuttamatta, yhteyttä kujanteelta ryytimaalle ei ole ja ryytimaa jäätiestä etäämmäs ojan, pensasaidan ja nurmikkokaistaleen taakse.

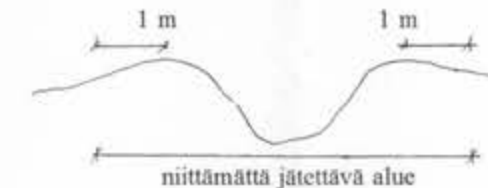
3. Kulkuyhteyttä kujanteelta olisi nykyisellään vaikea luontevasti rekonstruoida mutta alkuperäistä ajatusta voisi tuoda esiin antamalla ryytimaan kohdalla oleville puille erityismerkitystä karsimalla aikaa myöten pois huonot koivupuut ja jättämällä vain jalopuut. Uusia kujannepuita ei kohdalle pidä istuttaa ja jo istutetut siirretään muualle. Tärkeää olisi että kujanteen aloituspuut ryytimaan takareunan kohdalla olisivat vahvat ja symmetriset, mikäli tällaisia puita ei tällä hetkellä ole ne tulisi istuttaa.

Oja / puro

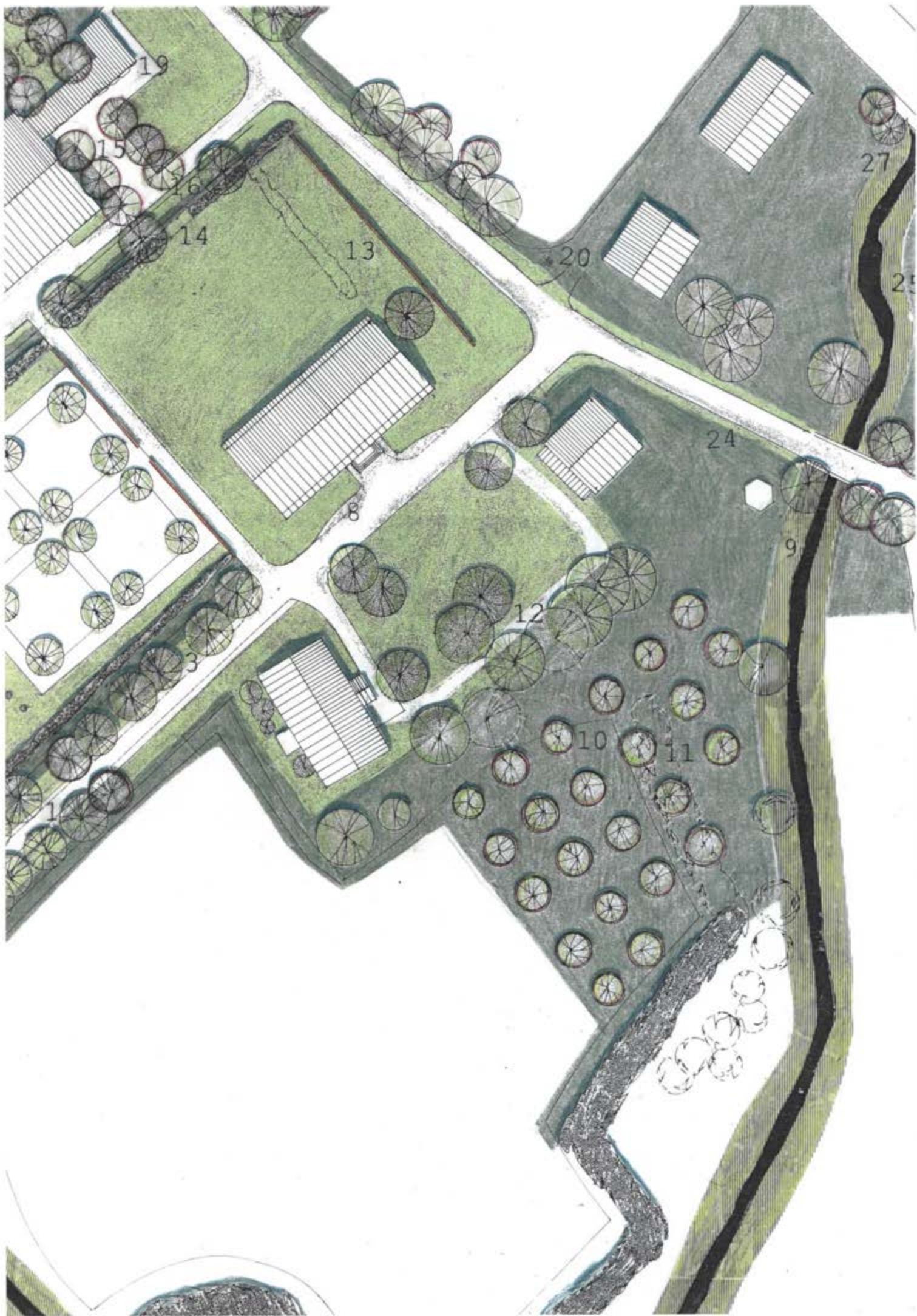
Puron merkitys maisemalle nykyisellään on pienentynyt sen tultua kaivetuksi ojaksi 1930-luvulla.

Tavoite: Saada puro esiin maiseman elementtinä ja kuljettaa kävijä sen äärelle.

4. Puron uomaa ei niitetä eikä ajeta nurmikkona vaan se saa kasvaa vapaasti luonnon niittynä. Niittämätön alue ulottuu noin metrin harjanteen lakikorosta. (kuva)

5. Kivipöydän ympäristö niitetään 2 metrin säteellä ja sille johtava polku luodaan niittämällä noin yhden metrin levyisen kaista ojan läntiselle pientareelle. Kivipöydän ympärille hankitaan pienempiä kivipaasia istuimiksi.
6. Toinen kuusiainoista kaadetaan jotta lehtipuukujanteen merkitys korostuu ja puro saadaan paremmin esiin. Kuusiainoita kaadetaan mahdollisimman tyvestä, juurakoiden annetaan olla maassa muutama vuosi jonka jälkeen ne on helppo poistaa. Juurakkojen poistamiseen saakka alue hoidetaan niittämällä, sen jälkeen se voidaan ottaa viljelyyn.
7. Huonokuntoiset koivut puronvartta kehystävältä tieltä kaadetaan. Tällä hetkellä vievät voimaa itse kujanteelta ja heikentävät ryytimaan muuten niin oivallista liittymistä viljeltyyn maisemaan.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

ALUE 2

Etupiha - Rakennusten väliin ja ojaan rajoittuva pihamaa

Pihan tämänhetkisessä tilassa alkuperäinen rakennusten välinen asetelma ja pihan tila ei hahmotu, rakennusten välinen jännite on kadonnut. Osittain asiaan vaikuttaa runsas ja suurikokoinen puusto. Samanlainen nurmi jatkuu nykyisellään koko alueen läpi ojaan asti mikä sekään ei tue pihan tilavaikutelmaa eikä näkymässä ole aiemmin oleellista puroa/ojaa.

Tavoitteet:

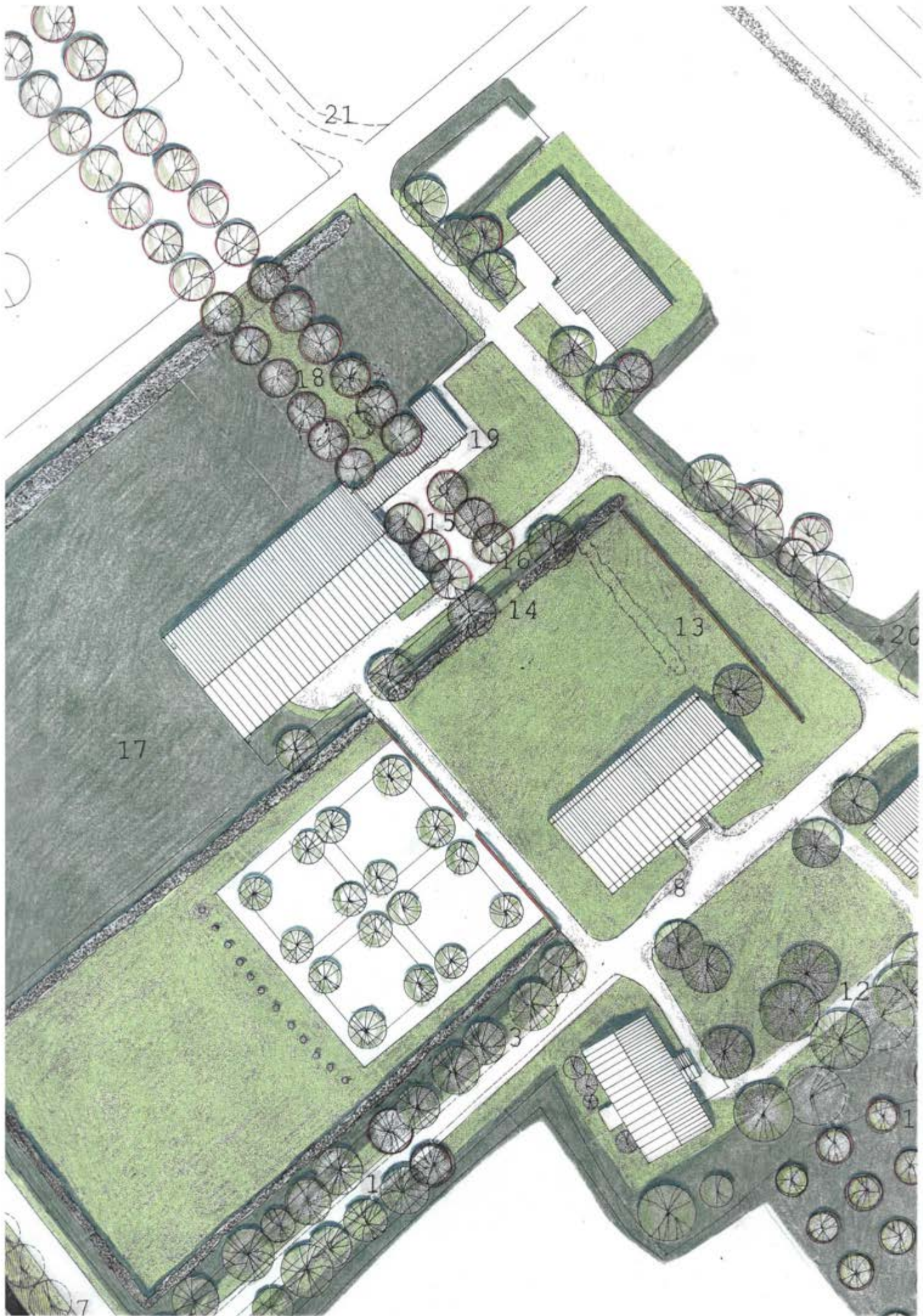
Pihatilan tunnun vahvistaminen ja hierarkian esiintuominen. Näkymien selkeyttäminen.

Pihan pinta ja raja

8. Pihan vajaa symmetria korostuu keskikohtaa korostamalla ja rajaamalla pihan muoto käytävällä. Käytävä tehdään kuorimalla nurmi pois 10-15 cm paksuudelta ja levittämällä tilalle soraa. Tällöin myös pihan tarkastelu eri suunnista aktivoituu.
9. Ojan merkitys maisemassa kasvaa ja pihan hierarkia selkiytyy erilaisella nurmen käsittelyllä. Osaa hoidetaan kuten ennenkin pihanurmena ja osa alueesta niitetään pari kertaa kesässä siimaleikkurilla. Ojan uomaa ympäristöineen ei niitetä lainkaan.
10. Viljapellon ulottaminen pihaan asti on hierarkkisesti ja historiallisesti epäilyttävä ratkaisu. Pihan eteen kuuluisi paremminkin hedelmätarha. Hedelmäpuut istutetaan riviin siten että ne niiden välistä avautuu näkymä pelloille. Puiden välinen nurmi hoidetaan niittämällä. Pello alkaa siten vasta sivurakennuksen takaa. Istutettavien hedelmäpuiden tulee olla kotimaisia omena, päärynä, luumu ja kirsikka puita. Ne voidaan istuttaa suoraan peltomaahan ilman maanparannus töitä. Hedelmätarhan perustamiskustannukset, taimi ja istutustyö 300 mk/puu yhteensä noin 7000 mk.
11. Näkymää peittävä osa kuusiaitaa kaadetaan mahdollisimman tyvestä. Juurakko jätetään aluksi maahan, muutaman vuoden kuluttua se nousee maasta helposti.

Pihan puusto

12. Vahvaa puustoa kevennetään poistamalla vanhoja sitä mukaa kun ne tulevat vaarallisiksi, istutetut vielä uudet puut siirretään muualle samoin näkymää haittaavat pensaat. Isojen puiden kannasta lähteneet vesat ja alimmat oksat karsitaan.

ALUE 3

Takapiha - tilustie kartanon kohdalta

Päärakennuksen takainen alue on sekava ja poikkeaa eniten menneistä vaiheista. Alueen suhdetähtä rakennukseen on hallitsematon ja puutteellinen. Päärakennuksen ikkunoista avautuva näköala on vaatimaton.

Tavoite: Muodostaa viitteitä menneestä tilanteesta, aksiaalisuudesta ja näkymän avautumisesta tilalle päin. Muodostaa mielikuvaa tilan aikaisemmissa vaiheissa sen kokonaisuudelle niin oleellisesta sisääntulo kujanteelle poikittaisesta akselista, joka tätä nykyä on täysin kadonnut.

Navetalle päärakennukselta johtava käytävä on nykyisellään ylikorostunut suhteessa kujanteeseen. Tilanne paranee kujanteen kunnostuksella (ALUE 1).

13. Symmetrian luominen rakennuksen taustalle käytäväjärjestelyin ei ole perusteltua, koska käytävä ei johtaisi minnekään. Sen sijaan symmetriaa ja alkavaa akselia voidaan pohjustaa rakentamalla ryytimaata ja samalla rakennuksen taustaa rajaavan aidan kaltainen aita myös oikealle puolelle rakennuksen taustaa. Samalla aita auttaa antamaan hahmoa hahmoaan menettäneelle tilustielle. Pensasaitaa jatketaan täyttämään etureunaan muodostuva aukko.
14. Akselia ja symmetriaa korostamaan tehdään pensasaitaan aukko, jonka kohdalta kujanne alkaa.
15. Alkuperäisen akselin palauttaminen puiden latvusrivistönä antaa paikalle ryhtiä ja ikäänkuin kiinnittää tilan paikoilleen myös toisessa suunnassa. Hävinnyttä akselia markkeeraamaan istutettava puurivistö voisi olla esim. jalavaa. Rivistöä voidaan jatkaa pellolle vanhan kartan osoittamalla tavalla pitkäksi akseliksi joka päättyisi teollisuushallin edustalle suojaistutukseen (puoliympyrä?). Se ettei kujanne johda minnekään eteenpäin, ei ole ongelma sillä jos tarkastellaan kujannetta historiallisesti on se aina johtanut poluille jotka ovat hajaantuneet tilan maille. Hanke voitaisiin toteuttaa EU-tuen avulla mikäli se sopisi aluetta viljelevälle maanviljelijälle. EU-tuen ansiosta kujanne ei tuottaisi taloudellista menetystä viljelijälle. Kujanteen istutuskustannukset ovat suurempia taimia käytettäessä 700 mk/puu ja pienillä taimilla 300 mk/puu. Istutustyön toteuttaja voisi olla jokin kotiseutuyhdistys tms.

Lyhyenä osuutenakaan ei kujanne ainakaan huononna vallitsevaa tilannetta. Tällä hetkellä kujanteen katkaisee ikävällä tavalla navetan sinänsä vaatimaton mutta erittäin kriittisessä kohdassa sijaitseva lisärakennus. Kuitenkin jos ajatellaan 30 vuotta eteenpäin saattaa aivan toisenlainen lisärakennus olla silloin tarpeen ja nykyinen voitaisiin purkaa huonokuntoisena. mikäli myös jalavat olisivat jo 30- vuotiaita olisi maisema kokonaisuus kohentunut huomattavasti.

16. Ojien ja pensasaitojen kohdalla nurmi niitetään, tiehen rajautuen kuitenkin kapea kaista käsitellään nurmena.
17. Navetan takainen alue hoidetaan niittynä ja se niitetään pari kolmekertaa kesässä.
18. Mahdollisesti istutettavan kujanteen kohdalla on kuitenkin nurmea.
19. Navetan lisärakennuksen maisemoimiseksi sen seinustalle istutetaan jotain köynnöstä esimerkiksi villiviintä (ei kuitenkaan humalaa).

Tilustie

Aiemmin yhtenäisenä tilan läpi kulkenut tilustie on pilkkoutunut useiksi erilaisiksi pätkiksi; osaksi pysäköintialuetta, kartanolle johtavaksi päätieksi. Takapihaksi laajentunut osa navetan, varastojen ja vahtimestarin asunnon kohdalla päättyy teollisuustielle johtavaan poikittiehen ilman pellolle johtavaa loppuaan.

Tavoitteet: Vahvistaa vaikutelmaa kartanon ohittavasta yhtenäisestä tien pätkästä ja vähentää tilatonta vaikutelmaa erityisesti takapihan kohdalta.

Päärakennuksen päädyn kohdalla tietä rajaa aita joka rakennetaan pääasiassa puutarhaa kehystämään ja kadonnutta symmetriaa luomaan. Loppuosa tiestä rajautuu taas nurmikkoon ja sitä seuraavaan niitettävään alueeseen.

20. Aittojen kohdalla nurmi niitetään korkeampi niityn reuna rajaa tien selkeämmin kuin nykyinen kulunut nurmi.
21. Pellon kohdalla tilustie nykyisellään päättyy heikkoon traktoritiehen. Tien jatkuvuus säilyy jos tiellä edelleen ajetaan traktorilla. Mikäli kujanne toteutetaan pellolle jatkuvana. Voitaisiin kuitenkin ajo siirtää kujanteeseen siten että nykyinen tien pohja voitaisiin ottaa viljelyyn, näin kujanteen aiheuttama häiriö pellolla pienenis.

Pysäköintipaikka, saapuminen museoalueelle, puron ja teiden varret

Pysäköinti kenttä laaja ja ankea. saapuminen museoalueelle töksähtävä.

Tavoitteet:

Saada pysäköintipaikka vaikuttamaan pienemmältä ja erottaa sitä museomiljööstä. Saada puro maisemallisesti merkitsevämmäksi.

22. Pysäköintipaikalle istutetaan yksi vahva puuryhmä, esim. 5 saarnea. Ne sijoitetaan suhteessa maisemaan, ei siis ei pysäköintipaikan linjoja myötäillen tai korostaen. Suuri puuryhmä tulee aikanaan saamaan pysäköintipaikan näyttämään pienemmältä. Puut sijoitetaan siten että ne samalla peittävät näkymässä ei toivottuja osia asteltaessa pois päin kartanolta. Puiden tarkka paikka määritellään paikalla. Kustannukset noin 700 mk/puu yhteensä 3500 markka. Käytettäessä pieniä taimia jäävät kustannukset alle puoleen.

23. Kartanolle johtavan tien suuta muotoillaan pysäköintipaikan kohdalta uudelleen ja kulun kapeimpaan kohtaan istutetaan muutama puu riviin. Nämä puut toistavat historiallista aihetta, puiden läsnäoloa saavuttaessa kartanolle.

Molemmat edellä mainitut istutukset ovat epähistoriallisia mutta niiden perustelut tulevat nykytilanteen vaatimuksista.

24. Sillan jälkeen tien reuna käsitellään yhden metrin leveydeltä nurmena ja loppu on pari kolmekertaa kesässä niitettävää aluetta.

25. Puron uoma jätetään niittämättä kokonaan. Katso kaavio edellä.

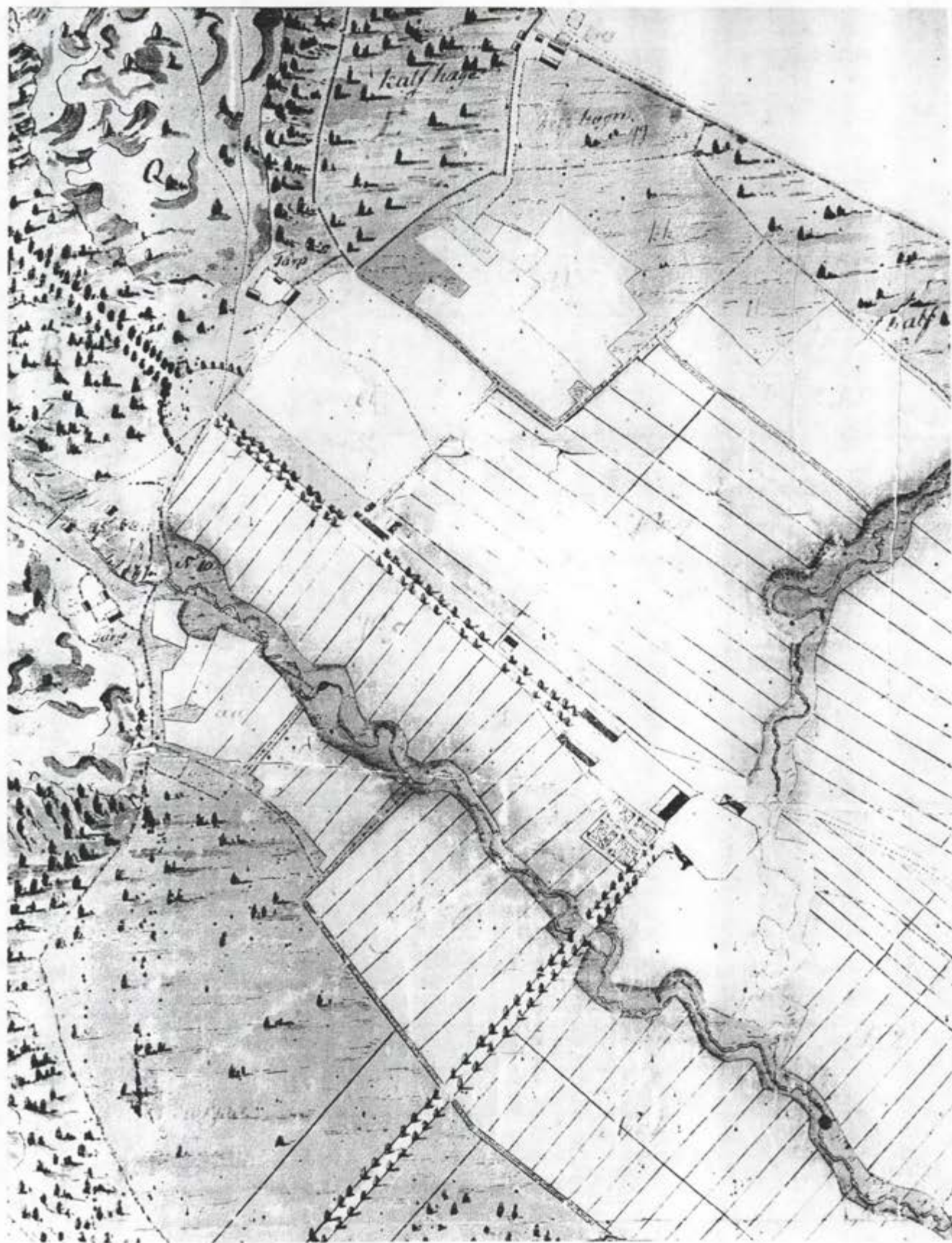
Teollisuus tien varret

Tavoite: Antaa peltomaiseman jatkua tien katkaisevasta vaikutuksesta huolimatta.

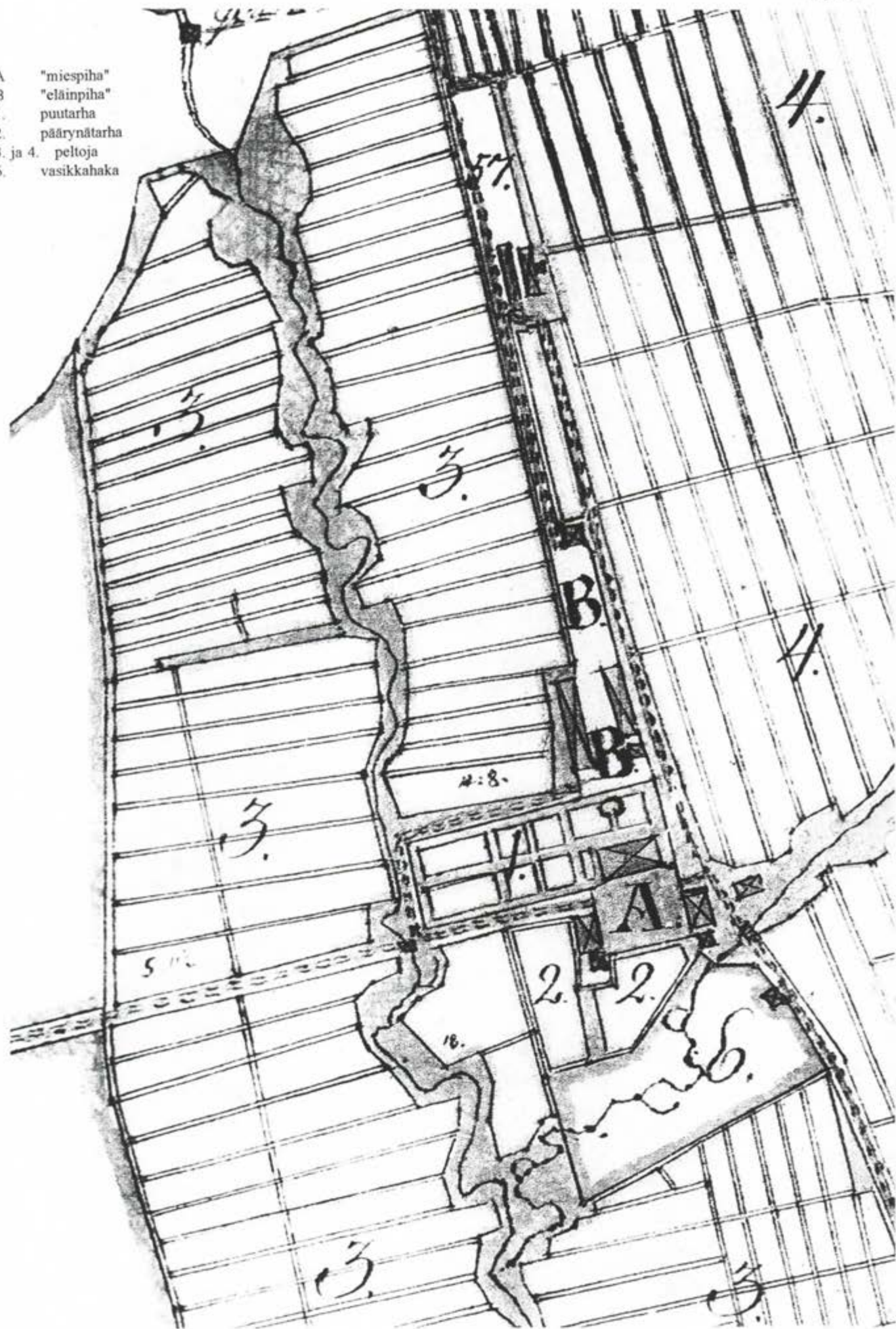
26. Olemassaoleva koripajuaita leikataan aivan tyvestä poikki noin joka neljäs vuosi.

27. Tien varteen puron ylittävän sillan kohdalle istutetaan muutamia tavallisia suomalaisia pajuja.

1762

- A "miespiha"
 B "eläinpiha"
 1. puutarha
 2. päärynätarha
 3. ja 4. peltoja
 6. vasikkahaka

Suunnitelma Pukkilan kartano- ja ajokalumuseon lähiympäristön parantamiseksi

LÄHIAJAN TAVOITTEET 1996-97

Sari Viertiö
Marja Ivars
22.1.1996

KOPIO

ALUE 1: Puukujanne ja ojan/puron varsi

Alkuperäinen saapuminen tilalle

Kujanne on käyttämättömänä tuloväylänä menettänyt voimaansa, osa puista on tuhoutunut ja tie kaventunut muuttuen miltei poluksi. Myös myöhemmin tullut radan suuntainen koivurivi ja kuusiaidan pätkä vievät heikentävät sen maisemallista merkitystä. Alueen asukkaiden toimesta on vireillä ehdotus radan alikulun rakentamisesta kujanteen kohdalle. Toteutuessaan alikulku mahdollistaisi vanhan lähestymissuunnan käyttöönoton ja poistaisi käyttämättömän kujanteen ongelman. Tosin alikulun suunnittelulta edellyttää erityistä paneutumista, kohta on kulttuurihistoriallisesti vaativa samaan aikaan kun savipitoinen maaperä edellyttää raskaita rakennelmia.

1. Tavoite:

Riippumatta alikulun toteuttamisesta tulisi kujanteen merkitys kartanon entisenä sisään tuloväylänä maisemallisena elementtinä visuaalisella tasolla palauttaa. Kujanteen pinnan palauttaminen.

Tien aikaisempi pinnan taso ja leveys etsitään kaivamalla ja tie saatetaan sopivaan tasoon kuorimalla tien pintaa lanalla. Koneella tehtynä työ veisi 2-3 päivää ja kustannukset olisivat noin 5000 mk. Edullista olisi jos urakoitsija olisi paikallinen henkilö.

tien päälle myöhempinä aikoina kasaantunutta ainesta

kuorintalinja

alkuperäisen tien päälle kasattua maa-ainesta

alkuperäinen tien taso

Kaaviokuva tien oletetusta rakenteesta. Kaikkea sivuilla olevaa myöhemmin lisättyä maa-ainesta ei kannata kuoria pois sillä se on helppo pitää kasvillisuudesta vapaana.

Tie työstetään edellä kuvatulla tavalla puron ylittävän sillan yli kohtaan silta vielä ylittäen. Loppu osa jätetään toistaiseksi käsittelemättä.

ENTO JATKO HOITU

2. Tavoite: Saada puro esiin maiseman elementtinä ja kuljettaa kävijä sen äärelle.

Puron merkitys maisemalle nykyisellään on pienentynyt sen tultua kaivetuksi ojaksi 1930-luvulla.

Puron uomaa ei niitetä eikä ajeta nurmikkona vaan se saa kasvaa vapaasti luonnon niittynä. Niittämätön alue ulottuu noin metrin harjanteen lakikorosta. (kuva)

1 m

1 m

niittämättä jätettävä alue

Kivipöydän ympäristöⁿ niitetään 2 metrin säteellä ja sille johtava polku luodaan niittämällä noin yhden metrin levyisen kaista ojan läntiselle pientareelle. Kivipöydän ympärille hankitaan pienempiä kivipäisiä istuimiksi.

Kivipöydän ympäristö niitetään paikalla kasvavien tuomipihlajapensastojen muotoa seuraten aukioksi pöydän ympärille. Kaikki pajut poistetaan, huonokuntoiset koivut kaadetaan siten, että jäljelle jää 2-3 koivua. Kaikki jalopuuntaimet jätetään kasvamaan paitsi lähin alle kahden metrin päässä kivipöydästä oleva tammen taimi poistetaan. Kuusista huonokuntoisimmat poistetaan, ainakin saarekkeen eteläisiin kuusi kaadetaan.

Puron ylittävän kivisillan reunoista leikataan korkea kasvullisuus siten että kivisilta tulee paremmin esiin.

ALUE 2: Etupiha - rakennusten väliin ja ojaan rajoittuva pihamaa

Pihan tämänhetkisessä tilassa alkuperäinen rakennusten välinen asetelma ja pihan tila ei hahmotu, rakennusten välinen jännite on kadonnut. Osittain asiaan vaikuttaa runsas ja suurikokoinen puusto. Samanlainen nurmi jatkuu nykyisellään koko alueen läpi ojaan asti mikä sekään ei tue pihan tilavaikutelmaa eikä näkymässä ole aiemmin oleellista puroa/ojaa.

3. Tavoite:

Pihatilan tunnun vahvistaminen ja hierarkian esiintuominen. Näkymien selkeyttäminen.
Pihan pinta ja raja.

Pihan vajaa symmetria korostuu keskikohtaa korostamalla ja rajaamalla pihan muoto käytävällä. Käytävä tehdään kuorimalla nurmi pois 10-15 cm paksuudelta ja levittämällä tilalle soraa. Tällöin myös pihan tarkastelu eri suunnista aktivoituu.

Käytävä tehdään pihan kaakkoislaitaa rajaavan jalopuista koostuvan puurivin ulkopuolelle. Sen muodolla ja käytävien suunnilla korostetaan rakennusten asettelulla luotua valeperspektiivivaikutelmaa. Käytävän leveys ja tarkka sijainti määritellään paikalla.

Ojan merkitys maisemassa kasvaa ja pihan hierarkia selkiytyy erilaisella nurmen käsittelyllä. Osa hoidetaan kuten ennenkin pihanurmena ja osa alueesta niitetään pari kertaa kesässä siimaleikkurilla. Ojan uomaa ympäristöineen ei niitetä lainkaan. Nurmena hoidettava alue ulottuu kuitenkin aitan ympäri kaivolle saakka. Niittämätön alue noudattaa korkeuskäyrää rajoittuen töyrään alapuoleiseen osaan ulottuen lähteistä lähteisiin ojiin.

Hedelmätarhan perustaminen

Viljapellon ulottaminen pihaan asti on hierarkkisesti ja historiallisesti epäilyttävä ratkaisu. Pihan eteen kuuluisi paremminkin hedelmätarha. Hedelmäpuut istutetaan riviin siten että ne niiden välistä avautuu

näkymä pelloille. Puiden välinen nurmi hoidetaan niittämällä. Pello alkaa siten vasta sivurakennuksen takaa. Istutettavien hedelmäpuiden tulee olla kotimaisia omena, päärynä, luumu ja kirsikka puita. Ne voidaan istuttaa suoraan peltomaahan ilman maanparannus töitä. Hedelmätarhan perustamiskustannukset, taimi ja istutustyö 300 mk/puu yhteensä noin 7000 mk.

Hedelmäpuut istutetaan viuhkan muodostaviin riveihin, siten että viuhkan muoto tukee valeperspektiiviä. Reunimmainen rivi jatkaa sivurakennuksen fasadin linjaa. Hedelmätarhan ja pellon väliin voidaan tarvittaessa perustaa kasvimaata. Istutettavaksi voitaisiin ajatella päärynätarhaa, jossa kokeiltaisiin erilaisia lajikkeita esim. Elokuun päärynä (peruslajike, makea), Bessemjanka (Makeahko, tarvitsee pölyttäjän), Forssin päärynä (kestävä, hyvä pölyttävä), Olga (kestävä, kaunis syysväri), Tonkovjatka (kookas, mausteinen, kestävä), Tuorlan päärynä (maukas, pieni, yleinen suomalainen kanta), Yleinen suomalainen päärynä (pienehkö, mausteinen). Edellä mainitut lajikkeet saatavissa mm. Hirvensalmen taimistosta p. 955-71567.

Varsinaiset vanhat
päärynälajikkeet:

Aunen päärynä
Tohtorin päärynä
Ahtialan punapäärynä
Mäkisen päärynä
Yleinen suomalainen päärynä
Kustavi
Flemish beauty

Kuusiaita jätetään paikoilleen. Sillä se suojaa istutettavaa hedelmätarhaa tuulelta ja toisaalta sen kohdalta avautuva näkymä on rauhaton teollisuushallien ja muiden uusien rakennelmien ilmaannuttua maisemaan. Myös kuusiainan takaiset pihdat jätetään toistaiseksi.

Pihan puusto

Vahvaa puustoa kevennetään poistamalla vanhoja koivuja sitä mukaa kun ne tulevat vaarallisiksi, istutetut vielä uudet puut siirretään muualle samoin näkymää haittaavat pensaats. Isojen puiden kannasta lähteneet vesat ja alimmat oksat karsitaan.

Pois siirretään erityisesti vasta istutetut havupuut ja muutamat pensaats, jotka määritellään paikalla. Nuori mänty kaadetaan. Koivuja kaadetaan sitä mukaa kun ne tulevat liian vanhoiksi.

ALUE 3 : Takapiha - tilustie kartanon kohdalta

Päärakennuksen takainen alue on sekava ja poikkeaa eniten menneistä vaiheista. Alueen suhdepäärakennukseen on hallitsematon ja puutteellinen. Päärakennuksen ikkunoista avautuva näköala on vaatimaton.

Koripajuaita katkaisee kujanteen aikaisemmin luoman suunnan ja näkymien avautumisen pohjoiseen pelloille peittäen samalla teollisuusrakennukset näkyvistä. Tilarakenteen kannalta olisi kuitenkin oikeampaa siirtää suojaistus heti tehdasrakennuksen taakse ja avata näkymä pellolle. Ensivaiheessa koripaju aita katkaistaan juurakko poistetaan ja poistetun materiaalin hyödyntämisestä suojaistutuksena neuvotellaan tehtaan kanssa.

Museon vahtimestarin kokemuksen mukaan korkea heinä ojissa lisää oleellisesti vesimyyräkantaa joka taas käytävillään romahduttaa ojien pientareet. Toisaalta lisääntynyt myyräkanta houkuttelee paikalle kyykkääreitä. Navetan takainen alue hoidetaan niittynä ja se niitetään pari kolme kertaa kesässä.

Mikäli vahtimestarille sopii, siirretään navetan takainen kasvimaata vähitellen sivurakennuksen päädystä katsoen tulevan luumutarhan eteläpuolelle. Komposti siirretään nykyisestä paikastaan sisääntulon läheisyydestä puron varresta navetan taakse, mikäli paikalle saadaan sujumaan ajo traktorilla.

Navetan lisärakennuksen maisemoimiseksi sen seinustalle istutetaan jotain köynnöstä esimerkiksi villiviintä (ei kuitenkaan humalaa).

Tilustie

Aiemmin yhtenäisenä tilan läpi kulkenut tilustie on pilkkoutunut useiksi erilaisiksi pätkiksi; osaksi pysäköintialuetta, kartanolle johtavaksi päätieksi. Takapihaksi laajentunut osa navetan, varastojen ja vahtimestarin asunnon kohdalla päättyy teollisuustielle johtavaan poikkitiehen ilman pellolle johtavaa loppuaan.

4. Tavoite:

Vahvistaa vaikutelmaa kartanon ohittavasta yhtenäisestä tien pätkästä ja vähentää tilatonta vaikutelmaa erityisesti takapihan kohdalta.

Päärakennuksen päädyn kohdalla tietä rajaa aita joka rakennetaan pääasiassa puutarhaa kehystämään ja kadonnutta symmetriaa luomaan. Loppuosa tiestä rajautuu taas nurmikkoon ja sitä seuraavaan niitettävään alueeseen.

Aittojen kohdalla nurmi niitetään korkeampi niityn reuna rajaa tien selkeämmin kuin nykyinen kulunut nurmi. Oja aittojen luoteispuolella niitetään parikertaa kesässä.

ALUE 4: Pysäköintipaikka, saapuminen museoalueelle, puron ja teiden varret

Pysäköinti kenttä laaja ja ankea. Saapuminen museoalueelle töksähtävä.

5. Tavoite:

Saada pysäköintipaikka vaikuttamaan pienemmältä ja erottaa sitä museomiljööstä. Saada puro maisemallisesti merkitsevämmäksi.

Pysäköintipaikalle istutetaan yksi vahva puuryhmä, esim. 5 saarnea. Ne sijoitetaan suhteessa maisemaan, ei siis ei pysäköintipaikan linjoja myötäillen tai korostaen. Suuri puuryhmä tulee aikanaan saamaan pysäköintipaikan näyttämään pienemmältä. Puut sijoitetaan siten että ne samalla peittävät näkymässä ei toivottuja osia asteltaessa pois päin kartanolta. Puiden tarkka paikka määritellään paikalla. Kustannukset noin 700 mk/puu yhteensä 3500 markka. Käytettäessä pieniä taimia jäävät kustannukset alle puoleen.

Kartanolle johtavan tien suuta muotoillaan pysäköintipaikan kohdalta uudelleen ja kulun kapeimpaan kohtaan istutetaan muutama puu riviin. Nämä puut toistavat historiallista aihetta, puiden läsnäoloa saavuttaessa kartanolle. Molemmat edellä mainitut istutukset ovat epähistoriallisia mutta niiden perustelut tulevat nykytilanteen vaatimuksista.

Sillan jälkeen tien reuna käsitellään yhden metrin leveydeltä nurmena ja loppu on pari kolmekertaa kesässä niitettävää aluetta. Uusi niittämättä jätettävän ja nurmena hoidettavan raja on korkeuskäyrän mukainen kuitenkin siten että kaivon ympärys käsitellään nurmena (katso kartta).

Puron uoma jätetään niittämättä kokonaan. Katso kaavio edellä.

piiska leikkeen korostus

Teollisuus tien varret

6. Tavoite:

Antaa peltomaiseman jatkua tien katkaisevasta vaikutuksesta huolimatta.

Olemassaoleva koripajuaita leikataan aivan tyvestä poikki noin joka neljäs vuosi. Tien varteen puron ylittävän sillan kohdalle istutetaan muutamia tavallisia suomalaisia pajuja.

MYÖHEMMÄT TAVOITTEET

Tavoite:

Muodostaa viitteitä menneestä tilanteesta, aksiaalisuudesta ja näkymän avautumisesta tilalle päin. Muodostaa mielikuvaa tilan aikaisemmissa vaiheissa sen kokonaisuudelle niin oleellisesta sisääntulo kujanteelle poikittaisesta akselista, joka tätä nykyä on täysin kadonnut.

Navetalle päärakennukselta johtava käytävä on nykyisellään ylikorostunut suhteessa kujanteeseen. Tilanne paranee kujanteen kunnostuksella (ALUE 1).

Symmetrian luominen rakennuksen taustalle käytäväjärjestelyin ei ole perusteltua, koska käytävä ei johtaisi minnekään. Sen sijaan symmetriaa ja alkavaa akselia voidaan pohjustaa rakentamalla ryyti-maata ja samalla rakennuksen taustaa rajaavan aidan kaltainen aita myös oikealle puolelle rakennuk-sen taustaa. Samalla aita auttaa antamaan hahmoa hahmoaan menettäneelle tilustielle. Pensasaitaa jatketaan täyttämään etureunaan muodostuva aukko.

Akselia ja symmetriaa korostamaan tehdään pensasaitaan aukko, jonka kohdalta kujanne alkaa.

Alkuperäisen akselin palauttaminen puiden latvusrivistönä antaa paikalle ryhtiä ja ikäänkuin kiinnittää tilan paikoilleen myös toisessa suunnassa. Hävinnyttä akselia markkeeraamaan istutettava puurivistö voisi olla esim. jalavaa. Rivistöä voidaan jatkaa pellolle vanhan kartan osoittamalla tavalla pitkäksi akseliksi joka päättyisi teollisuushallin edustalle suojaistutukseen (puoliympyrä?). Se ettei kujanne johda minnekään eteenpäin, ei ole ongelma sillä jos tarkastellaan kujannetta historiallisesti on se aina johtanut poluille jotka ovat hajaantuneet tilan maille. Hanke voitaisiin toteuttaa EU-tuen avulla mikäli se sopisi aluetta viljelevälle maanviljelijälle. EU-tuen ansiosta kujanne ei tuottaisi taloudellista menetystä viljelijälle. Kujanteen istutuskustannukset ovat suurempia taimia käytettäessä 700 mk/puu ja pienillä taimilla 300 mk/puu. Istutustyön toteuttaja voisi olla jokin kotiseutuyhdistys tms.

Lyhyenä osuutenakaan ei kujanne ainakaan huononna vallitsevaa tilannetta. Tällä hetkellä kujanteen katkaisee ikävällä tavalla navetan sinänsä vaatimaton mutta erittäin kriittisessä kohdassa sijaitseva lisärakennus. Kuitenkin jos ajatellaan 30 vuotta eteenpäin saattaa aivan toisenlainen lisärakennus olla silloin tarpeen ja nykyinen voitaisiin purkaa huonokuntoisena. mikäli myös jalavat olisivat jo 30-vuotiaita olisi maisema kokonaisuus kohentunut huomattavasti.

Pellon kohdalla tilustie nykyisellään päättyy heikkoon traktoritiehen. Tien jatkuvuus säilyy jos tiellä edelleen ajetaan traktorilla. Mikäli kujanne toteutetaan pellolle jatkuvana. Voitaisiin kuitenkin ajo siirtää kujanteeseen siten että nykyinen tien pohja voitaisiin ottaa viljelyyn, näin kujanteen aiheuttama häiriö pellolla pienenesi.

PUKKILAN KARTANO- JA AJOKALUMUSEO

Kesän 2000 korjaus- ja huoltotyöt:

Päärakennus

Vesikatto: Paanukaton tervaus irronnut ja haalistunut.

Kattopinnan käsittely puunsuoja-aineella, (Pinotex-extra)
60 % mustaa + 40 % ruskeaa.

Ikkunat: Kattoikkunarakenne vuotaa, (pihan puolella), 2 kpl

Ikkunakarmi ja -penkki tiivistetään piellä tms.
(Tremco 321, monomer, ikkunalasituskitti tai pellavaöljy-
lasituskitti.)

Radanpuoleisen ikkunankarmin lahot osat tai tarvittaessa koko
karmi uusitaan vanhan mallin mukaisesti. Uusi ikkunapenkki
on jo hankittu kohteeseen.

Ikkunoiden vesipellitykset tarkistetaan.

Kattoikkunoiden peltikattojen maalaus irronnut osittain.

Vanhan irtoavan maalin poisto, puhdistukset, pesu ja uudelleenmaalaus grafiittimaalilla. Samalla tarkistetaan pellitysten saumat ja korjataan mahdolliset vauriot.

Kattorakenteet:

Kattotuolien parrujen ja vinotukien poikkimenneet puutapit uusitaan. Kaikki puuliitokset tarkistetaan ja korjataan tai vahvistetaan puutapein, pulteilla tai nauloilla kohteesta riippuen.

Sisäseinä: Eteisen ja keittiön välinen seinä lahonnut alaosastaan.

Alimman hirren vaihto ja pintarakenteiden korjaus ennalleen.

Sivurakennus

Vesikatto:

Radanpuoleisessa lappeessa vesivuoto

Vuotokohta avataan, aluskatteen vauriot korjataan ja kattopinta korjataan ehjillä vastaavanlaisilla kattotiilillä.

Terassiaitta

Vesikatto:

Pihan puoleisen lappeen räystäällä vesivuoto, (vesi valuu ulko-
seinälle).

Vuotokohta avataan, aluskatteen vauriot korjataan ja katto-
pinta korjataan ehjillä vastaavanlaisilla kattotiilillä.

Ajokalumuseo

Vesikatto: Peltikatteen maalaus kulunut huonoksi.

Irtoavan maalin poisto, puhdistukset, pesu ja uudelleenmaala-
us grafiittimaalilla.

Rakennusmestari Kari Gröndahl

Helsinki 2000-11-14

Pukkilan kartano Kattokehikon liitoksen korjaaminen

Vauriokuvaus:

Päätyosuuksilla alempi vaakapuu on irronnut mansardikaton pystyosuuden selkäpuusta. Osa tappiliitoksista on kokonaan irti. Joissakin liitoksissa on tappi taipunut, eli liitos on rikkoutumassa. Vaurio johtuu puisten rakenteiden vuosikymmenten mukana tapahtuvasta heikkenemisestä

Alunperin yläpohjan rakenteet ovat olleet niin hyväkuntoisia, että yläpohjan varassa oleva pitkittäinen kannattaja on kannattanut huomattavaakin osaa katon kuormasta.

Siis sivukolmiossa pystypuukin on kantanut vesikaton kuormaa. Nyt kun vähitellen yläpohjan rakenteet ovat heikentyneet, ja näin ollen taipuneet pitkittäispuun alla, niin kuorma vesikatolta on siirtynyt suuremmassa määrin mansardikaton pystyosan selkäpuulle.

Tämä on aiheuttanut pienen momentin ko. selkäpuulle, ja näin ollen on vaakapuun päiden liitoksille syntynyt alkuperäistä suurempi rasitus.

Tätä heikkenemistä puu edelleen vuosikymmenten / vuosisatojen mukana valitettavasti jatkaa.

Tässä esitetyllä korjaustavalla päästään kymmeniä vuosia eteenpäin.

Koska mansardikaton pystyosan selkäpuu ei ole taipunut / pullistunut ulospäin, niin korjaustoimenpiteeksi riittää tässä vaiheessa uuden "taipumatilanteen vakauttaminen".

Korjaustoimenpiteet:

Työ tehdään aina yhdessä kehikossa kerrallaan.

- vastakkaiset mansardikaton pystyosan selkäpuut työnaikaisesti tuetaan vaakaan liinalla tai "surrausköydellä". Työnaikainen vetovoima ei saa ylittää 100 kg:n voimaa.
- katkaistaan vaakapuu "polviliitosmaisesti" kaavion mukaisesti työmaalla sovitusta mahdollisimman huomaamattomasta paikasta
- vaurioitunut vaakapuun ja mansardikaton pystyosan selkäpuun välinen liitos irroitetaan poistamalla puutappi, ja muuten puuosia turhaan rikkomatta
- irroitettu vaakapuun osuus työnnetään selkäpuun varaukseen mahdollisimman syvälle
- palautetaan edellä mainittu tappiliitos sijoittamalla liitokseen hiukan (= noin 5mm, eli löysät pois) alkuperäistä suurempi puutappi. Hiukan suurennettu puutapin reikä sijoitetaan alkuperäisen paikan sisäpuolelle kaavion mukaisesti.

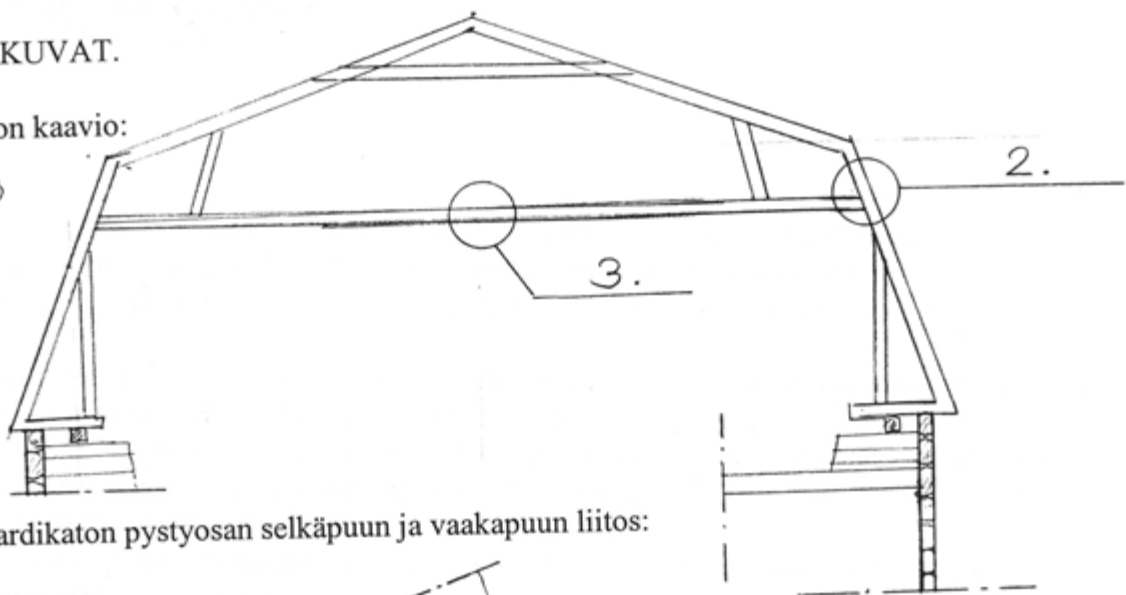
- vaakapuun keskialueen "polviliitokseen" porataan kolme uutta 30 mm:n tappireikää
- asennetaan puutapit
- polviliitokseen syntyneisiin vaakapuun "venymisväleihin" asennetaan täytepalat mahdollisimman huomaamattomasti
- irroitetaan työnaikainen tukiliina / surrausnaru

HUOM: Uusina tappeina käytetään tammitappeja.

KAAVIOKUVAT.

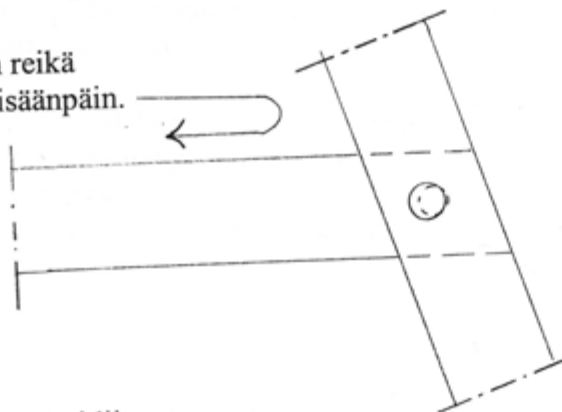
1. Kehikon kaavio:

~ 1:100

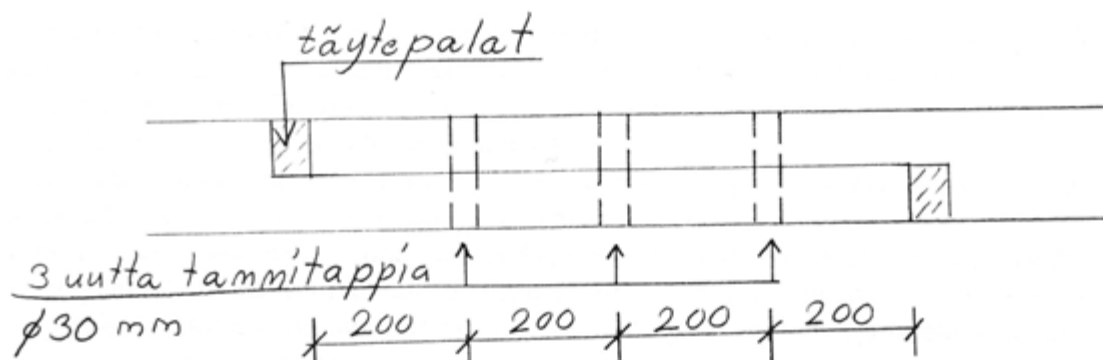

2. Mansardikaton pystyosan selkäpuun ja vaakapuun liitos:

Uusi tapin reikä laajenee sisäänpäin.

3. Vaakapuun uusi liitos:

Eero Pöyry

Pukkilan kartano- ja ajokalamuseo
Reino Pietarinen
Littoistentie 128
21500 PIIKKIÖ

13.1.2000

1

Museovirasto
Lea Värtinen
PL 913
00101 HELSINKI

→ Marja Ines

KORJAUSTARPEET PUKKILASSA

PÄÄRAKENNUS

Vesikatto ja Kattoikkunat

Kattoikkunoiden peltikaton maali on karissut pois.

Toimenpide-ehdotus: *Peltikaton maali poistettava, saumat tarkistettava ja kattopelti maalattava uudelleen.*

Kaksi pihanpuoleista kattoikkunaa (portaiden yläpuolinen ja radanpuoleinen) vuotaa vettä ullakolle.

Toimenpide-ehdotus: *Portaiden yläpuolisen ikkuna karmi- ja penkki tiivistettävä sateenpitäviksi. Radanpuoleisen ikkunan karmin lahonneet osat/koko karmi uusittava ja asennettava sateenpitävästi paikoilleen. (Uusi ikkunapenkki on jo hankittu.)*

Kattorakenteet

Osa kattotuolien parruja sitovista puutapeista on poikki katon taitteen kohdalta, kattotuolien- ja päätykolmioiden reivojen naulauksia auennut.

Toimenpide-ehdotus: *Kattotuolien parrut ja reivat kiinnitettävä puutapein/pultein ja nauloin.*

Sisäseinä

Eteisen ja keittiön välinen sisäseinä on lahonnut porrashuoneen kohdalta: ainakin lattian yläpuolella oleva hirsi reilun metrin matkalta, nurkasta pahiten.

Toimenpide-ehdotus: *Seinä on kengitettävä.*

KELTAINEN SIVURAKENNUS

Vesikatto

Radan puoleinen lape vuotaa Storån huoneen yläpuolella.

Toimenpide-ehdotus: *Vuotokohta on avattava: aluskate paikattava ja katettava ehjillä tiilillä.*

TERASSIAITTA

Vesikatto

Pihan puoleisen lappeen räystäs vuotaa, sadevesi valuu ulkoseinää myöten.

Toimenpide-ehdotus: *Vuotokohta on avattava: aluskate paikattava ja katettava ehjillä tiilillä.*

Terveisin

Reino Pietarinen
museonvalvoja

PUKKILAN KARTANO- JA AJOKALUMUSEO

KORJAUSESITYS 2001

RAKENNUKSET

PÄÄRAKENNUS

Eteisen ja keittiön väliseinän alin lahonnut hirsi uusittava/paikattava niin, että seinä tulee jälleen kantavaksi. Olisi tulkittava mistä välikaton painumat johtuvat.

Paanukatto pitäisi pintakäsittellä tervamaisella aineella sieni- ja sammalkasvuston ehkäisemiseksi. Ennen pintakäsittelyä irtoava vanha pinta ja sammal tulee harjata pois. Samalla tulisi tukkia kattoikkunoiden vuotokohdat ja uusia haljenneet paanut vuotojen ehkäisemiseksi. (Kaksi edellisinä kesinä korjattua kattoikkunaa vuotaa yhä ikkunapenkin alapuolelta.)

Seuraavina vuosina: Päärakennuksen kivijalka on liikkunut ja rappaus halkeillut. Rappauksen paikkaaminen tulee ajankohtaiseksi 2 - 4 vuoden kuluessa.

TERASSIAITTA

Terassin kaiteen maali lohkeilee ja karisee. Irtoava maali on harjattava pois ja siveltävä uusi maali pintaan.

VANHA AITTA

Liiterin puoleisen päätyseinän 2. ja 3. hirsi alhaalta lahovaurioitunut n. 10 cm syvälti. Lahonnut pinta tulisi veistää pois, niin että pinnaksi tulee terve puu ja seinälinja suoriistuu.

Hirsien saumoissa ympäri rakennusta on alkavaa sienikasvustoa. Se tulisi poistaa ja punamullata koko rakennus.

Hirsiseinät kastuvat sateella lyhyen räystäään vuoksi. Tulisi harkita, voidaanko räystäälle naulata "kevyt huomaamaton" lautaränni.

AJOKALUMUSEO

Peltikattoja suojaava maali on kulunut ja ruoste alkaa levitä pintaan. Katto pitäisi maalata pikimmiten korroosion estämiseksi. Ennen maalaamista pitää tarkistaa pikimmaisella massalla varmistettujen saumojen pitävyys ja harjattava ruosteet ja irtonainen maali.

Humuskerros ajokalumuseon ympärillä on kasvanut, niin että rakennus on kuopassa ympäröivään maastoon nähden. Nyt sadevettä valuu museon lattian alle ja kostuttaa rakennusta. Sadevedet pitäisi johtaa kauemmaksi rakennuksesta ja kaivaa salaoja ajokalumuseon ympäri.

KELTAINEN SIVURAKENNUS

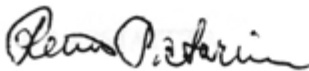
Kellarin porrashuoneen tiiliseinät rapautuvat. Seinien rapautuneet ja irronnet tiilet tulisi muurata paikoilleen ensi- tai seuraavana kesänä enempien vaurioiden ehkäisemiseksi.

PUISTOALUE

Orapihlaja-aita on menettänyt kasvuvoimansa ja lakastuu. Aita pitäisi uudistaa leikkaamalla se n. 10 cm tapille ja istuttamalla paikkataimia.

Koripajuaita on saavuttanut elinkaarensa huipun. Aita olisi nuorennettava leikkaamalla se n. 50 cm tapille. Rangat voisi hakettaa orapihlaja-aidan karikkeeksi, estämään heinäkasvua.

Piikkiössä 2.2.2001

Reino Pietarinen

Pukkilan kartanomuseo
Littoistentie 114
21500 PIIKKIÖ

17.10.2002

Museovirasto
PL 913
00101 HELSINKI

PUKKILAN KARTANOMUSEON KORJAUSTOIVEET

1. Keltainen sivurakennus

Porrashuoneen ovet karmeineen uusittava (2002)
Porrashuoneen vesikatto käsiteltävä bitumilla tai
piettävä.

2 Parkkipaikan infotaulu uusittava (2002)

3. Kaivon puukansi ja sillan puukaiteet uusittava.

Nämä (1.-3.) eivät ole toiveita, vaan turvallisuuden ja
imagon kannalta pakollisia korjauksia.

Toiveita:

4. Päärakennus

Paanukaton pintakäsittely

Ikkunoiden maalaus

Seinien punamultaus

5. Aitat 2 kpl

Punamultaus

Reino Pietarinen

PUKKILAN AJOKALUMUSEO, tilannekatsaus 30.9.2002

Nykytilanne

Pukkilan kartanomuseon yhteydessä toiminut ajokalumuseo on tänä kesänä jouduttu sulkemaan yleisöltä.

Ajokalumuseona toiminut vanha kivinavetta on osoittautunut nykykunnossaan sopimattomaksi näyttelytilaksi ilman liian suuren suhteellisen kosteuden vuoksi. Olosuhteita on pyritty parantamaan mm. lisäämällä ilmanvaihtoa. Mainitut toimenpiteet eivät kuitenkaan ole muuttaneet merkittävästi tilannetta. Näytteillä olevat esineet ovat kärsineet kosteuden ja lämpötilan vaihteluista.

Museon historia

Mauritz Malmström rakennutti vuonna 1901 Pukkilaan 30 m x 15 m kivinavetan (450 m²), jonka päällä oli lautarakenteinen heinävintti.

Kun Museovirasto 1965 aloitti kunnostustyöt Pukkilassa, oli navetan tiilikatto romahtanut. Navetasta rakennettiin ajokalumuseo Museovirastossa laadittujen suunnitelmien mukaisesti:

- parret ja betoninen lattia poistettiin, pohja tasoitettiin hiekalla ja päälle valettiin asfaltti
- kiviseinät oiottiin ja vahvistettiin, ikkuna-aukkoja suurennettiin, uusia ovia avattiin ja vanhoja valettiin umpeen
- puiset ylärakenteet rakennettiin uudelleen, ilman välilaipiota, ja katettiin pellillä

Korjattuun navettarakennukseen rakennettiin ajokalunäyttely, joka avattiin kesällä 1970. Kaikki ajokalumuseon esineet konservoitiin 1960-luvun lopulla ja 1970-luvun alussa ennen näytteille asettamista.

Hoito- ja korjaustyöt 1990-luvulta alkaen

1990 Museotoimi totesi, että näyttelytilan suhteellinen kosteus on liian suuri museoesineille.

RHO/ Suunnitelma katolle sijoitettavista ilmanvaihtohormeista ja "ronteista" (27.9.1990)

Ajoneuvojen nahkaosia hoidettiin kuten aikaisempina vuosina.

1991 Museonvalvojalle annettiin uudet ajokalujen hoito-ohjeet sekä koulutusta konservointilaitoksella. Siirryttiin talvivarastointiin sekä vaunujen umpinaisten koteloiden ym. kiinteiden osien ilmankiertoa parannettiin. Ajoneuvot siirrettiin puutelineille. Yksi reki Turun maakuntamuseossa pakastuksessa (puutuholaisia).

- 1992 RHO/ korjauksia 27.9.1990 tehtyyn suunnitelmaan katolle sijoitettavista ilmanvaihtohormeista ja "ronteista".
- Museonvalvojalle viikon koulutusjakso konservointilaitoksella.
Vaunujen istuintyynyjä ja peitteitä Turun maakuntamuseossa pakastuksessa (tekstiilituholaiset).
Konservaattori yhden viikon ajokalumuseossa konservoimassa
Valjastelineet vaihdettiin puisiksi (aik. metalliset, kosteus tiivistyi metallipintaan)
- 1993 Museonvalvoja konservointilaitoksella huoltamassa ajokalumuseon nahkaesineitä, ajurien puvut konservoitavana.
- RHO/ kertomus vuoden 1993 töistä; suunnitelmat kahden ilmanvaihtohormin rakentamiseksi kosteusongelman poistamiseksi toimitettu piirirakennustoimistoon. Ei toteutunut. Esitetty erilaisia kattomuutoksia, joiden toteuttaminen maksaisi 100 000 mk eikä todellisesta hyödyistä ole takeita. Tutkitaan myös kosteuden poistamista ilmankuivaimilla.
- 1994 RHO/ Ilmanvaihtohormien rakentamisesta luovutaan, niistä ei katsota olevan hyötyä.
RHO ja KY/ Kosteudenpoistoimuria kokeilu aloitettiin lokakuussa
RHO/ Kosto-selvitys (Kylmien rakennusten kosteusongelmat)
- Konservaattorin tarkastuskäynti.
- 1995 Kosteudenpoistoimuri kokeilu päättyi toukokuussa.
- Konservaattorien tarkastuskäynti. Satulat poistettiin huonokuntoisina näyttelystä.
- 1996 RHO ja KY/ Poistoimurit ja tuuletusrilät asennettiin, vesikourut uusittiin.
Tapani Ahveniston selvitys "Kansallismuseon ajoneuvokokoelmien säilytyksestä ja näytteillepanosta."
Konservaattorien tarkastusmatka.
- 1997-2001 Seurantajakso
Museonvalvoja on huoltanut ajokalut keväisin ja syksyisin konservaattorien ohjeiden mukaan.
- 1999 Hälytysjärjestelmät asennettiin
- 2001 Konservaattorit tarkistivat ajokalujen kunnon (18.10.) ja totesivat että ajoneuvoille on mahdollisimman pian löydettävä asianmukaiset säilytystilat. Päätettiin (SKM) että ajokalumuseo ei ole enää ensi kesänä avoinna yleisölle, esineet sijoitetaan väliaikaisiin varastotiloihin.
- 2002 Väliaikaisten varastotilojen kartoitus;
Rapola, Seurasaaari, Keskusvarasto, Koitsanlahden hovi (tarkastuskäynti 7.5.),
Karkkilassa sijaitseva erikoismuseoiden varasto- tutustumiskäynti 24.10.

Pukuvitriinit purettiin 4.6., ajurien puvut siirrettiin konservoinnin kautta
keskusvarastoon.

Suunniteltiin esineiden väliaikainen suojaus talvikaudeksi 2002/03.

Lähitulevaisuuden suunnitelmat

Syksyn aikana jatketaan tilapäisten varastotilojen etsimistä sekä selvitetään
navettarakennuksen vaatimat kunnostustyöt kustannuksineen sekä
kartoitetaan myös muut mahdolliset vaihtoehtoiset näyttelytilat.

Lea Värtinen ja Reino Pietarinen

Pukkilan ajokalumuseo

Tilanneselvitys ja korjausehdotuksia

Pukkilan ajokalumuseo on jouduttu sulkemaan kesällä 2002, koska tilan olosuhteet eivät ole olleet sopivia siellä näytteillä oleville ajokaluille. Ajokalujen turmeltuminen on nopeutunut tiloissa vallitsevan suuren kosteuden ja lämpötilan vaihtelujen takia.

1990-luvulla rakennukseen on tehty erilaisia suunnitelmia ja parempiin olosuhteisiin tähtääviä hoito- ja korjaustöitä. Tilassa on mm. käytetty ilmankuivureita v.1994-1995. (ks. L. Värtisen ja R. Pietarisen tilannekatsaus 30.9.2002).

Talvella 1996 ajokalumuseon olosuhteita parannettiin rakennuttamalla tiloihin ilmanvaihtoa parantavat vapaavirtaus tuuletussäleiköt ikkunoihin ja ulko-oviin, sekä asentamalla ajastimella ohjatut poistopuhaltimet rakennuksen molempien päätyjen harjaan. Tilannetta seurattiin muutamia kuu-kausia mittaamalla tilan kosteutta ja lämpötiloja, sekä sisällä että ulkona. Olosuhteiden huomattiin parantuneen jonkin verran, mutta ongelmana oli kuitenkin mm. asennettujen laitteiden ajastimien ja lämpötermostaattien säädöt, joilla puhaltimien moottoreiden käyntiä ja näin tilan ilmanvaihtoa ohjattiin.

Silloin valittu korjausratkaisu perustui tutkimuksiin, joiden mukaan rakennuksen lämmittämättömyydestä aiheutuvan lisäkosteusrasituksen pienentämiseksi voidaan kehittää menetelmiä, joissa rakennuksen ilmanvaihtuvuutta voidaan säädellä ulkolämpötilan mukaan. Ratkaisua puolsi myös se, että valittu menetelmä ei vaatinut suuria rakenteellisia muutostöitä ja lisäksi se oli kustannuksiltaan kohtuullinen. Samana vuonna uusittiin myös rakennuksen kattovesikourut ja maanpäälliset kiviset pintavedenpoistokourut.

Kosteusongelmaa on aiheuttanut myös rakennuksen ympäristän maanpinta, joka viettää rakennusta päin, aiheuttaen näin sadevesien kulkeutumisen sokkelin viereen ja siten osittain myös rakennuksen alustilaan. Maanpintoja on sitten myöhemmin muotoiltu rakennuksesta pois päin viettäväksi. Rakennuksen salaojitusta ollaan myös suunniteltu, mutta tutkimuskaivantojen perusteella oli epäily, että rakennus on perustettu puupaalujen ja/tai -arinoiden varaan, jolloin perustusten kuivatus salaojilla olisi saattanut aiheuttaa puupaalujen kuivumisen ja lahoamisen ja näin myöhemmin rakennuksen painumisen ja vaurioitumisen.

Marras-joulukuussa v. 2002 kohteessa teetettiin ajokalumuseon perustusten rakenne-, perustamissyvyys- ja kuntoselvitys kairausten ja koekuoppien avulla. Tutkimusten perusteella todettiin, että rakennuspaikka on savialuetta, savikerroksen paksuuden ollessa n. 14 m ja sen päällä on n.0,6 m paksu täytemaakerros. Tutkimuksen mukaan rakennus on perustettu saven varaan maanvaraisilla luonnonkivimuureilla, jotka on ladottu n. 0,1-0,2 m:n paksuisen sorakerroksen päälle. Puisia perustusrakenteita ei tutkimuksissa havaittu.

Rakennuksen salaojittaminen kuivattaa rakennuksen alapuolta ja ympäristöä. Rakennuksen ympäristän salaojitustyön verollinen kustannusarvio tarkastusputkineen ja -kaivoineen on n. 9.500-10.000 euroa.

Pelkkä salaojitus ei kuitenkaan saa rakennuksen olosuhteita sellaiselle tasolle, jota konservointilaitoksen ihmiset tämänlaatuisen museon näyttelytiloilta vaativat.

Jotta voitaisiin saavuttaa tasainen lämpötila (n. +18 astetta) ja saattaa kosteusolosuhteet 40-50 %RH välille, rakennus täytyisi rakentaa lämpimäksi.

Korjaus- ja kunnostustyö vaatisi salaojitustyön lisäksi ainakin seuraavia toimenpiteitä:

- rakennuksen vanhan asfalttilattian ja sen alaisten aluskerrosten purku ja poisto
- uusi maanvarainen betonilattia lämmöneristykseen, esim. kevytsoralla
- lattian alle suodatinkangas ja uudet rakennekerrokset salaojasepelistä, jolla katkaistaan mahdollinen kapillaarinen veden nousu
- puurakenteinen lämpöeristetty välipohja pilareineen ja palkkeineen
- mahdollinen ulkoseinien lisälämmöneristys huokoisella kuitulevyllä
- ikkunoihin tuplat ja ulko-ovien lämpöeristys ja muu kunnostaminen
- pintarakennetöitä mm. maalaustyöt seinä- ja kattopinnoissa, sekä lattiassa
- lämmityslaitetyöt, ilmanvaihtotyöt ja sähkötyöt
- turvajärjestelmistä sprinkler- ja murtohälytysjärjestelmä

Edellä mainituilla töillä tehdyn ajokalamuseon kunnostustyön veroton kustannusarvio on n. 200.000- 220.000 €, jolloin verollinen kustannusarvio on n. 244.000 - 268.000 €.

Museovirastossa 10.4.2003

Kari Gröndahl

Pukkilan kartanon talvilämmitys

2.12.2003 Reino Pietarinen, Lea Värtinen

Pukkilan kartanon päärakennus

Ensimmäisessä kerroksessa on sähkövastus kaikissa näyttelyhuoneiden uuneissa paitsi salin uunissa. Uunittomat huoneet (käsikamari ja eteinen) sekä sali on lämmitetty siirrettävillä sähköpattereilla, joissa on käsisäätöiset termostaatit.

Uunivastuksien säätö tapahtuu kolmen siirrettävän termostaatin avulla, jotka sijaitsevat salissa, ruokasalissa ja keittiössä.

Yhdellä termostaatilla säädetään useamman vastuksen lämpötilaa.

Lämmitettäessä uuniluukut pidetään auki.

Ilmanvaihdesta: uunien luukut ovat auki samoin väliovet.

Hormit on todennäköisesti tukittu (ei varmaa tietoa). Uunien pellit (isännänhuoneen, salongin, ruokasalin, keittiön ja yläkerran huoneiden) ovat kiinni. Päärakennuksessa on luonnollinen ilmanvaihto (hatarat ikkunat sekä vetoinen lattia !). Tuplat, joissa lasin tilalla on muovikalvo, asennetaan lokakuun alussa. Ikkunoita peittävät joko pellavaiset rullaverhot tai puuvillaiset verhot.

Lämmityksen tavoitetaso +10 C, jolloin syksyllä RH % on noin 80. Lämmityskausi aloitetaan lokakuun alussa. Suhteellinen kosteus laskee talvella, keskitalvella noin 60 %.

Toisessa kerroksessa on sähkövastukset kaikissa uuneissa eli neljässä näyttelyhuoneessa. Iso ullakkotila samoin kuin tilan keskellä sijaitseva varastohuone on kylmillään. Ainoastaan hälytyskaappi on lämmitetty.

Lukemia: 8.10.2003, kun lämmitys kytkettiin päälle, piirturi tallensi sisälämpötilaksi +15 C ja kosteudeksi 70 %.

Tänään 2.12.2003 lukemat ovat +7 C ja 80 % tuolin päällä mittaavassa piirturissa, pöydillä olevissa lämpömittareissa +10 C, yläkerran mittarit näyttävät +8 C. Ulkona on tihkuista ja +3 C.

Päivämäärä 15.1.2011
Kohde Pukkilan kartano
vesikattojen puhdistus
Rhosop. 142/2010
Tilaja Museovirasto

Raportti Pukkilan kartano, paanukaton kunnostus ja kellotornin pystypuiden uusiminen

Rhosop. 142/2010
Kohde Pukkilan kartano, Littoistentie 114, 21500 Piikkiö
Vastuuhenkilö Kari Gröndahl
Työn suoritti tmi Restart, Lauri Leppänen, Lauri Salminen, Panu Johansson ja Mikko Niskanen
Paanut valmisti Puutyö ja restaurointi Lindblad

- Työkohteet
1. Aitta
 - Kellotornin pystytolppien uusiminen
 - Tippalistojen ja verhousten korjaus
 2. Päärakennus
 - Kattopaanujen valmistus ja vaihtaminen
 3. Kaivo
 - Vinttikaivon haarapuun ja vipupuun tuen suoristus

1. Aitta

- Kellotornin pystytolppien uusiminen

Aitan kellotornin pystypuut olivat lahonneet niin heikoiksi, että torni heilui tuulessa. Tornin pystypuut oli aluksi tarkoitus uusia vain katon yläpuoliselta osalta, mutta kun tolpat oli purettu, huomattiin lahovaurion jatkuvan melkein tolppien alapäähän saakka. Lahoamisen suurin syy on ollut tolppissa olevat halkeamat, joista vesi on päässyt tolpan sisään ja kuivunut varsin hitaasti jatkuvasti kosteudelle alttiissa paikassa. Tolppien halkeamat ovat syntyneet, koska kuuden tuuman parrut on sahattu puun keskeltä poistamatta puun ydintä. Uusien tolppien kriteerinä oli ytimetön parru ja kosteutta hyvin kestävä puumateriaali. Päädyimme kuuden tuuman lehtikuuseen, koska muuta ytimetöntä puuta ei ollut saatavilla ja lehtikuusen kosteudenkesto on hyvä.

Kellotornin pystypuut purettiin rakennustelineiden ja henkilönostimen avulla. Pystypuut oli kiinnitetty hirsiseinään katon alapuolelta suurilla puutapeilla, jotka oli kiilattu sisältäpäin. Lisäksi pystypuihin oli ruuvattu suuret täkkipultit rakennuksen sisältä. Uudet pystypuut veistettiin vanhojen mallien mukaan mahdollisimman samanlaisiksi. Kattorakenne, tolppien välipuut ja kello asennettiin paikoilleen maassa ja koko kellotorni nostettiin paikoilleen nosturiautolla. Pystytolpat olivat niin painavia, ettei niitä olisi jaksanut yksitellenkään nostaa paikoilleen ilman nosturiauton apua. Nosturiauto oli paikalla vajaan tunnin ajan. Tolppien kiinnitys tehtiin samoilla puutapeilla ja täkkipulteilla. Yksi puutappi uusittiin sen huonon kunnon vuoksi. Samat juuripellit taivutettiin takaisin tolppien juureen tiilikaton päälle. Pystypuut jätettiin sahapinnalle, koska vanhatkin pystyparrut olivat sahapintaisia. Pystypuut jätettiin maalaamatta, koska ilmat olivat niin kylmät vaihtohetkellä marraskuussa 2010. Tolpat maalataan keväällä 2011, samalla kun päärakennuksen katolle vaihdetaan loput paanut.

Päivämäärä 15.1.2011
Kohde Pukkilan kartano
vesikattojen puhdistus
Rhosop. 142/2010
Tilaaaja Museovirasto

Vellikello

Kellotornin pystypuut olivat lahot

Katto otettiin ehjänä alas henkilönostimen avulla

Päivämäärä	15.1.2011
Kohde	Pukkilan kartano
	vesikattojen puhdistus
Rhosop.	142/2010
Tilaaaja	Museovirasto

Vellikello

Kellotornin pystypuut olivat lahot

Katto otettiin ehjänä alas henkilönostimen avulla

Päivämäärä 15.1.2011
Kohde Pukkilan kartano
vesikattojen puhdistus
Rhosop. 142/2010
Tilaaaja Museovirasto

Juuripellit irrotettuna ja lahoa pystyparrua

Pystyparrut on kiinnitetty seinään puutapeilla

Nosturiauto nostaa korjatun kellotornin paikoilleen

Kellotorni paikoillaan

Päivämäärä	15.1.2011
Kohde	Pukkilan kartano
	vesikattojen puhdistus
Rhosop.	142/2010
Tilaaja	Museovirasto

Kellotorni maalataan keväällä 2011

Tolppien reunoille kuuluvat vielä laudat, joiden puuttuminen huomattiin telineiden purkamisen jälkeen, ne asennetaan takaisin keväällä 2011

1. Aitta

- Tippalistojen ja verhousten korjaus

Aitan tippalistat eivät näyttäneet ensi tarkastelulla mitenkään huonokuntoisilta, koska ne oli maalattu lähivuosina. Tippalistat olivat kuitenkin paikoin lahoja ja niiden kallistukset olivat väärään suuntaan, ohjaten vettä seinään päin. Tippalistoja irrottaessa löytyi yksi kohta, jossa vettä oli päässyt valumaan hirteen jo pidemmän aikaa ja alahirsi oli lahonnut. Vauriokohdan korjaukseksi riitti kumminkin pintapaikka. Muutamia ulkoverhouslautoja tippalistojen yläpuolelta jouduttiin vaihtamaan niiden huonon kunnan vuoksi. Tippalistat ja verhouslaudat uusittiin vanhojen mallien mukaan.

Vanha tippalista kallistui paikoin seinään päin

Ulkoverhousta jouduttiin purkamaan muutamia kerroksia tippalistan yläpuolelta

Päivämäärä	15.1.2011
Kohde	Pukkilan kartano
	vesikattojen puhdistus
Rhosop.	142/2010
Tilaaja	Museovirasto

Tämän seinustan oikeassa alanurkassa oli lahovaurio

Lahovaurio on syntynyt tippalistan uitettua vettä seinään päin

Laho hirsi veistetty pois, paikka kiinnitettiin tapittamalla

Uusitut tippalistat ja korjattuja ulkoverhouksia

Uusitut tippalistat maalataan keväällä 2011

Päivämäärä	15.1.2011
Kohde	Pukkilan kartano vesikattojen puhdistus
Rhosop.	142/2010
Tilaaaja	Museovirasto

2. Päärakennus

- Kattopaanujen valmistus ja vaihtaminen

Pukkilan kartanon päärakennuksen vesikatto on tehty kyllästetyistä paanuista. Paanut olivat osittain lahonneita ja haljenneita. Katolta on tippunut paanujen puolikkaita ja rikkinäisiä paanuja on vaihdettu jo aikaisemminkin. Paanujen puumateriaalia ei ole tekovaiheessa valikoitu vaan on luotettu kyllästykseen voimaan. Monissa haljenneissa paanuissa oli puun ydin otettu mukaan paanuun. Tämä aiheuttaa paanun halkeamisen sen eläessä. Paanujen kunto vaihteli suuresti eri lappeiden välillä. Jyrkillä alalappeilla paanuista vain prosentti oli vaihtokuntoisia. Varjon puoleisella ylälappeella vaihtotarve oli kahden prosentin paikkeilla. Auringon puoleinen ylälape oli kaikkein huonokuntoisin, sen paanuista jouduttiin vaihtamaan yli viisi prosenttia. Auringon puoleinen ylälape on kuitenkin kauttaaltaan sen verran huonokuntoinen, että koko lappeen uusimiseen kannattaa varautua seuraavan kymmenen vuoden sisällä.

Teimme korjauspaanut puusepänläätteisestä männystä höyläämällä ja valitsemalla paanuihin ytimettömän puutavaran. Edelliseltäkin paanut oli tehty höyläämällä, joten veistäminen ei ollut tarpeellista. Paanut käsiteltiin tervalla, upottamalla paanu kuumaan tervaan noin kymmeneksi minuutiksi ja pensselillä ylimääräinen terva pois pyyhkien. Kun paanut olivat paikoillaan katossa, ne tervattiin uudelleen kuumalla tervalla. Paanut vaihdettiin kattoon nostamalla puukiilojen avulla ympärillä olevia paanuja ylös, jolloin paanun kiinnitysnaula saatiin irrotettua. Uusi paanu asennettiin sammalla sinkityllä naulalla, millä vanha paanukin oli ollut kiinni. Paanuista vaihdettiin kokonaan haljenneet ja lahot paanut. Mikäli paanussa oli halkeama, mutta puolikkaat olivat vielä kunnolla kiinni toisissaan, paanua ei vaihdettu.

Paanuja vaihdettiin yhteensä 450 kpl, mutta paanut loppuivat kesken ja vaihtamatta jäi vielä noin 100 kpl paanuja. Paanujen valmistamisessa ja tervaamisessa menee muutama viikko, emmekä ehtineet valmistaa uutta erää ennen talven tuloa, joten paanut vaihdetaan keväällä 2011. Samalla voidaan tervata vaihdetut paanut kolmanteen kertaan ja punamullata kunnostettu kellotorni.

Päivämäärä 15.1.2011
Kohde Pukkilan kartano
vesikattojen puhdistus
Rhosop. 142/2010
Tilaaaja Museovirasto

Paanukattoa ennen korjauksia

Tuulilaudan alla olevat paanut ovat täysin lahonneet

Osa paanuista oli tippumassa alas katolta

Kuvassa näkyy miten suuri osa ylälappeen paanuista oli halki, vaihdoinne paanut joiden puolikkaat olivat irti toisistaan

Restauroinnin opiskelija Mikko Niskanen vaihtaa paanua

Paanut tervattiin upottamalla kuumaan terva

Päivämäärä 15.1.2011
Kohde Pukkilan kartano
vesikattojen puhdistus
Rhosop. 142/2010
Tilaaaja Museovirasto

Henkilönostimessa rikkiäisiä paanuja

Mikko Niskanen ja Lauri Salminen uusimassa paanuja

3. Kaivo

- Vinttikaivon haarapuun ja vipupuun tuen suoristus

Vinttikaivon haarapuu ja vipupuu olivat taipuneet vinoon. Puutolpat suoritettiin kaivamalla kivet tolppien ympäriltä pois, työntämällä tolpat suoraan ja kiilaamalla ne mahdollisimman tukevasti kivenlohkareilla. Tolpat seisovat nyt suorassa, mutta vipupuu ja puu jossa sanko roikkuu kaipaavat uusimista lähivuosina.

Vinttikaivon haara- ja vipupuu oikaistiin suoraan

Turussa 14.1.2011

Lauri Leppänen, tmi Restart

Päivämäärä 15.1.2011
Kohde Pukkilan kartano
vesikattojen puhdistus
Rhosop. 105/2010
Tilaaaja Museovirasto

Raportti Pukkilan kartano, rakennusten vesikattojen huoltokorjauksia ja puhdistusta

Rhosop. 105/2010
Kohde Pukkilan kartano, Littoistentie 114, 21500 Piikkiö
Vastuuhenkilö Kari Gröndahl

Pukkilan kartanon kahden piharakennuksen ja keltaisen asuinrakennuksen vesikatot kaipaivat kunnostusta. Vesikattojen savitiilet olivat sammaloituneet, osa tiilistä oli rikki ja aluskatteissa oli vuotokohtia. Kunnostimme vesikatot elokuussa 2010.

Vesikatoista puhdistettiin sammalet pois painepesurilla puhaltaen. Rikkoutuneet ja lahonneet otsa- ja tuulilaudat vaihdettiin. Kahden aitan katossa oli painumia ja vuotokohtia. Aluskatteena kummassakin oli päre ja vuotokohdat korjattiin kovalevyllä. Lahonneet tiiliruoteet uusittiin ja tiilet ladottiin takaisin. Rikkoutuneet tiilet vaihdettiin ehjiin. Keltaisen asuinrakennuksen vesikatossa ei ollut vuotoja, pesimme katon ja vaihdoimme rikkoutuneet tiilet. Pukkilan kartanon sähköt osoittautuivat sen verran heikoiksi, ettemme saaneet sähköllä toimivaa nostinta toimimaan, vaan jouduimme vaihtamaan nostimen akkukäyttöiseksi.

Samalla oli tarkoitus vaihtaa päärakennuksen kattoon rikkoutuneita paanuja, mutta totesimme paanujen vaihtotarpeen olevan niin suuren, etteivät valmiit korjauspaanut olisi riittäneet alkuunkaan. Raportoimme paanukaton kunnan museovirastolle ja paanukatto kunnostettiin myöhemmin syksyllä 2010.

Aittarakennuksen katto puhdistuksen ja korjauksen alla

Aittarakennuksen katossa oli muutamia vuotokohtia

Päätökset ikkunan korjauksesta?

Päivämäärä 15.1.2011
 Kohde Pukkilan kartano
 vesikattojen puhdistus
 Rhosop. 105/2010
 Tilaaja Museovirasto

Aitan katon vuotokohta, ennen aluskatteen korjaamista

Tiilikaton pesua

Vaihtotiiliä Pukkilan varastoissa

Korjattuja otsalautoja ennen punamultausta

Turussa 14.1.2011

Lauri Leppänen, tmi Restart